

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain, Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain sekä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 15 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi arvonlisäverolakia sekä Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annettua lakia.

Arvonlisäverolainsäädäntöön tehtäisiin etämyyntiä koskevien EU:n direktiivien edellyttämät 1.7.2021 voimaan tulevat muutokset.

Tavaroiden etämyyntiä koskevien uusien säännösten soveltamisalan määrittämiseksi arvonlisäverolakiin otettaisiin sekä Yhteisön sisäisen että maahantuotavien tavaroiden etämyynnin käsitteet. Elinkeinonharjoittaja, joka mahdollistaa tavaroiden myynnin käyttämällä sähköistä rajapintaa, otettaisiin mukaan arvonlisäveron kantamiseen. Tällainen elinkeinonharjoittaja olisi tietyn edellytyksin verovelvollinen myynnistä, koska hänen katsottaisiin ostaneen tavarat niiden myyjältä ja myyneen ne ostajalle. Veron suorittamisvelvollisuus syntyisi silloin, kun ostajan maksu on hyväksytty.

Enintään 22 euron tavaralähetysten vapautus maahantuonnin arvonlisäverosta poistettaisiin. Vapautus on antanut kilpailuetua EU:n ulkopuolelta tapahtuvalle etämyynnille. Enintään 150 euron arvoisiin lähetyksiin sisältyvien maahantuotavien tavaroiden etämyynnille otettaisiin käyttöön uusi yhden yhteyspisteen rekisteröinti- ilmoitus- ja maksujärjestelmä. Nykyisestä poiketen etämyynti tapahtuisi EU:n alueella silloinkin, kun tavaroiden vastaanottaja on maahantuojana, jos myynti on ilmoitettava uudessa erityisjärjestelmässä. Tällainen myynti verotettaisiin Suomessa, jos tavaroiden kuljetus ostajalle päättyy Suomessa. Järjestelmää käytettäessä maahantuonti olisi veroton ja myyjä tilittäisi veron myynneistä järjestelmän kautta Verohallinnolle kuukausittain. Jos verovelvollinen olisi sijoittautunut EU:n ulkopuolelle, hänen olisi nimettävä välittäjä, joka olisi veronmaksuvelvollinen ja täyttäisi erityisjärjestelmän velvoitteet verovelvollisen nimissä.

Jos etämyyjä ei käytä maahantuotavien tavaroiden erityisjärjestelmää, tavaroiden vastaanottajan puolesta tavarat Tullille esittävä kuljetusliike voisi ilmoittaa ja maksaa arvonlisäverot vastaanottajan puolesta uuden yksinkertaistavan erityisjärjestelyn mukaisesti.

EU:n ulkopuolelle sijoittautuneita myyjiä koskeva yhden yhteyspisteen erityisjärjestelmä ja EU:hun sijoittautuneita myyjiä koskeva vastaava järjestelmä laajennettaisiin kattamaan muutkin palvelut kuin telepalvelut, radio- ja televisiolähetyspalvelut ja sähköiset palvelut. Jälkimmäistä erityisjärjestelmää laajennettaisiin lisäksi Yhteisön sisäisiin tavaroiden etämyynteihin riippumatta etämyyjien sijoittautumisesta.

Yhteisön sisäisen tavaroiden etämyynnin verotusmaata koskevasta jäsenvaltiokohtaisesta vuotuisen etämyynnin raja-arvosta luovuttaisiin ja etämyynti verotettaisiin kulutusvaltiossa. Tämän mukaisesti etämyynti verotettaisiin Suomessa, jos tavaroiden kuljetus ostajalle päättyy Suomessa. Pienten yritysten hallinnollisen taakan helpottamiseksi ainoastaan yhteen jäsenvaltioon sijoittautuneen myyjän suorittama Yhteisön sisäinen tavaroiden etämyynti verotettaisiin kuitenkin.

HE 18/2021 vp

kin kuljetuksen alkamisjäsenvaltiossa, jos toiseen jäsenvaltioon tapahtuneiden radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen tai telepalvelujen myyntien ja Yhteisön sisäisten tavaroiden etämyyntien kokonaisarvo EU:n alueella olisi enintään 10 000 euroa kalenterivuodessa.

Arvonlisäverolakiin tehtäisiin lisäksi erityisjärjestelmiä käyttävien verovelvollisten hallinnollisen taakan keventämiseksi eräitä muutoksia sekä teknisluonteisia muutoksia.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2021. Arvonlisäverolain 134 b § on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian, kuitenkin aikaisintaan 1.4.2021.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	5
1 Asian tausta ja valmistelu	5
1.1 Tausta	5
1.2 Valmistelu	7
2 Nykytila ja sen arviointi.....	8
2.1 Euroopan unionin lainsäädäntö	8
2.1.1 Sähköisten rajapintojen kautta tapahtuva myynti.....	8
2.1.2 Tavaroiden luovutuksen verotuspaikka.....	8
2.1.3 Radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen verotuspaikka	9
2.1.4 Verotettava tapahtuma ja verosaatavan syntyminen	10
2.1.5 Radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen erityisjärjestelmät.....	10
2.1.6 Tavaroiden maahantuonti ja vähäarvoisten tavaroiden verovapaus.....	11
2.1.7 Laskunantovelvollisuus ja kirjanpito	12
2.2 Kansallinen lainsäädäntö.....	12
2.2.1 Yleistä	12
2.2.2 Tavaroiden myyntimaa.....	12
2.2.3 Radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen myyntimaa.....	13
2.2.4 Veron suorittamisvelvollisuuden syntyminen.....	14
2.2.5 Radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen erityisjärjestelmät.....	14
2.2.6 Tavaroiden maahantuonti sekä vähäarvoisten tavaroiden verovapaus ja tulliselvitys	16
2.2.7 Laskunantovelvollisuus ja kirjanpito	21
2.2.8 Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annettu laki	21
3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	24
3.1 Yleistä	24
3.2 Etämyynnin käsitteet.....	25
3.3 Sähköisten rajapintojen kautta tapahtuva myynti.....	26
3.3.1 Verolliset liiketoimet.....	26
3.3.2 Tavaroiden kuljetuksen liittyminen myyntiin	27
3.3.3 Verotettava tapahtuma ja verosaatavan syntyminen	27
3.3.4 Myynnin verovapaus ja hankintojen vähennysoikeus.....	27
3.3.5 Kirjanpito velvollisuus	28
3.4 Tavaroiden etämyynnin verotuspaikka	29
3.5 Vähäarvoisten tavaroiden maahantuonti	30
3.5.1 Verovapauden poistaminen.....	30
3.5.2 Tuonnista suoritettavan veron maksamista koskeva erityisjärjestely.....	31
3.6 Yhden yhteispisteen erityisjärjestelmät.....	35
3.6.1 Yleistä	35

HE 18/2021 vp

3.6.2 Kolmansien maiden järjestelmä	35
3.6.3 Unionin järjestelmä	36
3.6.4 Maahantuonnin erityisjärjestelmä	38
3.6.5 Erityisjärjestelmille yhteiset säännökset	45
3.7 Laskunantovelvollisuus	49
3.8 Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annettu laki	50
4 Pääasialliset vaikutukset	51
5 Lausuntopalaute	56
6 Säännöskohtaiset perustelut	57
6.1 Arvonlisäverolaki	57
6.2 Laki Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön	89
6.3 Laki oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä	93
7 Voimaantulo	93
8 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	94
LAKIEHDOTUKSET	98
1. Laki arvonlisäverolain muuttamisesta	98
2. Laki Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta	117
3. Laki oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 15 §:n muuttamisesta	120
LIITE	121
RINNAKKAISTEKSTIT	121
1. Laki arvonlisäverolain muuttamisesta	121
2. Laki Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta	158
3. Laki oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 15 §:n muuttamisesta	164

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Euroopan unionin neuvosto hyväksyi 5.12.2017 rajat ylittävää sähköistä kuluttajakauppaa koskevan direktiivin ja hallinnollista yhteistyötä koskevan asetuksen; neuvoston direktiivi (EU) 2017/2455 direktiivin 2006/112/EY ja direktiivin 2009/132/EY muuttamisesta palvelujen suorituksia ja tavaroiden etämyyntiä koskevien tiettyjen arvonlisäverovelvoitteiden osalta ja vähä-arvoisten pienten lähetysten tuonin verovapautuksen osalta, jäljempänä *ensimmäinen etämyyntidirektiivi*, sekä neuvoston asetus (EU) 2017/2454 asetuksen (EU) N:o 904/2010 muuttamisesta hallinnollisesta yhteistyöstä ja petosten torjunnasta arvonlisäverotuksen alalla. Neuvosto hyväksyi 21.11.2019 tiettyjä ensimmäisen etämyyntidirektiivin säännöksiä täsmentävän direktiivin; neuvoston direktiivi (EU) 2019/1995 direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta tavaroiden etämyyntiä ja tiettyjä tavaroiden luovutuksia koskevien säännösten osalta, jäljempänä *toinen etämyyntidirektiivi*. Neuvosto hyväksyi samanaikaisesti etämyyntidirektiivejä täydentävän täytäntöönpanoasetuksen; neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/2026 yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY täytäntöönpanotoimenpiteistä annetun täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 282/2011 muuttamisesta.

Hyväksytyillä direktiiveillä ja asetuksilla muutetaan Euroopan unionissa sovellettavaa arvonlisäverojärjestelmää koskevia säännöksiä, jotka sisältyvät yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28.11.2006 annettuun neuvoston direktiiviin 2006/112/EY, jäljempänä *arvonlisäverodirektiivi*, direktiivin 2006/112/EY 143 artiklan b ja c alakohdan soveltamisalasta vapautettaessa tietyt tavaroiden lopullinen maahantuonti arvonlisäverosta 19.10.2009 annettuun neuvoston direktiiviin 2009/132/EY, jäljempänä *maahantuonnin direktiivi*, ja hallinnollisesta yhteistyöstä ja petosten torjunnasta arvonlisäverotuksen alalla 7.10.2010 annettuun neuvoston asetukseen (EU) N:o 904/2010, jäljempänä *hallinnollisen yhteistyön asetus*, sekä yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY täytäntöönpanotoimenpiteistä 15.3.2011 annettuun neuvoston täytäntöönpanoasetukseen (EU) N:o 282/2011, jäljempänä *täytäntöönpanoasetus*.

Etämyyntidirektiivi ja neuvoston asetus hallinnollisen yhteistyön asetuksen muuttamisesta perustuvat Euroopan komission 1.12.2016 antamiin ehdotuksiin KOM(2016) 757 ja KOM(2016) 755. Toinen etämyyntidirektiivi ja täytäntöönpanoasetuksen muutos perustuvat Euroopan komission 11.12.2018 antamiin ehdotuksiin KOM(2018) 819 ja KOM(2018) 821. Ehdotusten taustalla on komission 7.4.2016 antama tiedonanto arvonlisäveroa koskevasta toimintasuunnitelmasta (KOM(2016) 148). Arvonlisäverotuksen nykyaikaistaminen on lisäksi nimetty keskeiseksi digitaalisten sisämarkkinoiden strategiassa (KOM(2015) 192), sisämarkkinoiden strategiassa (KOM(2015) 550) ja EU:n sähköisen hallinnon toimintaohjelmassa (KOM(2016) 179).

Muutoksilla nykyaikaistetaan voimassaolevia rajat ylittävässä sähköisessä kuluttajakaupassa sovellettavia arvonlisäverosäännöksiä.

Osaa ensimmäisessä etämyyntidirektiivissä säännellyistä muutoksista alettiin soveltaa vuoden 2019 alussa. Nämä muutokset olivat uusi radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen myyntimaan määräytymistä koskeva 10 000 euron raja-arvo sekä Yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneiden myyjien yhden yhteyspisteen erityisjärjestelmän käyttämisen mahdollistaminen myös sellaisille Yhteisöön sijoittautumattomille myyjille, jotka ovat rekisteröityneet johonkin jäsenvaltioon. Nämä muutokset on täytäntöön pantu Suomessa lailla arvonlisäverolain muuttamisesta 545/2018 (HE 82/2018 vp).

HE 18/2021 vp

Ensimmäistä etämyyntidirektiiviä oli muilta osin tarkoitus alkaa soveltaa vuoden 2021 alusta, samoin kuin muita edellä mainittuja säädöksiä. Neuvosto hyväksyi 20.7.2020 päätöksen, neuvoston asetuksen ja neuvoston täytäntöönpanoasetuksen; neuvoston päätös (EU) 2020/1109 direktiivien (EU) 2017/2455 ja (EU) 2019/1995 muuttamisesta kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiselle asetetun määräajan ja soveltamispäivän osalta covid-19-pandemian vastatoimena, neuvoston asetus (EU) 2020/1108 neuvoston asetuksen (EU) 2017/2454 muuttamisesta soveltamispäivien osalta covid-19-pandemian vastatoimena ja neuvoston täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/1112 täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/2026 muuttamisesta soveltamispäivien osalta covid-19-pandemian vastatoimena. Näillä vuonna 2020 hyväksytyillä säädöksillä lykättiin mainittujen säädösten soveltaminen alkamaan vasta 1.7.2021.

Soveltamisajan lykkäämistä koskevat säädökset perustuvat Euroopan komission 8.5.2020 antamiin ehdotuksiin KOM(2020) 198, KOM(2020) 201 ja KOM(2020) 199. Ehdotusten taustalla oli covid-19-kriisin puhkeaminen, joka on aiheuttanut jäsenvaltioille paineita toteuttaa kiireellisiä toimenpiteitä kansallisella tasolla lieventääkseen kriisin yrityksille ja koko väestölle aiheuttamia seurauksia. Näiden ennennäkemättömien poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi useat jäsenvaltiot eivät ole voineet taata, että ne voisivat saattaa päätökseen valmistelutyöt soveltaakseen etämyyntiä koskevia uusia sääntöjä 1.1.2021 alkaen.

Direktiivimuutokset edellyttävät Suomen arvonlisäverolainsäädännön muuttamista. Täytäntöönpanoasetus sekä hallinnollisen yhteistyön asetus ovat kaikilta osiltaan velvoittavia ja niitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Arvonlisäverolakiin (1501/1993) tehtäisiin lisäksi eräitä erityisjärjestelmiin liittyviä kansallisia muutoksia.

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annettuun lakiin (1266/1996) tehtäisiin arvonlisäverolakiin ehdotetuista muutoksista johdettavat muutokset.

Komissio on syyskuussa 2020 antanut juridisesti sitomattomia selittäviä huomautuksia etämyyntidirektiiveihin ja täytäntöönpanoasetuksen muutokseen liittyen. Ohjeiden tarkoituksena on helpottaa uusien säännösten ymmärtämistä ja käytännön soveltamista.

[Etämyyntidirektiivi](#)

[Muutosdirektiivi](#)

[Hallinnollisen yhteistyön asetus](#)

[Neuvoston täytäntöönpanoasetus](#)

[Neuvoston päätös \(EU\) 2020/1109](#)

[Neuvoston asetus \(EU\) 2020/1108](#)

[Neuvoston täytäntöönpanoasetus \(EU\) 2020/1112](#)

[Komission ehdotus COM\(2016\) 757](#)

[Komission ehdotus COM\(2016\) 755](#)

[Komission ehdotus COM\(2018\) 819](#)

[Komission ehdotus \(COM 2018\) 821](#)

[Komission tiedonanto COM\(2016\) 148](#)

[Komission tiedonanto COM\(2015\) 192](#)

[Komission tiedonanto COM\(2015\) 550](#)

[Komission tiedonanto COM\(2016\) 179](#)

[Komission ehdotus neuvoston päätökseksi COM\(2020\) 198](#)

[Komission ehdotus neuvoston asetukseksi COM\(2020\) 201](#)

[Komission ehdotus neuvoston täytäntöönpanoasetukseksi COM\(2020\) 199](#)

1.2 Valmistelu

EU-säädösten valmistelu

Eduskunnalle on annettu valtioneuvoston kirjelmä U 72/2016 vp neuvoston ehdotuksista etämyyntidirektiiviksi ja neuvoston asetukseksi hallinnollisen yhteistyön asetuksen muuttamisesta.

Valtioneuvosto on tukenut ehdotusten tavoitteita yksinkertaistaa sähköisen kaupankäynnin arvonlisäverotusta koskevia sääntöjä ja pitänyt tärkeänä yritysten hallinnollisten kustannusten vähentämistä.

Eduskunnalle on annettu valtioneuvoston kirjelmä U 105/2018 vp neuvoston ehdotuksista toiseksi etämyyntidirektiiviksi sekä täytäntöönpanoasetuksen muutokseksi.

Valtioneuvosto on kannattanut arvonlisäverodirektiivin ja täytäntöönpanoasetuksen muuttamista ehdotusten pääpiirteiden mukaisesti.

Eduskunnalle on annettu valtioneuvoston kirjelmä U 18/2020 vp neuvoston ehdotuksista neuvoston päätökseksi kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiselle asetetun määräajan ja soveltamispäivän muuttamiseksi, hallinnollisen yhteistyön asetuksen muutosten soveltamispäivien muuttamiseksi ja täytäntöönpanoasetuksen muutoksen soveltamispäivien muuttamiseksi.

Valtioneuvosto on kannattanut kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiselle asetetun määräajan ja soveltamispäivien muuttamista ehdotusten mukaisesti.

Hallituksen esityksen valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Esitysluonnoksesta järjestettiin lausuntokierros 7.12.2020–12.1.2021. Lausuntoa pyydettiin esityksen kannalta keskeisiltä viranomaisilta, elinkeinoelämän etujärjestöiltä ja toimijoilta sekä Ahvenanmaan maakuntahallitukselta, yhteensä 14 taholta.

Lausuntopyyntö ja saadut lausunnot ovat nähtävillä julkisessa palvelussa osoitteessa <https://vm.fi/hanke?tunnus=VM103:00/2019>.

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Euroopan unionin lainsäädäntö

2.1.1 Sähköisten rajapintojen kautta tapahtuva myynti

Huomattava osa tavaroiden etämyynnistä jäsenvaltioiden välillä ja kolmansista maista EU:n alueelle tapahtuu nykyisin sähköisen rajapinnan, kuten markkinapaikan, alustan, portaalin tai vastaavan kautta. Arvonlisäverodirektiiviin ei nykyisin sisälly erityisiä sähköisten rajapintojen kautta tapahtuvia myyntejä koskevia säännöksiä. Sähköisten rajapintojen ylläpitäjiin ja rajapintojen kautta tapahtuviin myynteihin sovelletaan direktiivin yleisiä säännöksiä.

Arvonlisäverodirektiivin 14 artiklassa säädetään siitä, mitä liiketoimia pidetään tavaroiden luovutuksena. Artiklan 1 kohdan mukaan tavaroiden luovutuksella tarkoitetaan aineellisen omaisuuden omistajalle kuuluvan määräämisvallan siirtoa. Tavaroiden luovutuksena pidetään myös tavaroiden siirtoa osto- tai myyntikomissiota koskevan sopimuksen perusteella eli komissio-kauppana.

2.1.2 Tavaroiden luovutuksen verotuspaikka

Arvonlisäverodirektiivi sisältää säännökset siitä, missä maassa tavarat katsotaan luovutetuiksi ja missä ne siten verotetaan.

Direktiivin 31 artiklan mukaan, jos tavaraa ei kuljeteta, luovutuspaikkana pidetään paikkaa, jossa tavara on luovutushetkellä. Direktiivin 32 artiklan 1 kohdassa säädetään, että luovuttajan tai hankkijan taikka kolmannen kuljettaman tavarantoimittajan luovutuspaikkana pidetään paikkaa, jossa tavara on silloin, kun sen kuljettaminen hankkijalle alkaa. Tämä tarkoittaa sitä, että verotus tapahtuu siinä jäsenvaltiossa, josta kuljetus ostajalle alkaa.

Direktiivin 32 artiklan 2 kohdassa säädetään tilanteesta, jossa tavarantoimittajan luovutuspaikka on kolmannella alueella tai kolmannessa maassa. Tällöin veronmaksuvelvolliseksi määrätyn tai hyväksytyin maahantuojan suorittaman luovutuksen sekä mahdollisten myöhempien luovutusten paikan on katsottava olevan siinä jäsenvaltiossa, johon tavara tuodaan. Tämä säännös koskee tilannetta, jossa maahantuoja on tuonut tavarat Yhteisön alueelle sekä suorittanut arvonlisäveron maahantuonnista tuontijäsenvaltiossa. Kun maahantuoja tämän jälkeen luovuttaa tavarantoimittajalle, tavarantoimittajan verotuspaikka on tuontijäsenvaltio.

Arvonlisäverodirektiivin 33 artiklassa säädetään tavaroiden etämyyntiä koskevista poikkeuksista 32 artiklaan. Direktiivin 33 artiklan 1 kohdan mukaan luovuttajan toisesta jäsenvaltiosta kuljettaman tai tämän puolesta kuljetetun tavarantoimittajan luovutuspaikkana pidetään paikkaa, jossa tavara on kuljetuksen saapuessa hankkijalle. Edellytyksenä on, että tavara luovutetaan elinkeinonharjoittajalle tai oikeushenkilölle, joka ei ole elinkeinonharjoittaja, joiden tavaroiden yhteisöhankinnat eivät arvonlisäverodirektiivin 3 artiklan 1 kohdan nojalla ole arvonlisäveron alaisia, taikka muulle henkilölle, joka ei ole verovelvollinen. Kyseessä on tavarantoimittajan myynti yksityishenkilöille tai heihin rinnastetuille henkilöille.

Yhteisöhankintoja, jotka eivät direktiivin 3 artiklan 1 kohdan mukaan ole arvonlisäveron alaisia, ovat ensinnäkin tietyt tavarahankinnat, joita vastaavat myynnit olisivat verottomia, kuten avo-

meriliikenteessä olevien vesialusten varustamiseksi tehdyt hankinnat ja kansainvälisten järjestöjen suorittamat hankinnat. Toiseksi yhteisöhankeintoja, jotka eivät mainitun säännöksen mukaan ole arvonlisäveron alaisia, ovat sellaiset yhteisöhankeinnat, jotka suorittaa yksinomaan vähennykseen oikeuttamattomia tavaroiden luovutuksia tai palvelujen suorituksia tekevä verovelvollinen tai oikeushenkilö, joka ei ole elinkeinonharjoittaja, jos hankintojen arvo ei kalenterivuonna tai edellisenä kalenterivuonna ylitä jäsenvaltion asettamaa yhteisöhankeintojen kalenterivuoden raja-arvoa, jonka on oltava vähintään 10 000 euroa.

Edellä mainittua 33 artiklan 1 kohdan verotuspaikkasäännöstä ei sovelleta uusien kulkuneuvojen myyntiin tai sellaisten tavaroiden myyntiin, jotka luovuttaja taikka joku muu tämän puolesta luovuttaa suoritettuna kokoonpanon tai asennuksen jälkeen.

Tavaran etämyynnissä edellä mainituille tahoille verotuspaikkana pidetään siis sitä paikkaa, jossa tavarat ovat kuljetuksen saapuessa hankkijalle. Myyjän on rekisteröidyttävä arvonlisäverovelvolliseksi kyseisessä jäsenvaltiossa ja ilmoitettava ja maksettava arvonlisävero siellä.

Direktiivin 33 artiklan 2 kohdassa säädetään tilanteesta, jossa luovuttaja kuljettaa luovutettua tavaran kolmannelta alueelta tai kolmannelta maasta ja tuo tavaran muuhun jäsenvaltioon kuin siihen, jossa kuljetus saapuu hankkijalle. Tällöin tavaraa on pidettävä kuljetettuna tuontijäsenvaltiosta. Tavara katsotaan siten kuljetettuna toisesta jäsenvaltiosta myös silloin, kun kuljetus alkaa EU:n ulkopuolelta, jos tavara kuljetetaan tuontijäsenvaltion kautta toiseen jäsenvaltioon. Tämä tarkoittaa sitä, että tällaiseenkin myyntiin sovelletaan artiklan 1 kohdan verotuspaikkasäännöstä, jos muut edellytykset täyttyvät. Koska tavaran verotuspaikka on ostajan jäsenvaltio, myyjän on rekisteröidyttävä arvonlisäverovelvolliseksi sekä ilmoitettava ja maksettava myynnistä suoritettava arvonlisävero kyseisessä jäsenvaltiossa. Myyjän on maahantuojana suoritettava arvonlisävero myös maahantuonnista.

Puheena olevan 33 artiklan verotuspaikkasäännöksen soveltaminen riippuu kuitenkin etämyynnin määrästä kuhunkin määränpääjäsenvaltioon. Direktiivin 34 artiklan mukaan 33 artiklaa ei sovelleta 33 artiklan tarkoittamiin tavaroiden luovutuksiin, joiden yhteismäärä kuljetuksen päättymisjäsenvaltiossa on enintään 100 000 euroa kalenterivuodessa. Tällainen myynti verotetaan kuljetuksen alkamisjäsenvaltiossa. Jäsenvaltio, jonka alueella tavarat ovat kuljetuksen saapuessa hankkijalle, voi soveltaa 35 000 euron raja-arvoa, jos se pelkää, että 100 000 euron raja-arvo saattaa aiheuttaa vakavaa kilpailun vääristymistä. Jäsenvaltiot siis soveltavat joko 35 000 euron tai 100 000 euron raja-arvoa.

Nämä etämyynnin myyntimaan raja-arvot ovat omiaan aiheuttamaan kilpailuvääristymiä sisämarkkinoilla, koska alhaisempia verokantoja soveltavaan jäsenvaltioon sijoittautunut myyjä voi myydä tavaroita toiseen jäsenvaltioon näiden verokantojen mukaisesti määränpääjäsenvaltioon soveltamaan raja-arvoon saakka. Korkeampia verokantoja soveltavaan määränpääjäsenvaltioon sijoittautuneet yritykset kärsivät siis kilpailuhaitasta. Raja-arvoista aiheutuu hallinnollista taakkaa myyjille, sillä heidän on seurattava myyntejään jokaiseen jäsenvaltioon ja jäsenvaltiokohtaisen raja-arvon ylittyessä rekisteröidyttävä verovelvolliseksi kyseiseen jäsenvaltioon.

2.1.3 Radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen verotuspaikka

Arvonlisäverodirektiivin 58 artiklan 1 kohdan mukaan muulle kuin elinkeinonharjoittajalle suoritettavien radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen verotuspaikka on paikka, johon ostaja on sijoittautunut taikka jossa on hänen kotipaikka tai vakainainen asuinpaikka.

Edellä mainittua ei artiklan 2 kohdan mukaan sovelleta, jos myyjällä on sijoittautumispaikka tai kotipaikka vain yhdessä jäsenvaltiossa ja palvelut suoritetaan muulle kuin elinkeinonharjoittajalle, jonka sijoittautumispaikka tai kotipaikka on muussa jäsenvaltiossa kuin myyjän jäsenvaltiossa ja näiden suoritusten arvonlisäveroton kokonaisarvo on kuluvana kalenterivuonna enintään 10 000 euroa, eikä tämä määrä ole ylittynyt edellisenäkään kalenterivuotena. Kun kyseisten palvelujen vuotuinen myynti ei ylitä 10 000 euron raja-arvoa, verotuspaikka säilyy myyjän sijoittautumisjäsenvaltiossa. Artiklan 3 kohdan mukaan, jos raja-arvo ylittyy jonkin kalenterivuoden aikana, artiklan 1 kohtaa sovelletaan kyseisestä hetkestä alkaen eli verotuspaikka on ostajan sijoittautumisjäsenvaltio. Säännös on yrityksille valinnainen. Artiklan 4 kohdan mukaan jäsenvaltion, jonka alueella palvelun myyjällä on sijoittautumispaikka tai kotipaikka, on annettava myyjälle oikeus valita, että verotuspaikka määritetään 1 kohdan mukaisesti. Tämän valinnan on katettava vähintään kaksi kalenterivuotta.

Tämä 10 000 euron raja-arvo käsittää nykyisin ainoastaan radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen myynnit toisiin jäsenvaltioihin muille kuin elinkeinonharjoittajille. Tämän pienille yrityksille suunnatun helpotuksen tarkoituksena on lieventää vaatimusta noudattaa arvonlisäverovelvoitteita muissa jäsenvaltioissa kuin omassa sijoittautumisjäsenvaltiossa.

2.1.4 Verotettava tapahtuma ja verosaatavan syntyminen

Arvonlisäverodirektiivin 62 artiklan mukaan verotettavalla tapahtumalla tarkoitetaan tapahtumaa, jonka johdosta verosaatavan syntymiselle välttämättömät oikeudelliset edellytykset täyttyvät. Verosaatavan syntymisellä puolestaan tarkoitetaan veroviranomaisille lain nojalla tietystä hetkestä alkaen syntyvää oikeutta vaatia veronmaksuvelvolliselta veron maksamista, vaikkakin maksua voitaisiin lykätä.

Direktiivin 63 artiklan mukaan verotettava tapahtuma toteutuu ja verosaatava syntyy, kun tavara luovutetaan tai palvelu suoritetaan. Verosaatava ennen tavaroiden luovutusta tai palvelujen suoritusta tehdyistä maksuista syntyy 65 artiklan mukaan maksujen vastaanottohetkellä. Artikla 66 sisältää jäsenvaltiolle valinnaisia poikkeuksia verosaatavan syntyhetkeen.

2.1.5 Radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen erityisjärjestelmät

Arvonlisäverodirektiivin XII osaston 6 luku sisältää radio- ja televisiolähetyspalveluihin, sähköisiin palveluihin ja telepalveluihin sovellettavia yhden yhteyspisteen erityisjärjestelmiä koskevat säännökset. Erityisjärjestelmien tarkoitus on helpottaa arvonlisäverotukseen liittyvien velvoitteiden hoitamista ja keventää verovelvollisten hallinnollista taakkaa. Järjestelmien avulla verovelvolliset voivat ilmoittaa ja maksaa verot yhden rekisteröitymisjäsenvaltion kautta kaikkiin niihin jäsenvaltioihin, joihin verovelvollisilla on ollut järjestelmän soveltamisalaan kuuluvia myyntejä. Jos verovelvollinen ei halua käyttää erityisjärjestelmää, hänen on rekisteröidyttävä kuhunkin jäsenvaltioon verovelvolliseksi sekä ilmoitettava ja maksettava verot suoraan kyseiseen jäsenvaltioon.

Yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneita myyjiä koskeva erityisjärjestelmää, jäljempänä *kolmansien maiden järjestelmä*, voivat käyttää sellaiset verovelvolliset, joilla ei ole liiketoiminnan kotipaikkaa eikä kiinteää toimipaikkaa Yhteisön alueella ja jotka myyvät radio- ja televisiolähetyspalveluja, sähköisiä palveluja ja telepalveluja EU:n alueelle sijoittautuneille muille kuin elinkeinonharjoittajille. Yhteisöön mutta ei kulutusvaltioon sijoittautuneiden myyjien erityisjärjestelmää, jäljempänä *unionin järjestelmä*, voivat käyttää verovelvolliset, joilla on liiketoiminnan

kotipaikka tai kiinteä toimipaikka Yhteisön alueella ja jotka myyvät kyseisiä palveluita muille kuin elinkeinonharjoittajille toisiin jäsenvaltioihin.

Erityisjärjestelmissä verokausi on kalenterivuosineljännes ja veroilmoitus on annettava viimeistään verokauden päättymistä seuraavan kalenterikuukauden 20 päivä. Direktiivissä ei ole säännöksiä veroilmoituksen virheiden korjaamisesta, vaan ne ovat täytäntöönpanoasetuksen 61 artiklassa. Artiklan mukaan verovelvollinen voi oikaista verokauden tietoja antamalla kyseiselle verokaudelle uuden korvaavan veroilmoituksen. Artiklassa on nimenomaisesti säädetty, ettei muutoksia voi tehdä oikaisemalla jotakin myöhempää ilmoitusta. Tietoja voi muuttaa kolmen vuoden ajan verokauden ilmoituksen alkuperäisestä määräpäivästä lukien.

Ensimmäisen etämyyntidirektiivin neljännen johdantokappaleen mukaan erityisjärjestelmien arvioinnissa on käynyt ilmi, että veroilmoituksen antamisen määräaika on liian lyhyt erityisesti silloin, kun kyse on tietoliikenneverkon, rajapinnan tai portaalin kautta suoritettavasta palvelusta. Kyseisen palvelun suorittajaksi oletetaan verkon, rajapinnan tai portaalin ylläpitäjä, jonka on kerättävä arvonlisäveroilmoituksen täyttämiseksi tarvittavat tiedot kultakin yksittäiseltä palvelun suorittajalta. Lisäksi veroilmoituksen oikaisemisen on todettu olevan erittäin työläs verovelvollisille, sillä verotietojen oikaisemiseksi verovelvollisen on annettava useita veroilmoituksia joka neljännesvuosi.

2.1.6 Tavaroiden maahantuonti ja vähäarvoisten tavaroiden verovapaus

Arvonlisäverodirektiivin 30 artiklan mukaan tavaroiden maahantuonnilla tarkoitetaan sellaisen tavaran saapumista Yhteisöön, joka ei ole vapaassa liikkeessä perustamissopimuksen 24 artiklan mukaisesti. Tavaroiden maahantuontina pidetään myös vapaassa liikkeessä olevan tavaran saapumista Yhteisöön Yhteisön veroalueen ulkopuoliselta kolmannelta alueelta, joka kuuluu Yhteisön tullialueeseen.

Tavaroiden maahantuonti tapahtuu direktiivin 60 artiklan sisältämän pääsäännön mukaan siinä jäsenvaltiossa, jonka alueella tavara on saapuessaan Yhteisöön. Verotettava tapahtuma toteutuu ja verosaatava syntyy direktiivin 70 artiklan pääsäännön mukaan sillä hetkellä, jona tavaroiden maahantuonti tapahtuu. Kuitenkin direktiivin 71 artiklan nojalla verotettava tapahtuma ja verosaatava syntyvät silloin, kun tullivelka tullilainsäädännön mukaan syntyy. Tullivelan syntymisajankohdasta säädetään unionin tullikoodeksista 9 päivänä lokakuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013, jäljempänä *tullikoodeksi*, 77–79 ja 85 artiklassa. Tullivelka syntyy pääsääntöisesti silloin, kun vapaaseen liikkeeseen luovutettuja tavaroita koskeva tulli-ilmoitus hyväksytään.

Maahantuonnissa arvonlisäveron on direktiivin 201 artiklan perusteella velvollinen maksamaan henkilö tai henkilöt, jotka tuontijäsenvaltio on määrännyt tai hyväksynyt veronmaksuvelvollisiksi. Jäsenvaltioiden on 211 ja 260 artiklan mukaan säädettävä maksua ja ilmoitusta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä tavaroiden maahantuonnissa. Direktiivi siis jättää maahantuonnista suoritettavan arvonlisäveron ilmoitus- ja maksamismenettelyn ajankohtineen jäsenvaltion päätettäväksi.

Maahantuonnin direktiivin osastossa IV säädetään vähäarvoisen maahantuonnin verovapaudesta. Verosta on vapautettava sellaisten tavaroiden maahantuonti, joiden kokonaisarvo on enintään 10 euroa. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin jättää tämän vapautuksen ulkopuolelle postimyynnissä maahantuodut tavarat. Jäsenvaltiot voivat myös vapauttaa verosta sellaisten tavaroiden maahantuonnin, joiden kokonaisarvo on suurempi kuin 10 euroa mutta enintään 22 euroa. Vapautuksen ulkopuolelle on jätettävä alkoholituotteet, hajuvedet sekä tupakat ja tupakkatuotteet.

Vähäarvoisten tavaralähetysten vapautus maahantuonnin arvonlisäverosta on antanut kilpailuetua Yhteisön ulkopuolelta tapahtuvalle etämyynnille. Yhteisön alueella tapahtuvasta etämyynnistä on suoritettava veroa riippumatta tavarán arvosta. Lisäksi verovapaudesta aiheutuu verotulojen menetyksiä jäsenvaltioille. Verkkokaupan kasvusta johtuen tuontien määrät Yhteisön ulkopuolelta ovat kasvaneet voimakkaasti ja siten myös verovapauden kilpailua vääristävä vaikutus ja verotulojen menetykset ovat kasvaneet.

Yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1186/2009, jäljempänä *tullittomuusasetus*, 23–24 artiklan mukaan tuontitullittomuus myönnetään vähäarvoisista tavaroista koostuville lähetyksille. Tullittomuusasetuksessa vähäarvoisella tavaralla tarkoitetaan tavaroita, joiden todellinen kokonaisarvo ei ylitä 150:tä euroa lähetystä kohti. Tullittomuutta ei sovelleta alkoholituotteisiin, hajuvesiin ja eau de toilette -valmisteisiin eikä tupakkaan ja tupakkatuotteisiin.

2.1.7 Laskunantovelvollisuus ja kirjanpito

Arvonlisäverodirektiivin 220 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan mukaan verovelvollisen, ostajan tai verovelvollisen puolesta kolmannen tahon on laadittava lasku myyjän 33 artiklassa tarkoitettuista tavaroiden luovutuksista. Lasku on siis aina annettava etämyynnistä yksityishenkilöille tai heihin rinnastetuille henkilöille.

Kirjanpitovelvollisuutta koskevan arvonlisäverodirektiivin 242 artiklan yleissäännön mukaan verovelvollisen on pidettävä riittävän yksityiskohtaista kirjanpitoa arvonlisäveron soveltamisen ja veroviranomaisen suorittaman tarkastuksen mahdollistamiseksi. Direktiivin 369 ja 369 k artiklaan sisältyy yhden yhteyspisteen erityisjärjestelmien kirjanpitoa koskevat erityissäännökset. Säännösten mukaan erityisjärjestelmiä käyttävien verovelvollisten on pidettävä riittävän yksityiskohtaista kirjanpitoa, jotta kulutusjäsenvaltion veroviranomaiset voivat todentaa, että arvonlisäveroilmoitus on oikea. Tiedot on pyydettyäessä saatettava tunnistamisjäsenvaltion ja kulutusjäsenvaltion käytettäväksi sähköisesti ja ne on säilytettävä kymmenen vuotta.

2.2 Kansallinen lainsäädäntö

2.2.1 Yleistä

Arvonlisäverolain nykyiset säännökset vastaavat voimassa olevan arvonlisäverodirektiivin säännöksiä. Arvonlisäverolakiin ei sisälly erityisiä sähköisten markkinapaikkojen tai muiden vastaavien sähköisten rajapintojen ylläpitäjiä tai niiden kautta tapahtuvia myyntejä koskevia säännöksiä. Sähköisten rajapintojen ylläpitäjiin ja niiden kautta tapahtuviin myynteihin sovelletaan lain yleisiä säännöksiä.

Arvonlisäverolain 19 §:n mukaan, kun tavara tai palvelu myydään asiamiehen nimissä päämiehen lukuun, katsotaan asiamiehen myyneen tavarán tai palvelun ostajalle ja päämiehen myyneen sen asiamiehelle. Vastaavasti kun tavara tai palvelu ostetaan asiamiehen nimissä päämiehen lukuun, katsotaan asiamiehen myyneen tavarán tai palvelun päämiehelle ja myyjän myyneen sen asiamiehelle.

2.2.2 Tavaroiden myyntimaa

Tavaroiden myynnin yleissäännös sisältyy arvonlisäverolain 63 §:ään. Pykälän 1 momentti koskee tilanteita, joissa tavaroita ei myyntisopimuksen perusteella kuljeteta ostajalle. Sen mukaan tavara on myyty Suomessa, jos tavara on täällä, kun se luovutetaan ostajalle. Pykälän 2 mo-

mentti koskee tilanteita, joissa tavara kuljetetaan ostajalle tai ostajan määräämälle vastaanottajalle. Ostajalle kuljetettava tavara on myyty Suomessa, jos tavara on täällä myyjän tai jonkun muun aloittaessa kuljetuksen. Tavara on myyty Suomessa silloinkin, kun tavara on Yhteisön ulkopuolella kuljetuksen alkaessa, jos myyjä tuo sen Suomeen myyntiä varten. Säännös vastaa arvonlisäverodirektiivin 31 ja 32 artiklaa. Tavaroiden kaukomyyntiä koskevat 63 a ja 63 b §:t sekä energian myyntiä koskeva 63 e § muodostavat poikkeuksen ostajalle kuljetettavien tavaroiden myyntimaan pääsäännöstä.

Arvonlisäverolain 63 §:n 3 momentin mukaan jäsenvaltiosta toiseen kuljetettava tavara, jonka myyjä asentaa tai kokoaa, on myyty Suomessa, jos asennus- tai kokoamistyö suoritetaan täällä. Säännös vastaa arvonlisäverodirektiivin 36 artiklaa.

Lain 63 a §:n 1 momentin mukaan tavara on myyty Suomessa myös silloin, kun myyjä tai joku muu myyjän puolesta kuljettaa tavarain toisesta jäsenvaltiosta Suomeen. Tavara katsotaan kuljetetun toisesta jäsenvaltiosta silloinkin, kun kuljetus alkaa Yhteisön ulkopuolelta, jos kuljetus tapahtuu sen jäsenvaltion kautta, johon tavara on maahantuotu. Tätä myyntimaasäännöstä sovelletaan 2 momentin mukaan vain, jos ostajana on henkilö, jonka hankinta ei muodosta yhteisöhankintaa. Tällainen on esimerkiksi yksityishenkilö tai oikeushenkilö, joka ei ole elinkeinonharjoittaja ja jonka yhteisöhankinnat eivät ylitä 10 000 euron kynnysarvoa kalenterivuodessa. Jos myyjän tällainen Suomeen tapahtuva myynti on enintään 35 000 euroa kalenterivuodessa ilman veron osuutta ja tällaisen myynnin yhteismäärä on edellisenäkin vuotena ollut enintään 35 000 euroa, myynnin ei pykälän 3 momentin mukaan katsota tapahtuvan Suomessa. Kuitenkin 4 momentin mukaan myynnin katsotaan tapahtuneen Suomessa myynnin määrästä riippumatta, jos myyjä on tehnyt kuljetuksen lähtömaan veroviranomaisille hakemuksen siitä, että myynti verotetaan kuljetuksen päättymismaassa.

Lain 63 b §:n mukaan tavarain myynnin ei katsota tapahtuvan Suomessa, jos myyjä tai joku muu hänen puolestaan kuljettaa tavarain Suomesta toiseen jäsenvaltioon. Tätä sovelletaan vain, jos ostajana on yksityishenkilö tai häneen rinnastettava henkilö ja jos myyjän kuljetuksen päättymisvaltioon kalenterivuotena ja sitä edeltävänä vuotena suorittamat myynnit ylittävät kyseisessä jäsenvaltiossa sovellettavan alarajan. Tätä sovelletaan kuitenkin myynnin määrästä riippumatta, jos myyjä on tehnyt Verohallinnolle hakemuksen siitä, että tavaroiden myynti verotetaan Suomen sijasta kuljetuksen päättymisvaltiossa.

Lain 63 a ja 63 b §:ää ei sovelleta uusien kuljetusvälineiden myyntiin, myyjän asentamien tai kokoamien tavaroiden myyntiin eikä sellaiseen tavarain myyntiin, johon on kuljetuksen alkamisvaltiossa sovellettu menettelyä, joka vastaa käytettyjen tavaroiden kaupan marginaaliverotusmenettelyä. Säännöksiä ei sovelleta myöskään sähkön, unionin alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettavan kaasun eikä lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettavan lämpö- ja jäähdytysenergian myyntiin. Säännöksiä sovelletaan valmisteveron alaisten tavaroiden myyntiin vain silloin, kun ostajana on yksityishenkilö. Tällainen myynti tapahtuu kuljetuksen päättymisjäsenvaltiossa myynnin määrästä riippumatta.

Arvonlisäverolain 63 a ja 63 b § vastaavat ennen arvonlisäverodirektiivin muutoksia voimassa olleita direktiivin 33 ja 34 artiklaa.

2.2.3 Radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen myyntimaa

Arvonlisäverolain kuluttajille myytyjä radio- ja televisiolähetyspalveluja, sähköisiä palveluja ja telepalveluja koskeva myyntimaasäännös sisältyy lain 69 i §:ään. Tällainen muulle kuin elin-

keinonharjoittajalle luovutettu palvelu on myyty Suomessa silloin, kun palvelu luovutetaan ostajalle, joka on sijoittautunut Suomeen tai jonka kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on Suomessa.

Pieniä yrityksiä varten säädetyn 69 i §:n mukaan nämä palvelut verotetaan tietyin edellytyksin edellä mainitun erityissäännöksen sijasta muille kuin elinkeinonharjoittajille myytyjä palveluja koskevan 66 §:n myyntimaan yleissäännön mukaisesti myyjän sijoittautumisjäsenvaltiossa. Erityissäännöstä ei sovelleta, jos myyjällä on Yhteisössä liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka vain yhdessä jäsenvaltiossa ja palvelu luovutetaan muulle kuin elinkeinonharjoittajalle, joka on sijoittautunut tai jonka kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on muussa jäsenvaltiossa kuin myyjän jäsenvaltiossa. Lisäksi edellytyksenä on se, että luovutettujen palvelujen arvonlisäveroton kokonaisarvo on kuluvana kalenterivuonna enintään 10 000 euroa, eikä tämä määrä ole ylittynyt edellisenäkään kalenterivuotena. Jos raja-arvo ylittyy jonkin kalenterivuoden aikana, säännöstä ei sovelleta kyseisestä ajankohdasta alkaen.

Myyjällä on oikeus valita, että palvelujen myyntimaa määritetään ostajan sijoittautumispaikan mukaisesti, vaikka raja-arvo ei olisi ylittynyt. Valinta on voimassa vähintään kaksi kalenterivuotta.

Säännös vastaa ennen direktiivimuutosta voimassa ollutta arvonlisäverodirektiivin 58 artiklaa.

2.2.4 Veron suorittamisvelvollisuuden syntyminen

Arvonlisäverolain 15 §:n 1 momenttiin sisältyy veron suorittamisvelvollisuuden syntymisajankohtaa koskeva pääsääntö. Sen mukaan velvollisuus suorittaa vero myynnistä syntyy, kun myyty tavara on toimitettu. Säännös vastaa arvonlisäverodirektiivin 63 artiklaa.

2.2.5 Radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen erityisjärjestelmät

Direktiiviin perustuvat säännökset

Arvonlisäverolain 12 a luvussa säädetään radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen myyntiin sovellettavista yhden yhteispisteen erityisjärjestelmistä. Järjestelmät perustuvat arvonlisäverodirektiivin XII osaston 6 luvun säännöksiin. Järjestelmiä ei nykyisin sovelleta muiden palvelujen tai tavaroiden myyntiin. Kolmansien maiden järjestelmää koskevat säännökset ovat lain 133 d–133 j §:ssä. Unionin järjestelmästä säädetään 133 k–133 q §:ssä. Molempiin erityisjärjestelmiin sovellettavista yhteisistä menettelysäännöksistä säädetään 134–134 r §:ssä.

Erityisjärjestelmien tarkoituksena on tehdä verovelvoitteiden hoito Yhteisön ulkopuolelle ja muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneille myyjille mahdollisimman yksinkertaiseksi. Ilman erityisjärjestelmiä myyjät joutuisivat tilittämään veron erikseen jokaiseen jäsenvaltioon, jossa niillä on kuluttaja-asiakkaita. Erityisjärjestelmien avulla myyjät voivat hoitaa maksu- ja ilmoitusvelvoitteensa keskitetysti yhden jäsenvaltion verohallinnon avulla. Verotusoikeus kuuluu kuitenkin kulutusvaltioille ja sovellettava verokanta määräytyy kulutusvaltion sääntöjen perusteella.

Järjestelmiä voivat käyttää Yhteisöön sijoittautumattomat ja kulutusjäsenvaltioon sijoittautumattomat verovelvolliset, jotka myyvät radio- ja televisiolähetyspalveluja, sähköisiä palveluja ja telepalveluja johonkin jäsenvaltioon sijoittautuneelle muulle kuin elinkeinonharjoittajille.

Yhteisöön sijoittautumattomalla verovelvollisella tarkoitetaan elinkeinonharjoittajaa, jolla ei ole Yhteisössä liiketoiminnan kotipaikkaa eikä kiinteää toimipaikkaa. Kulutusjäsenvaltioon sijoittautumattomalla verovelvollisella tarkoitetaan elinkeinonharjoittajaa, jolla on liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka Yhteisössä, mutta jolla ei ole liiketoiminnan kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa kulutusjäsenvaltiossa. Unionin järjestelmää ei sovelleta palveluihin, jotka suoritetaan jäsenvaltiossa, jossa verovelvollisella on liiketoimintansa kotipaikka tai kiinteä toimipaikka.

Arvonlisäverolain erityisjärjestelmiä koskevat säännökset vastaavat aiemmin voimassa olleita arvonlisäverodirektiivin säännöksiä.

Kansalliset erityisjärjestelmän kautta suoritettavan veron kantoa koskevat säännökset

Suomeen suoritettavan veron kantamiseen sovelletaan veronkantolakia (11/2018) tietyin arvonlisäverolaissa säädetyin rajoituksin. Suomessa tunnistautuneen verovelvollisen toiseen jäsenvaltioon suoritettavaan veroon ei sovelleta veronkantolakia, ellei arvonlisäverolaissa toisin säädetä.

Unionin lainsäädännön mukaan erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen on veron maksun yhteydessä viitattava asianomaiseen veroilmoitukseen ja maksettava veroilmoituksen mukainen suoritettavien verojen yhteismäärä tunnistamisjäsenvaltiolle. Tunnistamisjäsenvaltio jakaa maksut kulutusjäsenvaltioille veroilmoituksen mukaisesti tai, jos maksu on pienempi kuin ilmoituksella ilmoitettu veron kokonaismäärä, kulutusjäsenvaltioittain ilmoitettujen määrien suhteessa. Veronkantolain 7 §:n mukaan erityisjärjestelmän kautta suoritettavaa veroa ei pidetä pykälässä tarkoitettuna yhdessä käsiteltävänä verona kuten muuta arvonlisäveroa. Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen suorittamaan maksuun ei sovelleta, mitä veronkantolaissa säädetään maksun yleisestä käyttöjärjestyksestä, vaan Suomeen suoritettavan veron maksu kohdistetaan sille erityisjärjestelmän veroilmoitukselle, johon maksun tiedoissa on viitattu. Verovelvollinen ei voi valita maksun kohdistamista eikä Verohallinto voi poiketa maksun käyttöjärjestyksestä.

Täytäntöönpanoasetuksen voimassa olevan 61 artiklan 1 kohdan mukaan erityisjärjestelmän veroilmoituksen muutokset on tehtävä muuttamalla kyseistä ilmoitusta eikä oikaisemalla jotakin myöhempää ilmoitusta. Koska EU:n lainsäädännössä ei ole tarkempia määräyksiä Suomeen suoritettavan veron palauttamisesta, veronkantolain palautuksen käyttämistä ja säilyttämistä koskevia säännöksiä sovelletaan Suomeen suoritettavaan veroon. Jos verovelvollinen oikaisee veroilmoitustaan siten, että suoritettavan veron määrä pienenee ja verovelvolliselle palautetaan veroa arvonlisäverolain säännösten perusteella, tuo palautettava määrä voidaan käyttää veronkantolain yleisiä palautuksen käyttämistä ja säilyttämistä koskevien säännösten mukaisesti verovelvollisen erääntyneiden verojen ja muiden Verohallinnon saatavien suorituksiksi.

Jos verovelvollinen ei ole maksanut tunnistamisjäsenvaltioon kautta Suomeen suoritettavaa veroa täysimääräisesti, Verohallinto lähettää verovelvolliselle veronkantolain mukaisen maksukehotuksen. Tämä maksukehotus annetaan tiedoksi veronkantolaissa säädetyllä yhteenvedolla. Verovelvolliselle, jolla ei ole Suomeen muuta kuin erityisjärjestelmän kautta suoritettavaa arvonlisäveroa, yhteenveto lähetetään postitse. Samanaikaisesti, kun maksukehotus lähetetään verovelvolliselle, lähetetään tunnistamisjäsenvaltiolle täytäntöönpanoasetuksen 63 a artiklan mukainen sähköinen ilmoitus, että Suomi kulutusjäsenvaltiona on muistuttanut verovelvollista puuttuvasta maksusta. Tämän jälkeen verovelvollisen on maksettava puuttuva määrä suoraan Suomeen. Verovelvollisen maksukehotuksen perusteella suorittama maksu kohdistetaan veronkantolain mukaisesti Verohallinnon maksukehotuksessa yksilöimien saatavien suorituksiksi.

Erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle, joka ilmoittaa Suomeen suoritettavaa veroa, määrätään myöhästymismaksua oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa (768/2016) säädettyillä edellytyksillä ja kyseisessä laissa säädetyn suuruisena. Lain 36 §:n mukaan myöhästymismaksu on kolme euroa jokaiselta ilmoituksen antamisen määräpäivää seuraavalta päivältä ilmoituksen antamisajankohtaan saakka, kuitenkin enintään 135 euroa. Jos ilmoitus annetaan yli 45 päivää ilmoituksen antamisen määräpäivän jälkeen, myöhästymismaksun määrä on 135 euroa lisättynä kahdella prosentilla myöhässä ilmoitetun maksettavan veron määrästä. Kuitenkin verokaudelta annettavan oikaisuilmoituksen perusteella määrättävän myöhästymismaksun määrä on kaksi prosenttia myöhässä ilmoitetun maksettavan veron määrästä. Jos oikaisuilmoitus annetaan enintään 45 päivää ilmoituksen antamisen määräpäivän jälkeen, myöhästymismaksua ei määrätä.

Täytäntöönpanoasetuksen 61 artiklan mukaan verovelvollinen antaa erityisjärjestelmien verotietojen korjaamiseksi verokaudelle korvaavan veroilmoituksen. Tämän ilmoituksen verovelvollinen voi antaa milloin tahansa ensimmäisen ilmoituksen antamisen jälkeen. Oikaisuaika erityisjärjestelmän kautta on kolme vuotta verokauden alkuperäisestä veroilmoituksen antamisen määräpäivästä. Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 36 §:n perusteella erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle, joka ilmoittaa Suomeen suoritettavaa veroa, ei määrätä myöhästymismaksua, jos hän oikaisee veroilmoituksen tietoja enintään 45 päivää alkuperäisen ilmoituksen määräpäivästä.

2.2.6 Tavaroiden maahantuonti sekä vähäarvoisten tavaroiden verovapaus ja tulliselvitys

Maahantuonnin käsite ja veroviranomainen

Tavaran maahantuonnin arvonlisäverotusta koskevat säännökset sisältyvät pääosin arvonlisäverolain 9 lukuun. Tavaran maahantuonnilla tarkoitetaan tavaran tuontia Yhteisöön eli EU:n lainsäädännön mukaiselle arvonlisäveroalueelle. Maahantuonti tapahtuu pääsäännön mukaan Suomessa, jos tavara on Suomessa, kun se tuodaan Yhteisöön.

Arvonlisäverovelvollisten henkilöiden maahantuonnin arvonlisäverotus ja valvonta kuuluvat Verohallinnon toimivaltaan. Arvonlisäverolain 160 §:n mukaan maahantuonnista suoritettavan arvonlisäveron kantaminen kuuluu Tullin toimivaltaan silloin, kun tuonnista verovelvollista ei ole merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin veron suorittamisvelvollisuuden syntymishetkellä. Siten esimerkiksi yksityishenkilöiden ollessa Yhteisön ulkopuolelta tilaamiensa tavaroiden maahantuojina on Tulli toimivaltainen. Tulli vastaa tuonnin arvonlisäveron kantamisesta myös silloin, kun tuojana on arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkitty luonnollinen henkilö, jonka tuonti ei liity hänen liiketoimintaansa. Lisäksi Tulli kantaa maahantuonnin veron tietynlaisesta, arvonlisäverolain 86 a §:ssä tarkoitettuihin tullimenettelyihin liittyvästä tullisäännösten vastaisesta tuonnista.

Edustus

Arvonlisäverotuksessa maahantuojalla tarkoitetaan sitä henkilöä, joka on maahantuonnista verovelvollinen. Maahantuojaa voi nimetä itselleen tulliedustajan. Tullikoodeksin mukaan edustus voi olla suora, jolloin tulliedustaja toimii toisen nimissä ja lukuun, tai välillinen, jolloin tulliedustaja toimii omissa nimissään mutta toisen lukuun. Suora edustaja vastaa tullivelasta vain siltä osin kuin edustaja tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää tulli-ilmoituksessa annetut tiedot virheellisiksi. Muutoin päämies vastaa yksinään sekä tullivelasta että mahdollisesta jälkitullauk-

sesta. Maksuaika sekä muut edut määräytyvät päämiehen lupien mukaan. Välillisessä edustuksessa päämies on välillisen edustajan lisäksi vastuussa tullivelasta ja myös jälkitullauksesta. Tullivelalle tarvittavat vakuudet vaaditaan välilliseltä edustajalta.

Suomessa suora edustaja voi toimia myös takaajan vastuulla, jolloin maksuaika sekä muut edut määräytyvät edustajan lupien mukaan. Toimiminen suorana edustajana takaajan vastuulla edellyttää erityisen omavelkaisen yleistakaussitoumuksen antamista Tullille. Edustaja antaa asiakkaan puolesta takauksen siitä, että syntynyt tai mahdollisesti syntyvä velka maksetaan määräajassa. Tavanomaisen takaussitoumuksen mukaan edustaja vastaa veroista, joille on tullauksen yhteydessä tehty vakuusvaraus vakuusjärjestelmään tallennetusta yleisvakuudesta. Vakuutta varataan tullauksen yhteydessä takaajan vastuulla toimivan edustajan yleisvakuudesta koko arvonlisäveron määrälle, kun edustajan asiakasta ei ole merkitty arvonlisäverovelvolliseksi. Edustaja ei kuitenkaan takaajana vastaa mahdollisesta jälkitullauksesta, jos hän ei tiennyt tai ei olisi pitänyt tietää tulli-ilmoituksessa annettuja tietoja virheelliseksi. Tullivelalle tai vastuulle tarvittavat muutkin vakuudet vaaditaan takaajan vastuulla toimivalta suoralta edustajalta.

Tavaroita Yhteisön ulkopuolelta tilanneet henkilöt voivat valtuuttaa tavaroiden kuljetuksesta Suomessa vastaavan postitoiminnan harjoittajan tai muun kuljetusyrityksen hoitamaan maahantuonnin tulliselvityksen puolestaan. Kuljetusyritykset ovat käytännössä toimineet suorina edustajina takaajan vastuulla.

Verovelvollisuus ja verovastuu

Velvollinen suorittamaan veron tavaran maahantuonnista on arvonlisäverolain 86 b §:n mukaan tullikoodeksin 5 artiklan 15 kohdassa tarkoitettu ilmoittaja. Jos ilmoittajana on edustaja, verovelvollinen on kuitenkin ilmoittajan päämies. Ilmoittajalla tarkoitetaan tullikoodeksin mukaan muun muassa henkilöä, joka antaa tulli-ilmoituksen omissa nimissään, tai henkilöä, jonka nimissä kyseinen ilmoitus annetaan. Tullin toimivaltaan kuuluvan tuonnin arvonlisäverotuksessa välillinen edustaja on yhteisvastuullisesti päämiehen eli verovelvollisen kanssa vastuussa arvonlisäveron suorittamisesta. Arvonlisäverotuksessa maahantuojalla tarkoitetaan sitä henkilöä, joka on maahantuonnista verovelvollinen.

Ilmoittamisvelvollisuus ja veron määrääminen

Arvonlisäverotus perustuu Tullille lähetykskohtaisesti annettavaan tulli-ilmoitukseen, jonka antamisvelvollisuudesta säädetään tullikoodeksissa. Tulli-ilmoituksella henkilö ilmoittaa säädettyllä tavalla haluavansa asettaa tavaran tiettyyn tullimenettelyyn. Tullimenettelyjä ovat luovutus vapaaseen liikkeeseen, erityismenettelyt ja vienti.

Tulli-ilmoitus voidaan antaa Tullin sähköisen asiointipalvelun kautta, paperisella hallinnollisella yhtenäisasiakirjalla eli SAD-lomakkeella tai sähköisellä EDI-sanomalla taikka tietyissä tapauksissa suullisesti. Tavaroille ilmoitettavaa tullimenettelyä koskevien säännösten soveltamisen edellyttämien täydentävien asiakirjojen, kuten kauppalaskun, on oltava ilmoittajan hallussa ja tulliviranomaisten käytettävissä tulli-ilmoitusta annettaessa. Maahantuojan edustajina toimivat postitoiminnan harjoittaja ja pikarahtiyritykset ovat antaneet ilmoitukset päivittäin lähetykskohtaisesti EDI-sanomina.

Arvonlisäveron suoritusvelvollisuus syntyy silloin, kun tullivelka syntyy. Veron suorittamisvelvollisuus syntyy siten pääsääntöisesti silloin, kun vapaaseen liikkeeseen luovutettuja tavaroita koskeva tulli-ilmoitus hyväksytään. Ilmoittaja saa tällöin Tullilta yleisviitenumeron, ns. MRN-numeron (master reference number), jolla lähetyksen ja siitä annettu tulli-ilmoitus yksilöidään.

Tulli-ilmoituksen perusteella tehdään tullauspäätös, kun kyse on tavarantoimittajan luovutuksesta vapaa-alueeseen tai tuontiin liittyvästä erityismenettelystä. Tullilain (304/2016) mukaan Tulli määrittää saamansa ilmoituksen taikka muutoin saamiensa tai hankkimiensa tietojen perusteella tullin ja, silloin kun se kuuluu Tullin toimivaltaan, arvonlisäverolain nojalla myös arvonlisäveron määrän. Tietojärjestelmä lähettää arvonlisävero- ja tullivelkätiedot Tullin reskontrajärjestelmälle sekä tullauspäätöksen tulli-ilmoituksen tekijälle, eli välilliselle tai suoralle edustajalle heidän ollessa ilmoituksen tekijöinä. Tullauspäätöksestä käy ilmi tieto tulli- ja verovelasta.

Maahantuojaa tai hänen edustajansa voi hakea Tullilta lupaa yksinkertaistettujen tulli-ilmoitusten ja muiden tuonnin yksinkertaistusten säännölliseen käyttöön. Yksinkertaistettuja ilmoituksia koskevat säännökset ovat yksinkertaistuksia vain vakimuotoisille, täyden tietosisällön tulli-ilmoituksille. Luvan saaja voi antaa tuonti-ilmoituksen tietojen ja liitteiden osalta puutteellisena, ja antaa myöhemmin täydentävän ilmoituksen tai puuttuvan liitteen.

Täydentävä ilmoitus voidaan antaa lähetyksittäin tai jaksoittain eli jaksotullausmenettelyssä. Jaksotullausmenettely ei ole mahdollinen tilanteissa, joissa päämiehenä on yksityishenkilö. Jakson alussa annetaan yksinkertaistettu ilmoitus. Jakson aikana tavarat luovutetaan luvassa mainitulla asiakirjalla, joka on yleensä rahtikirja tarvittavin merkinnöin. Jakson päätyttyä annetaan täydentävä, kokoava tulli-ilmoitus kaikista jakson aikana tuoduista tavaraeristä. Yksinkertaistetun ja täydentävän ilmoituksen tulee siten yhdessä muodostaa täydellisen tulli-ilmoituksen tietosisältö.

Jos tavaroista kannetaan tullia, jakson pituus on yksi viikko, mutta jos tavaroista kannetaan pelkästään arvonlisäveroa, jakson pituus on kuukausi.

Arvonlisäverolain 101 b §:n mukaan Tullin vastuulle kuuluvassa tavarantoimittajan maahantuonnin arvonlisäverotuksessa pienin kannettava tai perittävä veron määrä on 5 euroa. Tätä ei kuitenkaan sovelleta matkustajan tai Suomen ja Yhteisön ulkopuolisen maan tai alueen välisessä ammattimaisessa liikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluvan mukanaan tuomien taikka yksityiselle henkilölle lähetettyjen alkoholijuomien ja tupakkatuotteiden maahantuonnissa.

Tullilain 78 §:n mukaan, jos perittävä määrä on alle 10 euroa, sitä ei peritä. Kuitenkin perimiseen voidaan ryhtyä, jos samalta maksuvelvolliselta on Tullin, maksuvelvollisen tai muuan asianosaisen tekemän laskuvirheen tai muun erehdyksen vuoksi taikka muusta syystä jäänyt lukuisia suorituksia perimättä tai jos perimiseen on muutoin erityistä aihetta. Tulli voi olla ryhtymättä perintään tai keskeyttää sen, jos perinnän ei arvioida johtavan tulokseen. Perintä kuitenkin aloitetaan tai keskeytettyä perintää jatketaan tilanteessa, jossa sen voidaan olettaa johtavan tulokseen.

Veron maksaminen ja tavaroiden luovutus

Tulli-ilmoituksen antaja saa Tullilta tullauspäätöksen lisäksi erillisen, lähetyksellisen laskun tullin ja arvonlisäveron maksamiseksi.

Tullin käteisasiakkaiden täytyy maksaa tulli sekä kansalliset verot ja maksut ennen tavaroiden haltuun saamista. Tavaroiden luovutuspäätös tehdään siis tällöin vasta maksun jälkeen. Tullin käteisasiakkaiden on maksettava tulli ja siten myös tuonnista suoritettava arvonlisävero 10 päivän kuluessa tullauspäätöksen vahvistamispäivästä. Esimerkiksi kuluttajat ovat käteisasiakkaita.

HE 18/2021 vp

Tullin luottoasiakkaat saavat tavarat haltuunsa ilman tullien ja arvonlisäveron maksamista. Luottoasiakkaalla tarkoitetaan asiakasta, joka on yleisvakuusluvan nojalla antanut yleisvakuuden ja saanut maksunlykkäyslupan.

Jos käteisasiakas käyttää välillistä edustajaa tai suora edustajaa takausvastuulla, hän saa periaatteessa tavarat haltuunsa ennen veron maksamista. Käytännössä edustajat kuitenkin edellyttävät verojen maksamista heille ennen kuin he antavat tavarat asiakkaan haltuun. Jos edustaja toimii suorana edustajana ilman takausvastuuta eikä päämies ole luottoasiakas, tavaroiden haltuun saaminen edellyttää tullien ja verojen maksamista riippumatta edustajan luottoasiakasstatuksesta.

Käytännössä posti- ja pikarahtilähetyksiin sisältyvät tavarat ovat postitoiminnan harjoittajan tai pikarahtiyrietyksen hallussa maahan saapumisen jälkeenkin väliaikaisessa varastossa. Tämä koskee sekä tilanteita, joissa kuljetusyritys tulliselvittää tavarat maahantuojana olevan käteisasiakkaan suorana edustajana takausvastuulla, että tilanteita, joissa käteisasiakas ei käytä edustajaa, vaan tulliselvittää tavarat itse. Jälkimmäisessä tilanteessa kuljetusliike luovuttaa tavarat käteisasiakkaalle vasta kun Tulli on tehnyt tavaroiden luovutuspäätöksen. Ensiksi mainitussa tilanteessa Tulli on tehnyt luovutuspäätöksen heti tullauspäätöksen jälkeen, mutta kuljetusliike ei käytännössä luovuta tavaroita asiakkaalle ennen kuin tämä on maksanut tulli- ja verovelan, koska on itse takaajana vastuussa velan suorittamisesta.

Luottoasiakkaat saavat Tullilta tullauspäätösten ja varsinaisten laskujen lisäksi jaksoerittelyn viikon aikana luovutetuista tavaroista kannettavista veroista ja maksuista luovutusviikkoa seuraavan kolmannen viikon aikana. Jaksoerittely toimii yhteenvetolaskuna, jonka avulla asiakas voi maksaa samaan aikaan erääntyvät tullaus-, verotus- ja maksupäätökset yhtenä summana. Yli 95 prosenttia luottoasiakkaista antaa tuonti-ilmoituksen yksivaiheisella tulli-ilmoituksella tuontieräkohtaisesti. Tällöin tullauspäätökset tehdään heti tavaroiden luovutuspäätöksen jälkeen.

Luovutuspäätös ja tullauspäätös muodostavat yhdessä tullimenettelyyn asettamisen.

Tullin maahantuonnin ilmoitusprosessi on käytännössä kokonaan automatisoitu. Järjestelmä hoitaa maahantuotujen tavaroiden tullausmenettelyyn asettamisen, tullausarvon, tullien sekä arvonlisäveron ja muiden kansallisten verojen laskemisen sekä mahdollisen vakuuksien varaamisen ja pääsääntöisesti vapaaseen liikkeeseen luovutuksen edellytyksien tutkimisen. Arvonlisävero ja tullia laskettaessa järjestelmä huomioi pienintä kannettavaa veroa ja tullia koskevat säännökset.

Tullien maksunlykkäys

Tuoja voi hakea Tullilta maksunlykkäyslupaa tullikoodeksissa säädetyin edellytyksin. Luvanhaltija saa tullille, arvonlisäverolle ja suoritmaksuille noin kuukauden maksuaikaa ja tavarat haltuunsa ennen tullien, arvonlisäveron ja maksujen maksamista. Lupa edellyttää vakuuden antamista tullien osalta.

Maksunlykkäyslupan saaneiden osalta tullauspäätöksen eräpäiväksi asetetaan luovutusviikkoa seuraavan neljännen viikon perjantai. Myös yksinkertaistettua jaksoilmoitusmenettelyä sovellettaessa sen viikon, jonka aikana tavarat luovutetaan, tuonneista suoritettavat verot erääntyvät maksettavaksi luovutusviikkoa seuraavan neljännen viikon perjantaina eli 10 päivän kuluttua kyseisen viikon jaksoerittelyn päiväyksestä. Jos jaksoilmoitusmenettelyä soveltavan asiakkaan jakson pituus on kuukausi, tänä aikana luovutettujen tavaroiden arvonlisäverot on maksettava kuukautta seuraavan neljännen viikon perjantaina.

Tuojan kannattaa hakea maksunlykkäyslupaa, jos tuojalla on säännöllistä ja taloudellisesti merkittävää maahantuontia. Suomessa postitoiminnan harjoittaja ja pikarahtiyritykset ovat Tullin luottoasiakkaita.

Maahantuonnin yleisvakuudesta varataan vakuutta tullivelkaa vastaava määrä tullauksen yhteydessä. Silloin kun maahantuojana on arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkitty, Tulli ei lähetohtaisesti varaa vakuutta arvonlisäverovelvalle, ellei tämä ole tarpeen perinnän varmistamiseksi. Vakuusjärjestelmä pysäyttää tulliselvityksen, jos asiakkaalla ei ole riittävästi vakuuksia jäljellä. Tulli on käytännössä joutunut realisoimaan vakuuksia vain harvoin.

Vähäarvoisten tavaralähetysten verovapaus ja tulliselvitys

Maahantuonnin verollisuuden poikkeuksista säädetään arvonlisäverolain 94—95 e §:ssä. Lain 94 §:n 1 momentin 24 kohdan mukaan verotonta on sellaisten tavaroiden maahantuonti, joiden kokonaisarvo on enintään 22 euroa. Yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneet yritykset voivat siten myydä tavaroita ostajille Suomeen ilman arvonlisäveron kantamista maahantuonnin yhteydessä, jos lähetysten kokonaisarvo on enintään 22 euroa. Yhteisöön sijoittautuneiden verovelvollisten on suoritettava arvonlisäveroa myynnistään Suomessa riippumatta tavararvosta. Tullittomuusasetuksen 23 ja 24 artiklan mukaan tavarat, joiden todellinen kokonaisarvo ei ylitä 150:tä euroa lähetystä kohti, ovat vähäarvoisia tavaroita ja siten tullittomia. Tullittomuutta ei sovelleta alkoholituotteisiin, hajuvesiin ja eau de toilette -valmisteisiin eikä tupakkaan ja tupakatuotteisiin.

Vastaanottajan ei tarvitse antaa Tullille tulli-ilmoitusta enintään 22 euron arvoisiin lähetysiin sisältyvistä tavaroista. Tämä tarkoittaa, että tulliselvitys tapahtuu lähettäjän postitoiminnanharjoittajalle tai pikarahtiyritykselle ilmoittamien tietojen perustella. Tämä perustuu komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/2446, jäljempänä *delegoitu aset*, 138 ja 141 artiklan 5 kohtaan. Sama koskee asetuksen 138 artiklan ja 141 artiklan 3 kohdan mukaan enintään 150 euron arvoisiin postilähetysiin sisältyviä tavaroita tietyin edellytyksin.

Delegoidun asetuksen 138 artiklan mukaan, jos tavaroita, joiden todellinen arvo on enintään 22 euroa, taikka postilähetykseen sisältyviä tavaroita, joille myönnetään tuontitullittomuus asetuksen 23–27 artiklan mukaisesti, ei ole ilmoitettu muulla tavalla, niitä pidetään ilmoitettuina vapaaseen liikkeeseen luovutettaviksi 141 artiklan mukaisesti.

Asetuksen 141 artiklan 5 kohdan mukaan tavarat, joiden todellinen arvo on enintään 22 euroa, on sen jäsenvaltion osalta, jossa tavarat katsotaan ilmoitetuksi, etämyyntidirektiivin soveltamispäivään asti katsottava ilmoitetuiksi vapaaseen liikkeeseen luovutettaviksi, kun ne esitetään tullille koodeksin 139 artiklan mukaisesti, jos tulliviranomaiset hyväksyvät vaadittavat tiedot.

Delegoidun asetuksen mukaan postilähetysiin sisältyvillä tavaroilla tarkoitetaan kirjelähetystiä lukuun ottamatta tavaroita, jotka sisältyvät postipakettiin tai -pakkaukseen ja jotka kuljetetaan postitoiminnan harjoittajan vastuulla Maailman postiliiton yleissopimuksen mukaisesti. Postitoiminnan harjoittajalla taas tarkoitetaan jäsenvaltioon sijoittautunutta toimijaa, jonka jäsenvaltio on nimennyt suorittamaan Maailman postiliiton yleissopimuksen mukaisia palveluja. Pikarahtiyritys tarkoittaa toimijaa, joka yhdistettynä palveluna tarjoaa lähetysten nopeutetun/aikamääritteisen keruun, kuljetuksen, tulliselvityksen ja jakamisen sekä lähetysten paikantamisen ja valvonnan koko toimituksen ajan. Pikarahtilähetyksellä tarkoitetaan yksittäistä tavaraa, jonka pikarahtiyritys kuljettaa tai joka kuljetetaan pikarahtiyrityksen vastuulla.

2.2.7 Laskunantovelvollisuus ja kirjanpito

Arvonlisäverolain 209 b §:n 1 momentin pääsäännön mukaan lasku on annettava, jos ostajana on elinkeinonharjoittaja tai oikeushenkilö, joka ei ole elinkeinonharjoittaja. Pykälän 2 momentin 2 kohdan mukaan lasku on annettava myös 63 a §:ssä tarkoitettusta Suomessa tapahtuvasta tavarankaukomyynnistä, kun ostaja on yksityishenkilö.

Kirjanpitovelvollisuudesta säädetään kirjanpitolaissa (1336/1997). Kirjanpitolain 2 luvun 10 §:n mukaan kirjanpidot sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä. Jollei muualla laissa ole säädetty pitempää määräaikaa säilyttämiselle, tilikauden tositteet on säilytettävä vähintään kuusi vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt.

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 26 §:n mukaan sen lisäksi, mitä kirjanpitolaissa säädetään, verovelvollisen on järjestettävä kirjanpitonsa sellaiseksi, että siitä saadaan veron määräämistä varten tarvittavat tiedot. Lain 28 §:n mukaan kirjanpitovelvollisen on säilytettävä tositteita kuusi vuotta, jollei muualla toisin säädetä. Säilytysaika lasketaan pääsääntöisesti sitä kalenterivuotta seuraavan vuoden alusta, johon kuuluvalta asianomaisen veron verokaudelta vero olisi tullut ilmoittaa ja maksaa.

Arvonlisäverolaissa on erityissäännös radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen myyntiin sovellettavien erityisjärjestelmien kirjanpidosta ja tiedonantovelvollisuudesta. Lain 134 e §:n mukaan erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen on pidettävä erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista liiketoimista riittävän yksityiskohtaista kirjanpitoa, jotta kulutusjäsenvaltio voi määrittää veroilmoituksen oikeellisuuden. Tiedot on pyydettyessä saatettava verohallintojen käytettäväksi sähköisesti ja ne on säilytettävä kymmenen vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana liiketoimi suoritettiin. Säännös perustuu arvonlisäverodirektiivin 369 ja 369 k artiklaan.

Lisäksi arvonlisäverolain 209 n ja 209 p §:ssä on säädetty säilyttämisajasta, joka koskee laskuja ja muita tositteita, joihin suoritettavan ja vähennettävän veron määrään vaikuttavien liiketapahtumien kirjaukset perustuvat. Säilyttämisäika on kuusi vuotta tilikauden päättymisvuoden lopusta.

2.2.8 Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annettu laki

Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen (SopS 103/94) liitteenä olevan pöytäkirjan N:o 2 (Ahvenanmaan pöytäkirja) sekä arvonlisäverodirektiivin 6 artiklan 1 kohdan mukaan Ahvenanmaata ei lueta unionin arvonlisäverolainsäädännön suhteen Yhteisön arvonlisäveroalueeseen, vaikka se kuuluu Yhteisön tullialueeseen. Ahvenanmaata pidetään arvonlisäverodirektiivin mukaan arvonlisäverotuksessa kolmantena alueena, joka rinnastetaan kolmansiin maihin eli tullialueen ulkopuolisiin maihin. Tämä merkitsee muun muassa sitä, että Yhteisön veroalueen ja Ahvenanmaan välisiin tavaroiden myynteihin ei sovelleta jäsenvaltioiden välistä yhteisökauppaa koskevaa arvonlisäverojärjestelmää. Tavaroiden tuonti Ahvenanmaalta Yhteisön veroalueelle muodostaa arvonlisäverotuksessa maahantuontina verotettavan tapahtuman ja tavaroiden vienti Ahvenanmaalle on vastaavasti vapautettu verosta. Poikkeus vaikuttaa myös Ahvenanmaan ja jäsenvaltioiden välisen palvelukaupan arvonlisäverokohteluun muun muassa verotuspaikkasäännösten kautta.

Ahvenanmaalla sovelletaan lähtökohtaisesti normaalia arvonlisäverolain mukaista arvonlisäverojärjestelmää. Arvonlisäverolain mukaan Ahvenanmaa kuuluu Suomen alueeseen lain säännöksiä sovellettaessa. Poikkeuksista säädetään Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetussa laissa, jäljempänä poikkeuslaki. Arvonlisäverolain mukaan Yhteisöllä tarkoitetaan Euroopan yhteisöjen lainsäädännön mukaista yhteisön arvonlisäveroaluetta.

Tavaroiden myyntimaa

Poikkeuslain mukaan arvonlisäverolain tavaroiden myyntimaata koskevia säännöksiä sovellettaessa Ahvenanmaan ei katsota kuuluvan Suomen alueeseen. Poikkeuslain 6 ja 6 a §:ssä säädetään tavaroiden myynnin tapahtumisesta Ahvenanmaan maakunnassa vastaavasti kuin arvonlisäverolaissa säädetään tavaroiden myynnin tapahtumisesta Suomessa. Näiden säännösten perusteella Ahvenanmaalla tapahtuvat myynnit tapahtuvat 6 §:n 3 momentin mukaan Suomessa.

Palvelujen myyntimaa

Arvonlisäverolain palvelujen myyntimaasäännöksiä sovelletaan lähtökohtaisesti Ahvenanmaalla tapahtuvaan myyntiin vastaavalla tavalla kuin muualla Suomessa tapahtuvaan myyntiin, ellei poikkeuslaissa toisin säädetä. Poikkeuslaki sisältää poikkeuksia ainoastaan immateriaali-palvelujen osalta. Radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen myyntimaa osalta ei ole säädetty poikkeusta poikkeuslaissa, joten myyntimaa määräytyy arvonlisäverolain mukaisesti. Näiden palveluiden myyntimaa on lähtökohtaisesti ostajan sijoittautumispaikka.

Radio- ja televisiolähetyspalveluja, sähköisiä palveluja ja telepalveluja koskevat erityisjärjestelmät

Arvonlisäverodirektiivin mukaiset radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen myyntiin sovellettavat erityisjärjestelmät koskevat ainoastaan Yhteisön alueella tapahtuvaa myyntiä eli myyntiä Yhteisön alueelle sijoittautuneille kuluttajille, joten niitä ei sellaisenaan sovelleta ostajan ollessa sijoittautunut Ahvenanmaan maakuntaan. Kolmansien maiden järjestelmä koskee Yhteisöön sijoittautumattomia ja unionin järjestelmä Yhteisöön sijoittautuneita verovelvollisia. Arvonlisäverolaki sisältää vastaavat säännökset näiden erityisjärjestelmien soveltamisesta. Kolmansien maiden järjestelmää sovelletaan siten normaalein edellytyksin Ahvenanmaalle sijoittautuneiden myyjien myynteihin Yhteisön alueelle sijoittautuneille kuluttajille. Vastaavasti unionin järjestelmä soveltuu Ahvenanmaalle sijoittautuneiden myyjien myynteihin toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneille kuluttajille, jos myyjät ovat sijoittautuneet myös Manner-Suomeen tai muualle Yhteisöön.

Arvonlisäverodirektiivi ei kuitenkaan sinänsä estä Suomea säätämästä tällaisista erityisjärjestelmistä Ahvenanmaalla tapahtuvan myynnin osalta. Poikkeuslain 25 b—25 f §:ssä säädetään näitä palveluja koskevien erityisjärjestelmien soveltamisesta. Poikkeuslain perusteella erityisjärjestelmiä voidaan soveltaa myös myynteihin Ahvenanmaalle sijoittautuneille ostajille.

Kolmansien maiden tai unionin järjestelmää käyttävä verovelvollinen ilmoittaa myös Ahvenanmaalle sijoittautuneille kuluttajille tapahtuvat myynnit erityisjärjestelmään liittyvässä veroilmoituksessa ja suorittaa niistä veron tämän järjestelmän puitteissa. Tämä koskee myös myyntiä oikeushenkilöille, jotka eivät ole elinkeinonharjoittajia. Verotusmenettely on siis sama riippumatta siitä, onko kysymyksessä maakuntaan tai muualle Suomeen sijoittautunut ostaja. Myös

myyjä, joka on sijoittautunut Ahvenanmaalle ja jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, voi soveltaa kolmansien maiden järjestelmää Ahvenanmaalle sijoittautuneille ostajille tapahtuviin myynneihin. Kuitenkin tilanteissa, joissa unionin järjestelmän mukainen tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, kyseisten palvelujen sekä Manner-Suomessa että Ahvenanmaalla tapahtuvaan myyntiin sovelletaan yleistä verotusmenettelyä.

Jos myyjän tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, myyjän on kuitenkin annettava veroilmoitus ja maksettava vero Ahvenanmaalle sijoittautuneille kuluttajille tapahtuvista myynneistä erikseen suoraan Suomen Verohallinnolle. Myyjä ei voi antaa tunnistamisjäsenvaltiolle annettavassa veroilmoituksessa Ahvenanmaalle tapahtuneiden myyntien tietoja, koska muut jäsenvaltiot eivät ole velvollisia soveltamaan näihin myynneihin erityisjärjestelmää. Jos tällaisella myyjällä on liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka Ahvenanmaan maakunnassa tai kiinteä toimipaikka muualla Suomessa, erityisjärjestelmää ei kuitenkaan sovelleta näiden palvelujen myyntiin maakuntaan sijoittautuneille kuluttajille. Näihin myynneihin sovelletaan yleistä verotusmenettelyä.

Tavaroiden maahantuonti

Poikkeuslain 18 §:n mukaan mitä arvonlisäverolain 9 luvussa säädetään tavarantoiminnan maahantuonnista Yhteisöön, sovelletaan myös tavarantoiminnan maahantuontiin Ahvenanmaan maakuntaan muualta Suomesta, toisesta jäsenvaltiosta tai Yhteisön ulkopuolelta sekä tavarantoiminnan maahantuontiin Ahvenanmaan maakunnasta muualle Suomeen.

Ahvenanmaan ja muiden jäsenvaltioiden välisessä tuonnissa ei kanneta tulleja. Näistä tuonneista Ahvenanmaalle tuojien on kuitenkin annettava normaalien säännösten mukaiset tullilmoitukset. Tuonneista tehdään normaalit tullauspäätökset.

Tavaroiden maahantuonti Ahvenanmaan ja Manner-Suomen välillä

Arvonlisäverodirektiivin mukaan vapaassa liikkeessä olevien tavaroiden maahantuontiin Yhteisön tullialueeseen kuuluvalta, mutta kolmantena alueena pidettävältä alueelta, ja tällaisten tavaroiden vientiin näille alueille on sovellettava Yhteisön voimassa olevissa tavaroiden maahantuontia ja vientiä koskevissa tullisäännöksissä säädettyjä muodollisuuksia.

Poikkeuslain mukaan mitä arvonlisäverolain 9 luvussa säädetään tavarantoiminnasta Yhteisöön, sovelletaan myös tavarantoiminnan maahantuontiin Ahvenanmaan maakuntaan muualta Suomesta, toisesta jäsenvaltiosta tai Yhteisön ulkopuolelta sekä tavarantoiminnan maahantuontiin Ahvenanmaan maakunnasta muualle Suomeen. Tuotaessa tavaroita Ahvenanmaalle ilmoittaja on velvollinen suorittamaan veron tavarantoiminnasta. Jos ilmoittajana on edustaja, verovelvollinen on ilmoittajan päämies.

Verotuksellisista syistä tavaroiden siirtoja Ahvenanmaan ja muun Suomen välillä joudutaan siis valvomaan ja niihin joudutaan soveltamaan tullilainsäädännön mukaisia tullimenettelyjä ja muita tullimuodollisuuksia, vaikka siirrot eivät tullioikeudellisesti edellyttäisikään valvontaa eikä tulleja kanneta. Tullikoodeksi sekä sen nojalla annettu delegoitu asetus mahdollistavat kuitenkin tiettyjä yksinkertaistamistoimenpiteitä Ahvenanmaan ja muun Suomen välillä.

Ahvenanmaan ja muun Suomen välisessä maahantuonnissa tulee antaa arvonlisäverotusta varten tullilainsäädännön mukainen tullilmoitus Tullille, mutta kaikki tuojat ovat oikeutettuja soveltamaan tätä kauppaa koskevaa erityistä yksinkertaistettua menettelyä.

Säännöllistä kauppaa Ahvenanmaan ja muun Suomen välillä harjoittava voi rekisteröityä Tullin veroraja-asiakkaaksi, jota koskee pidennetty poikkeuslain 22 §:n mukainen ilmoitus- ja maksuaika sekä yksinkertaistettu ilmoitus- ja kotitullausmenettely. Rekisteröitynyt veroraja-asiakas antaa Suomen sisäisen verorajan ylityksessä tuonnista rahtikirjan tai vastaavan asiakirjan yksinkertaistettuna verorajailmoituksena, jota vastaan tavarat luovutetaan. Rekisteröity asiakas voi saada ilmoittajan kirjanpitoon tehtävän merkinnän luvan, jolloin riittävää on se, että varastokirjanpitoon viedään ennen tavaroiden kuljetusta varastosta samat tiedot, joita vaaditaan rahtikirjalta. Jokaisesta tavaraerästä annettavan rahtikirjan lisäksi on kuukausittaisen yhteenvetoilmoituksen yhteydessä annettava myös täydentävät veroilmoitukset. Paperiset täydentävät veroilmoitukset ja sähköinen yhteenvetoilmoitus on poikkeuslain 22 §:n mukaan annettava ja arvonlisävero maksettava viimeistään kalenterikuukautta seuraavan toisen kuukauden 12 päivänä. Tullin verotuspäätös on käytännössä muodostunut siten, että Tulli on tarkastuksen jälkeen varustanut veroilmoituksen leimalla ja päiväyksellä.

Myös muut kuin verorajarekisteröidyt asiakkaat voivat käyttää kaupallisia dokumentteja eli pääsääntöisesti laskua tulli- ja vienti-ilmoituksen sijasta. Tällöin tuojakohtaisen laskun tulee sisältää tietyt tiedot. Tavarantoimittajan tai tuojan voi toimia kauppakumppaninsa asiamiehenä eli tuontia- ja lähettämistä koskeva tulli-ilmoitus voidaan antaa yhdellä ilmoituksella.

Ahvenanmaan ja muun Suomen välisessä tuonnissa yksityishenkilöiden asiamiehinä toimivat verkkokaupat ja muut myyjäyritykset on katsottu välillisiksi edustajiksi. Koska yksityishenkilöiden saattaminen verovelvollisiksi verorajakaupassa ei ollut perusteltua, Ahvenanmaan ja muun Suomen välisten tuontien osalta on tehty poikkeus arvonlisäverolain verovelvollisuutta koskevaan sääntelyyn säätämällä, että välillinen edustaja on näissä tilanteissa verovelvollinen. Koska päämiehenä on yksityishenkilö eikä arvonlisäverovelvollinen, näiden tuontien arvonlisäverotus on Tullin vastuulla.

Yksityishenkilöiden välillisinä edustajina toimineet verkkokaupat ja muut myyjäyritykset ovat antaneet ilmoitukset ja maksaneet arvonlisäveron omissa nimissään hyväksikäyttäen omaa veroraja-asiakkuusasemaansa ja poikkeuslain 22 §:n mukaista pidennettyä määräaika. Maksuajan pidennys ja yksinkertaistettu menettely ovat käytännössä toimineet myyjille houkuttimena toimia välillisinä asiamiehinä tuhansien yksityistuojien lukuun, mikä on helpottanut Tullin hallinnollista taakkaa. Pikarahtiyrityksetkin toimivat yleensä välillisenä edustajana.

Posti Oy on toiminut käteisasiakkaan suorana edustajana takausvastuulla, joten se on saanut tavarat haltuunsa ennen veron maksamista. Postilähetysiin sovelletaan käteisasiakkaan ilmoitusmenettelyä silloin, kun maahantuonnista verovelvollinen on muu kuin rekisteröity veroraja-asiakas. Tällöin arvonlisävero maksetaan lähetyskohtaisesti. Posti kerää maksun asiakkaalta ja luovuttaa tavarat sen jälkeen asiakkaalle. Posti maksaa asiakkailtaan keräämänsä veron Tullille.

Poikkeuslain 25 a §:n mukaan, kun kyse on maahantuonnista Ahvenanmaan maakunnasta muualle Suomeen tai muualta Suomesta Ahvenanmaan maakuntaan, maahantuonnista Verohallinnolle suoritettava vero kohdistetaan sille kalenterikuukaudelle, jonka aikana veron suorittamisvelvollisuus on arvonlisäverolain 87 §:n mukaan syntynyt. Tämä kuukausi on pääsääntöisesti se kuukausi, jonka aikana tulli-ilmoitus on hyväksytty.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Yleistä

Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön ensimmäinen ja toinen etämyyntidirektiivi.

Tavaroiden etämyynti jäsenvaltioiden välillä ja kolmansista maista on kasvanut voimakkaasti. Tämän vuoksi etämyyntidirektiivin kuudennen johdantokappaleen mukaan on katsottu tarpeelliseksi muuttaa arvonlisäverodirektiivin ja maahantuonnin direktiivin etämyyntiin liittyviä säännöksiä. Etämyyntidirektiivin tavoitteena on parantaa sisämarkkinoiden toimivuutta ja EU:n alueelle sijoittautuneiden yritysten kilpailukykyä sekä varmistaa arvonlisäveron kannon tehokkuus. Lisäksi tavoitteena on vähentää yrityksiin kohdistuvaa hallinnollista raskautta ja suojata jäsenvaltioiden verotuloja.

Etämyynnit verotetaan jatkossa aina kulutusmaassa, jos Yhteisöön sijoittautuneiden yritysten osalta EU:n laajuinen tavaroiden etämyyntien sekä radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen vuosittainen liikevaihto on yhteensä yli 10 000 euroa.

Yhteisön sisäisen tavaroiden etämyynnin ja kolmansilta alueilta ja kolmansista maista tuotujen tavaroiden etämyynnin käsitteet on määriteltävä etämyyntidirektiivissä. Näiden käsitteiden avulla voidaan selkeästi määrittää etämyyntiin sovellettavien säännösten soveltamisala.

Huomattava osa tavaroiden etämyynnistä toteutetaan käyttämällä sähköistä rajapintaa kuten markkinapaikkaa, alustaa, portaalia tai vastaavaa välinettä, jäljempänä *sähköinen rajapinta*. Etämyyntidirektiivin tavoitteiden saavuttamiseksi myös elinkeinonharjoittajat, jotka mahdollistavat tavaroiden myynnin sähköistä rajapintaa käyttämällä, jäljempänä *sähköisen rajapinnan ylläpitäjä*, on otettu mukaan arvonlisäveron kantamiseen. Direktiivin mukaan sähköisen rajapinnan ylläpitäjän katsotaan ostavan tavaroin myyjältä ja myyvän sen edelleen ostajalle.

Vähäarvoisten lähetysten maahantuonnin verovapautus on kumottu ensimmäisellä etämyyntidirektiivillä. Tällä toimenpiteellä poistetaan Yhteisön ulkopuolelta tapahtuvan etämyynnin kilpailuetu suhteessa Yhteisön sisällä tapahtuvan myyntiin.

Tuonnin verottomuuden poistoon liittyen enintään 150 euron lähetyksille luodaan oma vapaaehtoinen yhden yhteispisteen rekisteröinti-, ilmoitus- ja maksujärjestelmä. Järjestelmää käytettäessä tavaroiden tuonti on veroton, mutta nykyisestä poiketen myynti verotetaan Yhteisössä. Tällä helpotetaan tuojina normaalisti toimivien yksityishenkilöiden hallinnollista taakkaa.

Lisäksi käyttöön otetaan tällaisen tuonnin arvonlisäveron ilmoittamista ja maksamista varten vaihtoehtoinen erityisjärjestely. Tätä erityisjärjestelyä voi käyttää henkilö, joka esittää tavarat tullille sen henkilön puolesta, jolle ne on Yhteisön alueella tarkoitettu.

Kolmansien maiden järjestelmän ja unionin järjestelmän soveltamisalat on laajennettu koskemaan kaikkia muille kuin elinkeinonharjoittajille myytyjä palveluja. Unionin järjestelmä on laajennettu koskemaan myös Yhteisön sisäisiä tavaroiden etämyyntejä.

3.2 Etämyynnin käsitteet

Direktiivi

Etämyyntidirektiivissä määritellään uudet etämyynnin käsitteet.

Yhteisön sisäisellä tavaroiden etämyynnillä tarkoitetaan arvonlisäverodirektiiviin lisätyn 14 artiklan 4 kohdan 1 alakohdan mukaan sellaisten tavaroiden luovutuksia, jotka luovuttaja tai joku muu luovuttajan puolesta kuljettaa, myös silloin kun luovuttaja osallistuu välillisesti niiden kuljettamiseen, muusta jäsenvaltiosta kuin siitä, johon kuljetus hankkijalle päättyy, kun seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) tavarat luovutetaan elinkeinonharjoittajalle tai oikeushenkilölle, joka ei ole elinkeinonharjoittaja, jonka tavaroiden yhteisöhankinnat eivät 3 artiklan 1 kohdan nojalla ole arvonlisäveron alaisia, taikka muulle henkilölle, joka ei ole elinkeinonharjoittaja;

b) luovutetut tavarat ovat muita kuin uusia kulkuneuvoja tai tavaroita, jotka luovuttaja taikka joku muu tämän puolesta luovuttaa suoritetun kokoonpanon tai asennuksen jälkeen riippumatta siitä, koekäytetäänkö niitä.

Kolmansilta alueilta tai kolmansista maista tuotujen tavaroiden etämyynnillä tarkoitetaan artiklan 2 alakohdan mukaan sellaisten tavaroiden luovutuksia, jotka luovuttaja tai joku muu luovuttajan puolesta kuljettaa, myös silloin kun luovuttaja osallistuu välillisesti tavaroiden kuljettamiseen, kolmannelta alueelta tai kolmannelta maasta jossakin jäsenvaltiossa sijaitsevalle hankkijalle, kun seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) tavarat luovutetaan elinkeinonharjoittajalle tai oikeushenkilölle, joka ei ole elinkeinonharjoittaja, jonka tavaroiden yhteisöhankinnat eivät 3 artiklan 1 kohdan nojalla ole arvonlisäveron alaisia, taikka muulle henkilölle, joka ei ole elinkeinonharjoittaja;

b) luovutetut tavarat ovat muita kuin uusia kulkuneuvoja tai tavaroita, jotka luovuttaja taikka joku muu tämän puolesta luovuttaa suoritetun kokoonpanon tai asennuksen jälkeen riippumatta siitä, koekäytetäänkö niitä.

Näitä määritelmiä tarvitaan, jotta voidaan määrittää etämyyntiin sovellettavien uusien toimenpiteiden soveltamisala.

Näiden käsitteiden edellytykset vastaavat pitkälti ennen etämyyntidirektiiviä voimassa olleen tavaroiden etämyynnin verotuspaikkaa koskevan 33 artiklan edellytyksiä. Kolmansilta alueilta tai kolmansista maista tapahtuvan etämyynnin käsite kattaa sekä tilanteet, joissa tavaroiden kuljetus ostajalle päättyy tuontijäsenvaltiossa, että tilanteet, joissa kuljetus päättyy jossakin muussa jäsenvaltiossa. Nykyinen 33 artikla ei kata sellaisten Yhteisön ulkopuolelta tuotujen tavaroiden myyntiä, joiden kuljetus päättyy tuontijäsenvaltiossa.

Arvonlisäverolaki

Arvonlisäverolakiin ehdotetaan tehtäväksi etämyyntidirektiivin edellyttämät muutokset. Lakiin lisättäisiin Yhteisön sisäisen tavaroiden etämyynnin ja maahantuotavien tavaroiden etämyynnin käsitteet.

3.3 Sähköisten rajapintojen kautta tapahtuva myynti

3.3.1 Verolliset liiketoimet

Etämyyntidirektiivillä on lisätty arvonlisäverodirektiiviin uusi 14 a artikla, jonka mukaan elinkeinonharjoittajan, joka mahdollistaa tavaroiden myynnin sähköistä rajapintaa käyttämällä, katsotaan itse vastaanottaneen tavarat niiden myyjältä ja luovuttaneen ne ostajalle kahdessa eri tilanteessa. Sähköisellä rajapinnalla tarkoitetaan markkinapaikkaa, alustaa, portaalia tai vastaavaa välinettä.

Artiklan 1 kohdassa säännellyssä tilanteessa elinkeinonharjoittaja mahdollistaa sähköistä rajapintaa käyttämällä kolmansilta alueilta tai kolmansista maista tuotujen ja todelliselta arvoltaan enintään 150 euron lähetyksiin sisältyvien tavaroiden etämyynnin.

Artiklan 2 kohdan mukaisessa tilanteessa elinkeinonharjoittaja mahdollistaa sähköistä rajapintaa käyttämällä Yhteisöön sijoittautumattomien elinkeinonharjoittajien Yhteisön alueella suoritettavat tavaroiden luovutukset muulle kuin elinkeinonharjoittajalle. Tässäkin tilanteessa sähköisen rajapinnan ylläpitäjän on katsottava ostaneen tavarat ja myyneen ne edelleen ostajalle. Kyse on lähinnä Yhteisöön sijoittautumattoman elinkeinonharjoittajan Yhteisössä sijaitseissa varastoissa olevien tavaroiden myynnistä sähköisen rajapinnan kautta Yhteisöön sijoittautuneille ostajille.

Täytäntöönpanoasetuksella tarkennetaan sitä, mitä mahdollistamisella tarkoitetaan. Lisäksi asetuksessa täsmennetään sitä, milloin elinkeinonharjoittajan ei katsota mahdollistavan tavaroiden luovutusta tai palvelujen suoritusta sähköistä rajapintaa käyttämällä. Täytäntöönpanoasetukseen sisältyy myös säännös sähköisen rajapinnan ylläpitäjän vastuusta tilanteessa, jossa myyjän toimittamat tiedot ovat virheellisiä. Täytäntöönpanoasetukseen sisältyy lisäksi eräitä kumotavissa olevia tavaroiden myyjä ja ostaja koskevia oletuksia.

3.3.2 Tavaroiden kuljetuksen liittyminen myyntiin

Sähköisen rajapinnan kautta tapahtuva myynti katsotaan edellisessä kohdassa selostetuissa tilanteissa kahdeksi eri myynniksi: myyjän myynniksi sähköisen rajapinnan ylläpitäjälle ja myynniksi sähköisen rajapinnan ylläpitäjältä asiakkaalle. Tavaroiden verotuspaikan määrittämiseksi direktiivissä tarkennetaan, kumpaan myyntiin tavaroiden kuljetus liittyy. Arvonlisäverodirektiiviin on toisella etämyyntidirektiivillä lisätty 36 b artikla, jonka mukaan, jos elinkeinonharjoittajan katsotaan vastaanottaneen ja luovuttaneen tavarat 14 a artiklan mukaisesti, tavaroiden kuljetuksen on katsottava liittyvän kyseisen elinkeinonharjoittajan suorittamaan luovutukseen. Kuljetus liittyy siten sähköisen rajapinnan ylläpitäjän myyntiin asiakkaalle, ja tämä myynti on tavaroiden etämyyntiä, jos muut etämyynnin edellytykset täyttyvät. Varsinaisen myyjän suorittaman myynnin verotusjäsenvaltio olisi arvonlisäverodirektiivin 31 artiklan mukaisesti se jäsenvaltio, jossa tavarat ovat luovutushetkellä. Jos kyse on Yhteisön ulkopuolelta tuotavista tavaroista eli 14 a artiklan 1 kohdan mukaisesta tilanteesta, varsinaisen myyjän myynti ei siten tapahdu EU:n alueella.

3.3.3 Verotettava tapahtuma ja verosaatavan syntyminen

Arvonlisäverodirektiiviin on etämyyntidirektiivillä lisätty 66 a artikla, jossa säädetään poikkeus verotettavan tapahtuman toteutumisen ja verosaatavan syntymisen ajankohdasta. Sellaisen verovelvollisen suorittaman tavaroiden luovutuksen, jonka katsotaan itse vastaanottaneen ja luovuttaneen tavarat 14 a artiklan mukaisesti, sekä kyseiselle verovelvolliselle suoritettujen tavaroiden luovutuksen osalta verotettava tapahtuma toteutuu ja verosaatava syntyy maksun hyväksymisajankohtana.

Tämän säännöksen tarkoitus on varmistaa, että myyjän myydessä tavaroita ostajalle sähköisen rajapinnan kautta ja myynnin jakaantuessa kahteen osaan, näiden kahden luovutuksen verotettava tapahtuma toteutuu ja verosaatava syntyy samanaikaisesti.

Täytäntöönpanoasetuksessa määritellään tarkemmin ajankohta, jolloin hankkijan suorittama maksu katsotaan hyväksytyksi.

3.3.4 Myynnin verovapaus ja hankintojen vähennysoikeus

Verovelvollinen, joka mahdollistaa tavaroiden luovutuksen sähköistä rajapintaa käyttämällä muulle kuin elinkeinonharjoittajalle Yhteisössä, voi voimassa olevien sääntöjen mukaisesti vä-

hentää Yhteisöön sijoittautumattomilta myyjiltä tapahtuneeseen ostoon sisältyvän arvonlisäveron. Vaarana on, että Yhteisöön sijoittautumattomat myyjät eivät tilitä tätä myynnin arvonlisäveroa veroviranomaisille. Tämän vaaran välttämiseksi direktiivin muutoksilla sähköisen rajapinnan kautta tavaroita myyvän myynti sähköisen rajapinnan ylläpitäjälle on vapautettu arvonlisäverosta. Arvonlisäverodirektiiviin lisätyn 136 a artiklan mukaan, jos verovelvollisen katsotaan vastaanottaneen ja luovuttaneen tavarat 14 a artiklan 2 kohdan mukaisesti, jäsenvaltioiden on vapautettava verosta kyseisten tavaroiden luovutus kyseiselle verovelvolliselle.

Tavaroiden myyjälle myönnetään lisäksi oikeus vähentää se arvonlisävero, jonka hän on maksanut tavaroiden tuonnista tai ostoon sisältyvänä. Arvonlisäverodirektiivin muutetun 169 artiklan mukaan verovelvollisella on oikeus vähennykseen siltä osin kuin tavaroita tai palveluja käytetään verovelvollisen 136 a artiklan mukaisesti vapautettuihin liiketoimiin.

Näitä säännöksiä sovelletaan vain 14 a artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa, joissa sähköisen rajapinnan ylläpitäjä katsotaan verovelvolliseksi Yhteisöön sijoittautumattomien verovelvollisten suorittamista Yhteisön sisäisistä tavaroiden luovutuksista, koska artiklan 1 kohdan tilanteissa varsinaisen myyjän suorittama myynti ei tapahdu EU:n alueella.

3.3.5 Kirjanpitovelvollisuus

Ensimmäisessä etämyyntidirektiivissä on säädetty sähköisten rajapintojen ylläpitäjille kirjanpitovelvollisuus. Arvonlisäverodirektiiviin lisätyn uuden 242 a artiklan mukaan, kun elinkeinonharjoittaja mahdollistaa sähköistä rajapintaa käyttäen tavaroiden luovutukset tai palvelujen suoritukset Yhteisön sisällä muille kuin elinkeinonharjoittajille, luovutukset tai suoritukset mahdollistavan elinkeinonharjoittajan on pidettävä kirjaa kyseisistä luovutuksista ja suorituksista. Kirjanpidon on oltava riittävän yksityiskohtainen, jotta jäsenvaltioiden veroviranomaiset voivat todentaa, että arvonlisävero on tilitetty oikein. Kirjanpito on pyynnöstä annettava sähköisesti asianomaisen jäsenvaltion saataville ja sitä on säilytettävä kymmenen vuotta sen vuoden loppuun, jona liiketoimi suoritettiin. Kymmenen vuoden säilytysaika on johdonmukainen direktiivin nykyisten kirjanpitoa koskevien säännösten kanssa.

Kirjanpitovelvollisuus koskee sekä sellaisia tilanteita, joissa sähköisen rajapinnan ylläpitäjän katsotaan direktiivin mukaan itse myyneen tavarat tai sähköiset palvelut, että muita tilanteita, joissa se mahdollistaa toisen elinkeinonharjoittajan myynnin muulle kuin elinkeinonharjoittajalle.

Täytäntöönpanoasetuksessa tarkennetaan sähköisen rajapinnan kirjanpitovelvollisuutta.

Asetuksen 54 c artiklan 1 kohdan mukaan direktiivin 242 a artiklassa tarkoitetun elinkeinonharjoittajan on ensinnäkin pidettävä kirjaa sellaisista tavaroiden luovutuksista, jotka hänen katsotaan itse vastaanottaneen ja luovuttaneen direktiivin 14 a artiklan mukaisesti. Toiseksi kirjaa on pidettävä sellaisista sähköisten palvelujen suorituksista, joiden osalta hänen katsotaan toimivan omissa nimissään asetuksen 9 a artiklan mukaisesti. Näistä liiketoimista pidettävän kirjanpidon on sisällettävä asetuksen 63 c artiklassa tarkoitetut tiedot, jos verovelvollinen on valinnut jonkin direktiivin XII osaston 6 luvussa säädetyn erityisjärjestelmän soveltamisen. Asetuksen 63 c artikla sisältää yksityiskohtaisen luettelon vaadittavista tiedoista. Jos verovelvollinen ei ole valinnut erityisjärjestelmän soveltamista, kirjanpidon on sisällettävä direktiivin 242 artiklassa tarkoitetut tiedot. Kyseisen artiklan mukaan elinkeinonharjoittajan on pidettävä riittävän yksityiskohtaista kirjanpitoa arvonlisäveron soveltamisen ja veroviranomaisen suorittaman tarkastuksen mahdollistamiseksi.

Asetuksen 54 c artiklan 1 kohdan mukainen kirjanpitovelvollisuus koskee siis sellaisia tilanteita, joissa sähköisen rajapinnan ylläpitäjän katsotaan itse myyneen tavarat tai palvelut. Artiklan 2 kohdan mukaan direktiivin 242 a artiklassa tarkoitettujen elinkeinonharjoittajan on säilytettävä seuraavat tiedot muista luovutuksista tai suorituksista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista:

a) sen luovuttajan tai suorittajan nimi ja posti- tai sähköpostiosoite tai verkkosivu, jonka luovutukset tai suoritukset mahdollistetaan sähköisen rajapinnan kautta, sekä jos saatavilla, i) luovuttajan tai suorittajan arvonlisäverotunniste tai kansallinen veronumero; ii) luovuttajan tai suorittajan pankki- tai virtuaalitilin numero;

b) tavaroiden kuvaus ja arvo, paikka, jossa tavaroiden kuljetus päättyy, sekä luovutuksen ajankohta ja tilausnumero tai liiketoimen yksilöivä numero, jos tällaiset numerot ovat saatavilla;

c) palvelujen kuvaus ja arvo, tiedot suorituspaikan ja -ajan määrittämiseksi sekä tilausnumero tai liiketoimen yksilöivä numero, jos tällaiset numerot ovat saatavilla.

Arvonlisäverolaki

Arvonlisäverolakiin ehdotetaan tehtäväksi ensimmäisen ja toisen etämyyntidirektiivin edellyttämät muutokset. Lakiin lisättäisiin ensinnäkin säännökset tavaroiden etämyynnin käsitteistä. Lakiin otettaisiin myös säännökset sähköisten rajapintojen kautta tapahtuvasta tavaroiden myynnistä sekä tällaisen myynnin osalta säännökset tavaroiden kuljetuksen liittymisestä myyntiin, verotettavasta tapahtumasta ja verosaatavan syntymisestä, myynnin verovapaudesta ja hankintojen vähennysoikeudesta sekä kirjanpitovelvollisuudesta.

3.4 Tavaroiden etämyynnin verotuspaikka

Direktiivi

Arvonlisäverodirektiivin nykyistä tavaroiden etämyynnin luovutuspaikkaa koskevaa 33 artiklaa on muutettu ensinnäkin siten, että siinä käytetään etämyyntidirektiivillä määriteltyjä Yhteisön sisäisen ja kolmansista maista tai alueilta tuotujen tavaroiden etämyynnin käsitteitä. Yhteisön sisäisen tavaroiden etämyynnin luovutuspaikkana pidetään sitä paikkaa, jossa tavarat ovat kuljetuksen saapuessa hankkijalle. Kolmansilta alueilta tai kolmansista maista muuhun kuin siihen jäsenvaltioon, johon tavaroiden kuljetus hankkijalle päättyy, tuotujen tavaroiden etämyynnin luovutuspaikkana pidetään paikkaa, jossa tavarat ovat kuljetuksen saapuessa hankkijalle. Tämä vastaa nykyistä oikeustilaa. Tässä tilanteessa tavaroiden myyjä on aina maahantuojana.

Kolmansilta alueilta tai kolmansista maista siihen jäsenvaltioon, johon tavaroiden kuljetus hankkijalle päättyy, tuotujen tavaroiden etämyynnin luovutuspaikan katsotaan olevan kyseisessä jäsenvaltiossa, jos tavaroiden arvonlisävero on ilmoitettava uudessa maahantuonnin erityisjärjestelmässä. Tämä koskee siis enintään 150 euron arvoisiin lähetyksiin sisältyvien tavaroiden myyntejä. Nykyisin ostajan ollessa maahantuojana etämyynnin ei katsota tapahtuvan Yhteisössä, vaan ainoastaan maahantuonti verotetaan. Maahantuonnin erityisjärjestelmää sovellettaessa tavaroiden maahantuonti on veroton.

Arvonlisäverodirektiivin nykyinen tavaroiden etämyynnin 35 000 euron tai 100 000 euron raja-arvoja koskeva 34 artikla on kumottu. Näin ollen tavaroiden etämyynti verotetaan kuljetuksen päättymismaassa riippumatta verovelvollisen vuotuisen myynnin jäsenvaltiokohtaisesta määrästä.

Pienten yritysten suorittamien radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen verotusvaltion määrittämiseen liittyvää EU:n laajuista 10 000 euron raja-arvoa koskevat direktiivin 58 artiklan 2 - 6 kohdat on kumottu. Tämän sijasta direktiiviin on lisätty uusi 59 c artikla, jossa säädetään näitä palveluja ja Yhteisön sisäistä tavaroiden etämyyntiä koskevasta yhteisestä 10 000 euron raja-arvosta. Artiklan mukaan 33 artiklan Yhteisön sisäisen etämyynnin ja 58 artiklan radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen verotuspaikkaa koskevia säännöksiä ei sovelleta, jos

- palvelun tai tavarun myyjän sijoittautumispaikka on vain yhdessä jäsenvaltiossa, tai jos toimipaikkaa ei ole, myyjän kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on vain yhdessä jäsenvaltiossa;

- palvelut myydään sellaiselle muulle kuin elinkeinonharjoittajalle, jonka sijoittautumispaikka, kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on muussa jäsenvaltiossa kuin myyjän jäsenvaltiossa tai tavarat kuljetetaan muuhun kuin myyjän jäsenvaltioon; ja

- Yhteisön sisäisten tavaroiden etämyyntien sekä televiestintäpalvelujen, radio- ja televisiolähetyspalvelujen ja sähköisten palvelujen arvonlisäveroton kokonaisarvo on kuluvana kalenterivuonna enintään 10 000 euroa eikä määrä ole ylittynyt edellisenäkään kalenterivuotena.

Tällöin Yhteisön sisäisten tavaroiden etämyyntien sekä mainittujen palvelujen verotuspaikka on 10 000 euron raja-arvoon asti siinä jäsenvaltiossa, josta tavarun kuljetus ostajalle alkaa taikka josta palvelu suoritetaan. Tämä raja-arvo on siis Yhteisön laajuinen. Jos raja-arvo ylittyy jonkin kalenterivuoden aikana, verotuspaikka on kyseisestä hetkestä alkaen tavarun kuljetuksen päättymisjäsenvaltio tai palvelun ostajan sijoittautumispaikka.

Artiklan mukaan jäsenvaltion, josta tavarun kuljetus alkaa, tai palvelujen osalta myyjän sijoittautumisjäsenvaltion on kuitenkin myönnettävä myyjälle oikeus 10 000 euron raja-arvon alittumisesta huolimatta valita, että verotuspaikka on kuljetuksen päättymisjäsenvaltiossa tai palvelun ostajan sijoittautumisjäsenvaltiossa. Tätä valintaa on sovellettava vähintään kaksi kalenterivuotta.

Arvonlisäverolaki

Arvonlisäverolakiin ehdotetaan tehtäväksi etämyyntidirektiivin edellyttämät muutokset. Lakiin otettaisiin Yhteisön sisäisen tavaroiden etämyynnin ja kolmansilta alueilta tai kolmansista maista tuotujen tavaroiden etämyynnin verotuspaikkaa koskevat säännökset. Nykyinen radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen 10 000 euron raja-arvo laajennettaisiin koskemaan myös Yhteisön sisäisiä tavaroiden etämyyntejä.

3.5 Vähäarvoisten tavaroiden maahantuonti

3.5.1 Verovapauden poistaminen

Direktiivi

Etämyyntidirektiivillä on poistettu vähäarvoisten tavaroiden maahantuonnin verovapaus kumoamalla maahantuontidirektiivin IV osasto. Verovapaus on antanut kilpailuetua Yhteisön ulkopuolelta tapahtuvalle etämyynnille suhteessa Yhteisön sisällä tapahtuvaan myyntiin. Verovapaus on myös aiheuttanut verotulojen menetyksiä jäsenvaltioille.

Verottomuuden poistoon liittyen maahantuotavien, enintään 150 euron lähetyksiin sisältyvien tavaroiden etämyynnille on luotu oma vapaaehtoinen yhden yhteyspisteen rekisteröinti-, ilmoitus- ja maksujärjestelmä, jäljempänä *maahantuonnin erityisjärjestelmä*, johon myyjä tai sähköisen rajapinnan ylläpitäjä voi rekisteröityä. Erityisjärjestelmää käytettäessä tavaroiden tuonti on veroton ja myynti verotetaan poikkeuksellisesti Yhteisön alueella. Myyjä ilmoittaa ja maksaa veron myynneistä tunnistamisjäsenvaltion kautta kaikille kulutusjäsenvaltioille kuukausittain. Tällä helpotetaan tuojina normaalisti toimivien yksityishenkilöiden hallinnollista taakkaa. Ostajat maksavat arvonlisäveron ostohintaan sisältyvänä myyjälle tai rajapinnan ylläpitäjälle heti ostoa tehdessään. Erityisjärjestelmän soveltaminen vähentäisi vähäarvoisten tavaralähetysten tuonnin verottomuuden poistumisesta johtuvien tuontikohtaisten arvonlisäverojen maksutapah- tumia ja vähentäisi siten verottomuuden poistumisesta aiheutuvaa tullin hallinnollista taakkaa. Toisaalta tullin olisi selvitettävä tuontikohtaisesti onko tavara ilmoitettava erityisjärjestelmässä. Järjestelmää käsitellään kohdassa 3.6.4.

Lisäksi käyttöön otetaan tällaisen tuonnin arvonlisäveron ilmoittamista ja maksamista varten vaihtoehtoinen erityisjärjestely, jäljempänä *tuonnin erityisjärjestely*. Tätä menettelyä voidaan soveltaa, jos tavaroita maahantuotaessa ei käytetä maahantuonnin erityisjärjestelmää. Tuonnin erityisjärjestelyä käsitellään kohdassa 3.5.2.

Vähäarvoisten tavaroiden verovapauden poistamisen johdosta komission delegeoitua asetusta on muutettu siten, että myös vähäarvoisista enintään 22 euron arvoisista lähetyksistä on jatkossa annettava nimenomainen vapaaseen liikkeeseen luovuttamista koskeva tulli-ilmoitus. Menette- lyn yksinkertaistamiseksi tulli-ilmoitus voidaan enintään 150 euron arvoisten lähetysten osalta antaa jatkossa asetuksen liitteessä B säädetyn erityisen tietosisällön mukaisena (H7 –tietosi- sältö), edellyttäen että kyseiseen lähetykseen sisältyviin tavaroihin ei kohdistu kieltoja eikä ra- joituksia.

Arvonlisäverolaki

Arvonlisäverolakiin ehdotetaan tehtäväksi etämyyntidirektiivin edellyttämät muutokset. Lain 94 §:n 1 momentin 24 kohta ehdotetaan kumottavaksi.

3.5.2 Tuonnista suoritettavan veron maksamista koskeva erityisjärjestely

Direktiivi

Arvonlisäverodirektiivin XII osastoon on etämyyntidirektiivillä lisätty 7 luku, jossa säännellään erityisjärjestelystä, jota voi käyttää tuonnin arvonlisäveron ilmoittamiseen ja maksamiseen.

Direktiivin 369 y artiklan mukaan tuonnin erityisjärjestely koskee todelliselta arvoltaan enin- tään 150 euron lähetyksiin sisältyvien tavaroiden tuontia, lukuun ottamatta valmisteveron alai- sia tuotteita, jos tuonnissa ei käytetä maahantuonnin erityisjärjestelmää. Artiklan on sen tarkoi- tus huomioon ottaen tulkittava soveltuvan vain tilanteissa, joissa tavaroiden myynti ei tapahdu direktiivin 33 artiklan c kohdan mukaan Yhteisön alueella, koska maahantuotavien tavaroiden myyntiä koskevaa erityisjärjestelmää ei sovelleta. Tuonnin erityisjärjestelyä voitaisiin siis so- veltaa vain silloin, kun direktiivin 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun, kolmansista maista tuotu- jen tavaroiden etämyynnin määritelmän edellytykset täyttyvät. Tavaroiden vastaanottajina voi- sivat siten olla ainoastaan yksityishenkilöt ja heihin rinnastetut tahot.

Erityisjärjestelyä voi käyttää arvonlisäveron ilmoittamiseen ja maksamiseen henkilö, joka esittää tavarat tullille sen henkilön puolesta, jolle ne on Yhteisön alueella tarkoitettu. Erityisjärjestely koskee vain tilannetta, jossa tavaroiden kuljetus päättyy tuontijäsenvaltioon.

Direktiivin 369 z artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan veronmaksuvelvollisena on oltava henkilö, jolle tavarat on tarkoitettu. Kohdan b alakohdan mukaan henkilö, joka esittää tavarat tullille Yhteisön alueella, on kerättävä arvonlisävero henkilöltä, jolle tavarat on tarkoitettu, ja huolehdittava veron maksamisesta.

Artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on säädettävä, että tavarat tullille Yhteisön alueella esittävä henkilö toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet varmistaakseen, että henkilö, jolle tavarat on tarkoitettu, maksaa asianmukaisen veron.

Direktiivin 369 za artiklan mukaan poiketen siitä, mitä 94 artiklan 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat säätää, että tuontijäsenvaltiossa sovellettavaa yleistä arvonlisäverokantaa sovelletaan silloin, kun tätä erityisjärjestelyä käytetään. Tältä osin direktiivin viidennessätoista johdantokappaleessa todetaan, että jos tuontijäsenvaltio ei salli alennettujen verokantojen soveltamista erityisjärjestelyssä, lopullisen asiakkaan olisi voitava valita tavantomainen tuontimenettely voidakseen käyttää mahdollista alennettua verokantaa.

Direktiivin 369 zb artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on sallittava, että erityisjärjestelyssä kerätystä arvonlisäverosta raportoidaan sähköisesti kuukausittain annettavassa ilmoituksessa. Ilmoituksesta on käytävä ilmi kalenterikuukauden aikana kerätyn arvonlisäveron kokonaismäärä. Artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on vaadittava, että 1 kohdassa tarkoitettu arvonlisävero on maksettava kuukausittain viimeistään tuontitullin maksamiseen sovellettavana maksun määräaikana.

Koska vero maksetaan kuukausittain jälkikäteen, 369 zb artiklan 2 kohdan olisi tulkittava tarkoittavan maksunlykkäyksen saaneen määräaika. Koodeksin 111 artiklan mukaan 110 artiklan mukaisen maksunlykkäyksen määräaika on 30 päivää.

Direktiivin 369 zb artiklan 3 kohdan mukaan erityisjärjestelyä käyttävien henkilöiden on pidettävä kirjaa erityisjärjestelyyn kuuluvista liiketoimista tuontijäsenvaltion määrittämän ajan. Kirjanpidon on oltava riittävän yksityiskohtainen, jotta tuontijäsenvaltion vero- tai tulliviranomaiset voivat todentaa, että arvonlisävero on ilmoitettu oikein. Kirjanpito on pyynnöstä annettava sähköisesti tuontijäsenvaltion saataville.

Täytäntöönpanoasetuksen 63 d artiklan toisen kohdan mukaan erityisjärjestelyjä sovellettaessa jäsenvaltiot voivat katsoa, että edellytys tavaroiden esittämisestä sen henkilön puolesta, jolle tavarat on tarkoitettu, on täytynyt, jos tavarat esittävä henkilö ilmoittaa aikovansa soveltaa erityisjärjestelyä ja kerätä arvonlisäveron henkilöltä, jolle tavarat on tarkoitettu.

Artiklan ensimmäisen kohdan mukaan arvonlisäveron kuukausittaisen maksun soveltamiselle voidaan asettaa tullimaksujen lykkäyksiin tullikoodeksin mukaan sovellettavat edellytykset. Näiden edellytysten asettaminen on jäsenvaltiolle vapaaehtoista. Menettelyn toimivuuden vuoksi tämän olisi tulkittava kattavan kuukausittaisen maksamisen ohella myös kuukausittaisen ilmoittamisen. Sanamuodon mukaan kyse ei ole erityisjärjestelyn käyttämisen edellytyksestä, vaan säännöstä olisi tulkittava siten, että jäsenvaltion on aina annettava mahdollisuus käyttää erityisjärjestelyä, vaikka asettaisi edellytyksiä kuukausittaiselle ilmoittamiselle ja maksamiselle. Tilanteessa, jossa kuljetusyritys ei täyttäisi kuukausittaisen ilmoittamisen ja maksamisen edellytyksiä, erityisjärjestelyn olisi katsottava käsittävän vain sen, että järjestelyä käytävällä

kuljetusyrityksellä olisi velvollisuus kerätä vero vastaanottajalta, että jäsenvaltio voisi olla vaatimatta erityisen valtuutuksen esittämistä ja että jäsenvaltio voisi soveltaa erityisjärjestelyssä aina yleistä verokantaa.

Tullikoodeksin 110 artiklan mukaan tulliviranomaisen on asianomaisen henkilön hakemuksesta ja edellyttäen, että annetaan vakuus, myönnettävä lykkäystä tullin maksamiselle. Jäsenvaltio voisi siten asettaa kuukausittaiselle maksamiselle nämä edellytykset.

Arvonlisäverolaki

Arvonlisäverolakiin ehdotetaan tehtäväksi etämyyntidirektiivin edellyttämät muutokset. Lakiin lisättäisiin säännökset tuonnin erityisjärjestelystä.

Erityisjärjestely olisi yksinkertaistettu tapa ilmoittaa ja maksaa arvonlisävero maahantuonnista ja sen käyttäminen olisi vapaaehtoista. Henkilön, käytännössä kuljetusyrityksen, joka esittää tavarat Tullille vastaanottajan puolesta, olisi kerättävä vero tavarantoimittajalta sekä ilmoitettava ja maksettava se Tullille.

Erityisjärjestelyä voitaisiin soveltaa todelliselta arvoltaan enintään 150 euron lähetyksiin, jos niiden tuonnissa ei käytetä maahantuonnin erityisjärjestelmää. Erityisjärjestely olisi tarkoitettu vain sellaisiin tilanteisiin, joissa tavarat ostanut asiakas on verovelvollinen tuonnista ja kuljetus päättyy tuontijäsenvaltiossa. Täytäntöönpanoasetuksen mahdollistamana säädettäisiin, että kuljetusyrityksen katsottaisiin täyttävän vastaanottajan puolesta esittämistä koskevan edellytyksen, jos yritys ilmaisee tarkoituksensa käyttää erityisjärjestelyä ja kerätä vero tavarantoimittajalta.

Kuukausittaisen ilmoittamisen ja maksamisen edellytykset

Verojen suorittamisen varmistamiseksi ehdotetaan, että erityismenettelyn kuukausittaisen arvonlisäveron maksamisen ja ilmoittamisen edellytykseksi asetetaan Tullilta saatu maksunlykkäyslupa. Maahantuotavia lähetyksiä kuljettavilla yrityksillä on käytännössä ollut maksunlykkäyslupa, joten edellytys ei lisäisi niiden hallinnollista taakkaa. Tullikoodeksin 110 artiklan mukaan tullin maksamiselle myönnettävän lykkäyksen edellytyksinä ovat asianomaisen henkilön hakemus ja vakuuden asettaminen. Muita edellytyksiä ei asetettaisi.

Veron ilmoittaminen kuukausittain ja ilmoitusajankohta

Etämyyntidirektiivillä säädetyin 369zb artiklan mukaan kuljetusyritysten on ilmoitettava ja maksettava vain tuojilta tosiasiallisesti keräämänsä verot kuukausittain kaikkien edustamiensa tuojien osalta. Tämä herättää kysymyksen arvonlisäveroilmoituksen merkityksestä ja suhteesta veron määräämiseen. Tullin toimivaltaan kuuluva maahantuonnin arvonlisäverotus ei ole oma-aloitteista verotusta, vaan Tulli määrää veron tuontikohtaisesti tulli-ilmoituksen antamisen jälkeen, ja vero maksetaan vasta tämän jälkeen. Jos erityisjärjestelyssä annettava arvonlisäveroilmoitus täyttäisi tullilainsäädännön täydentävälle ilmoitukselle asettamat tietosisältövaatimukset, se voisi periaatteessa samalla toimia kuukausittaisen jaksoilmoittamisen täydentävänä ilmoituksena, jolloin tullauspäätös tehtäisiin vasta ilmoituksen antamisen jälkeen. Tällöin jouduttaisiin kuitenkin antamaan laajemmat tietosisällöt, koska vähäarvoisia lähetyksiä koskevan H7-ilmoituksen tietosisältö on suppeampi kuin lähetyksikohtaisen, ennen tavaroiden luovutusta annettavan yksinkertaistetun tulli-ilmoituksen tietosisältö. Lisäksi Suomessa annetaan täydentävät jaksoilmoituksetkin lähetyksikohtaisina edustusmuodosta riippumatta. Toinen vaihtoehto olisi säätää tässä erityisjärjestelyssä arvonlisäveroilmoitus erityiseksi täydentäväksi ilmoitukseksi. Tällöin

tullauspäätös tehtäisiin lähetyskohtaisesti vasta arvonlisäveroilmoituksen jälkeen, jolloin päätöstä ei tehtäisi niiden tuontien osalta, joita asiakas ei ole maksanut kuljetusyritykselle. Tämä ei kuitenkaan olisi toimiva ratkaisu, koska tällainen muutos edellyttäisi huomattavaa Tullin tietojärjestelmien muutosta. Lisäksi pienlähetystyksiä on niin paljon, että muutos olisi hankala sekä kuljetusyritysten että Tullin tietojärjestelmille, koska kunkin kuljetusyrityksen edustamien asiakkaiden tullauspäätökset tehtäisiin tällöin kerran kuukaudessa. Lisäksi kuljetusyrityksen täytyy tietää tullauspäätöksellä vahvistettu arvonlisäveromäärä voidakseen kerätä se tuojalta. Tälläkään vaihtoehdolla ei saavutettaisi ilmoittamisvelvollisuuden yksinkertaistamista.

Arvonlisäverodirektiivin yleisten säännösten mukaan erityisjärjestelyäkin sovellettaessa verotettava tapahtuma toteutuu ja verosaatava syntyy maahantuonnissa silloin, kun tullivelka tullilainsäädännön mukaan syntyy. Tämä tarkoittaa pääsääntöisesti ajankohtaa, jolloin tull ilmoitus hyväksytään. Vaikka kuljetusyrityksen on tuojan puolesta ilmoitettava ja maksettava ainoastaan tuojalta keräämänsä vero, on verosaatava syntynyt jo niidenkin tuontien osalta, joista veroa ei ole saatu asiakkaalta kerättyä.

Edellä olevan perusteella ehdotetaan, että arvonlisävero määrättäisiin normaaliin tapaan tullauspäätöksellä heti tull ilmoituksen hyväksymisen jälkeen. Erityisjärjestelyn kuukausi-ilmoitus nähtäisiin lähinnä kuljetusyrityksen tuojien puolesta maksaman veron raporttina. Vaikka kuljetusyritykset ovat velvollisia raportoimaan ja maksamaan vain tuojilta keräämänsä verot, tuojat olisivat velvollisia suorittamaan tullauspäätöksellä vahvistetun veron. Jos tuojat eivät vastaanota tavaroita, heidän, tai kuljetusyritysten heidän puolestaan, tulisi tehdä Tullille tullin peruuttamis- tai palautuspyyntö eli oikaisuhakemus. Tällöin kuljetusliike palauttaisi tavarat lähtömaahan tai hävityttäisi ne tullivalvonnassa.

Tulli antaa jatkossa erityisjärjestelyä soveltaville kuljetusyrityksille kokoomalaskun kuukausittain niiden edustamien asiakkaiden tuonneista. Jaksoerittelyssä ovat edellisenä jaksona vapaa-seen liikkeeseen lasketut tuonnit. Erittelyn liitteenä on luettelo lähetyskohtaisista MRN-viitteistä. Näiden viitteiden avulla Tulli kykenee valvomaan tuontikohtaisesti veron asianmukaista suorittamista. Kuljetusyritykset maksaisivat verot näiden laskujen sisältämällä maksuviitteillä.

Jos 369 z b artiklan sanamuotoa tulkittaisiin kirjaimellisesti, vero kohdennettaisiin arvonlisävero ilmoituksella sen ajankohdan mukaan, jolloin kuljetusyritys on kerännyt arvonlisäveron asiakkaalta. Tällöin veron maksuaikakin olisi sidottu tällaiseen ajalliseen kohdistamiseen. Tämä kuitenkin olisi ristiriidassa sen kanssa, että verosaatava on jo syntynyt tull ilmoituksen hyväksymisen yhteydessä ja suoritettavan veron määrä on vahvistettu tullauspäätöksellä. Tuontikohtaisella tullauspäätöksellä vahvistetun veron maksamiselle tulee olla olemassa eräpäivä, joka ei voi olla riippuvainen siitä ajankohdasta, jolloin tuoja maksaa veron määrän kuljetusyritykselle.

Kirjaimellinen tulkinta ei myöskään olisi käytännössä tarkoituksen mukainen, sillä se ei vastaisi valvonnallisia tarpeita eikä säännöksen tarkoitusta yksinkertaistaa toimijoiden menettelyä. Jos tuonnit kohdistettaisiin arvonlisävero ilmoitukselle sen ajankohdan mukaisesti, jolloin vero on kerätty, ilmoitus ei olisi vertailukelpoinen jaksoerittelyn kanssa. Jos maksuaikakin olisi sidottu keräämisajankohtaan eikä verosaatavan syntyhetkeen, ei Tulli voisi määrittää jaksoerittelylaskuihin maksupäivää.

Direktiiviä tulisikin tulkita siten, että tuonnit kohdistetaan ilmoitukselle arvonlisäverodirektiivin mukaisen verosaatavan syntyhetken perusteella eli tullivelan syntyhetken perusteella. Ilmoituksella ilmoitettaisiin siis niistä tuonneista suoritettavat verot, joista veron suoritusvelvollisuus on syntynyt kalenterikuukauden aikana, ja joista vero on kerätty tuojalta.

Direktiivissä ei ole säädetty veroilmoitukselle antoaikaa eli se on jäsenvaltion päätettävissä. Yksinkertaisuuden vuoksi ehdotetaan, että veroilmoitus olisi annettava samassa määräajassa kuin vero olisi maksettava. Tämä vastaisi muita arvonlisäveron ilmoittamiseen ja maksamiseen liittyviä menettelyitä.

Veron maksaminen kuukausittain ja maksuajankohta

Veron maksamisen ja siten myös veroilmoituksen antamisen määräpäiväksi asetettaisiin kalenterikuukautta seuraavan kuukauden viimeinen päivä. Kun ilmoitus annettaisiin ja vero maksettaisiin seuraavan kuukauden lopussa, kuljetusliike ehtisi ottaa huomioon tilanteet, joissa tuoja ei vastaanota tavaroita eikä maksa veroa kuljetusyritykselle eli tilanteet, joissa tulisi tehdä määrätyn veron oikaisupyyntö. Tällöin se ilmoittaisi ja maksaisi vain todelliset kertyneet verot. Jos kuljetusliike ei saisi veron määrää verovelvolliselta, se ei luovuttaisi tavaraa asiakkaalle.

Erityisjärjestelyssä sovellettava verokanta

Suomessa ei otettaisi käyttöön etämyyntidirektiivin mahdollistamaa yleisen verokannan soveltamista kaikkiin maahantuonteihin, joihin erityisjärjestelyä sovelletaan. Yleisen verokannan soveltaminen olisi epäneutraalia, koska alennettuja verokantoja sovellettaisiin normaalisti maahantuonnissa tai maahantuonnin erityisjärjestelmässä ilmoitettavassa etämyynissä. Lisäksi direktiiviä lienee tulkittava siten, että tuojan olisi tässä tilanteessa voitava valita tavanomainen tuontimenettely voidakseen käyttää mahdollista alennettua verokantaa. Tällöin kuljetusyritys ei voisi kyseisen lähetyksen osalta käyttää erityisjärjestelyä, mikä voisi monimutkaistaa erityisjärjestelyn soveltamista.

3.6 Yhden yhteispisteen erityisjärjestelmät

3.6.1 Yleistä

Nykyisten kolmansien maiden ja unionin erityisjärjestelmien soveltamisalaa on laajennettu. Lisäksi käyttöön otetaan uusi maahantuotavien tavaroiden etämyyntiin sovellettava erityisjärjestelmä. Erityisjärjestelmien tarkoituksena on yksinkertaistaa rajat ylittävää kauppaa käyvien yritysten velvoitteiden täyttämistä.

Verovelvollinen voi tunnistautua kaikkiin kolmeen erityisjärjestelmään, jos järjestelmien käytön edellytykset täyttyvät. Jokaisessa erityisjärjestelmässä annetaan oma veroilmoitus, jonka perusteella maksu suoritetaan, eikä eri erityisjärjestelmien maksuja voi yhdistää yhdeksi maksuksi.

3.6.2 Kolmansien maiden järjestelmä

Direktiivi

Arvonlisäverodirektiivin XII osaston 6 luvun 2 jaksossa säännellyn kolmansien maiden järjestelmän soveltamisala on etämyyntidirektiivillä laajennettu koskemaan kaikkia Yhteisöön sijoitautumattomien verovelvollisten Yhteisössä suorittamia palveluja muille kuin elinkeinonharjoittajille. Muutoksen myötä myös muita palveluja kuin radio- ja televisiolähetyspalveluja, sähköisten palveluja ja telepalveluja muille kuin verovelvollisille myyvä verovelvollinen voi halutessaan käyttää erityisjärjestelmää eikä elinkeinonharjoittajan tarvitse rekisteröityä verovelvolliseksi jokaisessa jäsenvaltiossa, joissa näistä palveluista on maksettava arvonlisävero. Jos verovelvollinen käyttää erityisjärjestelmää, hänen on kuten nykyisinkin sovellettava sitä kaikkiin

Yhteisössä suorittamiinsa järjestelmän soveltamisalaan kuuluviin myynteihin. Erityisjärjestelmän veroilmoituksen antamisen ja veron maksamisen määräaika on pidennetty. Veroilmoitus on annettava ja vero on maksettava verokauden päättymistä seuraavan kuukauden loppuun mennessä. Nykyisin veroilmoitus on toimitettava ja vero on maksettava 20 päivän kuluessa sen verokauden päättymisestä, jota ilmoitus koskee. Lisäksi veroilmoituksen korjausmenettely muuttuu. Muutokset tehdään jonkin myöhemmän verokauden ilmoituksessa. Nykyisin muutoksia voidaan veroilmoituksen toimittamisen jälkeen tehdä ainoastaan muuttamalla kyseistä ilmoitusta.

Arvonlisäverolaki

Arvonlisäverolakiin ehdotetaan tehtäväksi etämyyntidirektiivin edellyttämät muutokset.

Erityisjärjestelmän soveltamisala laajennettaisiin koskemaan kaikkia muille kuin elinkeinonharjoittajille myytyjä palveluja. Veroilmoituksen antamisen ja veron maksamisen määräaika pidennettäisiin verokautta seuraavan kuukauden loppuun ja veroilmoituksen oikaiseminen olisi tehtävä jonkin myöhemmän verokauden ilmoituksessa.

3.6.3 Unionin järjestelmä

Direktiivi

Etämyyntidirektiiveillä on laajennettu arvonlisäverodirektiivin XII osaston 6 luvun 3 jaksossa säännellyn unionin järjestelmän soveltamisalaa ensinnäkin muidenkin palvelujen kuin radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen myyntiin muille kuin verovelvollisille. Tältä osin järjestelmä koskee verovelvollista, joka on sijoittautunut Yhteisöön, mutta ei kulutusjäsenvaltioon.

Järjestelmän soveltamisala on lisäksi laajennettu koskemaan Yhteisön sisäistä tavaroiden etämyyntiä sekä Yhteisöön sijoittautumattoman elinkeinonharjoittajan myynnit mahdollistavan sähköisen rajapinnan ylläpitäjän suorittamia jäsenvaltion sisäisiä tavaroiden myyntejä. Nämä tavaroiden myynnit kuuluvat erityisjärjestelmän soveltamisalaan riippumatta verovelvollisen sijoittautumispaikasta, koska kolmansien maiden järjestelmä ei koske tavaroiden myyntejä. Jos verovelvollinen käyttää erityisjärjestelmää, hänen on kuten nykyisinkin sovellettava sitä kaikkiin Yhteisössä suorittamiinsa järjestelmän soveltamisalaan kuuluviin myynteihin. Tämä tarkoittaa sitä, että erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen on ilmoitettava erityisjärjestelmässä myös sijoittautumisjäsenvaltiossaan suorittamat tavaroiden etämyynnit. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi silloin, kuin verovelvollisella on muissa jäsenvaltioissa tavaravaroja, joista tavaroita myydään myös verovelvollisen sijoittautumisjäsenvaltioon. Kulutusjäsenvaltio ja sijoittautumisjäsenvaltio voivat siten olla sama valtio.

Direktiivin 369 a artiklassa olevia kulutusjäsenvaltioon sijoittautumattoman verovelvollisen ja tunnistamisjäsenvaltion määritelmiä on muutettu järjestelmän soveltamisalan laajenemisen johdosta ja artiklaan on lisätty kulutusjäsenvaltion määritelmä.

Artiklan 1 kohdan mukaan kulutusjäsenvaltioon sijoittautumattomalla verovelvollisella tarkoitetaan verovelvollista, jonka liiketoiminnan kotipaikka on Yhteisössä tai jolla on siellä kiinteä toimipaikka, mutta jonka liiketoiminnan kotipaikka ei ole kulutusjäsenvaltion alueella ja jolla ei ole siellä kiinteää toimipaikkaa.

Tunnistamisjäsenvaltiolla tarkoitetaan jäsenvaltiota, jonka alueella verovelvollisella on liiketoimintansa kotipaikka tai, jos hänen liiketoimintansa kotipaikka ei ole Yhteisössä, jäsenvaltiota, jossa hänellä on kiinteä toimipaikka. Jos verovelvollisen liiketoiminnan kotipaikka ei ole Yhteisössä, mutta hänellä on useampi kuin yksi kiinteä toimipaikka Yhteisössä, tunnistamisjäsenvaltio on se jäsenvaltio, jossa sijaitsee se kiinteä toimipaikka, jonka osalta verovelvollinen ilmoittaa käyttävänsä tätä erityisjärjestelmää. Verovelvollinen on velvollinen noudattamaan kyseistä valintaa asianomaisen kalenterivuoden sekä kahden sitä seuraavan kalenterivuoden ajan.

Jos verovelvollisen liiketoiminnan kotipaikka ei ole Yhteisössä eikä hänellä ole siellä kiinteää toimipaikkaa, tunnistamisjäsenvaltio on se jäsenvaltio, josta tavaroiden kuljetus alkaa. Jos on useampi kuin yksi jäsenvaltio, josta tavaroiden kuljetus alkaa, verovelvollisen on ilmoitettava, mikä kyseisistä jäsenvaltioista on tunnistamisjäsenvaltio. Verovelvollinen on velvollinen noudattamaan kyseistä valintaa asianomaisen kalenterivuoden sekä kahden sitä seuraavan kalenterivuoden ajan.

Kulutusjäsenvaltiolla tarkoitetaan palvelujen suorituksen osalta jäsenvaltiota, jossa suorituksen katsotaan tapahtuvan V osaston 3 luvun mukaisesti, Yhteisön sisäisen etämyynnin osalta sillä tarkoitetaan jäsenvaltiota, johon tavaroiden kuljetus hankkijalle päättyy sekä sähköisen rajapinnan ylläpitäjän jäsenvaltion sisällä suorittamien tavaroiden luovutusten osalta jäsenvaltiota, jossa tavaroiden kuljetus alkaa ja päättyy.

Erityisjärjestelmän veroilmoituksen antamisen ja veron maksamisen määräaika on pidennetty. Veroilmoitus on annettava ja vero on maksettava verokauden päättymistä seuraavan kuukauden loppuun mennessä. Nykyisin veroilmoitus on toimitettava ja vero on maksettava 20 päivän kuluessa sen verokauden päättymisestä, jota ilmoitus koskee.

Veroilmoituksen korjausmenettelyä on muutettu. Muutokset veroilmoitukseen on jatkossa tehtävä jonkin myöhemmän verokauden ilmoituksessa. Nykyisin muutoksia voidaan veroilmoituksen toimittamisen jälkeen tehdä ainoastaan muuttamalla kyseistä ilmoitusta.

Arvonlisäveroilmoituksen tietosisältöä koskevaa direktiivin 369 g artiklaa on muutettu. Veroilmoituksessa on annettava kulutusjäsenvaltioittain tiedot verokauden aikana suoritettujen erityisjärjestelmään kuuluvista tavaroiden luovutuksista ja palvelujen suorituksista. Tavaroiden myyntiä koskevat tiedot on eriteltävä kulutusjäsenvaltioittain myös kunkin sellaisen jäsenvaltion osalta, josta tavaroita kuljetetaan, jos tavarat kuljetetaan muista jäsenvaltioista kuin tunnistamisjäsenvaltiosta. Jos erityisjärjestelmään kuuluvia palveluja suoritavalla verovelvollisella on tunnistamisjäsenvaltiossa olevan kiinteän toimipaikan lisäksi yksi tai useampi muu kiinteä toimipaikka, josta palveluja suoritetaan, veroilmoituksessa on mainittava tällaisten suoritusten tiedot kulutusjäsenvaltioittain jaoteltuina.

Arvonlisäverolaki

Arvonlisäverolakiin ehdotetaan tehtäväksi etämyyntidirektiivien edellyttämät muutokset.

Erityisjärjestelmän soveltamisala laajennettaisiin koskemaan kaikkia muille kuin elinkeinonharjoittajille myytyjä palveluja sekä Yhteisön sisäisiä tavaroiden etämyyntejä. Lisäksi soveltamisala laajennettaisiin koskemaan sähköisen rajapinnan ylläpitäjän suorittamaksi katsottavia jäsenvaltion sisäisiä tavaroiden myyntejä muulle kuin elinkeinonharjoittajalle, kun rajapinnan ylläpitäjä mahdollistaa nämä Yhteisöön sijoittautumattomien elinkeinonharjoittajien myynnit.

Veroilmoituksen tietosisältö muutettaisiin vastaamaan direktiivin muutoksia. Veroilmoituksen antamisen ja veron maksamisen määräaika pidennettäisiin verokautta seuraavan kuukauden loppuun ja veroilmoituksen oikaisu olisi tehtävä jonkin myöhemmän verokauden ilmoituksessa.

3.6.4 Maahantuonnin erityisjärjestelmä

Direktiivi

Ensimmäisellä etämyyntidirektiivillä on lisätty arvonlisäverodirektiivin XII osaston 6 lukuun jakso 4, jossa säännellään EU:n ulkopuolelta maahantuotujen tavaroiden etämyyntiä koskevasta maahantuonnin erityisjärjestelmästä. Uudesta erityisjärjestelmästä säädetään arvonlisäverodirektiivin 369 l–369 x artikloissa.

Maahantuonnin erityisjärjestelmän soveltamisalasta säädetään direktiivin 369 l artiklan 1 kohdassa ja 369 m artiklassa. Erityisjärjestelmää voidaan soveltaa vain maahantuotavien, todellisesti arvoltaan enintään 150 euron lähetyksiin sisältyvien tavaroiden etämyyntiin. Etämyyntidirektiivillä direktiiviin lisättyä maahantuotujen tavaroiden etämyynnin käsitettä on selostettu edellä kohdassa 3.2. Koska maahantuotavien tavaroiden etämyynnin käsite kattaa sekä tilanteet, joissa tavaroiden kuljetus ostajalle päättyy tuontijäsenvaltiossa, että tilanteet, joissa kuljetus päättyy jossakin muussa jäsenvaltiossa, myös erityisjärjestelmä soveltuu enintään 150 euron arvoisten lähetyksiin sisältyvien tavaroiden osalta molemmissa tilanteissa. Jäsenvaltioiden on sallittava, että seuraavat maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä harjoittavat verovelvolliset voivat käyttää erityisjärjestelmää:

- kaikki Yhteisöön sijoittautuneet verovelvolliset;
- kaikki verovelvolliset, joiden edustajana toimii Yhteisöön sijoittautunut välittäjä riippumatta siitä, onko verovelvollinen sijoittautunut Yhteisöön;
- kaikki verovelvolliset, jotka ovat sijoittautuneet sellaiseen kolmanteen maahan, jonka kanssa unioni on tehnyt keskinäisestä avunannosta veroihin, maksuihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä annetun neuvoston direktiivin 2010/24/EU, jäljempänä *keskinäisen avunannon direktiivi*, ja hallinnollisen yhteistyön asetuksen soveltamisalan kanssa samanlaisen keskinäistä avunantoa koskevan sopimuksen ja jotka harjoittavat maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä kyseisestä kolmannesta maasta.

Direktiivin yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen, joka sisältää luettelon edellä tarkoitetuista kolmansista maista, joihin sijoittautuneen etämyyjän ei tarvitse nimetä välittäjää.

Erityisjärjestelmää käyttävien verovelvollisten on sovellettava erityisjärjestelmää kaikkeen maahantuotavien tavaroiden etämyyntiin. Verovelvolliset voivat nimetä vain yhden välittäjän kerrallaan.

Erityisjärjestelmän keskeiset käsitteet on määritelty direktiivin 369 l artiklan 2 kohdassa. Yhteisöön sijoittautumattomalla verovelvollisella tarkoitetaan verovelvollista, jonka liiketoiminnan kotipaikka ei ole Yhteisön alueella ja jolla ei ole siellä kiinteää toimipaikkaa. Välittäjällä tarkoitetaan Yhteisöön sijoittautunutta henkilöä, jonka maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä harjoittava verovelvollinen on nimennyt veronmaksuvelvolliseksi ja täyttämään erityisjärjestel-

män velvoitteet verovelvollisen nimissä ja puolesta. Välittäjän nimeäminen veronmaksuvelvolliseksi ei poista verovelvollisen veronmaksuvelvollisuutta, vaan tämä on vastuussa suoraan arvonlisäverodirektiivin 193 artiklan nojalla.

Tunnistamisjäsenvaltiolla tarkoitetaan:

- jäsenvaltiota, johon Yhteisöön sijoittautumaton verovelvollinen päättää rekisteröityä;
- jäsenvaltiota, jossa sijaitsee se verovelvollisen kiinteä toimipaikka, jonka osalta verovelvollinen ilmoittaa käyttävänsä tätä erityisjärjestelmää, silloin kun verovelvollisen liiketoiminnan kotipaikka ei ole Yhteisössä, mutta verovelvollisella on siellä yksi tai useampi kiinteä toimipaikka;
- jäsenvaltiota, jossa verovelvollisen liiketoiminnan kotipaikka sijaitsee;
- jäsenvaltiota, jossa välittäjän liiketoiminnan kotipaikka sijaitsee;
- jäsenvaltiota, jossa sijaitsee se välittäjän kiinteä toimipaikka, jonka osalta välittäjä ilmoittaa käyttävänsä tätä erityisjärjestelmää, silloin kun välittäjän liiketoiminnan kotipaikka ei ole Yhteisössä, mutta välittäjällä on siellä yksi tai useampi kiinteä toimipaikka.

Jos verovelvollisella tai välittäjällä on Yhteisössä useampi kuin yksi kiinteä toimipaikka, tunnistamisjäsenvaltio on se sijoittautumisjäsenvaltio, jonka osalta verovelvollinen tai välittäjä ilmoittaa käyttävänsä erityisjärjestelmää. Hän on velvollinen noudattamaan tätä päätöstä kyseisen kalenterivuoden ja kahden seuraavan kalenterivuoden osalta.

Kulutusjäsenvaltiolla tarkoitetaan jäsenvaltiota, johon tavaroiden kuljetus hankkijalle päättyy.

Verotettavan tapahtuman toteutumisesta ja verosaatavan syntymisestä on säädetty direktiivin 369 n artiklassa. Sen mukaan maahantuonnin erityisjärjestelmässä ilmoitettavien tavaroiden etämyynneissä verotettava tapahtuma toteutuu ja verosaatava syntyy tavarantoimittajan luovutushetkellä. Tavarat on katsottava luovutetuiksi maksun hyväksymishetkellä. Kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tavaroiden tuonti on vapautettu verosta, kun arvonlisävero on ilmoitettava erityisjärjestelmän mukaisesti ja luovuttajan arvonlisäverotunniste on annettu tuontijäsenvaltion tullitoimipaikalle viimeistään tuonti-ilmoituksen antamishetkellä.

Verovelvollisen tai tämän puolesta toimivan välittäjän velvollisuudesta ilmoittaa tunnistamisjäsenvaltiolle erityisjärjestelmän piiriin kuuluvan toimintansa alkamisesta ja päättymisestä taikka muuttumisesta on säädetty direktiivin 369 o artiklassa. Nämä tiedot on annettava sähköisesti.

Ennen erityisjärjestelmän käyttämistä tunnistamisjäsenvaltiolle annettavista tiedoista on säädetty direktiivin 369 p artiklassa. Välittäjää käyttämättömän verovelvollisen on annettava seuraavat tiedot: nimi, postiosoite, sähköpostiosoite ja verkkosivut sekä arvonlisäverotunniste tai kansallinen verotunniste. Välittäjän on annettava seuraavat tiedot: nimi, postiosoite, sähköpostiosoite ja arvonlisäverotunniste. Välittäjän on lisäksi annettava tunnistamisjäsenvaltiolle kunkin edustamansa verovelvollisen osalta seuraavat tiedot: nimi, postiosoite, sähköpostiosoite ja verkkosivustot sekä arvonlisäverotunniste tai kansallinen verotunniste ja myös välittäjälle annettu yksilöllinen tunnistenumero. Verovelvollisen tai välittäjän on ilmoitettava tunnistamisjäsenvaltiolle annettujen tietojen muutoksista.

Tunnistamisjäsenvaltion on direktiivin 369 q artiklan mukaan annettava erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle yksilöllinen arvonlisäverotunniste erityisjärjestelmän soveltamista

varten ja ilmoitettava kyseinen tunniste verovelvolliselle sähköisesti. Tunnistamisjäsenvaltion on annettava välittäjälle yksilöllinen tunnistenumero ja ilmoitettava se välittäjälle sähköisesti. Tunnistamisjäsenvaltion on annettava välittäjälle myös jokaisen välittäjän edustaman verovelvollisen yksilöllinen arvonlisäverotunniste. Artiklassa säädetään lisäksi, että annettua arvonlisäverotunnistetta käytetään vain erityisjärjestelmää sovellettaessa.

Verovelvollisen tai tämän puolesta toimivan välittäjän poistamisesta erityisjärjestelmästä on säädetty direktiivin 369 r artiklassa. Sen mukaan tunnistamisjäsenvaltio poistaa välittäjää käyttämättömän verovelvollisen tunnistamisrekisteristä seuraavissa tapauksissa:

- jos verovelvollinen ilmoittaa tunnistamisjäsenvaltiolle, ettei hän enää harjoita maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä;
- jos muutoin voidaan olettaa, että verovelvollisen verollinen maahantuotavien tavaroiden etämyyntitoiminta on päättynyt;
- jos verovelvollinen ei enää täytä erityisjärjestelmän soveltamisedellytyksiä;
- jos verovelvollinen jatkuvasti jättää noudattamatta erityisjärjestelmää koskevia sääntöjä.

Tunnistamisjäsenvaltion on poistettava välittäjä tunnistamisrekisteristä seuraavissa tapauksissa:

- jos välittäjä ei ole kahden perättäisen kalenterivuosineljänneksen aikana toiminut välittäjänä tätä erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen puolesta;
- jos välittäjä ei enää täytä tarvittavia edellytyksiä toimiakseen välittäjänä;
- jos välittäjä jatkuvasti jättää noudattamatta erityisjärjestelmää koskevia sääntöjä.

Tunnistamisjäsenvaltio poistaa välittäjän edustaman verovelvollisen tunnistamisrekisteristä seuraavissa tapauksissa:

- jos välittäjä ilmoittaa tunnistamisjäsenvaltiolle, ettei kyseinen verovelvollinen enää harjoita maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä;
- jos muutoin voidaan olettaa, että kyseisen verovelvollisen verollinen maahantuotavien tavaroiden etämyyntitoiminta on päättynyt;
- jos kyseinen verovelvollinen ei enää täytä erityisjärjestelmän soveltamisedellytyksiä;
- jos kyseinen verovelvollinen jatkuvasti jättää noudattamatta erityisjärjestelmää koskevia sääntöjä;
- jos välittäjä ilmoittaa tunnistamisjäsenvaltiolle, ettei hän enää edusta kyseistä verovelvollista.

Arvonlisäveroilmoituksen antamisesta, verokauden pituudesta ja ilmoituksen antamisajankohdasta on säädetty direktiivin 369 s artiklassa. Verovelvollisen tai välittäjän on annettava tunnistamisjäsenvaltiolle arvonlisäveroilmoitus kultakin kuukaudelta riippumatta siitä, onko maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä harjoitettu. Ilmoitus on annettava sähköisesti verokauden päätymistä seuraavan kuukauden loppuun mennessä. Jäsenvaltiot eivät saa arvonlisäverotarkoituksia varten asettaa mitään muita tuontia koskevia velvoitteita tai muodollisuuksia.

Arvonlisäveroilmoituksen tietosisällöstä on säädetty direktiivin 369 t artiklassa. Veroilmoituksessa on oltava verovelvollisen arvonlisäverotunniste ja välittäjän tunnistenumero. Ilmoituksessa on oltava sellaisen maahantuotavien tavaroiden etämyynnin, josta verokauden aikana on syntynyt arvonlisäverosaatava, arvonlisäveroton kokonaisarvo sekä vastaavan arvonlisäveron kokonaismäärä kunkin verokannan osalta. Myös sovellettavat arvonlisäverokannat ja maksettavan arvonlisäveron kokonaismäärä on mainittava ilmoituksessa. Tiedot on annettava kunkin kulutusjäsenvaltion osalta eriteltyinä.

Muutokset veroilmoitukseen tehdään jonkin myöhemmän verokauden ilmoituksessa. Muutokset on tehtävä kolmen vuoden kuluessa verokauden alkuperäisen ilmoituksen määräpäivästä. Verovelvollinen antaa siten kuukausittain vain yhden veroilmoituksen.

Arvonlisäveroilmoitus on direktiivin 369 u artiklan mukaan laadittava euromääräisenä. Jos myynti on tapahtunut muina valuuttoina, erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen tai välittäjän on veroilmoitusta täytettäessä käytettävä verokauden viimeisen päivän muuntokurssia. Muuntamisessa on käytettävä Euroopan keskuspankin julkaisemia muuntokursseja.

Direktiivin 369 v artiklan mukaan verovelvollisen tai hänen välittäjänsä on maksettava arvonlisävero ja viitattava asianomaiseen arvonlisäveroilmoitukseen viimeistään sen määräajan päättyessä, johon mennessä ilmoitus on annettava. Tämä tarkoittaa, että maksu on suoritettava verokauden päättymistä seuraavan kuukauden loppuun mennessä. Maksu on suoritettava tunnistamisjäsenvaltiolle.

Direktiivin 369 w artiklan mukaan verovelvollinen ei saa vähentää tämän erityisjärjestelmän piiriin kuuluvaan verolliseen toimintaansa liittyvää kulutusjäsenvaltioissa aiheutunutta arvonlisäveroa direktiivin 168 artiklan nojalla. Sen estämättä, mitä Yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneiden elinkeinonharjoittajien palautuksia koskevan direktiivin 86/560/ETY 1 artiklan 1 alakohdassa ja toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneiden elinkeinonharjoittajien palautuksia koskevan direktiivin 2008/9/EY 2 artiklan 1 alakohdassa ja 3 artiklassa säädetään, kyseiselle verovelvolliselle on suoritettava palautus mainittujen direktiivien mukaisesti. Viitatuissa säännöksissä palautusoikeus rajataan sellaisiin verovelvollisiin, joilla ei ole ollut tavaroiden luovutuksia tai palvelujen luovutuksia ostopalautusjäsenvaltiossa lukuun ottamatta kuljetuspalveluita ja palveluita, joista ostaja on verovelvollinen. Koska direktiivin 369 w artiklassa on kyse etämyynnin verotusvaltiossa tapahtuviin ostoihin sisältyvien verojen palauttamisesta, on ollut tarpeen säätää, etteivät kyseiset direktiivien rajaukset estä palautusta. Arvonlisäverodirektiivin 369 w artiklan mukaan direktiivin 86/560/ETY 2 artiklan 2 ja 3 kohtaa sekä 4 artiklan 2 kohtaa ei sovelleta palautuksiin, jotka liittyvät erityisjärjestelmän piiriin kuuluviin myynteihin. Kyseisten säännösten mukaan jäsenvaltio voi asettaa palautusoikeuden edellytykseksi, että palautusta hakevan verovelvollisen sijoittautumisvaltio myöntää vastaavan etuuden, ja veroedustajan nimeämisen. Lisäksi jäsenvaltio voi rajata tietyt kustannukset palautuksen ulkopuolelle tai asettaa palautukselle lisäedellytyksiä. Palautusta ei voi saada verosta vapautetuista tavaroista. Jotta erityisjärjestelmää käyttävä verovelvollinen saisi hankintoihin sisältyvät verot palautuksena takaisin, on ollut tarpeen säätää, ettei mainittuja edellytyksiä ja rajoituksia sovelleta näihin palautuksiin.

Verovelvollinen ei siis voi vähentää erityisjärjestelmän piiriin kuuluvaan myyntiin liittyviä, kulutusjäsenvaltiossa tehtyihin hankintoihin sisältyviä veroja erityisjärjestelmän kautta annettavassa veroilmoituksessa kulutusjäsenvaltiolle suoritettavasta verosta. Sen sijaan verovelvollinen voi hakea palautusta hankintoihin sisältyvistä arvonlisäveroista kulutusjäsenvaltiolta noudattaen edellä mainituissa direktiiveissä säädettyä erityistä palautusmenettelyä. Siinä tapauksessa, että erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen on rekisteröidyttävä jossakin kulutusjäsenvaltiossa arvonlisäverovelvolliseksi erityisjärjestelmään kuulumattoman toiminnan osalta,

hän saa vähentää erityisjärjestelmän piiriin kuuluvaan verolliseen toimintaansa liittyvän arvonnisäveron normaalissa arvonnisäveroilmoituksessa.

Verovelvollisen ja välittäjän kirjanpitovelvollisuudesta on säädetty direktiivin 369 x artiklassa. Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen on pidettävä kirjaa erityisjärjestelmään kuuluvista liiketoimista. Välittäjän on pidettävä kirjaa kaikkien edustamiensa verovelvollisten puolesta. Tämän kirjanpidon on oltava riittävän yksityiskohtainen, jotta kulutusjäsenvaltion veroviranomaiset voivat todentaa, että arvonnisäveroilmoitus on täytetty oikein. Kirjanpito on pyynnöstä annettava sähköisesti kulutus- ja tunnistamisjäsenvaltion saataville. Kirjanpito on säilytettävä kymmenen vuoden ajan sen vuoden lopusta, jona liiketoimi suoritettiin.

Hallinnollisen yhteistyön asetukseen on lisätty maahantuonnin erityisjärjestelmään liittyviä erityisiä säännöksiä.

Jotta tuontijäsenvaltion tulliviranomainen pystyy tunnistamaan maahantuodut tavarat, joista on maksettava arvonnisävero erityisjärjestelmän kautta, erityisjärjestelmän soveltamista varten verovelvolliselle annettu tunniste on ilmoitettava viimeistään tuonti-ilmoituksen antamishetkellä tulliviranomaisille. Näin tunnisteiden voimassaolo voidaan tarkistaa tavaroiden maahantuonnin yhteydessä. Tämän tarkistamisen mahdollistamiseksi jäsenvaltion on tallennettava sähköiseen järjestelmään tiedot sen antamista erityisjärjestelmän verovelvollisten tunnisteista.

Veropetosten torjumiseksi jäsenvaltion on tallennettava minkä tahansa jäsenvaltion myöntämän maahantuonnin erityisjärjestelmän tunnisteiden osalta tavaroiden tuonnin kokonaisarvo kunkin kuukauden aikana. Näin saatuja tietoja voidaan verrata verovelvollisen veroilmoituksella ilmoitamiin tietoihin.

Jäsenvaltion on myönnettävä toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle automatisoitu pääsy näihin sähköiseen järjestelmään tallennettuihin erityisjärjestelmää koskeviin tietoihin.

Arvonnisäverolaki

Arvonnisäverolakiin ehdotetaan tehtäväksi etämyyntidirektiivien edellyttämät muutokset. Lakiin lisättäisiin säännökset uudesta maahantuonnin erityisjärjestelmästä. Erityisjärjestelmässä verotukseen liittyvät velvoitteet voitaisiin hoitaa yhden jäsenvaltion verohallinnon kautta, joka jakaisi veroilmoitusten tiedot ja ilmoitukseen perustuvat maksut eteenpäin kulutusvaltioille. Arvonnisäverolakiin otettaisiin säännökset niitä tilanteita varten, joissa verovelvollinen hoitaa velvoitteensa Suomen Verohallinnon kautta. Lisäksi lakiin otettaisiin säännökset verotusmenettelystä Suomeen suoritettavan veron osalta niissä tilanteissa, joissa verovelvollinen valitsee tunnistamisjäsenvaltioksi toisen jäsenvaltion.

Erityisjärjestelmään liittyvää jäsenvaltioiden hallinnollista yhteistyötä koskevat säännökset sisältyvät hallinnollisen yhteistyön asetukseen, joten niistä ei ole tarpeen säätää laissa.

Soveltamisala

Erityisjärjestelmää voitaisiin soveltaa lakiehdotuksen 19 a §:ssä määriteltyyn maahantuotavien tavaroiden etämyyntiin, jos tavarat sisältyvät todelliselta arvoltaan enintään 150 euron lähetyksiin. Erityisjärjestelmän piiriin kuuluisivat siis sekä lakiehdotuksen 63 a §:n 3 momentissa tarkoitettujen maahantuotavien tavaroiden etämyynnit, jotka tapahtuvat tuontijäsenvaltiossa, että mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettujen maahantuotavien tavaroiden etämyynnit, jotka tapahtuvat muussa kuljetuksen päättymisjäsenvaltiossa. Etämyynnistä olisi kyse vain silloin, kun

myynti tapahtuu muille kuin elinkeinonharjoittajille tai muille tahoille, joiden hankintoja toisista jäsenvaltioista ei veroteta yhteisöhankintoina. Erityisjärjestelmää sovellettaessa tavaroiden maahantuonti olisi lakiehdotuksen mukaan verotonta, ja vero tilitettäisiin etämyynneistä kuu-kausittain tunnistamisjäsenvaltiolle annettavan veroilmoituksen perusteella. Veronsuoritusvelvollisuus syntyisi ostajan suorittaman maksun hyväksymishetkellä. Jos verovelvollinen käyttäisi erityisjärjestelmää, sitä sovellettaisiin kaikkiin järjestelmän piiriin kuuluviin etämyynnteihin.

Järjestelmää voisi käyttää sellainen verovelvollinen, jonka liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka on Yhteisön alueella. Järjestelmää voisi käyttää myös sellainen verovelvollinen, joka ei ole sijoittautunut Yhteisön alueelle, jos verovelvollinen olisi nimennyt Yhteisöön sijoittautuneen välittäjän. Jos verovelvollinen on sijoittautunut sellaiseen Yhteisön ulkopuoliseen valtioon, jonka kanssa unioni on tehnyt keskinäisen avunannon direktiivin ja hallinnollisen yhteistyön asetuksen soveltamisalan kanssa samanlaisen keskinäistä avunantoa koskevan sopimuksen, verovelvollinen ei olisi velvollinen nimeämään välittäjää. Välittäjän voisi nimetä myös verovelvollinen, jolla on kotipaikka tai kiinteä toimipaikka Yhteisössä. Välittäjä olisi vastuussa veron suorittamisesta ja täyttäisi erityisjärjestelmän mukaiset velvoitteet verovelvollisen nimissä.

Tunnistamisrekisteri

Tunnistamisjäsenvaltio olisi se jäsenvaltio, jossa verovelvollisella on liiketoimintansa kotipaikka tai kiinteä toimipaikka. Jos erityisjärjestelmää käyttävällä verovelvollisella ei ole liiketoiminnan kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa Yhteisön alueella, tunnistamisjäsenvaltio olisi se jäsenvaltio, johon verovelvollinen päättää rekisteröityä. Tällainen tilanne olisi kyseessä, jos verovelvollinen on sijoittautunut kolmanteen maahan, jonka kanssa unioni on tehnyt edellä mainitunlaisen keskinäistä avunantoa koskevan sopimuksen. Jos Yhteisöön tai sen ulkopuolelle sijoittautunut verovelvollinen on nimennyt välittäjän, tunnistamisjäsenvaltio olisi se jäsenvaltio, jossa välittäjällä on kotipaikka tai kiinteä toimipaikka.

Verovelvollisen, joka haluaa käyttää erityisjärjestelmää, olisi direktiivin mukaisesti tehtävä tunnistamisjäsenvaltioon sähköinen ilmoitus toiminnan alkamisesta ja mainittava ilmoituksessa direktiivin artiklan 369 p mukaiset tiedot. Arvonlisäverolain 134 a §:n 2 momentissa on säädetty Verohallinnolle valtuus määrätä tarkemmin toiminnan aloittamista koskevassa ilmoituksessa annettavista tiedoista. Tämä valtuussäännös kattaisi voimassaolevassa muodossaan myös maahantuonnin erityisjärjestelmän.

Jos verovelvollisen tai hänen puolestaan toimivan välittäjän tunnistamisjäsenvaltio olisi Suomi, heidät merkittäisiin Suomen ylläpitämään erilliseen tunnistamisrekisteriin. Rekisterissä olisivat maahantuonnin erityisjärjestelmää käyttävät verovelvolliset ja välittäjät. Heille annettaisiin vain tämän erityisjärjestelmän käyttämistä varten yksilöllinen tunniste.

Jos verovelvollisen tai välittäjän tunnistamisjäsenvaltio on muu kuin Suomi, tämä jäsenvaltio merkitsisi verovelvollisen tai välittäjän omaan tunnistamisrekisteriinsä. Jos tällainen verovelvollinen olisi velvollinen suorittamaan veroa myös Suomeen, hänet merkittäisiin Suomen kulusjäsenvaltioon ylläpitämään tunnistamisrekisteriin. Yksilöllisenä tunnisteena käytettäisiin tällöin tunnistamisjäsenvaltion antamaa yksilöllistä tunnistetta. Tällaista verovelvollista ei merkittäisi yleiseen arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Suomeen suoritettavan veron osalta tällaiseen verovelvolliseen sovellettaisiin samaa verotusmenettelyä kuin verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi.

Verokausi ja veroilmoitus

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen verokausi olisi kalenterikuukausi. Veroilmoitus, jossa olisi mainittava direktiivissä luetellut tiedot, olisi annettava verokauden päättymistä seuraavan kuukauden loppuun mennessä. Tiedot olisi annettava sähköisesti. Vero olisi maksettava samaan määräaikaan mennessä. Tunnistamisjäsenvaltio huolehtii veroilmoitusten ja verojen vastaanottamisesta sekä tietojen ja verojen edelleen jakamisesta kulutusjäsenvaltioihin. Verovelvollisen tai hänen puolestaan toimivan välittäjän, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, olisi annettava veroilmoitus ja suoritettava vero tänne.

Vähennysoikeus

Erityisjärjestelmää soveltavalla verovelvollisella, jonka tunnistamisjäsenvaltio ei ole Suomi, ei olisi oikeutta vähentää Suomessa tehtäviin hankintoihin sisältyviä arvonlisäveroja. Sen sijaan verovelvollisella olisi oikeus saada niistä arvonlisäverolain 122 §:ssä tarkoitettu palautus. Jos erityisjärjestelmää käyttävä verovelvollinen harjoittaa täällä myös erityisjärjestelmän piiriin kuulumatonta toimintaa, josta hän on rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi, hän saisi kuitenkin tehdä erityisjärjestelmän piiriin kuuluvaan vähennykseen oikeuttavaan toimintaansa liittyvistä hankinnoista arvonlisäverolain 10 luvussa tarkoitetun vähennyksen oma-aloitteisten verojen veroilmoituksella.

Kirjanpitovelvollisuus

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen olisi direktiivin mukaisesti pidettävä riittävän yksityiskohtaista kirjanpitoa erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista liiketoimista. Samoin välittäjän olisi pidettävä riittävän yksityiskohtaista kirjanpitoa kaikkien edustamiensa verovelvollisten puolesta. Kirjanpito olisi pyydettyä saatettava tunnistamis- ja kulutusjäsenvaltion käytettäväksi sähköisesti. Kirjanpito olisi säilytettävä kymmenen vuotta sen vuoden lopusta, jona liiketoimi suoritettiin.

Välittäjänä toimisen edellytykset

Etämyyntidirektiivin mukaan välittäjän on oltava Yhteisön alueelle sijoittautunut. Direktiivissä ei ole säädetty välittäjälle asetettavista erityisistä edellytyksistä. Sen vuoksi jäsenvaltiot voivat asettaa kansallisesti edellytykset, jotka verovelvollisen välittäjäksi nimeämän henkilön olisi täytettävä, jotta hänet voidaan hyväksyä toimimaan erityisjärjestelmässä tarkoitettuna välittäjänä.

Arvonlisäverolain 173 a §:ssä säädetään sellaisen ulkomaalaisen, jolla ei ole liiketoiminnan kotipaikkaa eikä kiinteää toimipaikkaa Suomessa, verovelvolliseksi hakeutumisen edellytykseksi, että hänellä on Verohallinnon hyväksymä edustaja. Tällä veroedustajalla on oltava liiketoiminnan kotipaikka Suomessa. Laissa ei ole säädetty edustajan hyväksymiselle muita edellytyksiä. Veroedustaja vastaa arvonlisäveroa koskevan ilmoittamisvelvollisuuden täyttämistä ulkomaalaisen puolesta, mutta ei ole vastuussa veron maksamisesta. Verohallinto voi vaatia ulkomaalaiselta vakuuden veron suorittamisesta. Vakuutta ei ole käytännössä vaadittu.

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 15 §:n 6 momentin mukaan Verohallinto voi määrätä pidennettyä verokautta soveltavan verovelvollisen kalenterikuukauden pituiseen verokauteen, jos verovelvollinen on olennaisesti laiminlyönyt tai jonka voidaan ennakkoperintälain (1118/1996) 26 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tai muulla vastaavalla perusteella olettaa olennaisesti laiminlyövä mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutensa verotuksessa. Samat kriteerit on säädetty myös arvonlisäverolain 100 a §:ssä maahantuojaan siir-

tämiselle pykälässä säädettyyn erityismenettelyyn. Nämä edellytykset ovat myös lähes yhdenmukaisia valmisteverotuslaissa (182/2010) ja autoverolaissa (777/2020) säädettyjen, vuoden 2021 alussa voimaantulevien valtuutetun varaston pitäjän, rekisteröidyn vastaanottajan ja lähettäjän sekä veroedustajan lupien ja autoveroilmoittajan rekisteriin merkitsemisen edellytysten kanssa.

Maahantuonnin erityisjärjestelmässä välittäjän nimeäminen olisi Yhteisöön sijoittautumattomien osalta yleensä edellytyksenä erityisjärjestelmän käyttämiselle. Välittäjänä toimimisen edellytysten olisi oltava samat myös silloin, kun välittäjän nimeäminen ei ole verovelvollisen rekisteröinnin edellytys, koska kaikkia välittäjiä koskevat samat velvollisuudet. Koska välittäjä on nimetty huolehtimaan verovelvollisen puolesta verovelvoitteista, hänen olisi oltava luotettava.

Täytäntöönpanoasetuksessa on säädetty, että välittäjä olisi poistettava erityisjärjestelmästä vakavien laiminlyöntien vuoksi. Tällaisista laiminlyönneistä on täytäntöönpanoasetuksen mukaan kyse ainakin silloin, kun tunnistamisjäsenvaltio on lähettänyt välittäjälle kolmen perättäisen verokauden aikana muistutuksen ilmoituksen antamisen laiminlyönnistä tai kolmen perättäisen verokauden aikana muistutuksen maksun laiminlyönnistä. Tämä olisi kuitenkin jälkikäteistä valvontaa ja mahdollinen verotulojen menetys olisi jo tapahtunut ennen välittäjän poistamista järjestelmästä.

Välittäjän luotettavuuden ja verojen kertymisen varmistamiseksi ehdotetaan, että välittäjän erityisjärjestelmään rekisteröimisen edellytykset olisivat olennaisilta osin yhteneväiset ennakkoperintärekisteröinnin edellytysten kanssa.

3.6.5 Erityisjärjestelmille yhteiset säännökset

Erityisjärjestelmien rekisteröintipäätökset ja niiden tiedoksianto

Kaikista erityisjärjestelmiä koskevista rekisteröintiratkaisuista annettaisiin verovelvolliselle tai välittäjälle muutoksenhakukelpoinen päätös. Ilmoituksen antamisesta rekisteröintiasiassa siis luovuttaisiin. Rekisteröintiä koskevia päätöksiä olisivat päätökset rekisteröinnistä ja rekisteristä poistamisesta sekä siitä, ettei verovelvollista tai välittäjää ole ilmoituksesta poiketen merkitty rekisteriin tai poistettu rekisteristä. Muutoksella selkiytettäisiin ja yksinkertaistettaisiin menettelyä. Verovelvollisen tai välittäjän hallinnollinen taakka vähenisi, kun rekisteröintiratkaisusta ei tarvitsisi pyytää erikseen päätöstä. Myös Verohallinnon työmäärä vähenisi.

Erityisjärjestelmien menettelyt on arvonlisäverodirektiivissä säädetty sähköisiksi. Verovelvollisen tai välittäjän voidaan katsoa antavan suostumuksen asiakirjojen sähköiseen tiedoksiantoon, kun hän antaa Verohallinnolle aloittamisilmoituksen. Jos aloittamisilmoitusta ei katsottaisi samalla suostumukseksi sähköiseen tiedoksiantoon, suostumus tulisi antaa muiden kuin täytäntöönpanoasetuksen 58 artiklan mukaisten rekisteröintipäätösten osalta. Jos suostumusta ei saataisi, päätös olisi annettava tiedoksi postitse. Tästä aiheutuisi hallinnollista taakkaa, koska tapauskohtaisesti olisi selvittävä, milloin sähköinen tiedoksianto edellyttäisi suostumusta.

Sähköisten päätösten tiedoksiantoajankohta vastaisi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) tavallista sähköistä tiedoksiantoa koskevaa 19 §:n 2 momenttia. Päätös katsottaisiin annetun tiedoksi kolmantena päivänä siitä, kun tieto tiedoksiannosta on lähetetty verovelvollisen tai välittäjän ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen. Jos tiedoksiantoa

koskevan tiedon vastaanottamisessa tai pääsyssä Verohallinnon sähköiseen palveluun tänä aikana olisi ollut tekninen este, asiakirja katsottaisiin annetun tiedoksi kolmantena päivänä siitä, kun tekninen este on poistunut.

Myöhästymismaksu

Lakiehdotuksen mukaan erityisjärjestelmien veroilmoituksen oikaisumenettely muuttuisi. Verovelvollinen antaisi virheellisesti ilmoitettuja veroja koskevat oikaisutiedot myöhempien verokausien veroilmoituksissa. Verovelvollinen ei siis voisi antaa oikaisutietoja heti veroilmoituksen antamisen jälkeen, vaikka huomaisi antamissaan tiedoissa virheitä, vaan hänen olisi odotettava seuraavan verokauden päättymistä ja annettava tämän myöhemmän verokauden ilmoituksessa myös aikaisemman verokauden oikaisutiedot.

Kolmansien maiden järjestelmässä ja unionin järjestelmässä verokausi olisi jatkossakin neljänneskalenterivuosi. Verovelvolliset voisivat siis näissä järjestelmissä jatkossa antaa oikaisutiedot aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua. Tästä seuraisi, että näiden verovelvollisten tulisi aina oikaisun yhteydessä suorittaa liian pienenä Suomeen suoritettulle verolle myöhästymismaksua. Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 36 §:n mukaan myöhästymismaksua määrätään, jos oikaisuilmoitus annetaan yli 45 päivää verokauden ilmoituksen määräpäivän jälkeen. Oikaisuilmoituksen perusteella määrättävän myöhästymismaksun määrä on kaksi prosenttia myöhässä ilmoitetun maksettavan veron määrästä. Vaikka verovelvollinen huomaisi virheensä 45 päivän sisällä ilmoituksen alkuperäisestä määräpäivästä, hän ei voisi ilmoittaa Verohallinnolle oikaisutietoja ennen kuin seuraavan verokauden ilmoituksella. Verovelvollinen ei voi antaa oikaisuilmoitusta suoraan kulutusjäsenvaltion.

Maahantuonnin erityisjärjestelmässä verokausi olisi kalenterikuukausi. Verovelvollisen olisi annettava ilmoitus verokautta seuraavan kuukauden viimeiseen päivään mennessä. Verotietojen oikaisumenettely olisi sama kuin kahdessa muussakin erityisjärjestelmässä eli oikaisutiedot olisi annettava myöhempien verokausien ilmoituksissa. Koska tässä erityisjärjestelmässä verokausi olisi kuukausi, verovelvollinen voisi oikaista verotietoja 45 päivän kuluessa ja välttyä myöhästymismaksulta.

Edellä olevan perusteella ehdotetaan, että Suomeen suoritettavaa veroa ilmoittavalle kolmansien maiden järjestelmää tai unionin järjestelmää käyttävälle verovelvolliselle ei määrättäisi myöhästymismaksua, jos hän antaisi oikaisuilmoituksen viimeistään oikaistavaa verokautta seuraavan verokauden veroilmoitukselle säädettyinä määräpäivinä. Näin näitä erityisjärjestelmiä käyttäville verovelvollisille ei muodostuisi kohtuuttomia seuraamusmaksuja.

Veron määräämisen ja oikaisun sekä muutoksenhakuajan laskeminen erityisjärjestelmissä

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylakia sovelletaan muun muassa sellaisiin erityisjärjestelmiä käyttäviin verovelvollisiin, jotka ilmoittavat Suomeen suoritettavaa veroa. Veron määräämisen, päätöksen oikaisun sekä ensiasteen muutoksenhakukeinona olevan oikaisuvaatimuksen määräaikojen laskemista koskevia lain 44 ja 61 §:ää sovelletaan siten myös kyseisiin verovelvollisiin. Lain 44 §:n mukaan vero on määrättävä tai päätös oikaistava kolmen vuoden kuluessa lain 4 §:ssä tarkoitettusta ajankohdasta. Oikaisuvaatimus on lain 61 §:n mukaan tehtävä kolmen vuoden kuluessa lain 4 §:ssä tarkoitettusta ajankohdasta.

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 4 §:n 1 momentin ensimmäisessä lauseessa säädetyn pääsäännön mukaan kyseisessä laissa säädetty määrääjat lasketaan sitä kalenterivuotta seuraavan vuoden alusta, johon kuuluvalta asianomaisen veron verokaudelta vero olisi tullut

ilmoittaa ja maksaa. Kyseisen momentin toisen lauseen mukaan, jos verovelvollisen tilikausi ei ole kalenterivuosi ja asianomaisen veron verokausi on kalenterikuukausi, määräajat lasketaan sen tilikauden päättymistä seuraavan vuoden alusta, johon kuuluvalla verokaudella vero olisi tullut ilmoittaa ja maksaa. Jos verokausi on muu kuin kalenterikuukausi, ei verovelvollisen tilikaudella siis ole merkitystä, vaan määräajat lasketaan aina kalenterivuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta.

Kolmansien maiden järjestelmän ja unionin järjestelmän verovelvollisten verokausi säilyisi jatkossakin neljänneskalenterivuotena. Heidän osalta oma-aloitteisten verojen menettelylain 44 ja 61 §:ssä säädetty määräajat lasketaan siten lain 4 §:n 1 momentin pääsäännön mukaan eli sitä kalenterivuotta seuraavan vuoden alusta, johon kuuluvalla asianomaisen veron verokaudella vero olisi tullut ilmoittaa ja maksaa.

Verovelvolliset eivät erityisjärjestelmään tunnistautuessaan ilmoita tilikauttaan eikä tilikautta koskevaa tietoa muutoinkaan vaihdeta jäsenvaltioiden välillä, vaikka tilikausi olisi tunnistamisjäsenvaltion tiedossa.

Maahantuonnin erityisjärjestelmässä verokausi olisi lakiehdotuksen mukaan kalenterikuukausi. Tätä erityisjärjestelmää käyttäviin verovelvollisiin ei käytännössä voitaisi soveltaa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 4 §:n 1 momentin säännöksiä, sillä verovelvollisten tilikausi ei olisi tiedossa. Tämän vuoksi Suomeen veroa suorittavien maahantuonnin erityisjärjestelmää käyttävien verovelvollisten osalta tarvittaisiin säännös siitä, miten veron määräämisen, päätöksen oikaisun sekä oikaisuvaatimuksen määräaika lasketaan. Määräaika laskettaisiin tämänkin erityisjärjestelmän osalta sitä kalenterivuotta seuraavan vuoden alusta, johon kuuluvalla verokaudella vero olisi tullut ilmoittaa ja maksaa. Selvyyden ja yhdenmukaisuuden vuoksi tästä säädettäisiin arvonlisäverolaissa erityisjärjestelmien yhteisissä säännöksissä kaikkien kolmen erityisjärjestelmän osalta.

Yleistä veronkantoon tehtävistä muutoksista

Uuden EU-lainsäädännön mukaan korjaukset erityisjärjestelmien verokauden veroilmoitustietoihin ilmoitetaan nykyisestä poiketen seuraavilta verokausilta annettavilla ilmoituksilla. Nykyinen veronkantolain mukainen menettely ei ole kaikilta osin yhteensopiva uuden korjausmenettelyn kanssa. Tämän vuoksi veronkantomenettelyä ehdotetaan osittain muutettavaksi.

Sellaiseen erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen suoritettavaan maksuun, josta Verohallinto on ennen perintään ryhtymistä antanut maksukehotuksen, ei nykytilassa kaikilta osin sovelleta veronkantolain yleistä menettelyä. Hallinnollisen menettelyn yksinkertaistamiseksi veronkantomenettelyä olisi tarpeen yhtenäistää tältä osin arvonlisäveroon yleisesti sovellettavan menettelyn kanssa.

Maksun kohdistaminen ja käyttöjärjestys

Nykytilaa vastaavasti verovelvollinen tai uuden maahantuonnin erityisjärjestelmän mukainen välittäjä maksaisi verokauden veron tunnistamisjäsenvaltiolle viitaten verokauden veroilmoitukseen. Veroilmoitukseen voisi toisin kuin nykyisin sisältyä aiempiin verokausiin kohdistuva korjaus, jolloin verovelvollinen maksaisi vain verokauden veron ja korjausta vastaavan määrän yhteismäärän tai erotusta vastaavan määrän.

Jos verovelvollinen maksaa tunnistamisjäsenvaltiolle enemmän kuin olisi kyseisessä ilmoituksessa ilmoittanut maksettavaa veroa, tunnistamisjäsenvaltion on nykyistä vastaavasti täytäntöönpanoasetuksen 63 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan palautettava liikaa suoritettu maksu verovelvolliselle. Näin ollen Suomi kulutusjäsenvaltiona saisi yleensä maksua vain enintään verokauden veroilmoitusta vastaavan määrän.

Uuden korjaamismenettelyn johdosta tunnistamisjäsenvaltion kautta tuleva maksu tulisi kohdistettavaksi verokannon yleisistä säännöistä poikkeavasti. Nykyisestä poiketen verovelvollisen suorittama, useampaa verokautta koskeva maksu kohdistuisi sen verokauden maksuksi, jolla korjaus tehdään. Verohallinto käyttäisi maksun ensisijaisesti maksussa viitatus veroilmoituksen verokaudelle ja veroilmoituksella korjatuille verokausille. Koska nykyisin samalla veroilmoituksella ei voida ilmoittaa useammalle verokaudelle kohdistuvia korjauksia, ei vastaava sääntely ole ollut tarpeen, mutta nykyisinkin maksu käytetään sille verokaudelle, jolle korjaus kohdistuu.

Maksu olisi toissijaisesti käytettävä maksussa viitatussa erityisjärjestelmässä muiden verokausien verojen, myöhästymismaksujen, viivästyskorkojen ja muiden vastaavien saatavien suorituksiksi. Näin ollen liikaa maksettu määrä voitaisiin nykyiseen tapaan käyttää tavalla, joka olisi Verohallinnon kannalta mahdollisimman helppo hallinnoida. Edestakaisen maksuliikenteen välttämiseksi maksua olisi nykyistä vastaavasti voitava käyttää myös verovelvollisen muiden eräänäntyneiden verojen ja muiden Verohallinnon saatavien, kuten oikeudenkäyntikulujen korvauksien suorituksiksi sen jälkeen, kun kyseisen erityisjärjestelmän mukaiset saatavat ovat tulleet suoritetuiksi. Muussa erityisjärjestelmässä tilitettävät verot rinnastettaisiin käyttöjärjestyksessä muihin veroihin. Käytännössä tilanteet, joissa maksua käytettäisiin muiden kuin veroilmoituksessa ilmoitettujen verokausien verojen suorituksiksi olisivat erittäin harvinaisia.

Palautuksen käyttäminen

Jos verovelvollinen on maksanut enemmän veroa kuin on ilmoittanut, tunnistamisjäsenvaltiolla on täytäntöönpanoasetuksen 63 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan velvollisuus palauttaa ilmoitettua määrää suurempi maksu verovelvolliselle.

Siinä tapauksessa, että verovelvollinen korjaa veroilmoituksen tietoja hyväkseen niin myöhään, että tunnistamisjäsenvaltio on jo jakanut verokaudelta maksetun määrän kulutusjäsenvaltiolle, kulutusjäsenvaltion olisi palautettava tuo liikaa maksettu määrä verovelvolliselle. Tästä on säädetty nykyistä vastaavasti täytäntöönpanoasetuksen 63 artiklan toisessa kohdassa. Uuden korjausmenettelyn johdosta tilanteet, joissa liikaa maksettuja määriä jouduttaisiin palauttamaan verovelvolliselle rahana, olisivat harvinaisia.

Verokaudelle muodostuu palautus, kun verovelvollinen maksaa verokauden verot ilmoituksen mukaisesti, mutta korjaa myöhemmän verokauden ilmoituksella verokauden suoritettavan veron määrää pienemmäksi. Tämä liikaa maksetun veron korjaus katsottaisiin sille verokaudelle kohdistuvaksi palautukseksi, jona virhe on tapahtunut. Jälkimmäisen verokauden ilmoituksen perusteella verovelvollinen maksaisi verokauden veron ja aiemman verokauden veron korjausta vastaavan määrän erotuksen. Hän saisi siis edelliselle verokaudelle muodostuvan palautuksen hyväkseen jo siinä vaiheessa, kun maksaa myöhemmän verokauden verot. Uuden korjaamismenettelyn johdosta ja järjestelmän hallinnoitavuuden yksinkertaistamiseksi palautus olisi nykytilasta poiketen voitava käyttää verokannon yleisistä säännöistä poikkeavasti ensisijaisesti sen erityisjärjestelmän, jota palautus koskee, verojen suorituksiksi. Palautusta ei siten enää käytettäisi ensisijaisesti verovelvollisen veroilmoitusta vanhentumispäivän mukaisessa järjestyksessä. Edes-

takaisen maksuliikenteen välttämiseksi palautus olisi voitava käyttää toissijaisesti myös verovelvollisen muiden verojen ja muiden Verohallinnon saatavien suorituksiksi. Muissa erityisjärjestelmissä suoritettavat verot rinnastettaisiin käyttöjärjestyksessä muihin veroihin. Palautus voisi muodostua myös esimerkiksi silloin, kun veroilmoituksen tiedoista poiketaan viranomaisaloitteisesti verovelvollisen hyväksi tai kun veroa palautetaan muutoksenhaun johdosta.

Maksukehotukseen perustuva maksu

EU:n arvonlisäverolainsäädännön mukaan verovelvollisen on kulutusjäsenvaltion lähettämän muistutuksen jälkeen maksettava puuttuva vero suoraan kulutusjäsenvaltiolle.

Nykytilassa erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen maksukehotuksen perusteella suoritettava maksu kohdistuu Verohallinnon yksilöimien saatavien suorituksiksi. Tätä ehdotetaan muutettavaksi siten, että verovelvollinen voisi kohdistaa maksun kaikkien verojen suorituksiksi tai saman verolajin maksuksi veronkantolain mukaisesti. Tämä mahdollistaisi erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen maksukehotuksen perusteella suorittaman maksun käyttämisen Verohallinnon tietojärjestelmässä teknisesti samalla tavalla muiden verojen kanssa. Maksu käytettäisiin maksuviitteen mukaisen erityisjärjestelmän verojen ja viivästysseuraamusten suorituksiksi eräpäivän mukaisessa järjestyksessä. Jos niiden jälkeen maksua jäisi käyttämättä, se voitaisiin käyttää muiden erääntyneiden verojen ja Verohallinnon muiden saatavien suorituksiksi.

Maahantuonnin erityisjärjestelmään sovellettavat nykyiset säännökset

Maahantuonnin erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen sovellettaisiin myös niitä nykyisiä yhteisiä menettelysäännöksiä, joihin ei tässä lakiehdotuksessa ehdoteta muutoksia. Tämä tarkoittaa, että erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovellettaisi arvonlisäverolain 13 luvun ajallista kohdistamista koskevia säännöksiä eikä 20 luvun ohjausta ja ennakkoratkaisua koskevia säännöksiä, kun kyse on toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta. Toiseen jäsenvaltioon suoritettavaan veroon ei sovellettaisi myöskään oma-aloitteisten verojen menettelylain 32 ja 33 §:n verokauden veron maksamista koskevia säännöksiä eikä 8 luvun veron määräämistä koskevia säännöksiä. Verovelvolliseen sovellettaisiin 134 h §:n 2 momentin säännöstä oikaisueriä koskevasta palautuksesta, jos oikaisueriä ei ole voitu vähentää tilitettävää veroa laskettaessa, sekä 134 p §:n säännöstä takaisin maksettavalle verolle maksettavasta korosta.

3.7 Laskunantovelvollisuus

Direktiivi

Etämyyntidirektiivillä on muutettu laskun laatimista koskevan arvonlisäverodirektiivin 220 artiklan 1 kohdan 2 alakohtaa siten, että unionin järjestelmää käyttävällä verovelvollisella ei ole velvollisuutta laatia laskua Yhteisön sisäisistä tavaroiden etämyynneistä. Tämän tarkoituksena on lieventää Yhteisön sisäisen tavaroiden etämyynnin erityisjärjestelmää käyttävien yritysten rasitusta.

Arvonlisäverolaki

Arvonlisäverolakiin ehdotetaan tehtäväksi etämyyntidirektiivin edellyttämät muutokset. Yhteisön sisäisellä tavaroiden etämyyjällä ei olisi laskunantovelvollisuutta, jos hän soveltaisi unionin järjestelmää.

3.8 Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annettu laki

Ahvenanmaalla tapahtuviin liiketoimiin ei sovelleta arvonlisäverodirektiiviä. Tämän vuoksi etämyyntidirektiivin säännökset vaikuttavat suoraan Ahvenanmaahan liittyvään verotukseen vain siltä osin, kuin kyse on tavaroiden maahantuonnista Ahvenanmaalta muualle Suomeen. Siten Suomen on mahdollistettava uuden maahantuonnin erityisjärjestelmän ja sille vaihtoehdoisen erityisjärjestelyn soveltaminen myös Ahvenanmaalta Suomeen suuntautuvassa maahantuotavien tavaroiden etämyynnissä. Lisäksi Ahvenanmaalle sijoittautuneet yritykset voisivat normaalein edellytyksin käyttää lakiehdotuksen mukaisia yhden yhteispisteen erityisjärjestelmiä. Nämä vaikutukset seuraavat ehdotetuista arvonlisäverolain muutoksista.

Lakiehdotuksen Yhteisön sisäistä tavaroiden etämyyntiä koskevia säännöksiä ei voitaisi soveltaa myyntiin toisista jäsenvaltioista Ahvenanmaan maakuntaan. Säännösten soveltamisen edellytyksenä on muun muassa tavaroiden kuljetuksen päätyminen Yhteisön alueella. Näihin myynteihin sekä tavaroiden myynteihin muualta Suomesta liittyviin tavarantuonteihin maakuntaan sovellettaisiin poikkeuslain 18 §:n mukaan maahantuontia koskevia arvonlisäverolain säännöksiä. Poikkeuslakiin tehtäisiin tästä johtuvia mukautuksia.

Koska arvonlisäverolain mukaan Ahvenanmaalla sovelletaan lähtökohtaisesti normaalia arvonlisäverolain mukaista arvonlisäverojärjestelmää, etämyyntidirektiivin johdosta arvonlisäverolakiin tehtäviä, maahantuontia koskevia muutoksia sovellettaisiin lähtökohtaisesti myös muualta Suomesta, muista jäsenvaltioista ja kolmansista maista Ahvenanmaan maakuntaan tapahtuvaan maahantuontiin. Siten vähäarvoisten tavaroiden tuonnin verottomuuden poistaminen koskisi myös Ahvenanmaalle tapahtuvaa tuontia. Tämä olisi perusteltua uudistuksen tarkoituksena olevan kilpailuneutraalisuuden vuoksi, ja myös yhdenmukaisuuden ja yhdenvertaisuuden kannalta.

Koska uusi maahantuonnin erityisjärjestelmä koskisi ainoastaan Yhteisön alueella tapahtuvaa myyntiä ja se edellyttäisi eri jäsenvaltioiden yhteistyötä, sitä ei sellaisenaan sovellettaisi maahantuotavien tavaroiden etämyynteihin Ahvenanmaan maakuntaan. Erityisjärjestelmän soveltaminen tehtäisiin kuitenkin hallinnollisen yksinkertaisuuden vuoksi mahdolliseksi silloin, kun kyse on Yhteisön ulkopuolelta Ahvenanmaalle tapahtuvasta etämyynnistä. Tähän liittyen poikkeuslakiin otettaisiin Yhteisön ulkopuolelta maakuntaan tuotavien tavaroiden etämyynnin käsite. Tällaiseen myyntiin sovellettaisiin arvonlisäverolakiin lisättäväksi ehdotettuja säännöksiä sähköisten rajanpintojen ylläpitäjien verovelvollisuudesta ja kirjanpitovelvollisuudesta.

Koska Ahvenanmaan maakunta ei kuulu Yhteisön arvonlisäveroalueeseen, direktiivi ei velvoita mahdollistamaan maahantuonnin erityisjärjestelyn soveltamista maakunnassa tapahtuvaan tuontiin. Enintään 150 euron arvoisiin lähetyksiin sisältyvän maahantuonnin arvonlisäveron nettelyn helpottamiseksi ehdotetaan, että erityisjärjestelyä voitaisiin soveltaa myös Ahvenanmaalla tapahtuvassa tuonnissa riippumatta siitä, tapahtuuko tuonti muualta Suomesta, toisesta jäsenvaltiosta tai Yhteisön ulkopuolelta. Erityisjärjestelyä sovellettaisiin vastaavin edellytyksin kuin arvonlisäverolakia koskevan lakiehdotuksen mukaan muualle Suomeen tapahtuvassa tuonnissa. Voimassa olevan poikkeuslain 18 §:n johdosta poikkeuslakiin ei olisi tältä osin tarpeen tehdä muutoksia.

Arvonlisäverolakia koskevan lakiehdotuksen mukaista laajennettua kolmansien maiden järjestelmää ja unionin järjestelmää ehdotetaan nykyiseen tapaan sovellettaviksi myös Ahvenanmaalle ja Ahvenanmaan sisällä tapahtuvassa palveluiden myynnissä, kun normaalit edellytykset täyttyvät. Poikkeuslain säännöksiin tehtäisiin tätä koskevat muutokset.

4 Pääasialliset vaikutukset

Yleistä

Ehdotetuilla muutoksilla on tarkoitus parantaa kilpailuolosuhteiden tasapuolisuutta, vähentää yritysten hallinnollisia kustannuksia sekä parantaa veronkannon tehokkuutta. Muutoksilla on vaikutusta verotuloon, verojen kantamiseen ja verovalvontaan, yritysten kustannuksiin sekä Verohallinnon ja Tullin kertaluonteisiin ja pysyviin kustannuksiin.

Vähäarvoisten tavaralähetysten maahantuonnin verottomuuden päätyminen poistaisi Yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneiden yritysten ja Yhteisöön sijoittautuneiden yritysten välisen kilpailuvääristymän. Vähäarvoisia, enintään 22 euron arvoisia tavaralähetyksiä tuodaan Suomeen Yhteisön ulkopuolelta nykyisin vuosittain arviolta noin 16,5 miljoonaa kappaletta. Lukumäärä on parissa vuodessa kasvanut yhteensä noin 10–15 prosenttia. Maahantuonnin verottomuuden päätyminen lisäisi verotuloja. Vähäarvoisia tavaralähetyksiä ovat myös aikakausilehdet, joita merkittävässä määrin kierrätetään Yhteisön ulkopuolisten maiden kautta. Toisaalta muutos lisäisi vero- ja tulli-ilmoitusvelvoitteita, sillä nykyisestä poiketen myös enintään 22 euron arvoisten tavaroiden maahantuonnista olisi suoritettavan arvonlisäveron lisäksi annettava tulli-ilmoitus. Nämä veloitteet lisäisivät Tullin ja Verohallinnon työmääriä. Muutokset voivat nostaa Yhteisön ulkopuolelta tilattavien tuotteiden kuluttajahintoja sekä mahdollisesti lisätä muita kustannuksia.

Tavaroiden etämyynti jäsenvaltioiden välillä sekä Yhteisön ulkopuolelta tapahtuu merkittävässä määrin sähköisten rajapintojen kautta. Niiden kautta tapahtuviin myynteihin sovelletaan tällä hetkellä direktiivin yleisiä säännöksiä. Ehdotettu sähköisten rajapintojen ylläpitäjien verovelvollisuus parantaisi tavaroiden myynneistä suoritettavien arvonlisäverojen kantamista. Kun lisäksi sähköisen rajapinnan kautta tavaroita myyvän myynti sähköisen rajapinnan ylläpitäjälle vapautettaisiin arvonlisäverosta, vältettäisiin riski, että Yhteisöön sijoittautumattomat myyjät eivät tilittäisi tätä myynnin arvonlisäveroa veroviranomaisille. Ehdotettu kirjanpitovelvollisuus puolestaan parantaisi sähköisten rajapintojen kautta tapahtuvien palveluiden ja tavaroiden myynneistä suoritettavien verojen valvontaa.

Arvonlisäverodirektiivin mukaan yksityishenkilöille ja heihin rinnastetuille henkilöille jäsenvaltiosta toiseen tapahtuvan etämyynnin verotuspaikan määrittämiseen liittyvä, jäsenvaltiokohtaisen myynnin vuotuinen raja-arvo on nykytilassa 100 000 euroa. Jäsenvaltio, jonka alueella tavarat ovat kuljetuksen saapuessa hankkijalle, voi rajoittaa raja-arvon 35 000 euroon. Kolmessa jäsenvaltiossa on 100 000 euron raja-arvo ja muissa jäsenvaltioissa 35 000 euron raja-arvo. Suomi on käyttänyt 35 000 euron raja-arvoa suhteellisen korkean verotason maana. Vuonna 2019 Suomeen oli rekisteröitynyt 836 etämyyjää ja heidän Suomeen maksama arvonlisävero oli vuonna 2019 noin 132 miljoonaa euroa. Suomesta toisiin jäsenvaltioihin tapahtuneista etämyynneistä ei ole saatavissa tilastotietoja, sillä Suomeen sijoittautuneilla yrityksillä ei ole velvoitetta ilmoittaa nimenomaisesti näiden myyntien määriä. Suomalaisten yritysten rekisteröinneistä arvonlisäverovelvollisiksi toisiin jäsenvaltioihin ei myöskään ole saatavissa tilastotietoja. Jäsenvaltioiden välillä ei ole näihin liittyvää tietojenvaihtoa eikä yrityksillä ole velvoitetta ilmoittaa sijoittautumisjäsenvaltiolle rekisteröitymisestään verovelvolliseksi toiseen jäsenvaltioon. Jäsenvaltiokohtaisten raja-arvojen korvaaminen koko EU:n laajuista televiestintä-, lähetys- ja sähköisten palvelujen myyntiä sekä Yhteisön sisäisen tavaroiden etämyyntiä koskevalla 10 000 euron raja-arvolla hyödyttää korkean verotason jäsenvaltioita kuten Suomea. Yhden yhteisen raja-arvon seuraaminen myös vähentää yritysten hallinnollista taakkaa. Uuden ja vanhojen raja-arvojen väliin jäävien yritysten hallinnolliset kustannukset voivat lisääntyä jossain määrin.

Nykyisten yhden yhteyspisteen erityisjärjestelmien soveltamisalan laajentaminen mahdollistaisi erityisjärjestelmien käytön nykyistä useammille yrityksille. Erityisjärjestelmien käyttö voisi laskea merkittävästi yritysten hallinnollisia kuluja, mikä komission arvion mukaan laajentaisi kuluttajille suunnattua tavaroiden ja palvelujen valikoimaa sekä alentaisi Yhteisön sisäisiä kuluttajahintoja.

Yhteisön ulkopuolelta tuotujen, enintään 150 euron arvoisiin lähetyksiin sisältyvien tavaroiden etämyynnin verojen ilmoittamiseen ja maksamiseen otettaisiin käyttöön uusi yhden yhteyspisteen erityisjärjestelmä. Jos myyjä käyttäisi maahantuonnin erityisjärjestelmää, tavaroiden tuonti olisi veroton ja myyjä ilmoittaisi ja maksaisi veron myynneistä kuukausittain rekisteröintijäsenvaltion kautta kaikkiin myyntijäsenvaltioihin. Kuluttajien ei siten tarvitsisi suorittaa arvonlisäveroa maahantuonnin yhteydessä, vaan vero olisi maksettu jo tavaran ostohinnan yhteydessä, mikä helpottaisi kuluttajien hallinnollista taakkaa. Erityisjärjestelmä vähentäisi vähäarvoisten tavaralähetysten maahantuonnin verottomuuden poistumisesta johtuvien tuontikohtaisten arvonlisäverojen maksutapahtumia ja vähentäisi siten verottomuuden poistumisesta aiheutuvaa Tullin hallinnollista taakkaa. Toisaalta Tullin olisi selvitettävä tuontikohtaisesti onko tavara ilmoitettava erityisjärjestelmässä. Mikäli maahantuonnin yhteydessä ilmoitettu erityisjärjestelmää varten annettu arvonlisäverotunniste ei olisi voimassa tai erityisjärjestelmää ei olisi käytetty, Tulli kantaisi maahantuonnin arvonlisäveron.

Vaikutukset budjettiin

Muutosten vaikutukset valtion arvonlisäveron verotuottoon vuoden 2021 tasolla olisivat yhteensä arviolta noin 60 miljoonaa euroa. Tämä sisältää maahantuonnin verovapauden poistamisen enintään 22 euron arvoisilta Yhteisön ulkopuolelta tuoduilta tavaroilta, minkä verotuotto olisi arviolta 26 miljoonaa euroa. Arviota tehdessä olettamana on ollut viiden euron keskimääräinen tavarakohtainen arvo. Verotuottoon on laskettu lisäksi verovajeen pieneneminen laiminlyöntien ja veropetosten vähentyessä uudistusten ansiosta. Verotuottovaikutusten arviointi on vaikeaa erityisesti veropetosten osalta. Tästä syystä verotuottoarvioon liittyy merkittävää epävarmuutta.

Laskelmassa ei ole otettu huomioon mahdollisia muutoksia kulutuskäyttäytymisessä. Jos uudistukset vähentävät Yhteisön ulkopuolelta ostettavien vähäarvoisten tavaroiden kysyntää, vaikutukset voivat jäädä arvioitua pienemmiksi. Toisaalta kysyntää saattaa siirtyä kotimaahan ja sisämarkkinoille verokohtelun yhdenmukaistuessa, mikä lisäisi verotuottoa vastaavasti.

Veropetosten on arvioitu vähenevän useista eri tekijöistä johtuen. Veropetokset voivat vähentyä nykyisten erityisjärjestelmien laajentumisen myötä, sillä yritysten on helpompi ilmoittaa ja maksaa verot oikeaan jäsenvaltioon. Myös maahantuonnin verovapauden poistaminen enintään 22 euron arvoisilta Yhteisön ulkopuolelta tuoduilta tavaroilta ja uuden erityisjärjestelmän käyttöönotto voi vähentää veropetosten määrää, kun verovalvonta helpottuu ja veron välttämiseksi tehty tavaran aliarvostaminen vähenee. Maahantuonnin erityisjärjestelmä käyttö edellyttää sitä, että Yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneet verovelvolliset nimeävät Yhteisöön sijoittautuneen välittäjän. Tämä on omiaan vähentämään veropetoksia, sillä välittäjä on vastuussa erityisjärjestelmän velvoitteiden täyttämisestä verovelvollisen nimissä.

Komissio on arvioinut, että myös hallinnollisen yhteistyön asetuksessa säänneltyjen uusien valvontatyökalujen käyttöönotto vähentäisi veropetosten määriä. Vuoden 2020 alusta sovellettavat säännökset koskevat muun muassa jäsenvaltioiden yhteistyötä toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneiden verovelvollisten liiketoimintaan kohdistuvien hallinnollisten tutkimusten suorittamiseksi sekä Verohallinnon petostorjuntavirkamiesten Eurofisc- yhteistyöverkoston toiminnan

parantamista. Asetuksessa on myös kaikkia kolmea erityisjärjestelmää koskevat säännökset jäsenvaltioiden hallinnollisesta yhteistyöstä tilanteessa, jossa kulutusjäsenvaltio haluaa verovelvollisen tai välittäjän kirjanpidon nähtäväkseen.

Nykyisen jäsenvaltiokohtaisen tavaroiden etämyynnin 35 000 euron raja-arvon poistaminen ja korvaaminen koko EU:n laajuisella radio- ja televiestintäpalvelujen, televiestintäpalvelujen ja sähköisten palvelujen sekä Yhteisön sisäisen etämyynnin 10 000 euron raja-arvolla voi vaikuttaa verotuottoihin positiivisesti. Raja-arvon muutoksesta johtuen toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden myyjien on rekisteröidyttävä Suomessa verovelvolliseksi nykyistä aikaisemmassa vaiheessa ja riippumatta siitä kuinka paljon myyntiä Suomeen on ollut.

Muutoksilla on pieni vaikutus kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen määrään ja sitä kautta muuhun kulutukseen ja säästämiseen. Muutosten kokoluokka on niin vähäinen, että sillä ei katsota olevan merkittävää vaikutusta muiden verolajien tuottoon.

Vaikutukset budjettiin on huomioitu vuoden 2021 talousarviossa.

Tulonjakovaikutukset

Tällä hetkellä ei ole tilasto- tai vastaavia tietoja siitä, mitkä tulonsaajaryhmät ostavat sähköisten rajapintojen kautta tavaroita ja palveluita muista jäsenvaltioista tai Yhteisön ulkopuolelta, joten tulonjakovaikutuksia ei pystytä arvioimaan. Oletettavasti uudistuksilla ei ole suuria tulonjakovaikutuksia.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Uudistukset edellyttävät Verohallinnolta ja Tullilta tietojärjestelmien uudistuksia. Lisäksi henkilöstöä tarvitaan lisää muun muassa asiakasneuvontaan sekä lisääntyvien vero- ja tulli-ilmoitusten käsittelyyn.

Verohallinto on arvioinut kertaluonteisten tietojärjestelmäkustannusten olevan noin 2,4 miljoonaa euroa. Nämä kustannukset aiheutuvat GenTax- ja OmaVero –järjestelmiin tehtävistä muutoksista. Tämän lisäksi uudistuksista johtuvat tietojärjestelmien jatkuvat kustannukset ovat vuositasolla noin 200 000 euroa. Ne muodostuvat ylläpitotöistä sekä korjauksista ja mahdollisista lainsäädännön muutoksista aiheutuvista muutostöistä.

Uudistusten aiheuttamien kertaluonteisten henkilöstön lisäystarpeiden arvioidaan Verohallinnossa olevan 10 henkilötyövuotta, joka vastaa 600 000 euron kustannusta. Uudistusten jälkeen arvioidaan tarvittavan pysyvästi noin neljän henkilötyövuoden verran enemmän resursseja, joka vastaa 240 000 euron kustannusta. Uudistus voi samalla myös jossain määrin vähentää Verohallinnon henkilötöykustannuksia suoraan Suomeen arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröityneiden ulkomaalaisten yritysten osalta, jos nämä siirtyvät käyttämään erityisjärjestelmää. Näiden yritysten määrää ei pystytä arvioimaan.

Tulli on arvioinut uudistusten vaatimien tietojärjestelmäkustannusten olevan kertaluonteisesti noin 3,7 miljoonaa euroa. Kustannukset muodostuvat tullaus-, riskianalyysi-, rahavirta-, dokumenttien hallinta ja yhteiskäyttöisten järjestelmien uudistus- ja muutostöistä. Tämän lisäksi pysyvät tietojärjestelmäkustannukset ovat Tullin arvioiden mukaan 2,2 miljoonaa euroa vuosittain vuodesta 2021 eteenpäin. Nämä kustannukset aiheutuvat pysyvän kapasiteetin lisäyksestä, järjestelmäympäristöjen hallinta- ja ylläpitopalvelumaksuista sekä palvelinlaitealustojen ja tietokantojen lisenssimaksuista. Lisääntyvien tulli-ilmoitusten sekä asiakasneuvonnan lisääntymisen

myötä Tulli arvioi tarvitsevansa vähintään 42 henkilötyövuotta lisää. Lisäksi Tulli arvioi tarvitsevansa tullivalvonnan vahvistamiseen ja operatiiviseen riskianalyysiin vähintään 10 henkilötyövuotta enemmän vuodesta 2021 alkaen. Myös reskontratoimintojen oletetaan vaativan jatkossa ainakin 2 henkilötyövuotta lisää. Määrärahoina henkilöstöresurssien lisäys vastaa noin 3,0 miljoonaa euroa.

Lisäksi osana maahantuonnin erityisjärjestelmää toteutetaan IOSS-tunnisterekisteri, jonne jäsenvaltioiden verohallinnot toimittavat erityisjärjestelmään rekisteröityneiden verovelvollisten rekisteröintitunnisteet sekä rekisteröinnin alku- ja päättymispäivämäärät. IOSS-tunnisterekisteri toteutetaan siten, että komissio ylläpitää keskitettyä IOSS-tunnisterekisteriä ja jokainen jäsenvaltio toteuttaa oman, kansallisen tunnisterekisterin, joka on kopio keskitetystä tunnisterekisteristä. Suomessa kansallisen IOSS-tunnisterekisterin toteuttaa Tulli. Tulli käyttää tunnisterekisteriä tavarantoiminnan yhteydessä, kun se tarkistaa maahantuonnin erityisjärjestelmää koskevan yksilöllisen arvonlisäverotunnisteen voimassaolon tuonti-ilmoituksen antamishetkellä.

Komissio ylläpitää Surveillance-järjestelmää, jonne jäsenvaltioiden tullit lähettävät jo tällä hetkellä tulli-ilmoitusten tiedot. Heinäkuusta 2021 alkaen enintään 22 euron arvoisista tavaralähetyksistäkin on annettava tulli-ilmoitus. Delegoidun asetuksen 143 a artiklan mukaan ilmoittaja voi antaa vakiomuotoisen erityisen tietosisällön sisältävän tulli-ilmoituksen. Tulli toteuttaa tiedoston, jota tarvitaan tämän uuden tietosisällön välittämiseksi Surveillance-järjestelmään.

Komission ylläpitämän SURV RECAPP –käyttöliittymän avulla jäsenvaltioiden verohallinnoilla on pääsy tiettyihin Surveillance-järjestelmän tietoihin. Verohallinto toteuttaa kansallisen rajapinnan komission ylläpitämään SURV-RECAPP –käyttöliittymään. Verohallinto käyttää Surveillance-järjestelmästä saatavia tietoja vertailutietoina.

Vaikutukset viranomaisen määrärahatarpeisiin on huomioitu vuoden 2021 talousarviossa.

Postitoiminnanharjoittajat ja pikarahtirytykset

Yhteisön ulkopuolelta tuotavien enintään 22 euron arvoisten tavaralähetysten verovapauden poistumisen myötä kaikista maahantuoduista tavaralähetyksistä on annettava tulli-ilmoitus. Postitoiminnanharjoittajat ja pikarahtirytykset eivät voi luovuttaa tavaralähetystä asiakkaalle ennen kuin tulli-ilmoitus on tehty ja Tulli on hyväksynyt sen sekä luovuttanut tavarantoiminnan vapaaseen liikkeeseen. Tästä syystä on odotettavissa, että osa tavaroista pysähtyy väliaikaiseen varastoon, kunnes tavara on luovutettu vapaaseen liikkeeseen. Tämä vaatii ainakin postitoiminnan harjoittajilta väliaikaisten varastojen laajentamista sekä investointeja lähetysten käsittelyn automaatioon.

Kotitaloudet

Maahantuonnin verovapauden poistuminen enintään 22 euron arvoisilta tavaralähetyksiltä voi aiheuttaa tuotteiden hintojen nousua ja mahdollisten muiden kustannusten lisääntymistä. Kuluttajien olisi maksettava arvonlisävero maahantuotavista lähetyksistä niiden arvosta riippumatta. Tämä koskisi myös aikakauslehtiä. Muutoksesta aiheutuvan hallinnollisen taakan vähentämiseksi ja tuontimenettelyjen sujuvoittamiseksi lakiehdotuksiin sisältyy etämyyntidirektiiviin perustuvat säännökset uudesta maahantuonnin erityisjärjestelmästä ja uudesta tuonnin erityisjärjestelystä. Jos myyjä käyttäisi enintään 150 euron arvoisten tavaralähetysten etämyyntiä koskevaa maahantuonnin erityisjärjestelmää, kuluttaja maksaisi arvonlisäveron myyjälle tavarantoiminnan

myyntihinnassa ja tuonti olisi veroton myyjän ilmoittaessa ja maksaessa veron myynneistä kuukausittain. Muussa tapauksessa arvonlisävero olisi maksettava Tullille, kun tavara tuodaan maahan. Tuonnin erityisjärjestelyssä kuljetusyritys ilmoittaisi ja maksaisi enintään 150 euron arvoista tavaralähetyksistä suoritettavan veron tavarantoimittajan puolesta kuukausittain. Kyseisiä erityisjärjestelyjä ehdotetaan poikkeuslakia koskevan lakiehdotuksen mukaan soveltuvin osin sovellettavaksi myös Ahvenanmaalla tapahtuvaan tuontiin, vaikka EU:n säännökset eivät siihen velvoittaisi.

Lisäksi kuluttajien tai heidän puolestaan toimivien kuljetusliikkeiden olisi annettava tulli-ilmoitus kaikista maahantuoduista tavaralähetyksistä riippumatta siitä, miten arvonlisävero suoritetaan. Tuonti-ilmoitus olisi annettava EU:n tullilainsäädännön mukaisesti supistetulla tuonti-ilmoitustietosisällöllä. Tullilla on nettisivuillaan tuonti-ilmoituspalvelu, jossa tuonnin tulli-ilmoituksen antaminen ja arvonlisäveron maksaminen voidaan hoitaa yksinkertaisesti. Manner-Suomen ja Ahvenanmaan maakunnan välisen tuontimenettelyn osalta on olemassa omat yksinkertaistuksensa. Tavaroiden tilaaja voi käyttää edustajaa maahantuontiin liittyvien tulliselvitysvaiheiden täyttämiseksi. Tavaroiden myyjä tai kuljetusyritys voi myös toimia tuonti-ilmoituksen antajana omaan lukuunsa, jolloin he ovat verovelvollisia tuonnista vastaanottajan sijasta.

Posti Oy on ottanut 31.1.2020 alkaen käyttöön uuden käsittelymaksun tullausta tarvitsevien lähetysten osalta. Toistaiseksi enintään 22 euron arvoiset lähetykset on rajattu maksun ulkopuolelle.

Yhteisön ulkopuolelta tuotujen vähäarvoisten tavaralähetysten määrä voi verovapauden poistamisen jälkeen vähentyä, jos kuluttajat kokevat verovapauden poistosta aiheutuvat velvoitteet sekä lisäkustannukset merkittäviksi. Unionin erityisjärjestelmän laajentuminen voi lisätä Yhteisön sisäistä tavaroiden etämyyntiä. Tämä voi komission arvion mukaan lisätä tarjontaa ja vaihtoehtoja kuluttajille sekä laskea hintoja.

Yritykset ja työllisyys

Uudistusten vaikutukset yrityksiin vaihtelevat yrityksen sijoittautumisen sekä etämyynnin määrän mukaan. Yleisesti tarkasteltuna uudistukset parantavat Yhteisöön sijoittautuneiden yritysten kilpailukykyä. Yhteisön ulkopuolelta tuotujen vähäarvoisten tavaralähetysten verovapauden poisto asettaa Yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneet yritykset samaan asemaan Yhteisöön sijoittautuneiden yritysten kanssa ja poistaa näin kilpailuvääristymiä. Unionin erityisjärjestelmän laajeneminen etämyyntiin voi lisätä etämyyntiä jäsenvaltioiden välillä. Jos uudistukset lisäävät Suomeen sijoittautuneiden yritysten myyntiä, voi tällä olla positiivisia vaikutuksia työllisyyteen.

Komissio on arvioinut tulevien muutosten sekä vuonna 2019 voimaan tulleiden verotusta koskevien yksinkertaistusten vähentävän rajat ylittävää kauppaa käyvien Yhteisössä sijaitsevien yritysten hallinnollisia kustannuksia keskimäärin 55 % (2,3 miljardia euroa koko Yhteisön tasolla vuosittain). Suomalaisten yritysten kuluttajille suuntautuvien verkkomyyntien kokonaisarvoon suhteutettuna yritysten hallinnolliset kustannukset vähenisivät tämän arvion perusteella noin 30 miljoonaa euroa vuodessa.

Nykyisistä etämyynnin raja-arvoista aiheutuu myyjille hallinnollista taakkaa, sillä heidän on seurattava myyntejään jokaiseen jäsenvaltioon ja jäsenvaltiokohtaisen raja-arvon ylityessä rekisteröidytävä verovelvolliseksi kyseiseen jäsenvaltioon. Myyjät eivät kuitenkaan aina rekisteröidy verovelvolliseksi raja-arvon ylityttyä ja siten kuljetuksen saapumisjäsenvaltiot menettävät verotuloja. Jos myyjän sijoittautumisjäsenvaltion arvonlisäverokannat ovat matalammat kuin

kuljetuksen saapumisjäsenvaltioon, rekisteröityminen kuljetuksen saapumisjäsenvaltioon ei ole myyjälle houkuttelevaa. Raja-arvon aleneminen on edullinen suomalaisille yrityksille silloin, kun tavarain verotuspaikka on määränpäämaassa, jossa on Suomea alemmat verokannat. Yhden yhteisen raja-arvon seuraaminen myös vähentää yritysten hallinnollista taakkaa. Uuden ja vanhan raja-arvon väliin jäävien yritysten hallinnolliset kustannukset voivat lisääntyä jossain määrin.

Niiden yritysten, joiden täytyy nykyisin rekisteröityä kuljetuksenpäättymis- tai kuluttajan sijoittautumisjäsenvaltioon, hallinnolliset kustannukset voivat pienentyä merkittävästikin, jos yritykset siirtyvät käyttämään unionin erityisjärjestelmää. Komission arvion mukaan yritysten hallinnolliset kustannukset ennen uudistuksia ovat noin 8 000 euroa yhtä rekisteröintijäsenvaltiota kohti. Suomeen sijoittautuneiden yritysten hallinnolliset kustannukset voivat unionin erityisjärjestelmän laajentumisen myötä joko lisääntyä tai vähentyä riippuen yrityksen koosta ja etämyynnin määrästä. Jos yrityksen etämyynnit muihin jäsenmailhin jäävät alle 10 000 euron raja-arvon, hallinnolliset kustannukset pysyvät arvion mukaan muuttumattomina. Sellaisten yritysten, jotka nykyisin ovat rekisteröityneet vain Suomeen, mutta joiden etämyynnit ylittävät 10 000 euron raja-arvon, hallinnolliset kulut saattavat hieman kasvaa nykyiseen verrattuna. Nämä yritykset joutuvat jatkossa ilmoittamaan myyntien arvonlisäverot Suomen lisäksi myös kuluttajan jäsenvaltioon joko sinne suoraan rekisteröitymällä tai halutessaan unionin järjestelmää käyttäen. Toisaalta yritysten ei uudistusten jälkeen tarvitse enää seurata jäsenmaiden erilaisia etämyynnin raja-arvoja, mikä oletettavasti hieman pienentää niiden hallinnollisia kustannuksia.

Ympäristövaikutukset

Jos Yhteisön ulkopuolelta tuotavien vähäarvoisten tavaralähetysten tuonti vähenee, voi muutoksella olla positiivisia ympäristövaikutuksia kuljetuspäästöjen vähenemisen myötä. Toisaalta vähäarvoisen tuonin mahdollinen väheneminen sekä unionin erityisjärjestelmän laajentaminen voi myös lisätä tavaroiden etämyyntiä jäsenvaltioiden välillä, mikä puolestaan voi vaikuttaa ympäristöön negatiivisesti kuljetuspäästöjen lisääntymisen myötä. Komission tekemän arvion mukaan muutoksilla ei olisi suurta vaikutusta ympäristöön.

5 Lausuntopalaute

Lausunnoissa suhtauduttiin esitykseen myönteisesti. Muutamassa lausunnossa toivottiin, että nykyinen 19 a §:n liiketoimintasiirtoa koskeva säännös säilyisi 19 a §:ssä eikä sitä siirrettäisi 19 c §:ään. Tätä muutosehdotusta ei ole lakiehdotuksessa toteutettu, koska säännöksen siirto on lain systematiikan kannalta perusteltu. Tullin ehdotuksia viivästyskoron poistamisesta enintään 150 euron suuruisilta tavaralähetyksiltä ja maahantuonnissa kannettavan arvonlisäveron pienimmän perittävän määrän nostamisesta 10 euroon ei ole katsottu tarkoituksenmukaisiksi ainaakaan tässä vaiheessa. Kaupan liiton lausunnossa katsottiin, että maahantuonnin erityisjärjestelmä tulisi säätää pakolliseksi. Tätä ehdotusta ei ole direktiivin vastaisena huomioitu. Eräissä lausunnoissa katsottiin, että Suomen tulisi ottaa käyttöön direktiivin antama mahdollisuus soveltaa maahantuonnin erityisjärjestelyä käytettäessä yleistä verokantaa kaikkeen maahantuontiin. Tätä ei ole lakiehdotuksessa pidetty perusteltuna muun muassa yhdenmukaisen verokohtelun näkökulmasta. Ahvenanmaan maakunnan hallituksen ja Åland Postin lausunnoissa ehdotetaan, että sanoma- ja aikakauslehtien maahantuonti Ahvenanmaalle säilytettäisiin verottomana. Koska direktiivin mukaan kaikki enintään 22 euron arvoiset tavaralähetykset tulevat verollisiksi kaikkialla EU:n veroalueella, ei yhdenvertaisuuden vuoksi olisi perusteltua jatkaa verottomuutta Ahvenanmaan osalta. Åland Postin mukaan sanoma- ja aikakauslehtien osalta vastaanottajalta

tulisi tämän lisäksi poistaa velvollisuus antaa tuonti-ilmoitus. Tuonti-ilmoituksen antamisvelvollisuus perustuu EU:n tullilainsäädäntöön, joten ilmoitusvelvollisuutta ei voitaisi poistaa, vaikka tuonti olisikin veroton. Myyjä tai kuljetusyritys voi kylläkin toimia ilmoittajana omaan lukuunsa, jolloin ilmoitusvelvollisuus ei koskisi tavaroiden vastaanottajaa. Vaihtoehtoisesti tavaroiden vastaanottaja voi valtuuttaa esimerkiksi kuljetusyrityksen hoitamaan tulliselvityksen puolestaan. Verohallinnon palautteen johdosta ja muistakin syistä lakiehdotuksen erityisjärjestelmien veroilmoitusten korjausmenettelyä koskevan 134 q §:n, erityisjärjestelmässä annettavan tunnusteen tiedonantoa koskevan 133 s §:n ja erityisjärjestelmissä syntyvän palautuksen käyttöä koskevan 134 l §:n sanontoja on selkeytetty. Lisäksi Verohallinnon ehdotuksesta hyvityskoron määrittämistä erityisjärjestelmissä suoritettavan veron liikamaksulle on rajoitettu 134 j §:ssä ja 134 §:ään on otettu maahantuonnin erityisjärjestelmässä tietyssä erityistilanteessa ilmoitettavia myyntejä koskeva rajaus. Lausuntopalautteen perusteella ehdotuksen perusteluja on tarkoituksemukaisilta osin hieman täydennetty.

6 Säännöskohtaiset perustelut

6.1 Arvonlisäverolaki

9 §. Pykälässä säädetään siitä, milloin ulkomaalainen on Suomessa verovelvollinen. Pykälän 2 momentin 3 kohdan nykyinen viittaus kaukomyyntiä koskevaan 63 a §:ään korvattaisiin viittauksella lakiehdotuksen etämyynnin määritelmiä koskevaan 19 a §:ään. Tämän mukaan verovelvollinen olisi aina myyjä, jos kyse olisi 19 a §:ssä tarkoitettusta tavarantoiminnan etämyynnistä.

16 b §. Pykälässä säädettäisiin veron suorittamisvelvollisuuden syntymisajankohdasta tilanteesta, jossa sähköisen rajapinnan ylläpitäjä mahdollistaa tavaroiden myynnin lakiehdotuksen 19 b §:n mukaisesti. Pykälä perustuisi toisella etämyyntidirektiivillä säädettyyn arvonlisäverodirektiivin 66 a artiklaan.

Täytäntöönpanoasetuksen mukaan maksun hyväksymisajankohtana pidetään ajankohtaa, jona tavaroita sähköisen rajapinnan kautta myyvä elinkeinonharjoittaja tai joku muu sen puolesta vastaanottaa maksun vahvistuksen, viestin maksun hyväksymisestä tai asiakkaan maksusitoumuksen. Hyväksymisajankohtana pidetään näistä aikaisinta ajankohtaa. Näitä pidetään maksun hyväksymisenä siitä riippumatta, milloin maksu tosiasiallisesti suoritetaan.

18 b §. Pykälän 1 momentissa luetellaan ne tilanteet, joissa tavaroiden siirtoa toiseen jäsenvaltioon ei katsota tavaroiden myynniksi. Pykälän 1 momentin 5 kohdassa oleva viittaus 63 b §:ään korvattaisiin viittauksella etämyynnin määritelmiä koskevaan 19 a §:ään 63 b §:ään ehdotettujen muutosten vuoksi. Tämän mukaisesti tavaraa ei katsottaisi myydyn 18 a §:ssä tarkoitettulla tavalla, jos elinkeinonharjoittaja tai joku muu hänen puolestaan siirtää tavarantoiminnan toiseen jäsenvaltioon 19 a §:ssä tarkoitettuna etämyynnin toteuttamiseksi.

19 a §. Pykälän nykyinen liikkeen tai sen osan luovutusta koskeva säännös siirrettäisiin 19 c §:ään.

Pykälässä määriteltäisiin etämyyntidirektiivillä arvonlisäverodirektiiviin lisätyn 14 artiklan 4 kohdan mukaiset Yhteisön sisäisen ja Yhteisön ulkopuolelta tuotujen tavaroiden etämyynnin käsitteet. Etämyynnin myyntimaasta säädettäisiin lakiehdotuksen 63 a ja 63 b §:ssä. Nykyisessä laissa käytetyn kaukomyynnin käsitteen sijasta laissa käytettäisiin yleiskieltä vastaavaa etämyynnin käsitettä.

Voimassa olevaan lakiin ei sisälly erillisiä etämyynnin määritelmiä, vaan ne tulevat säännel-lyiksi nykyisten 63 a ja 63 b §:n myyntimaasäännösten soveltamisalan kautta. Yhteisön ulko- puolelta tuotujen tavaroiden etämyynnin kuuluminen etämyynnin myyntimaasäännöksen sovel- tamisalaan seuraa nykyisin 63 a §:n 1 momentin toisesta virkkeestä, jonka mukaan tavara kat- sotaan kuljetetun toisesta jäsenvaltioista silloinkin, kun kuljetus alkaa Yhteisön ulkopuolelta, jos kuljetus tapahtuu sen jäsenvaltion kautta, johon tavara on maahantuotu. Tästä poiketen Yh- teisön ulkopuolelta tuotujen tavaroiden etämyynti kattaisi myös Yhteisön ulkopuolelta tuonti- jäsenvaltioon tuotujen tavaroiden myynnin. Uudet etämyyntiä koskevat myyntimaa- ja muut säännökset koskisivat kuitenkin tältä osin ainoastaan enintään 150 euron arvoisiin lähetyksiin sisältyviä tavaroita, joiden myyjä käyttää uutta maahantuotujen tavaroiden etämyynnin erityis- järjestelmää, koska vain tältä osin myyntien katsottaisiin ehdotetun 63 a §:n 3 momentin mu- kaan tapahtuvan Suomessa.

Etämyynnin edellytyksenä olisi nykyistä vastaavasti, että tavarat kuljetetaan myyjän toimesta tai puolesta. Pykälän 3 momentissa todettaisiin direktiiviä vastaavasti, että tavarat katsotaan kuljetetun myyjän toimesta tai puolesta silloinkin, kun myyjä osallistuu välillisesti tavarankul- jettamiseen. Täytäntöönpanoasetuksen 5a artiklassa on tarkentavia säännöksiä siitä, milloin kul- jetus katsotaan järjestetyn myyjän toimesta tai puolesta. Tavarat katsotaan kuljetetun myyjän toimesta tai puolesta erityisesti silloin, kun myyjä teettää kuljetuksen alihankintana kolmannella osapuolella, kun kuljetuksen suorittaa kolmas osapuoli, mutta myyjä vastaa kokonaan tai osit- tain tavaroiden toimittamisesta hankkijalle, kun myyjä laskuttaa ja perii kuljetuspalkkiot hank- kijalta ja tilittää ne edelleen kuljetuksen järjestäjälle kolmannelle osapuolelle taikka kun myyjä mainostaa ostajalle kolmannen osapuolen toimituspalvelua, saattaa hankkijan ja kolmannen osapuolen yhteen tai muutoin antaa kolmannelle osapuolelle tavaroiden toimittamiseksi tarpeen olevat tiedot.

Pykälän 2 momentin maahantuotavien tavaroiden etämyynnin käsite ei kattaisi tilanteita, joissa tavarat asetetaan Yhteisössä tullivarastoon, josta myynnit ostajille suoritetaan. Tämä johtuisi siitä, että varastossa olevat tavarat sijaitsevat jo Yhteisössä eikä niitä voi siten pitää Yhteisön ulkopuolelta kuljetettuina.

Pykälän 4 momentissa tehtäisiin tiettyjä rajoituksia tavarankuljetuksen etämyynnin käsitteisiin. Rajaukset vastaisivat nykyisiin kaukomyynnin myyntimaata koskeviin 63 a §:n 2 ja 5 momenttiin ja 63 b §:n 2, 3 ja 7 momenttiin sisältyviin rajoituksiin. Tavaroiden etämyynnistä olisi kyse vain, jos tavarankuljetuksen ostajana olisi henkilö, jonka hankinta ei muodosta yhteishankintaa. Nykyisestä poike- ten laissa luokiteltaisiin selvyyden vuoksi nimenomaisesti ne tahot, jotka voivat olla ostajina. Li- säksi edellytyksenä olisi, että tavara ei olisi uusi kuljetusväline eikä myyjä asentaisi tai kokoaisi tavaroita kuljetuksen päättymisjäsenvaltiossa. Etämyyntiä koskevia säännöksiä ei myöskään so- vellettaisi tavarankuljetukseen, johon sovelletaan Suomessa tai toisessa jäsenvaltiossa käytettyjä tavaroita, taide-, keräily- ja antiikkiesineitä koskevaa menettelyä tai sitä vastaavaa menettelyä. Vastaavasti säännöksiä ei sovellettaisi sähkön, unionin alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettavan kaasun eikä lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toi- mitettavan lämpö- ja jäähdytysenergian myyntiin.

19 b §. Pykälän nykyinen liikkeen tai sen osan luovutuksen yhteydessä tapahtuvaan kiinteistön luovuttamiseen liittyvien virheellisten tietojen aiheuttamia seuraamuksia koskeva säännös siir- rettäisiin 19 d §:ään.

Pykälässä säädettäisiin sen sijasta sähköisten rajapintojen ylläpitäjien verovelvollisuudesta. Py- käläehdotuksen mukaan elinkeinonharjoittajan katsottaisiin eräissä tilanteissa myyneen tavarat ostajalle ja toisen elinkeinonharjoittajan myyneen ne hänelle, jos elinkeinonharjoittaja mahdol- listaisi toisen elinkeinonharjoittajan myynnin sähköistä rajapintaa käyttämällä. Säännös koskisi

1 kohdan mukaan sähköisen rajapinnan kautta tapahtuvaa maahantuotavien, arvoltaan enintään 150 euron tavaroiden etämyyntiä ja 2 kohdan mukaan sähköisen rajapinnan kautta tapahtuvaa Yhteisöön sijoittautumattoman elinkeinonharjoittajan muulle kuin elinkeinonharjoittajalle Yhteisössä suorittamaa tavaroiden myyntiä. Myynnin mahdollistavaa sähköisen rajapinnan ylläpitäjää kohdeltaisiin siis arvonlisäverotuksessa siten kuin hän olisi tavaroiden todellinen myyjä. Säännös perustuisi etämyyntidirektiivillä säädettyyn 14 a artiklaan.

Sähköisen rajapinnan ylläpitäjän katsottaisiin myyneen momentin 1 kohdassa tarkoitettua todelliselta arvoltaan enintään 150 euron lähetyksiin sisältyvät maahantuotavat tavarat siitä riippumatta, onko sähköisen rajapinnan kautta tavaroita myyvä elinkeinonharjoittaja sijoittautunut Yhteisöön vai sen ulkopuolelle. Sitä vastoin 2 kohta koskisi ainoastaan tilanteita, joissa sähköisen rajapinnan kautta myyvä elinkeinonharjoittaja ei olisi sijoittautunut Yhteisön alueelle.

Myyntimaata koskevien arvonlisäverolain ja lakiehdotuksen säännösten mukaan pykälän 2 momentin 1 kohdan tilanteessa elinkeinonharjoittajien välinen myynti tapahtuisi EU:n ulkopuolella, eivätkä EU:n arvonlisäverojärjestelmää koskevat säännökset soveltuisi kyseiseen myyntiin. Pykälän 2 momentin 2 kohdan tilanteessa sähköisen rajapinnan kautta myyvän elinkeinonharjoittajan myynti sähköisen rajapinnan ylläpitäjälle tapahtuisi Yhteisössä, mutta olisi vapautettu verosta lakiin otettavan uuden 60 b §:n mukaisesti.

Toisen elinkeinonharjoittajan myynti sähköisen rajapinnan ylläpitäjälle ja sähköisen rajapinnan ylläpitäjän myynti ostajalle voisivat tapahtua eri jäsenvaltioissa. Esimerkiksi tilanteessa, jossa tavarat kuljetetaan Suomesta Ruotsiin, sähköisen rajapinnan ylläpitäjän myynti ostajalle tapahtuisi kuljetuksen päättymismaassa eli Ruotsissa ja toisen elinkeinonharjoittajan myynti sähköisen rajapinnan ylläpitäjälle tapahtuisi Suomessa, missä tavarat ovat kuljetuksen alkaessa.

Täytäntöönpanoasetuksessa säännellään tarkemmin siitä, milloin elinkeinonharjoittajan katsotaan mahdollistavan tavaroiden myynnin sähköisen rajapinnan kautta. Mahdollistamisella tarkoitetaan sähköisten rajapintojen käyttöä siihen, että asiakas ja tavaroita sähköisen rajapinnan kautta myyntiin tarjoava myyjä löytävät toisensa, minkä seurauksena asiakkaalle luovutetaan tavaroita rajapinnan kautta. Tällä tarkoitetaan sitä, että tavaroiden myynti myyjältä ostajalle toteutetaan ja päätetään sähköistä rajapintaa ylläpitävän elinkeinonharjoittajan avulla.

Täytäntöönpanoasetuksen mukaan elinkeinonharjoittajan ei katsota mahdollistavan tavaroiden myyntiä, jos hän ei aseta tavaroiden luovutukseen sovellettavia yleisiä ehtoja, ei osallistu maksun perimiseen asiakkaalta eikä osallistu tavaroiden tilaamiseen tai toimittamiseen. Kaikkien näiden ehtojen on täyttyttävä, jotta elinkeinonharjoittajan ei katsota mahdollistavan tavaroiden myyntiä. Direktiivin 14 a artiklaa ei sovelleta toimijoihin, jotka ainoastaan tarjoavat tavaroiden luovutukseen liittyvien maksujen käsittelyä, tavaroiden luettelointia tai mainostamista taikka jotka ainoastaan ohjaavat tai siirtävät asiakkaita muihin sähköisiin rajapintoihin puuttumatta luovutukseen sen enempää.

Liikkeen tai sen osan luovutus

Nykyisen lain 19 a §:n edellä oleva väliotsikko siirtyisi lakiehdotuksen 19 c §:n edelle.

19 c §. Lakiin lisättävään 19 c §:ään siirrettäisiin aikaisemmin 19 a §:ään sisältynyt säännös.

19 d §. Lakiin lisättävään 19 d §:ään siirrettäisiin aikaisemmin 19 b §:ään sisältynyt säännös.

26 a §. Pykälän 3 momentissa säädetään muun muassa siitä, että tavaran hankintaa ei katsota yhteisöhankinnaksi, jos kyse on 63 a §:ssä tarkoitettusta kaukomyynnistä Suomeen. Pykälän 3 momentin nykyinen viittaus kaukomyyntiä koskevaan 63 a §:ään korvattaisiin viittauksella lakiehdotuksen etämyynnin määritelmiä koskevaan 19 a §:ään. Tavaran hankintaa ei siten katsottaisi yhteisöhankinnaksi, jos kyse olisi 19 a §:ssä tarkoitettusta tavaran etämyynnistä.

60 b §. Lakiin lisättäisiin uusi 60 b §, jossa säädettäisiin Yhteisöön sijoittautumattoman elinkeinonharjoittajan sähköisen rajapinnan ylläpitäjälle suorittaman tavaroiden myynnin verottomuudesta. Säännös perustuisi toisella etämyyntidirektiivillä arvonlisäverodirektiiviin lisättyyn 136 a artiklaan.

Säännöksellä vältettäisiin toisen etämyyntidirektiivin toisen johdantokappaleen mukaan se vaara, että Yhteisöön sijoittautumaton myyjä ei tilittäisi arvonlisäveroa myynnistään sähköisen rajapinnan ylläpitäjälle ja sähköisen rajapinnan ylläpitäjä saisi kuitenkin vähentää ostohintaan sisältyneen arvonlisäveron.

63 §. Pykälän 2 momentissa oleva viittaus 63 b §:ään poistettaisiin 63 b §:n ehdotettujen muutosten vuoksi.

Tavaroiden etämyynti

Lain 5 luvussa 63 a §:n edellä oleva otsikko ehdotetaan muutettavaksi. Kaukomyynnin sijasta käytettäisiin tavaroiden etämyynnin käsitettä.

63 a §. Pykälässä säädetään tavaran kaukomyynnin tapahtumisesta Suomessa tilanteessa, jossa tavara kuljetetaan Suomeen.

Pykälää muutettaisiin vastaamaan tavaroiden etämyynnin verotusjäsenvaltiota koskevaa arvonlisäverodirektiivin muutettua 33 artiklaa. Pykälässä säädettäisiin tavaroiden etämyynnin myyntimaasta kaikissa tilanteissa. Etämyynnin käsitteet määriteltäisiin lakiehdotuksen 19 a §:ssä. Voimassa olevaan lakiin ei sisälly erillisiä etämyynnin määritelmiä.

Nykyisen 63 a §:n 1 momentin mukaan tavaran kaukomyynnin katsotaan tapahtuvan Suomessa myös silloin, kun myyjä tai joku muu myyjän puolesta kuljettaa tavaran toisesta jäsenvaltiosta Suomeen. Momentin toisen lauseen mukaan tavara katsotaan kuljetetun toisesta jäsenvaltiosta silloinkin, kun kuljetus alkaa Yhteisön ulkopuolelta, jos kuljetus tapahtuu sen jäsenvaltion kautta, johon tavarat on maahantuotu. Pykälä 1 momenttia sovelletaan 2 momentin mukaan vain, jos ostajana on henkilö, jonka hankinta ei muodosta yhteisöhankintaa. Pykälän 3 momentin mukaan 1 momenttia ei sovelleta siltä osin kuin Suomessa tapahtuvan kaukomyynnin määrä on enintään 35 000 euroa kalenterivuodessa, jos myynti on edellisenä vuotena ollut enintään tämän suuruinen, ja 4 momentti säätää tämän arvorajan soveltamisen valinnaiseksi. Pykälän 5 momenttiin sisältyy erilaisia rajoituksia säännöksen soveltamisalaan. Pykälän 1 momenttia sovellettaisiin valmisteveron alaisten tavaroiden myyntiin vain silloin, kun ostajana on yksityishenkilö.

Nykyisen 63 a §:n 1 momentin toinen virke korvattaisiin lakiehdotuksen 19 a §:ään sisältyvällä maahantuotavien tavaroiden etämyynnin käsitteellä. Nykyinen 63 a § ei kata Yhteisön ulkopuolelta tuontijäsenvaltioon tuotujen tavaroiden myyntiä, vaan sen myyntimaa määräytyy 63 §:n perusteella. Ehdotettu maahantuotavien tavaroiden etämyynnin käsite kattaisi myös tällaisen myynnin, joka siten kuuluisi myös lakiehdotuksen 63 a §:n myyntimaasäännöksen soveltamisalaan. Tällaisen myynnin katsottaisiin kuitenkin tapahtuvan Suomessa 3 momentin mukaisesti

vain, jos myyjä käyttää uutta maahantuotujen tavaroiden etämyynnin erityisjärjestelmää, joka puolestaan koskisi enintään 150 euron arvoisiin lähetyksiin sisältyvien tavaroiden myyntiä. Muilta osin sovellettaisiin edelleen 63 §:ää.

Voimassaolevan 63 a §:n 2 ja 5 momentissa olevat myyntimaasäännöksen soveltamisalan rajaukset vastaavat pitkälti lakiehdotuksen 19 a §:n 4 momentissa tehtyjä rajauksia tavaroiden etämyynnin käsitteisiin.

Myyntit verotettaisiin kuljetuksen päättymisjäsenvaltiossa riippumatta etämyynnin määrästä kyseisessä jäsenvaltiossa. Nykyinen 35 000 euron vuotuisen myynnin raja-arvo siis poistettaisiin. Uudessa lakiin otettavassa 69 m §:ssä säädettäisiin kuitenkin tavaroiden etämyynnin ja eräiden palvelujen myyntimaata koskevasta pienten yritysten EU:n laajuudesta 10 000 euron raja-arvosta. Jos kyseisten tavaroiden ja palvelujen vuotuinen myynti EU:n alueella ei ylittäisi raja-arvoa, myyntimaa olisi myyjän sijoittautumisjäsenvaltio tai etämyynnin osalta kuljetuksen alkamisjäsenvaltio. Tämän säännöksen soveltaminen olisi yrityksille valinnaista.

Arvonlisäverolain nykyisessä 63 b §:ssä säädetään siitä, että tavaran myynnin ei katsota tapahtuvan Suomessa, jos tavara kuljetetaan Suomesta toiseen jäsenvaltioon. Lakiin ei otettaisi vastaavaa säännöstä. Tämä johtuu siitä, että ehdotettu 63 a § sääntelisi tavaroiden etämyynnin tapahtumisen Suomessa kattavasti molemmissa tilanteissa. Tilanteissa, joissa Suomesta kuljetettavan tavaran kuljetus päättyisi toisessa jäsenvaltiossa, tavaroiden etämyynti ei tapahtuisi Suomessa vaan direktiivin mukaan kuljetuksen päättymisjäsenvaltiossa. Vastaavasti, jos maahantuonti olisi tapahtunut Suomessa ja kuljetus päättyisi toisessa jäsenvaltiossa, maahantuotavien tavaroiden etämyynti ei pykäläehdotuksen mukaan tapahtuisi Suomessa, vaan kyseisessä toisessa jäsenvaltiossa.

Kuljetuksen liittäminen myynissä sähköisen rajapinnan kautta

63 b §. Pykälän edelle lisättäisiin uusi väliotsikko. Pykälässä säädetään kaukomyynnin myyntimaa tilanteessa, jossa tavara kuljetetaan Suomesta toiseen jäsenvaltioon. Lakiin ei otettaisi vastaavaa säännöstä. Tämä johtuu siitä, että ehdotettu 63 a § sääntelisi tavaroiden etämyynnin tapahtumisen Suomessa kattavasti.

Pykälässä säädettäisiin siitä, että lakiehdotuksen 19 b §:ssä tarkoitettua tilanteessa toisen elinkeinonharjoittajan myynnin sähköisen rajapinnan avulla mahdollistavan elinkeinonharjoittajan myynti loppuasiakkaalle katsottaisiin kuljetettavien tavaroiden myynniksi. Säännös on tarpeen myyntimaa määrittämisen selkeyttämiseksi. Sama kuljetus voi liittyä vain yhteen myyntiin. Kuljetuksen ei katsottaisi liittyvän toisen elinkeinonharjoittajan 19 b §:n mukaiseen myyntiin myynnin mahdollistavalle elinkeinonharjoittajalle. Tämä myynti ei siten olisi etämyyntiä ja sen myyntimaa määräytyisi arvonlisäverolain 63 §:n 1 momentin mukaisesti. Säännös vastaisi arvonlisäverodirektiivin uutta 36 b artiklaa.

63 c §. Pykälässä säädetään kuljetuksen liittämisestä myyntiin Yhteisön sisäisissä ketjuliiketoimissa. Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jossa todettaisiin selvyyden vuoksi, ettei pykälää sovelleta 19 b §:n mukaisiin tavaroiden myynteihin sähköisen rajapinnan ylläpitäjälle ja tältä ostajalle.

69 i §. Pykälässä säädetään kuluttajille myytyjen radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen sekä telepalvelujen myyntimaa. Pykälän voimassa olevissa 2–4 momenteissa säädetään näiden palvelujen Yhteisön sisällä tapahtuvan myynnin myyntimaa määrittämiseen liittyvästä 10 000 euron raja-arvosta. Koska raja-arvon soveltamisala laajenisi kattamaan myös

Yhteisön sisäiset tavaroiden etämyynnit, raja-arvosta ja sen soveltamisen edellytyksistä säädetäisiin uudessa 69 m §:ssä. Tämän vuoksi pykälän 2–4 momentit ehdotetaan kumottaviksi.

Etämyyntiä sekä radio- ja televisiolähetyspalveluja, sähköisiä palveluja ja telepalveluja koskeva raja-arvo

69 m §. Pykälän edelle lisättäisiin uusi väliotsikko. Arvonlisäverolakiin otettavassa uudessa 69 m §:ssä säädetäisiin Yhteisön sisäistä tavaroiden etämyyntiä sekä radio- ja televisio- palvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen myyntiä koskevasta, myyntimaan määrittämiseen liittyvästä 10 000 euron raja-arvosta. Samalla kumottaisiin voimassa olevan 69 i §:n 2–4 momenttiin sisältyvät, kyseisten palvelujen myyntimaan määrittämiseen liittyvät vastaavanlaiset säännökset 10 000 euron raja-arvosta.

Pykälä perustuisi etämyyntidirektiivillä arvonlisäverodirektiiviin lisättyyn 59 c artiklaan. Edellä mainittuja palveluja koskevat vastaavat 58 artiklan 2–4 kohtaan sisältyvät säännökset on kumottu.

Pykälän 1 momentissa säädetäisiin edellytyksistä, joiden täytyessä Yhteisön sisäisen tavaroiden etämyynnin sekä radio- ja televisio- palvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen yhteisön sisäisen myynnin myyntimaa ei määräytyisi näiden hyödykkeiden myyntiä koskevien erityissäännösten mukaan, vaan 63 §:n 2 momentin ja 66 §:n yleissäännösten perusteella. Yleissäännöksiä sovellettaessa myyntimaa olisi se jäsenvaltio, jonka alueella tavarat sijaitsevat kuljetuksen alkaessa tai johon kyseisiä palveluja suorittavat verovelvolliset ovat sijoittautuneet. Edellytyksenä olisi muun muassa, ettei mainittuihin myyntimaihin sovellettava Yhteisön laajuinen 10 000 euron raja-arvo ole ylittynyt kalenterivuoden aikana eikä edellisenkään kalenterivuotena.

Pykälän 2 momentin mukaan, jos 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu raja-arvo ylittyisi jonkin kalenterivuoden aikana, 1 momenttia ei sovellettaisi kyseisestä ajankohdasta alkaen. Myyjän olisi siitä hetkestä lähtien, kun raja-arvo ylittyy, sovellettava 63 a §:n 1 momentissa ja 69 i §:ssä säädettyjä myyntimaasäännöksiä.

Pykälän 3 momentissa säädetäisiin myyjän oikeudesta valita, että myyntimaa määritettäisiin 63 a ja 69 i §:n mukaisesti. Valinta olisi voimassa vähintään kaksi kalenterivuotta. Myyjään, jonka myymien tavaroiden kuljetus alkaisi muusta jäsenvaltiosta kuin Suomessa tai jolla olisi pykälässä tarkoitettujen palvelujen osalta liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka muussa jäsenvaltiossa kuin Suomessa, sovellettaisiin kuljetuksen alkamisjäsenvaltion tai sijoittautumisjäsenvaltion vastaavia säännöksiä.

72 b §. Pykälässä määritellään verottoman yhteisömyynnin käsite. Pykälän nykyisessä 3 momentissa säännellään siitä, milloin kyse ei ole yhteisömyynnistä. Momentin johdantolauseen mukaan yhteisömyynnistä ei ole kyse silloin, kun ostajana on 63 b §:n 2 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettu henkilö. Koska lakiehdotuksen mukaan 63 b §:ssä ei enää säädetäisi tavaroiden etämyynnin myyntimaasta tilanteessa, jossa kuljetus alkaa Suomesta, momenttia tulee muuttaa. Momenttia muutettaisiin siten, että siinä lueteltaisiin nykyisin 63 b §:n 2 momentin 1–3 kohdassa luetellut henkilöt. Momenttiin otettaisiin myös nykyisen 3 momentin 2 kohtaan sisältyvä säännös.

Muilta osin nykyiseen 3 momenttiin sisältyvä säännös otettaisiin 4 momenttiin.

Pykälän 4 ja 5 momenttiin sisältyvät säännökset otettaisiin 5 ja 6 momenttiin, ja nykyinen 6 momentin säännös otettaisiin pykälään lisättävään uuteen 7 momenttiin.

94 §. Pykälässä säädetään maahantuonnin verottomuuksista. Pykälän 1 momentin 24 kohtaan sisältyy säännös kokonaisarvoltaan enintään 22 euron tavaroiden maahantuonnin verovapaudesta. Etämyyntidirektiivillä on kumottu maahantuonnin direktiivin IV osasto, jossa säännelään vähäarvoisten lähetysten maahantuonnin vapauttamisesta arvonlisäverosta.

Enintään 22 euron tavaroiden verovapautus poistettaisiin. Tällaisten tavaroiden tuonti tulisi siten verolliseksi, ellei tuontiin sovellu jokin muu verovapautus. Siten esimerkiksi tilattujen sanoma- ja aikakauslehtien tuonti olisi verollista.

Pykälään 1 momentin 24 kohtaan otettaisiin sen sijasta uusi maahantuonnin erityisjärjestelmään liittyvä säännös. Maahantuonti olisi verotonta, jos myynnistä suoritettava arvonlisävero on ilmoitettava tässä erityisjärjestelmässä. Edellytyksenä olisi, että erityisjärjestelmää käyttävälle elinkeinonharjoittajalle järjestelmän käyttämistä varten annettu tunniste on ilmoitettu Tullille viimeistään tuonti-ilmoituksen antamishetkellä. Erityisjärjestelmää käyttävän elinkeinonharjoittajan tulisi siis huolehtia siitä, että tunniste on tuonti-ilmoituksen antajan eli maahantuojan tai tämän edustajan tiedossa siinä yleisemmässä tilanteessa, jossa elinkeinonharjoittaja ei itse ole maahantuojana. On tärkeää varmistaa, että tunniste välitetään turvallisen toimitusketjun välityksellä tulliviranomaisille.

Tulliviranomaiset tarkistavat tuonti-ilmoitukseen sisältyvän maahantuonnin erityisjärjestelmän käyttämistä varten annetun tunnisteiden voimassaolon kaikkien jäsenvaltioiden antamat vastaavat tunnisteet sisältävästä tietokannasta. Tietokanta ei ole julkisesti saatavilla.

Maahantuonnin erityisjärjestelmästä ja sen soveltamista varten annettavasta tunnisteesta säädetäisiin 133 r–133 z §:ssä.

Säännös perustuisi etämyyntidirektiivillä lisättyyn maahantuonnin vapautuksia koskevan 143 artiklan 1 kohdan ca alakohtaan.

Veron ilmoittamista ja maksamista koskeva erityisjärjestely

Lain 9 lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi väliotsikko, joka kattaisi lakiehdotuksen 97–99 §:t. Pykälissä säädettäisiin maahantuotujen tavaroiden veron ilmoittamista ja maksamista koskevasta erityisjärjestelystä. Säännökset perustuisivat etämyyntidirektiivillä arvonlisäverodirektiiviin lisättyihin 369 y–369 zb artikloihin.

97 §. Lakiin lisättäisiin 97 §, jossa säädettäisiin erityisjärjestelyn soveltamisen edellytyksistä.

Pykälän 1 momentin mukaan erityisjärjestelyä voisi käyttää maahantuonnissa tavarat Tullille tavaroiden vastaanottajan puolesta esittävä henkilö. Tällainen tavarat Tullille esittävä henkilö olisi yleensä kuljetusliike kuten postitoiminnan harjoittaja tai pikarahtiyritys. Erityisjärjestelyn käyttäminen olisi siis vapaaehtoista ja sitä voisi käyttää todelliselta arvoltaan enintään 150 euron lähetyksiin, joista verovelvollinen on henkilö, jolle tavarat on tarkoitettu. Tuojana olisi oltava sellainen henkilö, jolle tapahtuvaan myyntiin sovelletaan maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä koskevia säännöksiä. Verovelvollisen tulisi siten olla yksityishenkilö tai yksityishenkilöön rinnastettava henkilö.

Erityisjärjestelyä sovellettaessa tavarankuljetuksen olisi päätyttävä Suomessa. Valmisteveron alaisten tuotteiden tuonnissa erityisjärjestelyä ei voisi käyttää.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan otettavaksi täytäntöönpanoasetuksen 63 artiklan toista kohtaa vastaava säännös. Tavaroiden esittämiseen vastaanottajan puolesta olisi riittävää, että tavarat esittävä henkilö ilmoittaa Tullille aikomuksensa käyttää erityisjärjestelyä ja kerätä sitä soveltaen veron tavarankuljettajalta.

98 §. Lakiin lisättäisiin 98 §. Pykälän 1–3 momentissa säädettäisiin tuonnin erityisjärjestelyssä suoritettavan veron keräämisestä, ilmoittamisesta ja maksamisesta.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin siitä, millaista kirjanpitoa erityisjärjestelyä käyttävän olisi pidettävä ja velvollisuudesta saattaa kirjanpito sähköisesti Tullin tarkastettavaksi. Säännös perustuisi etämyyntidirektiivin 369 z b artiklan 3 kohtaan.

Erityisjärjestelyä käyttävien kirjanpitovelvollisuudesta ja kirjanpidon säilytysajasta säädetään kirjanpitolaissa. Kirjanpitolain 2 luvun 10 §:n mukaan kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä.

Arvonlisäverolain 101 §:n 2 momentin mukaan Tullin vastuulle kuuluvan arvonlisäverotuksen osalta muun muassa tavarankuljetusta koskevaan sekä muuhunkin menettelyyn sovelletaan, mitä tullista tullilainsäädännössä säädetään, ellei arvonlisäverolaissa toisin säädetä. Unionin tullikoodeksissa on säännelty tulliviranomaisen oikeudesta saada kirjanpito- ja muu asiakirja-aineisto tarkastettavaksi. Tullikoodeksissa ei ole säännöksiä aineiston sähköisesti saataville asettamisesta eikä myöskään tähän liittyvää säädösvallan siirtoa komissiolle. Tullilain 8 §:ssä on Tullille säädetty oikeus tarkastaa muun muassa kirjanpitoaineisto. Laissa ei sen sijaan ole säännöksiä siitä, missä muodossa aineisto on Tullille annettava. Etämyyntidirektiivin edellytyksen ja lainsäädännöllisen selvyuden vuoksi olisi siten tarpeen säätää kirjanpidon sähköisesti saataville asettamisesta. Tulli voisi määrätä tarkemmin tietojen sähköisestä antotavasta.

99 §. Lakiin lisättäisiin 99 §, jossa säädettäisiin erityisjärjestelyssä suoritettavan veron kalenterikuukausittaisesta ilmoittamisesta ja maksamisesta.

Pykälän 1 momentin mukaan erityisjärjestelyä käyttävä voisi antaa ilmoituksen ja maksaa keräämänsä veron kalenterikuukausittain, jos hän olisi joko suora edustaja takausvastuulla tai välillinen edustaja. Kuukausittainen ilmoittaminen ja maksaminen edellyttäisi lisäksi Tullilta saatua maksunlykkäyslupaa. Maksunlykkäysluvan edellytyksenä on yleisvakuuden asettaminen. Välillisen edustajan osalta vakuutta ei tullauskohtaisesti varata enintään 150 euron lähetyksistä suoritettavalle arvonlisäverolle, mutta vakuutta voidaan kuitenkin käyttää näillekin lähetyksille. Takaajan vastuulla toimivan suoran edustajan osalta vakuutta varataan tullauskohtaisesti suoritettavalle arvonlisäverolle. Takaajan vastuulla toimiva suora edustaja on antamansa yleistakaussitoumuksen perusteella vastuussa veron maksamisesta, kun vakuutta varataan tullauskohtaisesti. Enintään 150 euron lähetyksistä suoritettavan arvonlisäveron osalta takaajan vastuulla toimiva suora edustaja voi kuitenkin toimittaa räätälöidyn yleistakaussitoumuksen, jonka perusteella edustaja on vastuussa veron maksamisesta, vaikka vakuutta ei varatakaan tullauskohtaisesti. Räätälöidyn yleistakaussitoumuksen toimittaneen edustajan vakuutta ei varata tullauskohtaisesti enintään 150 euron lähetyksistä suoritettavalle arvonlisäverolle, vaan vakuudesta varataan osuus arvonlisäverolle kiinteänä varauksena. Momentin tarkoittamien edustajien maksunlykkäysluvasta seuraa, että Tulli luovuttaa tavarat ennen veron maksua. Erityisjärjestelyä käyttävällä edustajalla olisi lakiehdotuksen mukaan velvollisuus varmistaa verovelvollisen suorittaman veron oikeellisuus. Suora edustaja takaajan vastuulla on yleistakaussitoumuksensa perus-

HE 18/2021 vp

teella ja välillinen edustaja arvonlisäverolain 86 b §:n 3 momentin nojalla vastuussa veron maksamisesta. Näin ollen edustajan omassakin intressissä olisi se, ettei hän anna tavaroita tuojien haltuun ennen kuin nämä ovat maksaneet veron heille.

Jos edustajalla ei ole maksunlykkäyslupaa, vero ilmoitettaisiin ja maksettaisiin vastaanottajan puolesta lähetyiskohtaisesti ja Tulli luovuttaisi tavarat vasta kun vero on maksettu.

Pykälän 2 momentin mukaan tuonnista suoritettavat verot kohdistettaisiin kalenterikuukaudelle veron suorittamisvelvollisuuden syntymisajankohdan mukaan. Tämä tarkoittaisi ajankohtaa, jolloin tullivelka syntyy eli yleensä tulli-ilmoituksen hyväksymisajankohtaa. Vain verovelvollisilta kerätyt verot olisi ilmoitettava. Ilmoitus olisi annettava ja kerätyt verot maksettava seuraavan kalenterikuukauden viimeisenä päivänä.

100 a §. Pykälän 1 momentissa säädetään tilanteista, joissa Verohallinto voi määrätä sen toimivaltaan kuuluvan maahantuonnin osalta verovelvollisen maahantuonteihin sovellettavaksi 2 momentissa säädettyä erityismenettelyä. Nämä edellytykset vastaavat pitkälti ennakkoperintälain mukaisia ennakkoperintärekisteristä poistamisen edellytyksiä ja ne ovat yhdenmukaiset oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 15 §:n 6 momentissa säädettyjen kalenterikuukauden mittaiselle verokaudelle siirtämisen edellytysten kanssa.

Ennakkoperintälain 26 §:n 3 momenttiin on lisätty uudet liiketoimintakieltoa koskevat 3 ja 4 kohdat lailla 781/2020.

Ennakkoperintälain 26 §:n 2 momentin mukaan Verohallinto voi poistaa ennakkoperintärekisteristä tai jättää rekisteriin merkitsemättä sen, joka olennaisesti laiminlyö veronmaksun, kirjanpitovelvollisuuden, verotusta koskevan ilmoittamis- tai muistiinpanovelvollisuuden taikka muut velvollisuutensa verotuksessa. Ennakkoperintärekisteristä voidaan 3 momentin mukaan myös poistaa tai siihen jättää merkitsemättä:

1) se, jonka voidaan olettaa aiempien laiminlyöntiensä tai johtamiensa yhteisöiden tai yhtymien aiempien laiminlyöntien perusteella olennaisesti laiminlyövä 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutensa;

2) yhteisö tai yhtymä, jonka voidaan olettaa olennaisesti laiminlyövä 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutensa yhteisöä tai yhtymää johtavan aiempien laiminlyöntien tai tämän johtamien muiden yhteisöjen tai yhtymien aiempien laiminlyöntien perusteella;

3) se, joka on määrätty liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985) tarkoitettuun liiketoimintakieltoon;

4) yhteisö tai yhtymä, jonka johtohenkilö on määrätty liiketoimintakiellosta annetussa laissa tarkoitettuun liiketoimintakieltoon.

Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi erityismenettelyn määrittämisen mahdollistavaksi tilanteeksi ennakkoperintälain 3 momentin muutosta vastaavasti se, että verovelvollinen tai verovelvollisen ollessa yhteisö tai yhtymä, sen johtohenkilö, on määrätty liiketoimintakieltoon.

101 b §. Pykälän 1 momentin mukaan Tullin vastuulle 160 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti kuuluvassa tavarahan maahantuonnin arvonlisäverotuksessa pienin kannettava ja perittävä määrä on 5 euroa. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi enintään 22 euron arvoisten lähetysten arvonlisäverovapauden poiston johdosta siten, että kaikki Tullin vastuulle kuuluvat maahantuonnin arvonlisäverot kannettaisiin.

Pienintä perittävää veron määrää ei ehdoteta muutettavaksi ja siten se olisi jatkossakin 5 euroa. Tällä ei käytännössä olisi yleensä vaikutusta kuluttajan asemassa olevien henkilöiden tuontehin, sillä he eivät saa tavaraa haltuunsa ennen kuin arvonlisävero on maksettu täysimääräisesti.

Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös mahdollisuudesta ryhtyä myös alle 5 euron määräisen arvonlisäveron perintään. Perimiseen voitaisiin ryhtyä, jos useita suorituksia olisi jäänyt perimättä sen vuoksi, että Tulli, maksuvelvollinen tai muu asianomainen olisi tehnyt las-kuvirheen tai muun erehdyksen taikka muun syyn vuoksi. Perimiseen voitaisiin ryhtyä myös, jos perimiseen muutoin on erityistä aihetta. Tällainen muu syy tai erityinen aihe olisi pienimmän perittävän veron määrän väärinkäyttäminen siten, että alle 5 euron määräiset verot olisi toistu-vasti jätetty maksamatta.

131 §. Pykälässä säädetään elinkeinonharjoittajan oikeudesta palautukseen sellaisten myyntien osalta, joista elinkeinonharjoittaja ei suorita veroa Suomessa. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että sen 1 kohtaan lisättäisiin viittaus lakiehdotuksen 60 b §:ään. Ehdotetun 60 b §:n mukaan veroa ei suoriteta lakiehdotuksen 19 b §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tavaroiden myynnistä myynnin markkinapaikan, alustan, portaalin tai vastaavan sähköisen rajapinnan avulla mahdollistavalle elinkeinonharjoittajalle. Yhteisöön sijoittautumattomalla elinkeinonharjoittajalla, jonka katsotaan myyneen tavarat sähköisen rajapinnan ylläpitäjälle, olisi siis oikeus saada palautus tätä verotonta myyntiä varten tekemistään hankinnoista. Säännös perustuisi toisella etämyyntidirektiivillä muutettuun arvonlisäverodirektiivin 169 artiklaan.

12 a luku Palvelujen myyntiä, tavaroiden etämyyntiä sekä eräitä sähköisen rajapintaa käyttämällä tehtyjä tavaroiden myyntejä koskevat erityisjärjestelmät

Luvun otsikkoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaisi erityisjärjestelmien lakiehdotuksen mukaisia laajennettuja soveltamisaloja.

Lakiehdotuksen 12 a luvun 133 d—133 j §:ään sisältyvät Yhteisöön sijoittautumattomien palvelujen myyjien erityisjärjestelmän eli kolmansien maiden järjestelmän säännökset. Luvun 133 k—133 q §:ään sisältyisivät Yhteisön sisäistä tavaroiden etämyyntiä, sähköisen rajapinnan ylläpitäjän suorittamaa tavaroiden myyntiä sekä Yhteisöön sijoittautuneiden verovelvollisten suorittamaa palvelujen myyntiä koskevan erityisjärjestelmän eli unionin järjestelmän säännökset. Luvun 133 r—133 z §:ään sisällytettäisiin uuden maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä koskevan erityisjärjestelmän säännökset. Järjestelmiä koskevat yhteiset säännökset sisältyisivät 134—134 t §:ään.

Yhteisöön sijoittautumattomiin palvelujen myyjiin sovellettava erityisjärjestelmä

133 d §. Pykälän edellä oleva väliotsikko ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan erityisjärjestelmän soveltamisalaan ehdotettuja muutoksia.

Pykälässä säädetään Yhteisöön sijoittautumattoman verovelvollisen oikeudesta käyttää erityisjärjestelmää, jos se myy radio- ja televisiolähetyspalveluja, sähköisiä palveluja sekä telepalveluja muulle kuin elinkeinonharjoittajalle, joka on sijoittautunut Yhteisöön.

Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että erityisjärjestelmän käyttö laajennettaisiin koskemaan kaikkia Yhteisön alueella myyjiä palveluja. Säännös vastaisi etämyyntidirektiivillä muutettua arvonlisäverodirektiivin 359 artiklaa.

133 e §. Pykälään sisältyvät Yhteisöön sijoittautumattoman verovelvollisen, tunnistamis- ja kulutusjäsenvaltion määritelmät. Arvonlisäverodirektiivin 358 artiklan kulutusjäsenvaltion määritelmän sisältänyt 3 alakohta on kumottu etämyyntidirektiivillä ja määritelmä on siirretty 358 a artiklaan lisättyyn 3 alakohtaan. Kulutusjäsenvaltion määritelmää on muutettu etämyyntidirektiivillä siten, että se on laajennettu kattamaan televiestintäpalvelujen, radio- ja televisiolähetyspalvelujen ja sähköisten palvelujen lisäksi muut palvelut.

Pykälän rakennetta muutettaisiin siten, että nykyisin 2 ja 3 momentteihin sisältyvistä tunnistamis- ja kulutusjäsenvaltion määritelmistä säädettäisiin 2 momentissa. Lisäksi kulutusjäsenvaltion määritelmä muutettaisiin vastaamaan direktiivimuutosta ja tunnistamisjäsenvaltion määritelmän sanontaa tarkistettaisiin.

133 g §. Pykälän 1 momentissa säädetään erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen merkitsemisestä tunnistamisrekisteriin sekä hänelle annettavasta tunnistamisnumerosta Suomen ollessa tunnistamisjäsenvaltio. Momentissa käytetty ilmaisu tunnistamisnumero muutettaisiin ilmaisuksi yksilöllinen tunniste. Nykyistä vastaavasti tunniste annettaisiin verovelvolliselle erityisjärjestelmän soveltamista ja sen piiriin kuuluvia liiketoimia varten. Tunnistetta ei saisi käyttää muussa liiketoiminnassa osoittamaan arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröitymistä.

Pykälän 2 momentissa säädetään verovelvollisen tunnistamisrekisteristä poistamisen edellytyksistä. Momentin 1 kohta muutettaisiin vastaamaan erityisjärjestelmän soveltamisalan laajenemista kaikkiin palveluihin.

Pykälän 3 momentissa säädetään verovelvollisen merkitsemisestä tunnistamisrekisteriin tilanteessa, jossa muu jäsenvaltio on tunnistamisjäsenvaltio. Momenttia muutettaisiin siten, että siinä säädettäisiin myös verovelvollisen tunnisteesta.

133 h §. Pykälässä säädetään veroilmoituksen antamisesta, ilmoituksen tietosisällöstä sekä sen antamisajankohdasta. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan etämyyntidirektiivillä muutettua arvonlisäverodirektiivin 364 artiklaa ja 365 artiklan 1 kohtaa.

Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että se vastaisi erityisjärjestelmän soveltamisalan laajenemista.

Pykälän 2 momentin 1 kohtaa muutettaisiin siten, että tunnistamisnumeron sijasta käytettäisiin ilmaisua yksilöllinen tunniste 133 g §:ään ehdotettua muutosta vastaavasti. Lisäksi momentin 2 kohtaa muutettaisiin siten, että se käsittäisi kaikki erityisjärjestelmän piiriin kuuluvat palvelut.

Pykälän 3 momentissa säädettyä veroilmoituksen antoaikaa pidennettäisiin. Verokauden pituus ei sen sijaan muuttuisi, vaan se olisi voimassa olevan lain mukaisesti neljänneskalenterivuosi.

133 i §. Pykälässä säädetään veron maksamisesta ja maksuajankohdasta. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan direktiivimuutosta. Arvonlisäverodirektiivin 367 artiklan mukaan arvonlisävero on maksettava samassa määräajassa kuin veroilmoitus on annettava. Kun veroilmoitus olisi lakiehdotuksen 133 h §:n 3 momentin mukaan annettava kuukauden viimeiseen päivään mennessä, myös veron maksamisen määräaika muuttuisi vastaavasti.

133 j §. Pykälän 1 momentissa säädetään siitä, että erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen on normaalien vähennysten sijasta haettava 122 §:ssä tarkoitettua palautusta. Säännös perustuu arvonlisäverodirektiivin 368 artiklaan.

Pykälän 1 momenttia muutettaisiin vastaamaan erityisjärjestelmän soveltamisalan laajenemista kaikkiin palveluihin. Nykyisen 2 momentin mukaan oikeus palautukseen koskee vain veroa, joka olisi voitu 10 luvun säännösten nojalla vähentää, jos verovelvollinen olisi ollut toiminnastaan verovelvollinen lain yleisten sääntöjen mukaan. Säännös yhdistettäisiin sanonnaltaan täsmennettynä 1 momenttiin sisältyvään säännökseen. Lisäksi näiden säännösten sanontoja tarkistettaisiin muun muassa mainitsemalla nimenomaisesti 131 §:n nojalla saatavat palautukset.

Direktiivin 368 artiklaan on etämyntidirektiivillä lisätty uusi 2 kohta. Sen mukaan, jos tätä erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen on rekisteröidyttävä jossakin jäsenvaltiossa arvonlisäverovelvolliseksi erityisjärjestelmään kuulumattoman toiminnan osalta, hänen on vähennettävä kyseisessä jäsenvaltiossa aiheutunut, tähän erityisjärjestelmään kuuluvaan verolliseen toimintaan liittyvien hankintojen arvonlisävero normaalissa arvonlisäveroilmoituksessa. Vuodesta 2019 lähtien erityisjärjestelmää on voinut käyttää myös elinkeinonharjoittaja, joka on rekisteröitynyt muusta toiminnastaan normaaliin arvonlisäverovelvollisten rekisteriin kulutusjäsenvaltiossa. Säännös yksinkertaistaa tällaisten verovelvollisten vähennysmenettelyä. Unionin erityisjärjestelmän osalta direktiivissä on jo aiemmin ollut vastaavanlainen säännös.

Pykälän 2 momenttiin otettaisiin direktiivin 368 artiklan 2 kohtaa vastaava säännös. Edellytysten täyttyessä verovelvollinen saisi vähentää erityisjärjestelmän piiriin kuuluvaan verolliseen toimintaansa liittyviin hankintoihin sisältyvät arvonlisäverot oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 16 §:ssä tarkoitettussa ilmoituksessa.

Yhteisön sisäistä tavaroiden etämyyntiä, eräitä sähköistä rajapintaa käyttämällä myytyjä tavaroita sekä Yhteisöön sijoittautuneiden verovelvollisten suorittamia palveluita koskeva erityisjärjestelmä

133 k §. Pykälän edellä oleva otsikko ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan erityisjärjestelmän soveltamisalan ehdotettuja muutoksia.

Pykälässä säädetään verovelvollisen oikeudesta käyttää unionin erityisjärjestelmää. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan arvonlisäverodirektiivin 369 b artiklan muutosta, jolla on laajennettu erityisjärjestelmän soveltamisalaa. Lisäksi pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jossa erityisjärjestelmän soveltamisalasta rajattaisiin direktiivin tarkoitusta vastaavasti myynnit, joiden myyntimaa määräytyy lakiehdotuksen 69 m § tai sitä vastaavan toisen jäsenvaltion säännösten perusteella. Tällöinhän verovelvollisen myynnit tapahtuvat hänen sijoittautumisjäsenvaltiossaan, eikä tarvetta rekisteröityä erityisjärjestelmään ole.

133 l §. Pykälän 1 momentissa oleva kulutusjäsenvaltioon sijoittautumattoman verovelvollisen määritelmä säilyisi muuttumattomana.

Pykälän 2 momentin mukaan tunnistamisjäsenvaltiona pidetään 133 k §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää sovellettaessa jäsenvaltiota, jossa verovelvollisella on liiketoiminnan kotipaikka, tai jos hänen liiketoimintansa kotipaikka ei ole Yhteisössä, jäsenvaltiota, jossa hänellä on kiinteä toimipaikka. Momenttiin tehtäisiin toisella etämyntidirektiivillä muutetun arvonlisäverodirektiivin 369 a artiklan 2 kohdan mukainen, erityisjärjestelmän soveltamisalan laajennuksesta johtuva muutos. Momenttiin lisättäisiin siten tavaroiden myyntiä koskeva tunnistamisjäsenvaltion määritelmä. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin tähän liittyvän verovelvollisen tekemän valinnan soveltamisajasta.

Pykälän nykyisen 4 momentin mukaan kulutusjäsenvaltiolla tarkoitetaan jäsenvaltiota, jossa radio- ja televisiolähetyspalvelu, sähköinen palvelu tai telepalvelu arvonlisäverodirektiivin 58 artiklan mukaan suoritetaan. Määritelmä muutettaisiin vastaamaan erityisjärjestelmän soveltamisalan laajennuksesta johtuvaa uutta direktiivin 369 a artiklan 3 kohtaa.

133 m §. Pykälässä säädetään unionin järjestelmän piiriin kuuluvan toiminnan aloittamista koskevasta ilmoituksesta. Arvonlisäverodirektiivin 369 c artiklaa on muutettu etämyyntidirektiivillä siten, että siitä on poistettu maininta kulutusjäsenvaltioon sijoittautumattomasta verovelvollisesta. Tämä muutos johtuu siitä, että erityisjärjestelmän soveltamisala on 369 b artiklan muutoksella laajennettu kattamaan myös Yhteisön sisäiset tavaroiden etämyynnit ja tietyt jäsenvaltion sisäiset myynnit riippumatta myyjän sijoittautumisvaltiosta. Palvelujen osalta edellytyksenä on edelleen, että erityisjärjestelmää käyttävä verovelvollinen ei ole sijoittautunut kulutusjäsenvaltioon. Pykälään tehtäisiin tätä vastaava muutos.

133 n §. Pykälässä säädetään verovelvollisen rekisteröinnistä ja poistamisesta tunnistamisrekisteristä. Säännös perustuu arvonlisäverodirektiivin 369 e artiklaan. Artiklan sanontoja on etämyyntidirektiivillä muutettu vastaamaan erityisjärjestelmän soveltamisalan laajennusta. Pykälän 1, 2 ja 3 momenttiin tehtäisiin vastaavat muutokset.

Lisäksi pykälän 1 ja 3 momentissa käytetty termi yksilökohtainen tunnistamisnumero yhtenäistettäisiin termiksi yksilöllinen tunniste. Pykälän 1 momentin sanontaa selkeytettäisiin siten, että verovelvolliselle aikaisemmin verovelvollisuuteen liittyvien velvoitteiden täyttämiseksi annettun tunnisteiden sijasta puhuttaisiin verovelvolliselle annettua arvonlisäverotunnisteesta. Lisäksi 3 momenttia muutettaisiin siten, että verovelvollinen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu kuin Suomi, merkittäisiin 133 g §:n 1 momentissa tarkoitettujen kolmansien maiden järjestelmän tunnistamisrekisterin sijasta erilliseen tunnistamisrekisteriin.

133 o §. Pykälässä säädetään unionin järjestelmää käyttävän verovelvollisen veroilmoituksesta ja verokaudesta. Pykälää muutettaisiin vastaamaan etämyyntidirektiivillä muutettua arvonlisäverodirektiivin 369 f ja 369 g artiklaa.

Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että siinä huomioitaisiin erityisjärjestelmän soveltamisalan laajeneminen.

Pykälän 2 momentin 1 kohdan sanontaa muutettaisiin siten, että ilmaisu tunnistamisnumero korvattaisiin ilmaisulla arvonlisäverotunniste. Lisäksi 2 momentin 2 kohtaa muutettaisiin siten, että se käsittäisi kaikki erityisjärjestelmän piiriin kuuluvat palvelut, tavaroiden etämyynnit ja rajapintojen ylläpitäjien mahdollistamat jäsenvaltion sisäiset tavaroiden myynnit.

Pykälän 3 momenttiin otettaisiin uusi säännös siitä, mitä veroilmoituksessa olisi lisäksi ilmoitettava, jos tavaroiden kuljetus alkaa muussa jäsenvaltiossa kuin Suomessa.

Nykyisin 3 momenttiin sisältyvä, useiden kiinteiden paikkojen tilannetta koskeva säännös otettaisiin 4 momenttiin. Nykyisestä poiketen momentin 1 kohdassa säädettäisiin direktiivimuutosta vastaavasti, että veroilmoituksessa olisi ilmoitettava erityisjärjestelmän piiriin kuuluvien palvelujen verottoman kokonaisarvon lisäksi vastaava veron määrä verokannoittain, sovellettavat verokannat ja verojen yhteismäärä. Momenttiin tehtäisiin lisäksi tunnistetta koskeva sanonnallinen tarkistus.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin siitä, että verovelvollisen olisi ilmoitettava kaikkien pykälän nojalla ilmoitettujen suoritettavien verojen yhteismäärä.

Nykyisen pykälän 4 momentissa oleva verokautta ja veroilmoituksen antoaikaa koskeva säännös otettaisiin uuteen 6 momenttiin siten muutettuna, että veroilmoituksen antoaika pidennettäisiin verokautta seuraavan kuukauden viimeiseen päivään nykyisen seuraavan kuukauden 20 päivän sijasta. Muutos vastaisi etämyyntidirektiivillä muutettua arvonlisäverodirektiivin 369 f artiklaa. Verokauden pituus ei sitä vastoin muuttuisi, vaan se olisi edelleen neljänneskalenterivuosi.

Nykyinen 5 momentin säännös tilanteesta, jossa tunnistamisjäsenvaltio on muu kuin Suomi, otettaisiin pykälän uuteen 7 momenttiin.

133 p §. Pykälä koskee veron maksuajankohtaa ja -tapaa. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin lakiehdotuksen 133 o §:n 4 momentissa säädettyä veroilmoituksen antoaikaa vastaavasti siten, että arvonlisävero olisi maksettava verokautta seuraavan kalenterikuukauden viimeisenä päivänä. Säännös vastaisi arvonlisäverodirektiivin 369 i artiklaa ja muutettua 369 f artiklaa. Lisäksi 1 momentin viittauksiin tehtäisiin 133 o §:ään ehdotetuista muutoksista johtuvat tarkistukset.

133 q §. Pykälän 1 momentissa säädetään siitä, että unionin erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen on normaalien vähennysten sijasta haettava 122 §:ssä tarkoitettua palautusta. Säännös perustuu arvonlisäverodirektiivin 369 j artiklaan. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin vastaamaan erityisjärjestelmän soveltamisalan laajenemista kaikkiin palveluihin sekä tavaroiden etämyyntiin ja rajapintojen ylläpitäjien mahdollistamiin jäsenvaltion sisäisiin tavaroiden myynteihin. Lisäksi momentissa rajattaisiin pykälän ulkopuolelle tilanteet, joissa Suomi on tunnistamisjäsenvaltio. Tämä vastaisi nykyisen pykälän tarkoitusta. Lisäksi momentin sanontoja tarkistettaisiin muun muassa mainitsemalla nimenomaisesti 131 §:n nojalla saatavat palautukset.

Nykyisen 3 momentin mukaan oikeus palautukseen ja 2 momentissa tarkoitettuun vähennykseen koskee vain veroa, joka olisi voitu 10 luvun säännösten nojalla vähentää, jos verovelvollinen olisi ollut toiminnastaan verovelvollinen lain yleisten sääntöjen mukaan. Säännös yhdistettäisiin sanonnaltaan täsmennettynä 1 momenttiin sisältyvään säännökseen.

Pykälän 2 momentin mukaan, jos verovelvollinen harjoittaa Suomessa myös erityisjärjestelmän piiriin kuulumatonta toimintaa, josta hän on velvollinen rekisteröitymään arvonlisäverovelvolliseksi, hän saa tehdä erityisjärjestelmän piiriin kuuluvaan verolliseen toimintaansa liittyvistä hankinnoista 10 luvussa tarkoitettun vähennyksen oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 16 §:ssä tarkoitettua ilmoituksessa. Momentin sanontaa tarkistettaisiin muun muassa mainitsemalla nimenomaisesti 131 §:n nojalla saatavat palautukset sekä säätämällä jo momentissa vähennysoikeuden laajuudesta.

Maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä koskeva erityisjärjestelmä

Lain 12 a lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi väliotsikko, joka kattaisi lakiehdotuksen mukaiset lakiin lisättävät 133 r–133 z §:t. Pykälissä säädettäisiin maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä koskevasta erityisjärjestelmästä. Säännökset perustuisivat arvonlisäverodirektiivin 369 l–369 x artikloihin.

133 r §. Lakiin lisättävässä pykälässä määriteltäisiin, kenellä on oikeus käyttää maahantuonnin erityisjärjestelmää. Säännös vastaisi etämyyntidirektiivillä arvonlisäverodirektiiviin lisättyä 369 m artiklaa ja 369 l artiklan 1 kohtaa.

Pykälän mukaan erityisjärjestelmää saisivat käyttää verovelvolliset, jotka harjoittavat maahan-tuotavien tavaroiden etämyyntiä. Erityisjärjestelmää voisi soveltaa vain tavaroihin, jotka sisäl-tyvät todelliselta arvoltaan enintään 150 euron lähetyksiin.

Delegoituun asetukseen on lisätty komission delegoidulla asetuksella (EU) 2020/877 artiklaan 1 kohta 48, jossa määritellään tavaroiden todellinen arvo. Tällä tarkoitetaan kaupallisten tava-roiden osalta itse tavaroiden hintaa, kun ne myydään vietäväksi unionin tullialueelle. Kuljetus- ja vakuutuskustannuksia ei huomioida todellista arvoa määriteltäessä paitsi, jos ne sisältyvät hintaan eikä niitä ole erikseen ilmoitettu laskussa. Muita veroja ja maksuja, jotka tulliviranomai-set voivat todentaa asiaankuuluvista asiakirjoista, ei myöskään huomioida todellista arvoa mää-riteltäessä.

Erityisjärjestelmää voisi käyttää ensiksikin Yhteisöön sijoittautunut verovelvollinen. Erityisjär-jestelmää voisi käyttää myös verovelvollinen, jonka edustajana toimii Yhteisöön sijoittautunut välittäjä. Sellaisen verovelvollisen, jolla ei ole liiketoiminnan kotipaikkaa tai kiinteää toimi-paikkaa Yhteisön alueella, olisi nimettävä Yhteisöön sijoittautunut välittäjä täyttämään velvoit-teet nimissään. Tällainen verovelvollinen ei siis voisi käyttää järjestelmää ilman välittäjää. Täl-laisen välittäjän voisi halutessaan nimetä myös sellainen verovelvollinen, joka on sijoittautunut Yhteisön alueelle. Verovelvollisella voisi olla kerrallaan vain yksi välittäjä.

Lisäksi erityisjärjestelmää voisi käyttää verovelvollinen, joka on sijoittautunut sellaiseen kol-manteen maahan, jonka kanssa unioni on tehnyt keskinäisen avunannon direktiivin ja hallinnol-lisen yhteistyön asetuksen soveltamisalan kanssa samanlaisen keskinäistä avunantoa koskevan sopimuksen ja josta verovelvollinen harjoittaa maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä. Myyty-jen tavaroiden lähtömaan ei täytyisi olla verovelvollisen sijoittautumisvaltio, vaan tavarat voi-taisiin tuoda Yhteisön alueelle jostakin muualta.

Erityisjärjestelmää ei sovellettaisi valmisteveron alaisiin tuotteisiin, sillä valmistevero on osa maahantuonnista suoritettavan arvonlisäveron perustetta.

133 s §. Lakiin lisättäisiin uusi 133 s §, johon sisältyisivät välittäjän sekä tunnistamis- ja kulu-tusjäsenvaltion määritelmät. Säännökset vastaisivat etämyyntidirektiivillä arvonlisäverodirek-tiiviin lisätyn 369 l artiklan 2 kohtaa.

Yhteisöön sijoittautumaton verovelvollinen on määritelty 133 e §:n 1 momentissa direktiivin 369 l artiklan 2 kohdan 1 alakohdan määritelmää vastaavasti. Määritelmää sovelletaan koko 12 a lukuun. Tämän vuoksi Yhteisöön sijoittautumattoman verovelvollisen käsitteestä ei olisi tarpeen säätää 133 s §:n määritelmässä.

Pykälän 1 momentin mukaan välittäjällä tarkoitettaisiin Yhteisöön sijoittautunutta henkilöä, jonka verovelvollinen etämyyjä on nimennyt nimissään suorittamaan erityisjärjestelmän mukai-set velvoitteet. Välittäjän käsite kattaisi siis sekä Yhteisön ulkopuolelle että Yhteisöön sijoittau-tuneiden verovelvollisten nimeämät edustajat, jotka täyttävät verovelvollisen velvoitteet tämän nimissä.

Pykälän 2 momentin mukaan Yhteisöön sijoittautuneen verovelvollisen tunnistamisjäsenvaltio olisi se jäsenvaltio, jossa verovelvollisella on liiketoiminnan kotipaikka. Tämä kotipaikan jä-senvaltio olisi aina ensisijainen tunnistamisjäsenvaltio. Siinä tilanteessa, ettei verovelvollisella olisi Yhteisössä liiketoiminnan kotipaikkaa, mutta hänellä olisi siellä kiinteä toimipaikka, hän tunnistautuisi järjestelmään tässä kiinteän toimipaikan jäsenvaltiossa. Jos verovelvollisella olisi kiinteä toimipaikka useammassa jäsenvaltiossa, hän voisi valita jonkin näistä jäsenvaltioista tunnistamisjäsenvaltioksi.

Välittäjänkin ensisijainen tunnistamisjäsenvaltio olisi jäsenvaltio, jossa välittäjällä on liiketoiminnan kotipaikka. Jos välittäjällä olisi Yhteisössä vain kiinteä toimipaikka, olisi tämä jäsenvaltio tunnistamisjäsenvaltio. Jos välittäjällä olisi kiinteä toimipaikka useassa jäsenvaltiossa, hän voisi valita tunnistamisjäsenvaltion näistä jäsenvaltioista. Tunnistamisjäsenvaltio määräytyisi välittäjän sijoittautumisjäsenvaltion perusteella myös siinä tilanteessa, että välittäjän nimenmennyksen verovelvollinen on sijoittautunut Yhteisön alueelle. Tämä todettaisiin selvyuden vuoksi pykälän 3 momentissa.

Tunnistamisjäsenvaltiolla tarkoitettaisiin myös jäsenvaltiota, jossa Yhteisöön sijoittautumaton verovelvollinen ilmoittaa käyttävänsä erityisjärjestelmää. Tämä koskisi vain lakiehdotuksen 133 r §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja verovelvollisia eli niitä, jotka ovat sijoittautuneet sellaiseen kolmanteen maahan, jonka kanssa unioni on tehnyt kohdassa tarkoitettun hallinnollisen yhteistyön sopimuksen.

Kun verovelvollisella tai välittäjällä on kiinteä toimipaikka useammassa jäsenvaltiossa, he olisivat 4 momentin mukaan velvollisia noudattamaan tekemäänsä tunnistamisjäsenvaltion valintaa tietyn vähimmäisajan. Vähimmäisaika olisi rekisteröitymisvuosi sekä kaksi sitä seuraavaa kalenterivuotta.

Pykälän 5 momentin mukaan kulutusjäsenvaltiolla tarkoitettaisiin jäsenvaltiota, johon tavaroiden kuljetus tavaroiden ostajalle päättyy. Kulutusjäsenvaltio tarkoittaisi siis etämyynnin verotusjäsenvaltiota. Etämyyntidirektiivillä muutetun arvonlisäverodirektiivin 33 artiklan mukaan maahantuotavien tavaroiden etämyynti tapahtuu siinä jäsenvaltiossa, jossa tavaroiden kuljetus ostajalle päättyy sekä tilanteessa, jossa kuljetus päättyy tuontijäsenvaltiossa, että tilanteessa, jossa kuljetus päättyy muussa jäsenvaltiossa. Ensin mainitun tilanteen osalta myyntimaasäännös koskee vain myyntejä, jotka on ilmoitettava maahantuonnin erityisjärjestelmässä. Maahantuonnin erityisjärjestelmän soveltamisala kattaa molemmat tilanteet, kun tavarat sisältyvät enintään 150 euron arvoisiin lähetyksiin.

133 t §. Lakiin lisättäisiin uusi 133 t §, jossa säädettäisiin maahantuonnin erityisjärjestelmän piiriin kuuluvan toiminnan aloittamista koskevasta ilmoituksesta. Säännös vastaisi etämyyntidirektiivillä arvonlisäverodirektiiviin lisättyä 369 o artiklaa.

133 u §. Lakiin lisättävässä pykälässä säädettäisiin verovelvollisen ja välittäjän rekisteröinnistä tunnistamisrekisteriin. Säännös perustuisi etämyyntidirektiivillä arvonlisäverodirektiiviin lisättyyn 369 q artiklaan.

Pykälä 1 momentin mukaan verovelvollinen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, merkittäisiin tunnistamisrekisteriin. Rekisteri olisi erillinen, millä tarkoitettaisiin, että kyse on vain tätä erityisjärjestelmää koskevasta rekisteristä. Käytännössä verovelvolliset eroteltaisiin tunnisteiden avulla muita erityisjärjestelmiä käyttävistä verovelvollisista ja muista arvonlisäverovelvollisista. Myös välittäjä merkittäisiin rekisteriin.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin välittäjän rekisteröimisen edellytyksistä. Välittäjää ei rekisteröitäisi, jos hän olisi olennaisesti laiminlyönyt ennakkoperintälain 26 §:n 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutensa verotuksessa. Sama koskisi välittäjää, jonka voitaisiin olettaa ennakkoperintälain 26 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tai muulla vastaavalla perusteella olennaisesti laiminlyövänsä mainitut velvollisuutensa. Lisäksi edellytyksenä olisi ennakkoperintälain 26 §:n 3 momentin 3 ja 4 kohtaa vastaavasti, ettei välittäjää tai, välittäjän ollessa yhteisö tai yhtymä, sen johtohenkilöä ole määrätty liiketoimintakieltoon.

Ennakkoperintälain 26 §:n 2 momentin mukaan Verohallinto voi poistaa ennakkoperintärekisteristä tai jättää rekisteriin merkitsemättä sen, joka olennaisesti laiminlyö veronmaksun, kirjanpitovelvollisuuden, verotusta koskevan ilmoittamis- tai muistiinpanovelvollisuuden taikka muut velvollisuutensa verotuksessa. Ennakkoperintärekisteristä voidaan 3 momentin mukaan myös poistaa tai siihen jättää merkitsemättä:

1) se, jonka voidaan olettaa aiempien laiminlyöntiensä tai johtamiensa yhteisöiden tai yhtymien aiempien laiminlyöntien perusteella olennaisesti laiminlyövä 2 momentissa tarkoitetut velvollisuutensa;

2) yhteisö tai yhtymä, jonka voidaan olettaa olennaisesti laiminlyövä 2 momentissa tarkoitetut velvollisuutensa yhteisöä tai yhtymää johtavan aiempien laiminlyöntien tai tämän johtamien muiden yhteisöjen tai yhtymien aiempien laiminlyöntien perusteella;

3) se, joka on määrätty liiketoimintakiellosta annetussa laissa tarkoitettuun liiketoimintakieltoon;

4) yhteisö tai yhtymä, jonka johtohenkilö on määrätty liiketoimintakiellosta annetussa laissa tarkoitettuun liiketoimintakieltoon.

Johdolla tarkoitettaisiin myös tosiasiallista johtoa niin kuin ennakkoperintälain säännöstä on käytännössä tulkittu.

Pykälän 3 momentin mukaan verovelvolliselle annettaisiin erityisjärjestelmän käyttämistä varten yksilöllinen tunniste. Tunniste eroaisi normaalista arvonlisäverotunnisteesta ja se olisi annettu vain tämän erityisjärjestelmän soveltamista varten. Myös välittäjälle annettaisiin erityisjärjestelmän soveltamista varten yksilöllinen tunniste. Verovelvolliselle ja välittäjälle annettavien tunnisteiden muodosta on säädetty komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/194 (komission täytäntöönpanoasetus neuvoston asetuksen (EU) N:o 904/2010 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä muille kuin verovelvollisille palveluja suorittavia, tavaroiden etämyyntiä harjoittavia ja tiettyjä kotimaisia tavaroiden luovutuksia suorittavia verovelvollisia koskevien erityisjärjestelmien osalta) artiklassa 3 mainitussa liitteessä I.

Verovelvollisen ei tulisi mainita erityisjärjestelmän soveltamista varten annettua tunnistetta laskussa, koska tunnistetta olisi käytettävä viestinnässä vain tarvittaessa. Tunnistetta ei pitäisi välittää muille osapuolille kuin niille, jotka osallistuvat tuonti-ilmoituksen antamiseen Tullille.

Verohallinto ilmoittaisi tunnisteesta sähköisesti asianomaiselle. Jos verovelvollinen olisi nimenyt välittäjän, Verohallinto ilmoittaisi verovelvollisen tunnisteiden myös välittäjälle.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin sellaisen erityisjärjestelmää soveltavan verovelvollisen ja välittäjän merkitsemisestä tunnistamisrekisteriin, jonka tunnistamisjäsenvaltio olisi muu kuin Suomi. Valvonnan mahdollistamiseksi tällainen verovelvollinen ja välittäjä merkittäisiin myös Suomen tunnistamisrekisteriin, jos verovelvollinen tai hänen nimissä toimiva välittäjä olisi velvollinen suorittamaan veroa Suomeen.

133 v §. Lakiin lisättävässä pykälässä säädettäisiin verovelvollisen ja välittäjän poistamisesta tunnistamisrekisteristä, jolloin verovelvollisen tai välittäjän oikeus soveltaa maahantuonnin erityisjärjestelmää päättyisi. Pykälä koskisi tilannetta, jossa Suomi on tunnistamisjäsenvaltio. Säännös perustuisi etämyyntidirektiivillä arvonlisäverodirektiiviin lisättyyn 369 r artiklaan.

Pykälän 1 momentissa koskisi tilanteita, joissa verovelvollisella ei ole välittäjää. Verovelvollinen poistettaisiin tunnistamisrekisteristä, jos hän ilmoittaisi, ettei enää harjoita maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä, jos muutoin voidaan olettaa, että hänen maahantuotavien tavaroiden etämyynti on päättynyt, jos hän ei enää täytä erityisjärjestelmän käyttämisen edellytyksiä tai jos hän jatkuvasti jättää noudattamatta erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin ne tilanteet, joissa välittäjä poistettaisiin tunnistamisrekisteristä. Välittäjä poistettaisiin rekisteristä, jos hän ei ole kahden perättäisen kalenterivuosijänneksen aikana toiminut välittäjänä erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen puolesta, jos hän ei enää täytä tarvittavia edellytyksiä toimia välittäjänä tai jos hän jatkuvasti jättää noudattamatta erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä. Välittäjän toimimisen edellytykset kattaisivat sekä lakiehdotuksen 133 s §:n 1 momentissa että 133 u §:n 2 momentissa tarkoitettuja edellytyksiä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin ne tilanteet, joissa välittäjän edustama verovelvollinen poistetaan tunnistamisrekisteristä. Verovelvollinen poistettaisiin rekisteristä, jos välittäjä ilmoittaa, ettei verovelvollinen enää harjoita maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä, jos muutoin voidaan olettaa verovelvollisen erityisjärjestelmän piiriin kuuluvan toiminnan päättyneen, jos verovelvollinen ei enää täytä erityisjärjestelmän soveltamisedellytyksiä, jos verovelvollinen jatkuvasti jättää noudattamatta erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä taikka jos välittäjä ilmoittaa, ettei hän enää edusta verovelvollista.

Täytäntöönpanoasetuksen 58 a artiklan mukaan verovelvollisen katsotaan lopettaneen verollisen toimintansa, jos hän ei ole kahden peräkkäisen vuoden aikana myynyt erityisjärjestelmän piiriin kuuluvia tavaroita. Käytännössä tunnistamisjäsenvaltio toteaisi tämän siitä, ettei verovelvollinen ole erityisjärjestelmän veroilmoituksella antanut ilmoitustietoja yhteenkään kulutusjäsenvaltioon kahden vuoden aikana.

Asetuksen 58 b artiklan 1 kohdan mukaan, jos verovelvollinen poistetaan sääntöjen jatkuvan noudattamatta jättämisen vuoksi yhdestä erityisjärjestelmästä, hänet suljetaan kaikkien erityisjärjestelmien ulkopuolelle kaikissa jäsenvaltioissa kahdeksi vuodeksi. Tähän on kuitenkin säädetty poikkeus maahantuonnin erityisjärjestelmän osalta tietyssä tilanteessa. Verovelvollista ei suljeta erityisjärjestelmien ulkopuolelle kahden vuoden ajaksi, jos ulkopuolelle sulkemisen syynä on välittäjän jatkuva sääntöjen noudattamatta jättäminen. Kohdassa säädetään lisäksi, ettei välittäjä saa toimia välittäjänä kahden vuoden aikana, jos hänet on poistettu sääntöjen jatkuvan noudattamatta jättämisen vuoksi.

Täytäntöönpanoasetuksen 58 b artiklan 2 kohdassa säädetään tarkemmin, milloin verovelvollinen tai välittäjä on jättänyt jatkuvasti noudattamatta erityisjärjestelmää koskevia sääntöjä. Säännös ei ole tyhjentävä ja siten muunkin erityisjärjestelmää koskevan säännön noudattamatta jättäminen voisi olla peruste järjestelmästä poistamiselle. Artiklan mukaan perusteita poistamiselle ovat ainakin kolmen peräkkäisen ilmoituskauden ilmoitus- tai maksuvelvollisuuden laiminlyönnit. Myös se, ettei kirjanpitoa ole saatettu jäsenvaltiolle sähköisesti saataville, on katsottava laiminlyönniksi. Tunnistamisjäsenvaltion on aina ensin lähetettävä muistutus jokaisesta laiminlyönnistä ja annettava siten tilaisuus velvoitteen täyttämiseksi.

133 w §. Lakiin lisättävässä pykälässä säädettäisiin verovelvollisen tai hänen nimissä toimivan välittäjän velvollisuudesta antaa veroilmoitus, ilmoituksen tietosisällöstä, verokaudesta sekä veroilmoituksen antamisajankohdasta. Säännös perustuisi etämyyntidirektiivillä arvonlisäverodirektiiviin lisättyihin 369 s ja 369 t artikloihin.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin ilmoituksen antamisesta, kun Suomi on tunnistamisjäsenvaltio. Verovelvollisen tai välittäjän olisi annettava veroilmoitus jokaiselta verokaudelta. Ilmoitus olisi annettava sähköisesti Verohallinnolle. Ilmoitus olisi annettava, vaikka kyseisen verokauden aikana ei olisi ollut lainkaan erityisjärjestelmän piiriin kuuluvia myyntejä tai aikaisempien veroilmoitusten korjauksia. Tässä tilanteessa täytäntöönpanoasetuksen 59 a artiklan mukaan veroilmoituksessa ilmoitetaan, ettei kyseisen kauden aikana ole ollut myyntejä eli annettaisiin niin sanottu alv-nollailmoitus.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin veroilmoituksen tietosisällöstä. Ilmoituksessa olisi oltava verovelvollisen yksilöllinen tunniste ja, jos verovelvollisen nimissä toimisi välittäjä, myös välittäjän yksilöllinen tunniste. Tunnisteella tarkoitettaisiin maahantuonnin erityisjärjestelmän soveltamista varten annettua yksilöllistä tunnistetta. Maahantuotavien tavaroiden etämyynneistä ilmoitettaisiin kulutusjäsenvaltioittain eriteltyinä etämyynnin kokonaisarvo ilman veron osuutta, veron määrä verokannoittain, sovellettavat verokannat ja verojen yhteismäärä. Lisäksi ilmoitettaisiin kaikkien kulutusjäsenvaltioiden verojen yhteenlaskettu määrä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin verokaudesta ja ilmoituksen antoajasta.

Pykälän 4 momentin mukaan, kun tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, verovelvollisen tai välittäjän olisi Suomeen suoritettavan veron osalta noudatettava tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia vastaavia ilmoittamiseen sovellettavia säännöksiä.

Täytäntöönpanoasetuksen 60 a artiklan mukaan tunnistamisjäsenvaltion on muistutettava sähköisesti verovelvollista tai tämän puolesta toimivaa välittäjää velvollisuudesta antaa arvonlisäveroilmoitus, jos ilmoitusta ei ole annettu määräajassa. Tämä muistutus on annettava arvonlisäveroilmoituksen määräpäivää seuraavana kymmenentenä päivänä. Tunnistamisjäsenvaltion on ilmoitettava muille jäsenvaltioille sähköisesti siitä, että muistutus on annettu. Artiklan mukaan kulutusjäsenvaltio vastaa mahdollisista myöhemmistä muistutuksista. Kulutusjäsenvaltio vastaa myös arvonlisäveron vahvistamiseksi ja kantamiseksi toteutetuista toimenpiteistä. Verovelvollisen tai hänen puolestaan toimivan välittäjän on toimitettava arvonlisäveroilmoitus tunnistamisjäsenvaltiolle kulutusjäsenvaltion antamista muistutuksista ja toteuttamista toimenpiteistä riippumatta.

133 x §. Lakiin lisättäisiin 133 x §, jossa säädettäisiin veron maksuajankohdasta ja veron maksamisesta. Säännös vastaisi etämyyntidirektiivillä arvonlisäverodirektiiviin lisätyn 369 v artiklan 1 alakohtaa.

Pykälän 1 momentin mukaan, kun tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, verovelvollisen olisi maksettava veroilmoituksella suoritettavaksi ilmoitettujen verojen yhteismäärä verokautta seuraavan kalenterikuukauden viimeiseen päivään mennessä. Tämä vastaisi veroilmoituksen antamiselle ehdotettua määräaika.

Pykälän 2 momentin mukaan, kun tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, verovelvollisen tai välittäjän olisi Suomeen suoritettavan veron osalta noudatettava tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia vastaavia maksamiseen sovellettavia säännöksiä.

Täytäntöönpanoasetuksen 60 a artiklan 2 kohdan mukaan kulutusjäsenvaltio vastaa mahdollisista myöhemmistä muistutuksista sekä arvonlisäveron vahvistamiseksi ja kantamiseksi toteutetuista toimenpiteistä.

Lakiehdotuksen 133 s §:n 1 momentissa määriteltäisiin välittäjä arvonlisäverodirektiivin 369 l artiklan 2 kohdan 2 alakohtaa vastaavasti Yhteisöön sijoittautuneeksi henkilöksi, jonka verovelvollinen on nimennyt veronmaksuvelvolliseksi ja nimissään täyttämään erityisjärjestelmän mukaiset velvoitteet. Välittäjän nimeäminen ei poistaisi etämyyjän veronmaksuvelvollisuutta, sillä etämyyjän veronmaksuvelvollisuus seuraa direktiivin 193 artiklasta.

Pykälän 3 momentissa todettaisiin Suomeen suoritettavan veron osalta, että verovelvollinen ja välittäjä ovat yhteisvastuussa veron suorittamisesta. Siinä tapauksessa, ettei veroa olisi maksettu täysimääräisesti tai veroilmoituksessa olisi veron määrään vaikuttavia virheitä, sekä verovelvollinen että välittäjä olisivat vastuussa puuttuvasta määrästä. Suorittamatta jäänyttä veroa voitaisiin vaatia kummalta tahansa. Koska välittäjän on oltava Yhteisön alueelle sijoittautunut henkilö, verojen periminen kohdistuisi käytännössä ensin välittäjään.

133 y §. Lakiin lisättävässä pykälässä säädettäisiin veronsuorittamisvelvollisuuden syntymisestä ja suoritettavan veron ajallisesta kohdistamisesta. Säännös vastaisi etämyyntidirektiivillä arvonlisäverodirektiiviin lisättyä 369 n artiklaa.

Pykälän mukaan veron suorittamisvelvollisuus syntyisi ostajan suorittaman maksun hyväksymishetkellä ja vero olisi kohdistettava maksun hyväksymishetken mukaiselle kalenterikuukaudelle.

Täytäntöönpanoasetuksen 61 b artiklan mukaan maksun hyväksymisajankohtana pidetään ajankohtaa, jona erityisjärjestelmää käyttävä verovelvollinen vastaanottaa hankkijalta maksun vahvistuksen, viestin maksun hyväksymisestä tai maksusitoumuksen tai sellainen vastaanotetaan verovelvollisen puolesta, riippumatta siitä, milloin maksu tosiasiallisesti suoritetaan, ja tällöin huomioidaan näistä aikaisin ajankohta.

133 z §. Lakiin lisättävässä pykälässä säädettäisiin erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen vähennys- ja palautusoikeudesta. Säännös vastaisi etämyyntidirektiivillä arvonlisäverodirektiiviin lisättyä 369 w artiklaa.

Pykälän 1 momentin mukaan erityisjärjestelmää käyttävä verovelvollinen ei saisi tehdä normaalia vähennystä erityisjärjestelmän piiriin kuuluvaan myyntiin liittyvistä Suomessa tehdyistä hankinnoista. Verovelvollinen ei siis saisi tehdä vähennystä sijoittautumisjäsenvaltion kautta annettavassa veroilmoituksessa, vaan hänen tulisi hakea 122 §:ssä tarkoitettua palautusta 15 luvussa säädettyä menettelyä soveltaen. Verovelvollinen voisi saada palautuksena vain sellaisen veron, jonka voisi vähentää 10 luvun säännösten perusteella taikka saada palautuksena 131 §:n perusteella.

Pykälän 2 momentin mukaan, jos verovelvollinen harjoittaa Suomessa myös erityisjärjestelmän piiriin kuulumatonta toimintaa, josta hän on velvollinen rekisteröitymään arvonlisäverovelvolliseksi, hän saa tehdä myös erityisjärjestelmän piiriin kuuluvaan toimintaansa liittyvistä hankinnoista vähennyksen oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa tarkoitetussa ilmoituksessa.

Erityisjärjestelmille yhteisiä säännöksiä

134 §. Pykälän edellä olevaa väliotsikkoa tarkistettaisiin.

Pykälän 1 momentin ensimmäisen lauseen mukaan erityisjärjestelmää sovelletaan kaikkiin kolmansien maiden ja unionin järjestelmää käyttävän verovelvollisen suorittamiin järjestelmän piiriin kuuluviin myynteihin Yhteisössä.

Momentin ensimmäiseen lauseeseen lisättäisiin viittaus myös uuteen maahantuonnin erityisjärjestelmään. Etämyyntidirektiivillä arvonlisäverodirektiiviin lisätyn 369 m artiklan 1 kohdan mukaan erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen tulisi soveltaa maahantuonnin erityisjärjestelmää kaikkeen järjestelmän piiriin kuuluvaan maahantuotavien tavaroiden etämyyntiin. Verovelvollinen ei siten voisi valintansa mukaan soveltaa erityisjärjestelmää esimerkiksi vain joihinkin jäsenvaltioihin tapahtuvaan maahantuotujen tavaroiden etämyyntiin ja yleisten sääntöjen mukaista menettelyä toisiin jäsenvaltioihin tapahtuvaan etämyyntiin.

Pykälän 1 momentin toisen lauseen mukaan erityisjärjestelmää ei sovelleta myynteihin arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkitylle oikeushenkilölle, joka ei ole elinkeinonharjoittaja. Arvonlisäverolain 64 §:n mukaan palvelujen myyntimaata koskevia säännöksiä sovellettaessa tällaiset oikeushenkilöt rinnastetaan elinkeinonharjoittajiin.

Momentin toista lausetta tarkennettaisiin siten, että se koskisi ainoastaan palvelujen myyntiä. Lakiehdotuksen mukaan unionin erityisjärjestelmää sovellettaisiin Yhteisön sisäisiin tavaroiden etämyynteihin ja maahantuonnin erityisjärjestelmää tietyin edellytyksin maahantuotavien tavaroiden etämyynteihin. Nämä käsitteet on määritelty lakiehdotuksen 19 a §:ssä. Etämyynnistä olisi kyse vain, jos tavaran ostajana on henkilö, jonka hankinta ei 26 c ja 26 f §:n mukaan muodosta yhteisöhankintaa. Yhteisöhankinnasta ei ole lain 26 c §:n mukaan kyse, kun sellaisen oikeushenkilön, joka ei ole elinkeinonharjoittaja, hankintojen arvo jää kahtena kalenterivuotena alle kynnsarvon. Puheena olevia erityisjärjestelmiä sovellettaisiin siis tavaroiden etämyynteihin sellaisille oikeushenkilöille, jotka eivät ole elinkeinonharjoittajia, jos heidän hankintojensa arvo jää alle kynnsarvojen, eikä oikeushenkilö ole tehnyt 26 f §:ssä tarkoitettua hakemusta.

Pykälän 2 momenttiin otettaisiin maahantuonnin erityisjärjestelmän soveltamisalaa koskeva raja. Lakiehdotuksen 94 §:n 1 momentin 24 kohdan mukaan tavaroiden maahantuonnista ei ole suoritettava veroa, jos tavaroiden myynti on ilmoitettava maahantuonnin erityisjärjestelmässä ja erityisjärjestelmän käyttäjälle järjestelmän käyttämistä varten annettu yksilöllinen tunniste on ilmoitettu Tullille viimeistään tuonti-ilmoituksen antamishetkellä. Jos yksilöllistä tunnistetta ei ole mainitussa kohdassa tarkoitettu tavoin ilmoitettu Tullille, olisi tavaroiden maahantuonnista suoritettava arvonlisävero. Kaksinkertaisen verotuksen estämiseksi momentissa säädettäisiin, ettei näiden tavaroiden myyntiä ole ilmoitettava maahantuonnin erityisjärjestelmässä.

Pykälän nykyisen 2 momentin mukaan erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen myynteihin kuluttajan asemassa oleville oikeushenkilöille, joita ei ole merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, ei sovelleta käännettä verovelvollisuutta. Säännös on tarpeen, jotta menettely olisi tässä suhteessa mahdollisimman yhdenmukainen koko Yhteisön alueella.

Arvonlisäverolain 9 §:n 2 momentin mukaan ulkomaalaisen suorittamia myyntejä koskevaa käännettä verovelvollisuutta ei sovelleta tavaroiden etämyyntiin. Lakiehdotuksen 134 §:n 2 momenttia ei siten tarvitse muuttaa etämyynnin osalta. Unionin järjestelmää sovelletaan kuitenkin myös tiettyihin sähköisen rajapinnan ylläpitäjän suorittamiin kotimaan myynteihin, joiden osalta tarvetta ostajan verovelvollisuuden soveltamiselle ei olisi. Koska kuluttajan asemassa olevia oikeushenkilöitä koskeva raja sellaisiin henkilöihin, joita ei ole merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, liittyy edellä selostetun mukaisesti vain palvelujen myyntiin, nykyistä 2 momenttia vastaava säännös otettaisiin pykälän 3 momenttiin siten muutettuna, että tämä tulisi huomioiduksi. Käännettä verovelvollisuutta ei siis sovellettaisi erityisjärjestelmässä ilmoitettaviin tavaroiden myynteihin kuluttajan asemassa oleville oikeushenkilöille.

Pykälään otettaisiin uusi 4 momentti, jossa todettaisiin selvyyden vuoksi, että 134 a ja 134 c–134 t §:n verovelvollista koskevia säännöksiä sovellettaisiin myös hänen nimissään toimivaan välittäjään.

134 b §. Pykälässä säädetään verovelvollisen rekisteröinnistä ja rekisteristä poistamisesta.

Pykälän 1 momentin mukaan Verohallinto ilmoittaa erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle sähköisesti rekisteröinnistä ja rekisteristä poistamisesta sekä siitä, ettei asianomaista ole ilmoituksesta poiketen merkitty rekisteriin tai poistettu rekisteristä.

Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin viittaus maahantuonnin erityisjärjestelmään ja maininta välittäjän rekisteröintiä koskevasta päätöksestä. Arvonlisäverodirektiiviin on etämyyntidirektiivillä lisätty erityisjärjestelmää koskeva 369 q artikla.

Momenttia muutettaisiin lisäksi siten, että verovelvolliselle tai välittäjälle annettaisiin nykytilasta poiketen päätös rekisteröinnistä ja rekisteristä poistamisesta tai siitä, ettei asianomaista ole merkitty rekisteriin tai poistettu siitä. Verovelvollisen tai välittäjän ei siten tarvitsisi erikseen pyytää muutoksenhakukelpoista päätöstä.

Pykälän 2 momentin mukaan Verohallinto antaa täytäntöönpanoasetuksen 58 artiklassa säädetyn päätöksen järjestelmän ulkopuolelle sulkemisesta sähköisesti tiedoksi. Päätös katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä siitä, kun se on asetettu noudettavaksi Verohallinnon osoitmalta palvelimelta.

Pykälän 2 momentista poistettaisiin täytäntöönpanoasetuksen 58 artiklassa säädetyn päätöksen tiedoksi antamista koskeva säännös tarpeettomana. Ehdotettu 1 momentti kattaisi myös tällaiset päätökset. Momentissa säädettäisiin sen sijasta kaikkien 1 momentin mukaisten päätösten tiedoksiannosta. Päätös annettaisiin tiedoksi sähköisesti. Verohallinto voisi antaa päätöksen tiedoksi Verohallinnon sähköisessä asiointipalvelussa. Päätösten tiedoksiantokohta muutettaisiin vastaamaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 §:n 5 momenttia. Jos verovelvollisella on maahantuonnin erityisjärjestelmässä välittäjä, verovelvollista koskeva muu kuin täytäntöönpanoasetuksen 58 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu päätös annettaisiin tiedoksi välittäjälle.

Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jossa säädettäisiin nykyistä 134 k §:n 3 momenttia vastaavasti, ettei lain 175 §:n 1 momentin säännöstä rekisteröintiä koskevien toimenpiteiden ilmoittamisesta sovellettaisi erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen tai välittäjään. Momentin tarkoituksena on selkeyttää erityisjärjestelmään liittyvän rekisteröinnin suhdetta lain yleisiin menettelysäännöksiin.

Täytäntöönpanoasetuksessa on joitakin rekisteröintiin liittyviä tarkempia säännöksiä. Asetuksen 58 artiklan 3 kohdan mukaan verovelvollisen sulkeminen maahantuonnin erityisjärjestelmän ulkopuolelle tulee pääsääntöisesti voimaan sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisestä päivästä, jona päätös ulkopuolelle sulkemisesta lähetetään verovelvolliselle sähköisesti. Asetus sisältää kaksi tätä koskevaa poikkeusta.

Artiklan 5 kohdan 1 alakohdan mukaan, jos välittäjä täyttää jonkin arvonlisäverodirektiivin 369 r artiklan 2 kohdassa säädetyistä tunnistamisrekisteristä poistamisen perusteista, tunnistamisjäsenvaltion on poistettava kyseinen välittäjä tunnistamisrekisteristä ja suljettava tämän välittäjän edustamat verovelvolliset maahantuonnin erityisjärjestelmän ulkopuolelle. Alakohdassa 4 säädetään, että välittäjän poistaminen tunnistamisrekisteristä tulee pääsääntöisesti voimaan sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisestä päivästä, jona päätös tunnistamisrekisteristä

poistamisesta lähetetään sähköisesti välittäjälle ja hänen edustamilleen verovelvollisille. Tästäkin pääsäännöstä on asetuksessa kaksi poikkeusta. Toinen poikkeus koskee tunnistamisrekisteristä poistamista sen johdosta, että välittäjä laiminlyö jatkuvasti tuontijärjestelmän sääntöjen noudattamisen. Tällöin rekisteristä poistaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona päätös tunnistamisrekisteristä poistamisesta lähetetään sähköisesti välittäjälle ja hänen edustamilleen verovelvollisille. Näissä tilanteissa tieto välittäjän poistamisesta on siis asetuksen mukaan annettava sähköisesti sekä välittäjälle että sen edustamille verovelvollisille.

134 c §. Pykälän 1 momentissa säädetään veroilmoituksen tekemisestä euroina ja valuutan muunnosta. Pykälän 1 momentti vastaa etämyyntidirektiivillä arvonlisäverodirektiiviin lisättyä maahantuonnin erityisjärjestelmää koskevaa 369 u artiklaa.

Pykälän 2 momentin mukaan Verohallinto määrää tarkemmin erityisjärjestelmien veroilmoituksen antotavasta. Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi viittaus myös maahantuonnin erityisjärjestelmässä annettavaa veroilmoitusta koskevaan 133 w §:ään. Verohallinto määräisi tarkemmin myös maahantuonnin erityisjärjestelmän veroilmoituksen antotavasta.

134 e §. Pykälän 1 momentissa säädetään erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen kirjanpitovelvollisuudesta. Kirjanpidon on oltava riittävän yksityiskohtainen, jotta kulutusjäsenvaltio voi määrittää veroilmoituksen oikeellisuuden. Pykälän 2 momentin mukaan tiedot on pyydetessä saatettava Verohallinnon käytettäväksi sähköisesti, jos Suomi on tunnistamisjäsenvaltio tai kulutusjäsenvaltio. Pykälän 3 momentin mukaan tiedot on säilytettävä kymmenen vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana liiketoimi suoritettiin.

Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että pykälä koskisi myös uutta maahantuonnin erityisjärjestelmää käyttävää verovelvollista. Pykälä koskisi lakiehdotuksen 133 s §:n 1 momentin ja 134 §:n 3 momentin johdosta myös välittäjää. Muutos vastaisi etämyyntidirektiivillä arvonlisäverodirektiiviin lisättyä 369 x artiklaa. Lisäksi pykälän sanontaa tarkistettaisiin siten, että veroilmoituksen oikeellisuuden määrittämisen sijasta käytettäisiin ilmaisua veroilmoituksen oikeellisuuden todentaminen.

134 f §. Pykälän 1 momentin mukaan erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, sovelletaan soveltuvin osin, mitä 13–22 luvussa, oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa tai muussa laissa säädetään verovelvollisesta, jollei toisin säädetä. Sama koskee verovelvollista, jonka tunnistamisjäsenvaltio on toinen jäsenvaltio, siltä osin kuin kysymys on Suomeen suoritettavasta verosta.

Pykälän 1 momenttia selkeytettäisiin lisäämällä siihen nimenomaiset viittaukset veronkantolakiin sekä veronlisäyksestä ja viivekorosta annettuun lakiin (1556/1995).

Pykälän 2 momentin mukaan erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, ei kuitenkaan toiseen jäsenvaltioon suoritettavan veron osalta sovelleta, mitä veronkantolaissa ja veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa säädetään, ellei tässä luvussa toisin säädetä. Momenttia muutettaisiin siten, että siinä mainittaisiin nimenomaisesti nykyistä käytäntöä vastaavasti myös verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annettu laki (706/2007).

134 i §. Pykälässä säädetään, että erityisjärjestelmää käyttävää verovelvollista koskevat asiat käsitellään Verohallinnossa.

Pykälässä ehdotetaan todettavaksi selkeyden vuoksi, että tavaroiden maahantuonnin verotuksesta vastaa Tulli 160 §:ssä säädetyn mukaisesti. Maahantuonnin erityisjärjestelmä ei muuttaisi

sitä, että Tulli vastaa tavarantoiminnan verotuksesta ja valvonnasta, jos tuojaa ei ole merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin veron suorittamisvelvollisuuden syntymishetkellä. Kun erityisjärjestelmää käytetään veron ilmoittamiseen ja maksamiseen tavaraa maahantuotessa, erityisjärjestelmän soveltamista varten verovelvolliselle annettu tunnistenumero on hallinnollisen yhteistyön asetuksen mukaan ilmoitettava viimeistään tuonti-ilmoituksen antamishetkellä tulliviranomaisille.

134 j §. Pykälä sisältää säännöksiä, joilla selkeytetään erityisjärjestelmiin sovellettavien verotusmenettelyjen suhdetta yleisiin menettelysäännöksiin.

Pykäläehdotuksen 1 momentti vastaisi nykyistä 1 momenttia.

Pykälän 2 momentin mukaan veronkantalain 16 ja 17 §:n säännöksiä yleisestä ja erityisistä maksun kohdistamisista ja 18 §:n säännöstä maksun käyttöjärjestyksestä poikkeamisesta ei sovelleta, kun kyse on Suomeen suoritettavasta verosta. Lisäksi säännöksen mukaan Suomeen suoritettavaan veroon ei sovelleta veronkantalain 6 §:n säännöksiä maksun yleisestä käyttöjärjestyksestä eikä veroa pidetä veronkantalain 7 §:ssä tarkoitettuna yhdessä käsiteltävänä verona.

Pykälää muutettaisiin siten, että 2 momentissa oleva säännös poistettaisiin. Maksun kohdistamisesta ja käyttöjärjestyksestä säädettäisiin 134 k §:ssä ja palautuksista 134 l §:ssä.

Pykälän 3 momentin mukaan erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen maksulle ei makseta veronkantalain 37 §:ssä tarkoitettua hyvityskorkoa ennen veron maksamiselle säädettyä ajankohtaa siltä osin kuin kysymys on Suomeen suoritettavasta verosta.

Verovelvollisen maksulle maksettavasta hyvityskorosta säädettäisiin pykälän 2 momentissa. Veronkantalain 37 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan hyvityskorkoa maksetaan maksulle, joka käytetään veron suoritukseksi myöhemmin kuin maksupäivänä sekä veron suoritukseksi tarkoitetulle erehdyksessä suoritettulle maksulle, joka palautetaan veronkantalain 20 §:n nojalla.

Koska lakiehdotuksen mukaan erityisjärjestelmässä maksetut maksut käytettäisiin heti erääntyneiden ja erääntymättömien verojen suoritukseksi tai palautettaisiin verovelvolliselle, ei hyvityskorkoa yleensä tulisi veronkantalain 37 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla maksettavaksi. Palautettavalle verolle maksettaisiin hyvityskorkoa mainitun säännöksen 1 kohdan mukaisesti. Hyvityskorkoa tulisi säännöksen 3 kohdan nojalla käytännössä maksettavaksi vain sellaisissa veroilmoituksen korjaamistilanteissa, joissa verovelvollinen on maksanut alkuperäisen ilmoituksen mukaisen veron niin myöhässä, että maksu on maksujen siirtämisestä jäsenvaltioiden välillä johtuvan ajallisen viiveen vuoksi saapunut Suomeen vasta kyseiseltä verokaudelta liikaa ilmoitettua veroa koskevien korjaustietojen saapumisen jälkeen. Tällöin myöhässä maksettua veron liikamaksua ei voitaisi enää kohdistaa virheen tapahtumiskuukaudelle, vaan se käytettäisiin korjaamisilmoituksen verokauden verojen maksuksi tai muiden maksamattomien erityisjärjestelmän verojen suoritukseksi. Hyvityskorkoa laskettaisiin tällöin ajalta, jona maksut ovat tunnistamisjäsenvaltiossa eivätkä vielä Verohallinnon käytävissä. Kysymykseen saattaisi myös tulla sellaiset poikkeukselliset tilanteet, joissa maksua ei voida puutteellisten maksuyhteystietojen vuoksi palauttaa verovelvolliselle tai maksua ei verovelvollisen ilmoituspuutteen vuoksi heti palauteta. Uuden korjausmenettelyn sekä maksujen siirtämisestä jäsenvaltioiden välillä johtuvan ajallisen viiveen vuoksi syntyisi siten sellaisia poikkeuksellisia tilanteita, joissa maksulle olisi maksettava voimassaolevan 3 momentin ja veronkantalain 37 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisesti hyvityskorkoa maksupäivästä siihen päivään asti, kun maksu käytetään erityisjärjestelmän veron suoritukseksi. Vähäisten koron laskentatilanteiden vuoksi hyvityskoron laskenta ei olisi ilmoituksenmukaista automatisoida ja hyvityskoron laskeminen olisi tehtävä virkailijatyönä.

Edellä olevan perusteella ehdotetaan hallinnollisen yksinkertaisuuden vuoksi ja ottaen huomioon erityisjärjestelmien poikkeuksellinen luonne, ettei verokantolain 37 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaista hyvityskorkoa maksettaisi tunnistamisjäsenvaltion kautta Suomeen suoritettavan veron liikamaksulle. Muutos ei koskisi palautettavalle verolle maksettavaa hyvityskorkoa, jota maksettaisiin jatkossakin veronkantolain 37 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti. Momenttiin lisättäisiin myös viittaus maahantuonnin erityisjärjestelmän veron maksamista koskevaan 133 x §:ään.

Nykyisen 4 momentin säännös otettaisiin pykälän 3 momenttiin.

134 k §. Voimassa olevassa pykälässä oleva säännös siitä, ettei erityisjärjestelmää soveltavaa verovelvollista merkitä 172 §:ssä tarkoitettuun arvonlisäverovelvollisten rekisteriin siirrettäisiin 134 n §:ään.

Pykälässä säädettäisiin sen sijasta tunnistamisjäsenvaltion kautta tulevan maksun käyttämisestä eri veroille.

Nykyisin asiasta säädetään 134 j §:n 2 momentissa. Säännöksen mukaan veronkantolain 16 ja 17 §:n säännöksiä yleisestä ja erityisistä maksun kohdistamisista ja 18 §:n säännöstä maksun käyttöjärjestyksestä poikkeamisesta ei sovelleta, kun kyse on Suomeen suoritettavasta verosta. Lisäksi säännöksen mukaan Suomeen suoritettavaan veroon ei sovelleta veronkantolain 6 §:n säännöksiä maksun yleisestä käyttöjärjestyksestä eikä veroa pidetä veronkantolain 7 §:ssä tarkoitettuna yhdessä käsiteltävänä verona.

Ehdotetun pykälän 1 momentin mukaan veronkantolain säännöksiä maksun kohdentamisesta ei sovellettaisi erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen tunnistamisjäsenvaltion kautta Suomeen suorittamaan veron maksuun. Nykyisestä 134 j §:n 2 momentista poiketen 1 momentissa ei todettaisi, ettei veronkantolain 6 §:ää sovelleta, sillä 2–4 momentissa säädettäisiin poikkeuksista veronkantolain 6 §:ään. Nykyisestä 134 j §:n 2 momentista poiketen säännöstä sovellettaisiin vain maksuun, joka on tullut tunnistamisjäsenvaltion kautta. Tämä muutos on tarpeen, sillä veronkantolain 16–18 §:ää on voitava soveltaa, kun verovelvollinen maksaa Suomeen suoritettavan veron suoraan Suomeen. Säännöstä ei siten sovellettaisi maksukehotuksen perusteella suoritettuun maksuun, koska siitä säädettäisiin erikseen lakiehdotuksen 134 m §:ssä. Nykyisestä 134 j §:n 2 momentista poiketen 1 momentissa ei säädettäisi poikkeusta veronkantolain 7 §:n soveltamiseen, sillä kyseisen pykälän 4 kohdan mukaan erityisjärjestelmien arvonlisäveroja ei pidetä yhdessä käsiteltävänä verona.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin maksun käyttämisestä veroilmoituksella ilmoitetuille veroille. Koska ilmoituksella voidaan ilmoittaa sekä kyseisen verokauden verot että aikaisempia verokausia koskevia korjaustietoja, on tarpeen säätää maksun käyttämisestä ensisijaisesti ilmoituksessa ilmoitettujen verokausien veroille sekä siitä, missä järjestyksessä maksu käytetään maksussa viitatulla veroilmoituksella ilmoitetuille veroille. Nykyisin korjaus tehdään korjattavan verokauden veroilmoituksessa, joten maksu kohdistetaan maksuviitteen mukaisesti vain kyseiselle veroilmoitukselle. Maksu käytettäisiin verojen pääomien suorituksiksi eräpäivän mukaisessa järjestyksessä vanhimmasta uusimpaan. Verovelvollinen voi maksaa tunnistamisjäsenvaltion kautta vain verokaudelta suoritettavan veron, mutta ei viivästysseuraamuksia. Tämän vuoksi veronkantolain 5 §:n 1 ja 2 momentin säännöksiä veron suoritusjärjestyksestä ei voisi soveltaa tunnistamisjäsenvaltion kautta saatavaan maksuun. Momentissa säädettäisiin veronkantolain 6 §:n 1 momentissa säädettyä vastaavasti, että myöhässä ilmoitetun veron eräpäivänä pidettäisiin päivää, jolloin veroilmoitus on annettu. Säännös olisi tarpeen, jotta myös erityisjärjestelmän verojen maksut voitaisiin käyttää veron suorituksiksi silloin, kun ilmoitus on annettu.

Esimerkiksi, jos verovelvollinen on ilmoittanut kuluvaan vuoteen ensimmäiseltä verokaudelta tunnistamisjäsenvaltion kautta Suomeen suoritettavaa veroa 1 000 euroa ja maksanut koko määrän, mutta oikea veron määrä olisi ollut 2 000 euroa, verovelvollinen korjaa virheen sen havaittuaan seuraavalla verokaudella. Verovelvollisella on edellisen vuoden viimeiseltä verokaudelta maksamattomia veroja 1 000 euroa. Seuraavassa kuluvaan vuoteen veroilmoituksessa verovelvollinen ilmoittaa suoritettavaa veroa 1 500 euroa sekä korjauksena edelliselle verokaudelle 1 000 euroa lisää suoritettavaa veroa. Tämän korjauksen myötä ensimmäisen verokauden suoritettavan veron määrä on yhteensä 2 000 euroa. Verovelvollinen maksaa vuoden toisen verokauden ilmoituksen perusteella 2 500 euroa. Maksussa olisi viitattava vuoden toisen verokauden ilmoitukseen eli se kohdistettaisiin kyseiselle ilmoitukselle. Maksu käytettäisiin tässä ilmoituksessa ilmoitettujen verokausien verojen pääomien suorituksiksi eräpäiväjärjestyksessä vanhimmasta alkaen. Maksua ei käytettäisi tämän momentin perusteella edellisen vuoden verojen suorituksiksi.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin maksun käyttämisestä kyseisen erityisjärjestelmän muiden erääntyneiden ja erääntymättömien verojen suorituksiksi sen jälkeen, kun 2 momentin mukaiset verot ovat tulleet suoritetuiksi. Näiden erityisjärjestelmässä suoritettavien muiden verojen suorituksiksi käytettäviin maksuihin sovellettaisiin veronkantolain 5 §:n mukaista veron suoritusjärjestystä ja 6 §:n mukaista palautuksen käyttöjärjestystä.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin veronkantolain 16 §:n 5 momenttia vastaavasti maksujen käyttämisestä verovelvollisen muiden erääntyneiden verojen ja Verohallinnon muiden saatavien suorituksiksi, kun kyseisen erityisjärjestelmän mukaiset saatavat ovat tulleet suoritetuiksi. Muut erityisjärjestelmät kuin maksuviitteen mukainen erityisjärjestelmä rinnastettaisiin käyttöjärjestyksessä muihin veroihin.

Välittäjän verovelvollisen puolesta tekemää maksua ei voitaisi käyttää muiden välittäjien edustamien verovelvollisten verojen maksuksi.

134 I §. Pykälässä nykyisin oleva säännös oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain veron määräämistä koskevien säännösten soveltamisesta toiseen jäsenvaltioon suoritettavaan veroon ehdotetaan siirrettäväksi 134 o §:ään.

Pykälässä säädettäisiin sen sijasta tunnistamisjäsenvaltion kautta Suomeen suoritettujen verojen palautuksen käyttämisestä. Palautus voisi perustua verokaudelle annettuihin korjaustietoihin tai muuhun perusteeseen, kuten veron määräämiseen verovelvollisen hyväksi, päätöksen oikaisuun tai muutoksenhakuun.

Voimassa olevan lain 134 f §:n 1 momentin perusteella palautuksiin sovelletaan lähtökohtaisesti, mitä veronkantolaissa säädetään. Tämä vastaa lakiehdotusta. Lisäksi säännöksen mukaan Suomeen suoritettavaan veroon ei sovelleta veronkantolain 6 §:n säännöksiä maksun ja palautuksen yleisestä käyttöjärjestyksestä eikä veroa pidetä veronkantolain 7 §:ssä tarkoitettuna yhdessä käsiteltävänä verona.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin tunnistamisjäsenvaltion kautta Suomeen suoritettujen verojen palautuksen ensisijaisesta käyttämisestä. Poiketen siitä, mitä veronkantolain 6, 22–24 ja 26 §:ssä säädetään, palautus käytettäisiin ensin sen erityisjärjestelmän veroille, josta palautus on muodostunut. Palautus käytettäisiin kyseisen erityisjärjestelmän veroille noudattaen kuten nykyisinkin veronkantolain 5 §:n mukaista veron suoritusjärjestystä. Nykyisestä poiketen palautus käytettäisiin erääntyneiden verojen lisäksi myös erääntymättömien verojen suorituksiksi. Erääntymättömillä veroilla tarkoitettaisiin esimerkiksi tiedossa olevia veroja ja myöhästymismaksuja,

joiden eräpäivä on tulevaisuudessa. Momentissa säädettäisiin veronkantolain 6 §:n 1 momentissa säädettyä vastaavasti, että myöhässä ilmoitetun veron eräpäivänä pidettäisiin päivää, jolloin veroilmoitus on annettu. Säännös olisi tarpeen, jotta myös erityisjärjestelmän verojen palautukset voitaisiin käyttää veron suoritukseksi silloin, kun ilmoitus on annettu. Nykyisestä 134 j §:n 2 momentista poiketen 1 momentissa ei säädettäisi poikkeusta veronkantolain 7 §:n soveltamiseen, sillä kyseisen pykälän 4 kohdan mukaan erityisjärjestelmien arvonnisäveroja ei pidetä yhdessä käsiteltävänä verona.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin palautuksen käyttöajankohdasta. Säännös selkeyttäisi nykytilaa, koska nykyisin erityisjärjestelmän soveltamisalaan kuuluvan palautuksen käyttöajankohdasta ei ole kaikilta osin säädetty.

Veronkantolain 24 §:n 1 momentin ensimmäisen lauseen mukaan palautus on käytettävissä erääntyneen veron suoritukseksi sinä päivänä, jona veron palauttamista koskeva päätös on tehty. Tämä päätöksen tekoajankohtaan perustuvaa palautuksen käyttämistä koskevaa säännös ei soveltuisi uuden korjausmenettelyn mukaisissa tilanteissa, joissa verovelvollisen myöhemmällä verokaudella tekemä aiemmin liikaa maksetun veron vähennys katsottaisiin veron palautukseksi. Tämän vuoksi pykäläehdotuksen 2 momentin ensimmäisessä lauseessa todettaisiin, että palautuksen perustuessa korjaustietoihin, palautus olisi käytettävissä sinä päivänä, jona korjaustiedot on annettu. Jos oikeus palautukseen tai palautuksen oikeellisuus olisi selvitettävänä ja palautus hyväksytään, palautus käytettäisiin verovelvollisen hyväksi sinä päivänä, jona korjaustiedot on annettu.

Veronkantolain 24 §:n 1 momentin toisen lauseen mukaan veronkantomenettelyssä tapahtuneen virheen korjaamiseen perustuva palautus on käytettävissä sinä päivänä, jona korjaus on tehty. Pykälän 2 momentin 3 kohdan mukaan poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, 7 §:ssä tarkoitettun veron palautus on käytettävissä erääntyneen veron suoritukseksi veron määräämistä tai päätöksen oikaisua verovelvollisen hyväksi koskevaan päätökseen tai muutoksenhakuun perustuva palautus sinä päivänä, jona päätös tehdään tai muutosverotus toimitetaan, kuitenkin aikaisintaan alkuperäisessä päätöksessä määrättyä eräpäivänä.

Koska erityisjärjestelmän soveltamisalaan kuuluvaa veroa ei veronkantolain 7 §:n 4 kohdan mukaan pidetä yhdessä käsiteltävänä verona kuten muuta arvonnisäveroä, pykäläehdotuksen 2 momenttiin otettaisiin myös veronkantolain 24 §:n 2 momentin 3 kohtaa vastaavat säännökset. Tämän mukaisesti, jos palautus perustuisi Verohallinnon päätökseen tai muutoksenhakuun, palautus olisi käytettävissä sinä päivänä, jona päätös tehdään tai muutosverotus toimitetaan, ja kuitenkin aikaisintaan alkuperäisessä päätöksessä määrättyä eräpäivänä. Momentissa säädettäisiin myös veronkantolain 24 §:n 1 momentin toista lausetta vastaavasti, että veronkantolain 72 §:n mukaisen veronkantomenettelyssä tapahtuneen virheen korjaamiseen perustuva palautus olisi käytettävissä sinä päivänä, jona korjaus on tehty.

Pykäläehdotuksen 3 momentin mukaan palautus voitaisiin käyttää Verohallinnon tiedossa olevien verovelvollisen muiden verojen ja saatavien suoritukseksi, jos palautusta ei olisi 1 momentin mukaisesti käytetty sen erityisjärjestelmän verolle, josta palautus on muodostunut. Tällöin sovellettaisiin kuten nykyisinkin veronkantolain 5 §:n mukaista veron suoritusjärjestystä ja 6 §:n mukaista palautuksen käyttöjärjestystä.

Palautuksen käyttämiseen soveltuisi nykyiseen tapaan veronkantolain 25 §:n säännökset palautuksen käyttämisen esteistä, 27 §:n mukainen ilmoitus palautuksen käyttämisestä sekä 29 §:n mukainen Verohallinnon valtuus antaa tarkempia säännöksiä palautuksen käyttöjärjestyksestä, käyttöjärjestyksestä poikkeamisesta sekä palautuksen käyttämisessä noudatettavasta menettelystä.

Jos palautusta ei käytettäisi 1 tai 3 momentissa tarkoitettulla tavalla, se palautettaisiin kuten nykyisinkin verovelvolliselle veronkantalain 5 luvun säännösten mukaisesti.

134 m §. Lakiin lisättäisiin 134 m §, jossa selkeytettäisiin nykyisen käytännön mukaisesti, milloin verovelvollisen on maksettava vero suoraan kulutusjäsenvaltiona olevaan Suomeen.

Täytäntöönpanoasetuksen 63 a artiklan mukaan tunnistamisjäsenvaltio lähettää verovelvolliselle tai hänen puolestaan toimivalle välittäjälle muistutuksen kokonaan tai osittain puuttuvasta maksusta. Tunnistamisjäsenvaltio ilmoittaa tästä kulutusjäsenvaltiolle. Kun kulutusjäsenvaltio lähettää verovelvolliselle muistutuksen, sen on lähetettävä siitä tieto tunnistamisjäsenvaltiolle. Tämän jälkeen verovelvollinen ei voi maksaa puuttuvaa veroa tunnistamisjäsenvaltiolle, vaan se on maksettava suoraan kulutusjäsenvaltiolle. Kun verovelvolliselle lähetetään veronkantalain 42 §:n mukainen maksukehoitus tiedoksi lain 70 §:ssä tarkoitettulla yhteenvedolla, lähtee tästä tieto tunnistamisjäsenvaltiolle. Tämän jälkeen verovelvollisen olisi maksettava puuttuva vero suoraan Suomeen.

134 n §. Voimassa oleva säännös ohjauksesta ja ennakkoratkaisusta annettujen säännösten soveltamisesta erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ehdotetaan siirrettäväksi 134 p §:ään.

Pykälään otettaisiin sen sijasta nykyisin 134 k §:ssä oleva säännös, ettei erityisjärjestelmää soveltavaa verovelvollista merkitä 172 §:ssä tarkoitettuun arvonlisäverovelvollisten rekisteriin

Pykälän 1 momentin mukaan erityisjärjestelmää käyttävää Yhteisöön sijoittautumatonta verovelvollista ei merkitä 172 §:ssä tarkoitettuun arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Momentti koskee kolmansien maiden järjestelmää. Säännös perustuu arvonlisäverodirektiivin 362 artiklaan.

Momenttia tarkennettaisiin siten, että siitä poistettaisiin ilmaisu Yhteisöön sijoittautumatonta verovelvollinen ja sen sijasta viitattaisiin 133 d §:ssä tarkoitettuun erityisjärjestelmään. Tämä täsmennys tarvittaisiin, koska Yhteisöön sijoittautumatonta verovelvollinen voisi jatkossa käyttää unionin järjestelmää Yhteisön sisäisiin etämyynteihin. Yhteisöön sijoittautumattomalla verovelvollisella tarkoitetaan lain ja lakiehdotuksen 133 e §:n mukaan verovelvollista, jolla ei ole liiketoiminnan kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa Yhteisön alueella.

Pykälän 2 momentin mukaan erityisjärjestelmää käyttävää kulutusjäsenvaltioon sijoittautumatonta verovelvollista, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu kuin Suomi, ei merkitä 172 §:ssä tarkoitettuun arvonlisäverovelvollisten rekisteriin erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista liiketoimista. Momentti koskee unionin järjestelmää ja se perustuu arvonlisäverodirektiivin 369 d artiklaan.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että siitä poistettaisiin edellytys, jonka mukaan verovelvollisen on oltava kulutusjäsenvaltioon sijoittautumatonta ja sen sijasta viitattaisiin 133 r §:ssä tarkoitettuun unionin erityisjärjestelmään. Kulutusjäsenvaltioon sijoittautumattomalla verovelvollisella tarkoitetaan lain ja lakiehdotuksen 133 l §:n 1 momentin mukaan verovelvollista, jonka liiketoiminnan kotipaikka on Yhteisön alueella tai jolla on siellä kiinteä toimipaikka, mutta jonka liiketoiminnan kotipaikka ei ole kulutusjäsenvaltion alueella ja jolla ei ole siellä kiinteää toimipaikkaa. Muutos tarvittaisiin, koska unionin järjestelmää voisi arvonlisäverodirektiiviin etämyyntidirektiivillä tehtyjen muutosten jälkeen tavaroiden myynnin osalta käyttää myös Yhteisöön tai kulutusjäsenvaltioon sijoittautumatonta verovelvollinen.

Pykälän 3 momentin mukaan 1 tai 2 momentissa tarkoitettuun verovelvolliseen ei sovelleta, mitä 175 §:n 1 momentissa säädetään rekisteröintiä koskevien toimenpiteiden ilmoittamisesta asianosaiselle. Vastaava säännös otettaisiin lakiehdotuksen 134 b §:n 3 momenttiin. Momentissa säädettäisiin sen sijaan uuden maahantuonnin erityisjärjestelmän osalta, ettei erityisjärjestelmää käyttävää verovelvollista merkittäisi 172 §:ssä tarkoitettuun arvonlisäverovelvollisten rekisteriin erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista liiketoimista. Lakiehdotuksen 133 u §:n 1 momentin mukaan tällaiset verovelvolliset ja välittäjät merkittäisiin erilliseen tunnistamisrekisteriin. Tämä vastaisi etämyyntidirektiivillä arvonlisäverodirektiiviin lisättyä 369 q artiklaa.

134 o §. Voimassa oleva säännös liikaa ilmoitetun veron palauttamisesta hakemuksen tai muun saadun selvityksen perusteella sekä palauttamisen määräajasta ehdotetaan siirrettäväksi 134 q §:ään.

Pykälään otettaisiin sen sijasta aikaisemmin 134 l §:ään sisältynyt säännös oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain veronmääräämistä koskevien säännösten soveltamisesta toiseen jäsenvaltioon suoritettavaan veroon.

134 p §. Voimassa oleva säännös erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle takaisin maksettavalle verolle maksettavasta korosta ehdotetaan siirrettäväksi 134 r §:ään

Pykälään otettaisiin sen sijasta aikaisemmin 134 n §:ään sisältynyt säännös ohjauksesta ja ennakkoratkaisusta annettujen säännösten soveltamisesta erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen.

134 q §. Pykälässä säädetään siitä, että laskunantovelvollisuutta koskevaa 209 b §:n ei sovelleta erityisjärjestelmää käyttävään Suomen tunnistamisjäsenvaltioksi valinneeseen verovelvolliseen siltä osin, kuin kysymys on toiseen jäsenvaltioon tilitettävästä verosta.

Etämyyntidirektiivillä 219 a artiklan 2 kohtaan lisätyn säännöksen mukaan laskutukseen sovelletaan siinä jäsenvaltiossa sovellettavia sääntöjä, jossa erityisjärjestelmää käyttävä myyjä on rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi. Erityisjärjestelmien piiriin kuuluviin myynteihin sovelletaan siten tunnistamisjäsenvaltion laskutussääntönsä. Pykälän nykyinen säännös olisi siten tarpeeton.

Nykyisin sovellettavan täytäntöönpanoasetuksen 61 artiklan 1 kohdan mukaan kolmansien maiden järjestelmän ja unionin järjestelmän veroilmoituksen muutokset on tehtävä antamalla kyseiselle verokaudelle korvaava ilmoitus.

Pykälän 1 momenttiin otettaisiin etämyyntidirektiivillä muutettuja arvonlisäverodirektiiviin 365 ja 369 g artiklaa sekä arvonlisäverodirektiiviin lisättyä 369 t artiklaa vastaavat säännökset erityisjärjestelmissä annettavassa veroilmoituksessa olevan virheen korjaamisesta ja sen määräajasta. Momentti koskisi tilannetta, jossa Suomi on tunnistamisjäsenvaltio. Liikaa tai liian vähän suoritettua veron määrää olisi ilmoitettava jonkin myöhemmän verokauden veroilmoituksessa kulutusjäsenvaltioittain ja verokausittain. Verovelvollinen ei voisi jatkossa korjata virhettä antamalla korjattavalle verokaudelle korvaavan ilmoituksen. Vaikka virheet korjattaisiin lakiehdotuksen mukaan joltakin seuraavalta verokaudelta annettavassa veroilmoituksessa, virheiden määrä luonnollisesti muuttaisi kyseiselle jäsenvaltiolle virheen tapahtumisverokaudella ilmoitettuja tietoja.

Täytäntöönpanoasetuksen 61 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan kolmen vuoden määräaika koskee tunnistamisjäsenvaltion kautta annettavia korjaustietoja. Toisen alakoh-

dan mukaan tällä ei ole vaikutusta arvonlisäveron vahvistamista ja muutoksia koskeviin kulutusjäsenvaltion sääntöihin. Kolmen vuoden määräaika koskee siis vain tunnistamisjäsenvaltion kautta tehtäviä oikaisuja. Jos kulutusjäsenvaltion lainsäädäntö mahdollistaa korjaustietojen antamisen tämän jälkeenkin, nuo tiedot olisi annettava suoraan kyseiselle kulutusjäsenvaltiolle.

Pykälän 2 momentissa täydennettäisiin 1 momenttia toteamalla selvyuden vuoksi, että liikaa tai liian vähän ilmoitetun veron määrä pienentää tai suurentaa sen verokauden 133 i, 133 p ja 133 x §:n 1 momentissa tarkoitettua tilitettävää veroa, jolta annettavassa veroilmoituksessa korjaus on tehty. Tilitettävällä verolla tarkoitetaan kulutusvaltioille verokaudelta yhteensä suoritettavien verojen määrää. Verovelvollisen olisi siis maksettava tunnistamisjäsenvaltiolle näin laskettu, kulutusjäsenvaltioille yhteensä virheen korjaamisverokaudelta suoritettavien verojen yhteismäärä. Jos jollekin kulutusjäsenvaltiolle virheen korjaamisverokaudelta suoritettavien verojen yhteismäärä muodostuu korjausten johdosta negatiiviseksi, negatiivinen määrä ei pienennä verokaudelta tilitettävää veroa. Toiselle kulutusjäsenvaltiolle aiemmalla verokaudella liikaa ilmoitetun veron määrä ei siis voi pienentää muille kulutusjäsenvaltioille tunnistusjäsenvaltion kautta maksettavan veron määrää.

Pykälän 3 momentin mukaan erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, olisi Suomeen suoritettavan veron osalta noudatettava tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia, 1 ja 2 momenttia vastaavia säännöksiä.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin Suomeen suoritettavan veron osalta tilanteesta, jossa verokauden suoritettava vero ei riittäisi kattamaan verovelvollisen kyseisellä verokaudella tekemien korjausten määrää. Kyse olisi verovelvollisen vahingokseen tekemistä virheistä. Jos verokauden Suomeen suoritettava vero olisi pienempi kuin tällä verokaudella tehdyt virheiden korjaukset, ylittävä osuus liikaa maksetusta verosta palautettaisiin verovelvolliselle. Verohallinto maksaisi tällöin kattamatta jääneen liikaa maksetun veron verovelvolliselle, ellei palautusta olisi käytettävä veron tai muun saatavan suorituksiksi.

Voimassaolevan 134 o §:n mukaan, jos erityisjärjestelmää käyttävä verovelvollinen on ilmoittanut erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista liiketoimista verokaudella Suomeen tilitettävän veron liian suurena, liikaa maksettu vero palautetaan hänelle hakemuksen tai muun saadun selviytyksen perusteella. Säännöstä sovelletaan nykyisin silloin, kun verovelvollinen ei ole voinut tehdä korjausta antamalla oikaisuilmoituksen. Palautushakemus on tehtävä viimeistään kolmantena kalenterivuonna sen kalenterivuoden päättymisestä, jolta verovelvollinen on ilmoittanut liikaa veroa. Palautus voidaan tehdä tuon määräajan päättymisen jälkeenkin edellyttäen, että verovelvollinen on tehnyt vaatimuksensa mainitussa määräajassa. Tällä säännöksellä on erityisjärjestelmän verovelvollisille mahdollistettu yhtä pitkä määräaika virheen oikaisemiselle kuin muillakin arvonlisäverovelvollisilla.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin nykyistä 134 o §:ää vastaavasti mahdollisuudesta hakea liika maksetun veron palautusta. Nykytilasta poiketen pykälässä täsmennettäisiin tilanteet, joissa palautusta voisi hakea. Kyse olisi tilanteista, joissa korjaustietojen ilmoittaminen tunnistamisjäsenvaltion kautta ei olisi enää mahdollista. Momentissa todettaisiin lisäksi selvyuden vuoksi, että liian vähän ilmoitetun veron määräämiseen sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin määräajasta, jossa 5 momentissa säädettäväksi ehdotettu hakemus olisi tehtävä. Nykyiseen tapaan palautuksen hakemisen määräaika olisi yhtenäistetty Suomeen rekisteröityneiden verovelvollisten korjauksia koskevan määräajan kanssa. Nykytilaa vastaavasti vero voitaisiin palauttaa määräajan jälkeenkin edellyttäen, että verovelvollisen hakemus olisi tullut määräajassa Verohallintoon.

134 r §. Voimassa oleva säännös oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain myöhästymismaksua ja veronkorotusta koskevien säännösten soveltamisesta erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ehdotetaan siirrettäväksi lakiin lisättävään 134 s §:ään.

Pykälään otettaisiin sen sijasta aikaisemmin 134 p §:ään sisältynyt säännös erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle takaisin maksettavalle verolle maksettavasta korosta.

134 s §. Lakiin lisättävän pykälän 1 momenttiin otettaisiin nykyisin 134 r §:ssä oleva säännös. Pykälän mukaan erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain myöhästymismaksua ja veronkorotusta koskevia säännöksiä siltä osin kuin kysymys on toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta. Myöhästymismaksua ja veronkorotusta koskevia säännöksiä sovelletaan siis erityisjärjestelmiin silloin, kun kyse on Suomeen suoritettavasta verosta. Säännös soveltuu Suomeen suoritettavaan veroon myös silloin, kun verovelvollinen on tunnistautunut Suomeen. Säännös koskisi jatkossa myös maahantuonnin erityisjärjestelmää käyttävää verovelvollista.

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 36 §:n 2 momentin mukaan, jos oikaisuilmoitus on annettu enintään 45 päivää ilmoituksen antamisen jälkeen, myöhästymismaksua ei määrätä. Pykäläehdotuksen 2 momentissa säädettäisiin poikkeuksesta tähän säännökseen. Jos kolmansien maiden tai unionin järjestelmää käyttävä verovelvollinen antaisi Suomeen suoritettavan veron osalta lakiehdotuksen 134 q §:ssä tarkoitetun oikaisuilmoituksen viimeistään oikaistavaa verokautta seuraavan verokauden veroilmoitukselle säädettynä määräpäivänä, myöhästymismaksua ei määrättäisi. Myöhästymismaksun määrä olisi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 36 §:n 2 momentin perusteella kaksi prosenttia myöhässä ilmoitetun maksettavan veron määrästä.

Verolle lasketaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain mukaisesti viivästyskorkoa laissa säädettyä viimeistä maksupäivää seuraavasta päivästä veron suorittamispäivään.

134 t §. Lakiin lisättävässä pykälässä säädettäisiin siitä, miten oma-aloitteisten verojen menettelylain 44 ja 61 §:ssä tarkoitettu määräaika laskettaisiin erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen ja välittäjän Suomeen suoritettavan veron osalta. Määräaika laskettaisiin sitä kalenterivuotta seuraavan vuoden alusta, johon kuuluvalta verokaudelta vero olisi tullut ilmoittaa ja maksa. Pykälä koskisi kaikkia erityisjärjestelmiä. Määräajan laskeminen vastaisi kolmansien maiden järjestelmän ja unionin maiden järjestelmän osalta nykytilaa. Nykyisin näitä järjestelmää sovellettaessa määräajan laskeminen määräytyy 134 f §:n yleisviittauksen nojalla sen mukaisesti, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 4 §:n 1 momentissa säädetään.

Säännöstä sovellettaisiin myös niihin kolmansien maiden ja maahantuonnin erityisjärjestelmien verovelvollisiin, jotka ovat tunnistautuneet Suomeen ja ilmoittavat verotietoja myös Suomeen kulutusjäsenvaltiona.

137 a §. Arvonlisäverolakin otettaisiin uusi säännös sellaisten myyntien ajallisesta kohdistamisesta, joihin sovellettaisiin lakiehdotuksen 19 b §:ää. Ehdotetun 19 b §:n 1 momentin mukaan, kun elinkeinonharjoittaja mahdollistaa markkinapaikkaa, alustaa, portaalia tai vastaavaa sähköistä rajapintaa käyttämällä toisen elinkeinonharjoittajan suorittaman myynnin, hänen katsotaan myyneen tavarat ostajalle ja toisen elinkeinonharjoittajan myyneen ne hänelle. Tätä sovelletaan 19 b §:n 2 momentin mukaan maahantuotavien tavaroiden etämyyntiin, kun tavarat sisältyvät todelliselta arvoltaan enintään 150 euron lähetyksiin, ja Yhteisöön sijoittautumattoman elinkeinonharjoittajan muulle kuin elinkeinonharjoittajalle Suomessa tai muussa jäsenvaltiossa suorittamaan tavaroiden myyntiin.

Vero kohdistettaisiin näissä tilanteissa sille kalenterikuukaudelle, jonka aikana veron suorittamisvelvollisuus on 16 b §:n mukaan syntynyt. Lakiehdotuksen 16 b §:n mukaan velvollisuus suorittaa vero 19 b §:ssä tarkoitettusta tavaran myynnistä myynnin mahdollistavalle elinkeinonharjoittajalle ja tämän elinkeinonharjoittajan suorittamasta myynnistä syntyy maksun hyväksymisajankohtana. Toisen elinkeinonharjoittajan ja sähköisen rajapinnan ylläpitäjän myynnit tapahtuisivat siis saman aikaisesti.

Säännös perustuisi etämyyntidirektiiveillä arvonlisäverodirektiiviin lisättyyn 66 a artiklaan.

209 a §. Pykälässä säädetään siitä, missä tilanteissa Suomen arvonlisäverolain laskutusta koskevia säännöksiä eli 209 b–209 g §:ää sovelletaan.

Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin selvyuden vuoksi viittaus 5 momentin sisältämään poikkeukseen.

Pykälän 4 momenttiin otettaisiin ensimmäisellä etämyyntidirektiivillä arvonlisäverodirektiiviin lisättyä 219 a artiklan 2 kohdan b alakohtaa vastaava säännös. 12 a luvussa tarkoitettussa erityisjärjestelmässä ilmoitettavien myyntien laskutukseen sovellettaisiin Suomen laskutusta koskevia säännöksiä, jos tunnistamisjäsenvaltio olisi Suomi.

Pykälän 4 momentin alkuosan mukaan poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, 209 b–209 g §:ää ei sovelleta toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen myyjän Suomessa suorittamaan myyntiin, josta ostaja on 2 a tai 9 §:n nojalla verovelvollinen ja josta myyjä laatii laskun. Tämä säännös otettaisiin 5 momentin 1 kohtaan. Momentin 2 kohtaan otettaisiin uusi säännös siitä, että arvonlisäverolain laskutusta koskevia säännöksiä ei sovelleta 12 a luvussa tarkoitettussa erityisjärjestelmässä ilmoitettavaan myyntiin, jos tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio.

Pykälän nykyinen 5 momentti siirtyisi 6 momentiksi ja siihen otettaisiin nykyisin 4 momenttiin sisältyvä määritelmä siitä, milloin myyjän katsotaan sijoittautuneen toiseen jäsenvaltioon. Myyjä olisi 5 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla sijoittautunut toiseen jäsenvaltioon, jos hän luovuttaa tavarat tai suorittaa palvelut toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevasta kiinteästä toimipaikasta tai, kun luovutus tai suoritus ei tapahdu mistään kiinteästä toimipaikasta, jos myyjän liiketoiminnan kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa.

209 b §. Pykälässä säädetään laskunantovelvollisuudesta. Pykälän 1 momentin pääsäännön mukaan lasku on annettava, jos ostajana on elinkeinonharjoittaja tai oikeushenkilö, joka ei ole elinkeinonharjoittaja. Pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan lasku on annettava myös 63 a §:ssä tarkoitettusta Suomessa tapahtuvan tavaran kaukomyynnistä, kun ostaja on yksityishenkilö. Lain 63 a §:ssä säädetään tavaran kaukomyynnin myyntimaasta tilanteessa, jossa tavaran kuljetus päättyy Suomeen.

Säännöstä muutettaisiin siten, että viittaus 63 a §:ään korvattaisiin viittauksella uuteen etämyyntin määritelmiä koskevaan 19 a §:ään.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, jonka mukaan 1 momentista ja 2 momentin 1 kohdasta poiketen laskua ei olisi annettava myynneistä, jotka on ilmoitettava unionin järjestelmässä. Säännös vastaisi etämyyntidirektiivillä muutettua arvonlisäverodirektiivin 220 artiklan 1 kohdan 2 alakohtaa.

209 e §. Pykälän 2 momentissa säädetään siitä, että jos osa 1 momentin mukaan laskulta vaadittavista tiedoista sisältyy ostajalle aiemmin annettuun tai ostajalla olevaan asiakirjaan, näiden

asiakirjojen katsotaan yhdessä muodostavan laskun. Tätä ei kuitenkaan sovelleta 63 a §:ssä tarkoitettuun tavaran kaukomyyntiin. Momenttia muutettaisiin siten, että siinä viitattaisiin 63 a §:n sijasta lakiehdotuksen mukaiseen uuteen etämyyntiä koskevaan 19 a §:ään. Nykyistä säännöstä vastaavasti etämyynnit siis suljettaisiin pois säännöksen soveltamisalasta.

209 f §. Pykälään sisältyy säännös kevennetyistä laskumerkintävaatimuksista erityistilanteissa. Pykälän 2 momentin mukaan kevennetyt vaatimukset eivät koske 63 a §:ssä tarkoitettua tavaran kaukomyyntiä. Momenttia muutettaisiin siten, että siinä viitattaisiin 63 a §:n sijasta uutta etämyyntiä koskevaan 19 a §:ään. Kevennetyt vaatimukset eivät siten jatkossakaan koskisi tavaran etämyyntiä.

209 j §. Pykälää muutettaisiin siten, että sen 1–4 momentissa viitattaisiin 19 a §:n sijasta lakiehdotuksen 19 c §:ään, johon on otettu nykyistä 19 a §:ää vastaava säännös.

209 u §. Pykälässä säädettäisiin sähköisten rajapintojen ylläpitäjien kirjanpitovelvollisuudesta. Se perustuisi etämyyntidirektiivillä arvonlisäverodirektiiviin lisättyyn 242 a artiklaan. Muutos olisi tarpeen, jotta jäsenvaltiot voisivat todentaa, että arvonlisäverot on tilitetty oikein.

Täytäntöönpanoasetuksen artiklassa 54 c määritellään tarkemmin, milloin sähköisen rajapinnan ylläpitäjä on kirjanpitovelvollinen ja mitkä tiedot on sisällyttävä kirjanpitoon.

6.2 Laki Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön

3 §. Pykälän mukaan sovellettaessa arvonlisäverolain 18 a ja 18 b §:ää Ahvenanmaan maakunnan ei katsota kuuluvan Suomen alueeseen. Kyseiset säännökset koskevat tavaroiden siirtoa Suomesta toiseen jäsenvaltioon sekä tavaroiden siirtoja call off -varastojärjestelyjen mukaisesti Suomesta toiseen jäsenvaltioon.

Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi viittaukset arvonlisäverolakiin ehdotettuihin 19 a ja 19 b §:ään eli Ahvenanmaa suljettaisiin Suomen alueen ulkopuolelle näitä säännöksiä sovellettaessa.

Ehdotetussa arvonlisäverolain 19 a §:ssä säädettäisiin sekä Yhteisön sisäisen että maahantuotavien tavaroiden etämyynnin käsitteet. Yhteisön sisäisen etämyynnin käsitettä ei voitaisi soveltaa Ahvenanmaalle tapahtuviin myynteihin, koska Ahvenanmaa ei kuulu Yhteisön veroalueeseen. Samasta syystä Ahvenanmaalta muualle Suomeen tapahtuva etämyynti olisi katsottava arvonlisäverolain 19 a §:ssä tarkoitetuksi maahantuotavien tavaroiden etämyynniksi 19 a §:ssä säädettyihin edellytyksiin, joten Ahvenanmaa tulisi tältäkin osin sulkea Suomen alueen ulkopuolelle 19 a §:ää sovellettaessa. Pykälän 2 momenttiin otettaisiin oma käsite Ahvenanmaan maakuntaan Yhteisön ulkopuolelta maahantuotavien tavaroiden etämyynnistä. Pitkälti mainituista syistä Ahvenanmaa olisi suljettava Suomen alueen ulkopuolelle myös ehdotettua sähköisen rajapinnan ylläpitäjän verovelvollisuutta koskevaa arvonlisäverolain 19 b §:ää sovellettaessa. Sähköisen rajapinnan ylläpitäjän verovelvollisuudesta otettaisiin erityissäännös pykälän 3 momenttiin.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi 2 momentti, joka sisältäisi Yhteisön ulkopuolelta maakuntaan maahantuotavien tavaroiden etämyynnin määritelmän. Käsitettä tarvittaisiin, sillä ehdotetussa arvonlisäverolain 133 r §:ssä tarkoitettua maahantuonnin erityisjärjestelmän soveltamisalaa ehdotetaan lakiehdotuksen 25 b §:n 2 momentissa laajennettavaksi tällaiseen myyntiin. Tilanne, jossa maahantuonti tapahtuu muualla Suomessa ja tavara kuljetetaan ostajalle maakuntaan, ei kuuluisi käsitteen piiriin. Käsite ei myöskään kattaisi tilannetta, jossa tavara on maahantuotu

toiseen jäsenvaltioon, ja kuljetetaan sieltä maakuntaan. Muilta osin määritelmä vastaisi pitkälti arvonlisäverolakiin ehdotetun 19 a §:n 2 momentin määritelmää.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi 3 momentti sähköisen rajapinnan ylläpitäjän verovelvollisuudesta, kun se mahdollistaa toisen elinkeinonharjoittajan suorittaman, Yhteisön ulkopuolelta maakuntaan maahantuotavien tavaroiden etämyynnin. Säännös vastaisi arvonlisäverolakiin ehdotettua 19 b §:ää sen 1 kohdassa tarkoitetun, Yhteisön ulkopuolelta maahantuotujen enintään 150 euron arvoisten tavaroiden etämyynnin osalta. Sähköisen rajapinnan ylläpitäjän katsottaisiin myyneen tavarat ostajalle ja toisen elinkeinonharjoittajan myyneen ne rajapinnan ylläpitäjälle. Säännöstä sovellettaisiin vain tilanteessa, jossa myynti tapahtuu lain 6 ja 6 a §:n mukaan Ahvenanmaalla. Koska lakiehdotuksen 25 b §:n 2 momentissa ehdotetaan laajennettavaksi maahantuonnin erityisjärjestelmän soveltamisalaa Yhteisön ulkopuolelta Ahvenanmaalle tuotavien tavaroiden etämyyntiin, olisi tällaiseen myyntiin johdonmukaista soveltaa myös sähköisen rajapinnan ylläpitäjän verovelvollisuutta arvonlisäverolakiin ehdotettua säännöstä vastaavasti.

Momentissa viitattaisiin arvonlisäverolakiin lisättäväksi ehdotettuihin säännöksiin veron suorittamisen syntyajankohdasta ja veron ajallisesta kohdistamisesta sekä kuljetuksen liittymisestä sähköisen rajapinnan ylläpitäjän suorittamaan myyntiin. Koska kuljetus liittyisi ehdotetun arvonlisäverolain 63 b §:n mukaan sähköisen rajapinnan ylläpitäjän suorittamaan myyntiin, ei toisen elinkeinonharjoittajan myynti sähköisen rajapinnan ylläpitäjälle tapahtuisi Ahvenanmaalla tai Yhteisön veroalueella. Lakiehdotuksen 6 a §:n mukaan maahantuonnin erityisjärjestelmässä ilmoitettava sähköisen rajapinnan ylläpitäjän suorittama myynti tapahtuisi Ahvenanmaalla. Sähköisen rajapinnan ylläpitäjän verovelvollisuus koskisi vain tilannetta, jossa tavaroiden tuonti tapahtuu Ahvenanmaalla ja kuljetus ostajalle päättyy siellä.

Ehdotetun 3 momentin johdosta tavarahan myyjän tai sähköisen rajapinnan ylläpitäjän ei tarvitsisi selvittää sitä, päättyykö tavarahan kuljetus Ahvenanmaalla vai Manner-Suomessa.

5 §. Pykälän mukaan sovellettaessa arvonlisäverolain 63, 63 a–63 c, 63 e, 63 f ja 63 h §:ää Ahvenanmaan maakunnan ei katsota kuuluvan Suomen alueeseen. Kyseiset säännökset koskevat tavaroiden myynnin ja yhteisöhankinnan tapahtumista Suomessa.

Koska Ahvenanmaa ei kuulu Yhteisön veroalueeseen, Ahvenanmaalta muualle Suomeen tuotaviin tavaroihin on EU-lainsäädännön mukaan sovellettava maahantuontia koskevia säännöksiä. Tämän vuoksi Ahvenanmaa on jatkossakin suljettava Suomen alueen ulkopuolelle muutettavaksi ehdotettua arvonlisäverolain 63 a §:n etämyynnin myyntimaasäännöstä sovellettaessa. Tämä tarkoittaisi, että kyseisen säännöksen maahantuonnin erityisjärjestelmässä ilmoitettavan etämyynnin myyntimaata koskeva 3 momentti soveltuisi Ahvenanmaalta muualle Suomeen tuotavien tavaroiden etämyyntiin eli tällainen etämyynti tapahtuisi muualla Suomessa momentissa säädetyin edellytyksin.

Pykälää muutettaisiin siten, että siitä poistettaisiin viittaus arvonlisäverolain 63 b §:ään, jossa ei enää arvonlisäverolakia koskevan ehdotuksen mukaan säädettäisi etämyynnin myyntimaasta vaan kuljetuksen liittämistä sähköisten rajapintojen myyntiin, ja lisättäisiin viittaus etämyynnin ja tiettyjen palvelujen myyntimaan raja-arvoa koskevaan, arvonlisäverolakiin lisättäväksi ehdotettuun 69 m §:ään.

Arvonlisäverolakiin lisättäväksi ehdotetussa 69 m §:ssä säädettäisiin 10 000 euron raja-arvosta, johon saakka myyntimaa olisi se jäsenvaltio, josta tavarahan kuljetus ostajalle alkaa tai josta palvelut myydään ostajalle. Tuo raja-arvo olisi yhteinen kaikille jäsenvaltioille ja sitä laskettaessa otettaisiin huomioon vain Yhteisön alueella tapahtuneet myynnit. Tämä tarkoittaisi sitä, etteivät muut jäsenvaltiot olisi velvollisia raja-arvoa laskettaessa ottamaan huomioon Ahvenanmaalla

suoritettuja myyntejä. Myöskään Suomi ei voisi ottaa näitä myyntejä huomioon raja-arvoa laskehtaessa.

6 §. Koska voimassa olevan 6 a §:n säännös ehdotetaan siirrettäväksi uuteen 6 b §:ään, pykälän 2 ja 3 momenttia muutettaisiin niissä olevan viittauksen tarkistamiseksi.

6 a §. Voimassa olevan 6 a §:n säännös ehdotetaan siirrettäväksi uuteen 6 b §:ään ja 6 a §:ään otettaisiin säännös Yhteisön ulkopuolelta Ahvenanmaalle maahantuotavien tavaroiden etämyynnin tapahtumisesta maakunnassa, kun myynti olisi ilmoitettava maahantuonnin erityisjärjestelmässä.

Säännöstä tarvittaisiin, sillä lakiehdotuksen 25 b §:n 2 momentin mukaan maahantuonnin erityisjärjestelmää sovellettaisiin myös Ahvenanmaalle Yhteisön ulkopuolelta tuotavien tavaroiden myyntiin.

Pykälään otettaisiin selkeyden vuoksi viittaus muutettavaksi ehdotettuun arvonlisäverolain 94 §:n 1 momentin 24 kohtaan, jonka mukaan tavaroiden maahantuonti olisi veroton, jos erityisjärjestelmää käyttävälle elinkeinonharjoittajalle erityisjärjestelmän käyttämistä varten annettu tunniste on ilmoitettu Tullille viimeistään tuonti-ilmoituksen antamishetkellä.

6 b §. Lakiin lisättäisiin uusi 6 b §, johon otettaisiin nykyisin 6 a §:ssä oleva säännös. Samalla pykälän 2 momentin sanontoja selvennettäisiin muuttamalla sana täällä sanaksi maakunnassa.

22 §. Pykälän 3 momentissa säädetään mahdollisuudesta pidennettyyn ilmoitus ja maksuaikaan Ahvenanmaan ja muun Suomen välisissä tuonneissa. Momentin mukaan kun ilmoittajalla on 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa oikeus ilmoittaa Ahvenanmaan maakunnasta muualle Suomeen taikka muualta Suomesta maakuntaan kalenterikuukauden aikana maahan tuodut tavarat Tullille yhdellä kertaa, ilmoitus on annettava ja arvonlisävero on maksettava viimeistään kalenterikuukautta seuraavan toisen kuukauden 12 päivänä. Pykälän 1 momentin mukaan velvollinen suorittamaan veron maahantuonnista Ahvenanmaan ja muun Suomen välillä on välillinen edustaja, jos edustajan päämiehenä on luonnollinen henkilö, jonka mahdollisesti harjoittamaan liiketoimintaan tuonti ei liity, tai oikeushenkilö, jota ei ole merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin.

Pykälään ehdotetaan selvyyden vuoksi lisättäväksi 4 momentti, jossa säädettäisiin poikkeus 3 momentin soveltamiseen silloin, kun tuonnista suoritettavan veron ilmoittamiseen ja maksamiseen käytettäisiin arvonlisäverolakia koskevan lakiehdotuksen 97 §:ssä tarkoitettua yksinkertaistettua erityisjärjestelyä. Yksinkertaistetun verorajamenettelyn soveltaminen ei olisi mahdollista tuontiin, johon sovellettaisiin mainittua erityisjärjestelyä.

Arvonlisäverolain 12 a luvussa tarkoitettut erityisjärjestelmät

25 b §. Pykälän edellä oleva otsikko ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan erityisjärjestelmiä koskeviin säännöksiin ehdotettuja muutoksia.

Pykälässä säädetään unionin järjestelmän ja kolmansien maiden järjestelmän soveltamisesta myös Ahvenanmaalla tapahtuviin radio- ja televisiolähetys-, tele- ja sähköisten palvelujen myynteihin. Pykälän 1 momentin mukaan arvonlisäverolain 12 a luvussa tarkoitettuja erityisjärjestelmiä sovelletaan myös silloin, kun erityisjärjestelmää käyttävä verovelvollinen myy tällaisen palvelun muulle kuin elinkeinonharjoittajalle ja luovuttaa palvelun ostajalle, joka on si-

joittautunut Ahvenanmaan maakuntaan tai jonka kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on maakunnassa. Tätä ei kuitenkaan sovelleta unionin järjestelmään, kun tunnistamisjäsenvaltio on Suomi.

Koska kolmansien maiden ja unionin järjestelmän soveltamisalaa ehdotetaan arvonlisäverolakia koskevassa lakiehdotuksessa laajennettavaksi kaikkiin palveluihin etämyyntidirektiivin mukaisesti, poikkeuslaissa kansallisella tasolla tehtyä, näiden erityisjärjestelmien soveltamisalan laajennusta Ahvenanmaalla tapahtuviin myynteihin ehdotetaan muutettavaksi vastaavasti. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että näiden erityisjärjestelmien soveltamisala laajennettaisiin kattamaan kaikki palvelut, joiden myynti tapahtuu myyntimaasäännösten mukaan Ahvenanmaalla. Erityisjärjestelmää käyttävän olisi siten käytettävä järjestelmää myös Ahvenanmaalla tapahtuvaan myyntiin.

Unionin järjestelmää ei sitä vastoin voitaisi soveltaa tavarain etämyyntiin Ahvenanmaalle, koska tavarain myyntiin toisesta jäsenvaltiosta tai muualta Suomesta Ahvenanmaalle sovelletaan vientiä ja maahantuontia koskevia säännöksiä.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi arvonlisäverolakia koskevan lakiehdotuksen 133 r §:ssä tarkoitetun maahantuonnin erityisjärjestelmän soveltamisesta Yhteisön ulkopuolelta Ahvenanmaalle maahantuotaviin tavariin. Tavarain kuljetuksen olisi tapahduttava Yhteisön ulkopuolelta suoraan Ahvenanmaalle. Erityisjärjestelmää ei voisi soveltaa, jos tuonti tapahtuisi Manner-Suomessa tai jossain muussa jäsenvaltiossa ja kuljetus päättyisi Ahvenanmaalla. Erityisjärjestelmää voisi soveltaa vain muulle kuin elinkeinonharjoittajalle tapahtuneisiin myynteihin. Tavarain myyjän tai sähköisen rajapinnan ylläpitäjän ei siten tarvitsisi selvittää sitä, päättykö tavarain kuljetus Ahvenanmaalla vai Manner-Suomessa. Säännös olisi tarpeen myös Tullin kannalta menettelyn hallinnollisen yksinkertaisuuden vuoksi. Erityisjärjestelmää käyttävän olisi siten käytettävä järjestelmää myös Yhteisön ulkopuolelta Ahvenanmaalle tuotaviin tavariin.

Voimassa olevan pykälän 2 momentin mukaan erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, on 1 momentissa tarkoitetun myynnin osalta erikseen annettava veroilmoitus ja maksettava vero Suomeen. Tämä säännös otettaisiin 3 momenttiin ja siihen tehtäisiin sekä lakiehdotuksen 2 momentista että ehdotetuista arvonlisäverolain muutoksista aiheutuvat muutokset lakiviitauksiin. Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen olisi siis jatkossakin ilmoitettava ja maksettava vero erikseen suoraan Suomeen, jos verovelvollisen tunnistamisjäsenvaltio on muu kuin Suomi.

Nykyisin pykälän 3 momentissa oleva säännös otettaisiin uuteen 4 momenttiin ja siihen tehtäisiin ehdotetuista arvonlisäverolain muutoksista aiheutuva muutos lakiviitaukseen.

Pykälään lisättäisiin 5 momentti, jossa säädettäisiin maahantuonnin erityisjärjestelmän osalta, että pykälän 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa kulutusjäsenvaltion katsotaan olevan Suomi.

25 c §. Pykälää muutettaisiin siten, että siinä viitattaisiin 134 k §:n 1 momentin sijasta lakiehdotuksen 134 n §:n 1 momenttiin, johon on otettu nykyistä 134 k §:n 1 momenttia vastaava säännös.

25 d §. Pykälässä säädetään poikkeus 25 b §:n 1 momenttiin. Arvonlisäverolain 12 a luvussa tarkoitettuja erityisjärjestelmiä ei sovelleta 25 b §:n 1 momentissa tarkoitettulle maakuntaan sijoittautuneelle ostajalle myytyihin radio- ja televisiolähetyspalveluihin, sähköisiin palveluihin

tai telepalveluihin, jos myyjän liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa tai muualla Suomessa ja tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi. Erityisjärjestelmiä ei siis säännöksen mukaan sovelleta Ahvenanmaan sisäiseen kuluttajamyyntiin, kun tunnistamisjäsenvaltio on mu kuin Suomi. Lain 25 b §:n 1 momentin viimeisestä lauseesta johtuen unionin järjestelmää ei sovelleta Ahvenanmaan sisäiseen myyntiin myöskään silloin, kun tunnistamisjäsenvaltio on Suomi.

Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, ettei unionin järjestelmää ja kolmansien maiden järjestelmää sovellettaisi, kun myydyyn palveluun sovellettavan myyntimaasäännöksen mukaan palvelu olisi myyty maakunnassa. Muutos tarvittaisiin, koska näiden erityisjärjestelmien soveltamisala laajenisi kattamaan kaikki palvelut. Myyntimaa ei palveluiden osalta aina määräydy ostajan sijainnin perusteella.

Unionin järjestelmää ei voitaisi soveltaa jatkossakaan tällaisen palvelun myyntiin silloinkaan, kun tunnistamisjäsenvaltio on Suomi. Kyse olisi kotimaan myynnistä, johon ei voi soveltaa erityisjärjestelmää.

25 e §. Pykälässä säädetään kolmansien maiden järjestelmää käyttävän maakuntaan sijoittautuneen verovelvollisen myyjän vähennys- ja palautusoikeudesta. Koska Ahvenanmaa on osa Suomea, tällaisella myyjällä on toisin kuin muilla tätä erityisjärjestelmää soveltavilla verovelvollisilla normaali vähennysoikeus Suomessa tehdyistä hankinnoista.

Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä säädettäisiin myös maahantuonnin erityisjärjestelmää käyttävän, maakuntaan sijoittautuneen verovelvollisen myyjän normaalista vähennysoikeudesta erityisjärjestelmän mukaista toimintaa varten tehdyistä hankinnoista.

Pykälässä todettaisiin vähennysoikeuden lisäksi nimenomaisesti myös palautusoikeus.

Sellainen Ahvenanmaalle sijoittautunut verovelvollinen, joka on sijoittautunut myös Yhteisön alueelle, voisi käyttää unionin järjestelmää Yhteisön alueella tapahtuvan palvelujen myynnin ja, riippumatta sijoittautumisesta Yhteisön alueelle, Yhteisön sisäisen tavaroiden etämyynnin osalta. Jos tällaisen verovelvollisen tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, hänellä olisi normaali vähennysoikeus erityisjärjestelmän piiriin kuuluvaa toimintaa varten Suomessa tekemistään hankinnoista arvonlisäverolakia koskevan 133 q §:n 1 momentin perusteella.

6.3 Laki oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä

15 §. *Verokauden muuttuminen edellytysten puuttuessa.* Pykälän 6 momentissa säädetään edellytyksistä, joiden perusteella Verohallinto voi määrätä pidennettyä verokautta soveltavan verovelvollisen kalenterikuukauden pituiseen verokauteen.

Momenttiin ehdotetaan lisättäväksi kalenterikuukauden pituiseen verokauteen määrittämisen vaihtoehtoiseksi edellytykseksi ennakoperintälain 26 §:n 3 momentin muutosta vastaavasti, että verovelvollinen tai verovelvollisen ollessa yhteisö tai yhtymä, sen johtohenkilö, on määrätty liiketoimintakieltoon. Vastaava muutos on ehdotettu tehtäväksi arvonlisäverolain 100 a §:n 1 momenttiin.

7 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1.7.2021. Lain 134 b § ehdotetaan kuitenkin tulevaisuudessa voimaan mahdollisimman pian, kuitenkin aikaisintaan 1.4.2021.

Lakeja sovellettaisiin niihin palvelujen ja tavaroiden myynteihin, joiden veron suorittamisvelvollisuus syntyy lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Soveltamissäännös merkitsisi lakiehdotuksen 69 m §:ssä tarkoitetun tavaroiden etämyyntiä sekä sähköisten palvelujen, radio- ja televisiolähetyspalvelujen ja telepalvelujen myyntimaata koskevan 10 000 euron suuruisen raja-arvon osalta sitä, että tavaroiden etämyynnit huomioitaisiin kalenterivuoden liikevaihtoa laskettaessa vain siltä osin kuin veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt lain voimaantulon jälkeen.

Lakiehdotuksen 134 j §:n 2 momenttia, 134 k, 134 l, 134 q sekä 134 s §:ää sovellettaisiin lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen alkavalta verokaudelta ilmoitettavan veron korjaamiseen sekä maksettavaan tai palautettavaan veroon. Ennen lain voimaantuloa alkaneelta verokaudelta ilmoitettavan veron korjaamiseen sekä maksettavaan tai palautettavaan veroon sovellettaisiin tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä. Näin ollen kolmansien maiden ja unionin erityisjärjestelmän vuoden 2021 toinen neljänneskalenterivuoden pituinen verokausi kuuluisi kokonaisuudessaan vanhan menettelyn soveltamisalaan.

Täytäntöönpanoasetuksen 61 artiklan mukaan lukuihin, jotka sisältyvät vuoden 2021 toiseen ilmoituskauteen asti ulottuviin kausiin liittyvään arvonlisäveroilmoitukseen, voidaan arvonlisäveroilmoituksen toimittamisen jälkeen tehdä muutoksia ainoastaan muuttamalla kyseistä ilmoitusta eikä tekemällä siihen oikaisuja jossakin myöhemmässä ilmoituksessa. Lukuihin, jotka sisältyvät vuoden 2021 kolmannelta ilmoituskaudesta alkaviin kausiin liittyvään arvonlisäveroilmoitukseen, voidaan arvonlisäveroilmoituksen toimittamisen jälkeen tehdä muutoksia ainoastaan tekemällä siihen oikaisuja jossakin myöhemmässä ilmoituksessa.

Täytäntöönpanoasetuksen 2 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on annettava verovelvollisille ja heidän puolestaan toimiville välittäjille mahdollisuus toimittaa erityisjärjestelmiin rekisteröintiä varten arvonlisäverodirektiivin 360, 369 c tai 369 o artiklan nojalla vaaditut tiedot 1.4.2021 alkaen. Verovelvollinen tai välittäjä voisi siis antaa lakiehdotuksen 133 f, 133 m ja 133 t §:ssä tarkoitetun aloittamisilmoituksen erityisjärjestelmiin rekisteröitymistä varten jo vuoden 2021 huhtikuusta alkaen. Verohallinto voisi lain voimaantuloa valmistelevana toimenpiteinä tehdä lakiehdotuksen mukaisen erityisjärjestelmien laajennetun soveltamisalan mukaisia rekisteröintipäätöksiäkin jo ennen lain voimaantuloa, mutta päätökset koskisivat lain voimaantulon jälkeistä aikaa.

Lakiehdotuksen 134 b §:ää sovellettaisiin säännöksen voimaantulopäivänä ja sen jälkeen tehtäviin rekisteröintiä koskeviin päätöksiin. Näin ollen myös valmistelevana toimenpiteinä tehtäviin rekisteröinteihin voitaisiin soveltaa uusia säännöksiä päätösten tekemisestä ja niiden tiedoksiannosta. Nykyisten säännösten soveltaminen olisi haasteellista Verohallinnon tietojärjestelmän kannalta.

8 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Ehdotetut lait voidaan säätää tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä eikä perustuslaillisia ongelmia ole.

Automatisoitu päätöksenteko

Perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt valtioneuvoston huomiota siihen, että automatisoituun päätöksentekoon vaikuttaa sisältyvän useita hallinnon yleislaeilla nimenomaisesti säätämättömiä kysymyksiä (PeVL 7/2019 vp, s. 11, PeVL 62/2018 vp, PeVL 70/2018 vp, PeVL 78/2018

HE 18/2021 vp

vp ja PeVL 21/2020 vp). Valiokunnan mukaan on välttämätöntä pidättäytyä uusista hallinnon-alakohtaisista automatisoitua päätöksentekoa koskevista sääntelyehdotuksista (PeVL 17/2019 vp, s. 2, PeVL 7/2019 vp, s. 11 ja PeVL 21/2020 vp). Valiokunnan mukaan asiasta ja oikeusministeriön valmisteluvastuulle kuuluvan hallinnon yleislainsäädännön alan sääntelytarpeesta tulee tehdä selvitys.

Oikeusministeriö on tämän vuoden alussa asettanut hallinnon automaattista päätöksentekoa koskevaa yleislainsäädäntöä valmistelevan työryhmän, jonka määräaika päättyy vuoden loppuun mennessä.

Lakiehdotuksen mukaan rekisteröitymisestä erityisjärjestelmän käyttäjäksi annettaisiin nykyisestä poiketen aina valituskelpoinen päätös. Nämä päätökset tehtäisiin virkailijatyönä. Esityksessä ei myöskään ehdoteta otettavaksi käyttöön uutta automatisoitua päätöksentekoa koskevaa sääntelyä seuraamusten osalta. Lakiehdotuksen soveltamisalaan kuuluvien liiketoimien osalta myöhästymismaksu määrättäisiin virkailijatyönä.

Esitykseen ei siten sisälly uusia hallinnonalakohtaisia automatisoitua päätöksentekoa koskevia sääntelyehtoja.

Myöhästymismaksun oikeasuhtaisuus

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukaista myöhästymismaksua sovelletaan kaikkiin arvonlisäverolain mukaan verovelvollisiin. Lakiehdotuksen mukaan sähköiset markkinapaikat ja muut vastaavat rajapinnat otettaisiin mukaan veron kantamiseen katsomalla heidän ostaneen tavarat varsinaiselta myyjältä ja myyneen ne ostajalle. Lisäksi Yhteisön ulkopuolelta maahantuotavien, enintään 150 euron arvoisiin lähetyksiin sisältyvien tavaroiden osalta myyjillä ja markkinapaikoilla olisi mahdollisuus soveltaa maahantuonnin erityisjärjestelmää, jolloin tuonti olisi veroton ja tavaroiden myynti tulisi Yhteisön alueella verotettavaksi. Näihin myynteihin sovellettaisiin pääsääntöisesti yleistä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukaista menettelyä. Siten tällaisiin myyjiin sovellettaisiin myös lain myöhästymismaksua koskevia säännöksiä.

Useita eri verolajeja koskevan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa tarkoitetun myöhästymismaksun määräämisen edellytykset ovat olleet eduskunnan käsiteltävänä perustuslain näkökulmasta valmisteverotusmenettelyn ja autoverotusmenettelyn uudistamista koskevan hallituksen esityksen (54/2020 vp) käsittelyn yhteydessä. Valmisteverotuksessa verovelvolliset otettiin mainitun hallituksen esityksen mukaisesti myöhästymismaksua koskevien säännösten soveltamisalaan. Valiokunta totesi mietinnössään (PeVL 21/2020 vp), että hallinnollisia seuraamusmaksuja koskevien säännösten tulee täyttää sanktioiden oikeasuhtaisuuteen liittyvät vaatimukset (ks. esim. PeVL 28/2014 vp, PeVL 15/2014 vp), joihin liittyy myös kysymys seuraamusmaksun määräämättä jättämisestä. Valiokunta viittasi aiempaan kannanottoonsa, jossa pidettiin välttämättömänä, että sääntelyä täydennetään nimenomaisella säännöksellä sanktion määräämättä jättämisestä kokonaan tai osittain esimerkiksi laiminlyönnin vähäisyyden tai sille osoitetun pätevän syyn perusteella tai muutenkin, jos sanktion määrääminen olisi erityisestä syystä kohtuutonta (PeVL 49/2017 vp). Mainittua hallituksen esitystä koskevan valtiovarainvaliokunnan mietinnön (Vavp16/2020 vp) mukaan perustuslakivaliokunnan ehdottamat myöhästymismaksun määräämistä koskevat muutokset vaikuttaisivat myös sellaisiin verovelvollisiin, jotka eivät ole esillä olleen lainvalmisteluhankkeen kohteena. Lisäksi mietinnössä todetaan myöhästymismaksun olevan osa laajempaa sääntelykokonaisuutta, johon liittyy olennaisesti veronkantolain mukainen perimättä jättämismenettely sekä tulotietojärjestelmästä annetussa laissa säädetty myöhästymismaksu. Mietinnössä huomioidaan myös myöhästymismaksun määräämisen

olennainen liityntä kysymykseen automaattisesta päätöksenteosta ja oikeusministeriössä aloitettavaan automaattista päätöksentekoa koskevan yleislainsäädännön valmisteluun. Valiokunta katsoi, ettei ollut perusteltua tehdä perustuslakivaliokunnan lausunnon johdosta muutoksia oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain myöhästymismaksua koskevaan sääntelyyn tuossa vaiheessa, mutta piti tärkeänä, että myöhästymismaksua koskevan sääntelyn uudistamistarpeet arvioidaan automaattiseen päätöksentekoon liittyvän säädösvalmistelun yhteydessä huomioiden perustuslakivaliokunnan lausunnossaan esittämät näkökohdat. Oikeusministeriössä on tämän vuoden alussa asetettu edellä mainittu hallinnon automaattista päätöksentekoa koskevaa yleislainsäädäntöä valmisteleva työryhmä.

Lakiehdotuksessa myöhästymismaksua koskevaa sääntelyä ei ehdoteta laajennettavaksi koskemaan uusia verolajeja, vaan arvonlisäverovelvollisuutta koskevia säännöksiä muutettaisiin EU:n direktiivin täytäntöön panemiseksi, joten kyse on vain välillisestä myöhästymismaksun käyttöalan laajenuksesta. Edellä mainitut eduskunnan valtiovarainvaliokunnan päätelmät perustuslakivaliokunnan edellä mainitun esityksen yhteydessä esittämien huomioiden johdosta ovat sinänsä päteviä myös nyt esillä olevan ehdotetun sääntelyn osalta. Myöhästymismaksua koskevan sääntelyn uudistamistarvetta ei siten ole perusteltua tarkastella tämän lakiehdotuksen yhteydessä.

Sanoma- ja aikakauslehtien tuonti Ahvenanmaan maakuntaan

Etämyyntidirektiivin ja sen täytäntöön panemiseksi annettavan, arvonlisäverolakia koskevan lakiehdotuksen yhtenä keskeisimmistä uudistuksista on poistaa vähäarvoisten enintään 22 euron arvoisten tavaralähetysten maahantuonnin verovapaus. EU:n sisällä tapahtuvalla myynnillä ei ole ollut vastaavaa vähäarvoisten tavaroiden myynnin verovapautusta. Muutoksen tarkoituksena on poistaa vapautuksesta johtuva EU:n ulkopuolelta tapahtuvan myynnin kilpailuetu. Muutos koskisi kaikkia tavaroita ja kaikkia kuluttajia sijoittautumispaikasta riippumatta. Etämyyntidirektiivi ei koske Ahvenanmaan maakunnassa tapahtuvia myyntejä, koska maakunta ei kuulu EU:n arvonlisäveroalueeseen. Samasta syystä tavaroiden myyntiin liittyvät siirrot muualta Suomesta ja muista jäsenvaltioista Ahvenanmaalle verotetaan tavarantoiminnan maahantuontina. Koska Ahvenanmaan maakunnassa sovelletaan lähtökohtaisesti samaa arvonlisäverolain mukaista arvonlisäverojärjestelmää kuin muuallakin Suomessa, vähäarvoisen tuonnin verottomuus on lakiehdotuksessa yhdenmukaisuuden ja yhdenvertaisuuden vuoksi ehdotettu poistettavaksi myös Ahvenanmaalle suuntautuvassa tuonnissa.

Muutoksesta aiheutuvan hallinnollisen taakan vähentämiseksi ja tuontimenettelyjen sujuvoittamiseksi etämyyntidirektiivissä on säännökset uudesta maahantuonnin erityisjärjestelmästä ja uudesta maahantuonnin erityisjärjestelystä. Näitä koskevat säännösehdoitukset sisältyvät arvonlisäverolakia koskevaan lakiehdotukseen. Kyseisiä erityismenettelyjä ehdotetaan poikkeuslakia koskevan lakiehdotuksen mukaan soveltuvin osin sovellettavaksi myös Ahvenanmaalla tapahtuvaan tuontiin, vaikka EU:n säännökset eivät siihen velvoittaisi. Erityisjärjestelyssä kuljetusyritys ilmoittaisi ja maksaisi enintään 150 euron arvoisista tavaralähetyksistä suoritettavan veron tavarantoiminnan vastaanoittajan puolesta kuukausittain. Erityisjärjestelmää käytettäessä enintään 150 euron arvoisten tavaralähetysten tuonti Yhteisön ulkopuolelta Ahvenanmaalle olisi veroton, mutta myyjä ilmoittaisi ja maksaisi arvonlisäveron tavarantoiminnasta kuukausittain.

Ahvenanmaa kuuluu EU:n tullialueeseen. Molempia edellä mainittuja järjestelmiä sovellettaessa tuonti-ilmoitus olisi annettava lähetyskohtaisesti EU:n tullilainsäädännön mukaisesti yksinkertaistetulla tuonti-ilmoitustietosisällöllä. Tullilla on nettisivuillaan tuonti-ilmoituspalvelu,

jossa tuonnin tulli-ilmoituksen antaminen ja arvonlisäveron maksaminen voidaan hoitaa yksinkertaisesti. Manner-Suomen ja Ahvenanmaan maakunnan välisen tuontimenettelyn osalta on olemassa omat yksinkertaistuksensa.

Tavaroiden tilaaja voi aina käyttää edustajaa maahantuontiin liittyvien tulliselvitysvelvoitteiden täyttämässä. Tavaroiden myyjä tai kuljetusyritys voi myös toimia tuonti-ilmoituksen antajana omaan lukuunsa, jolloin he ovat verovelvollisia tuonnista vastaanottajan sijasta. Tällöin he voisivat käyttää tullilainsäädännön mahdollistamia yksinkertaistettuja menettelyjä. He voisivat EU:n alueelta tapahtuvan tuonnin osalta ilmoittaa koko kuorman yhdellä tulli-ilmoituksella sen sijaan, että jokainen lähetys pitäisi ilmoittaa erikseen. Tullissa selvitetään tämän mahdollisuuden käyttämistä myös EU:n ulkopuolelta tuotavien tilauslehtien osalta.

Perustuslakivaliokunta on todennut hallituksen esitystä arvonlisäverolain muuttamisesta (HE 53/2014 vp) koskevassa lausunnossaan (PeVL 19/2014 vp) ensinnäkin, että koska tuossa esityksessä ehdotettu muutos kohdistui jokaiseen yksittäiseen lehden tilaajaan samalla tavalla riippumatta esimerkiksi siitä, asuuko hän valtakunnassa vai Ahvenanmaan maakunnassa, tästä näkökulmasta ehdotettu sääntely oli yleisen yhdenvertaisuusperiaatteen kannalta ongelmaton. Valiokunta totesi myös, että tavanomainen arvonlisäverovelvollisuus ei perustuslakivaliokunnan mielestä sellaisenaan merkitse ennakkollista estettä eikä muutoinkaan muodostu perusoikeutena turvatus sananvapauden kannalta ongelmalliseksi rajoitukseksi.

Etämyyntidirektiivin ja nyt annettavien lakiehdotusten mukaan vähäarvoisten tavaroiden maahantuonnin verollisuus koskisi yhdenmukaisesti kaikkia maahantuojia ja kaikkia tavaroita. Esitys täyttää perustuslain yhdenvertaisuusperiaatteen ja sananvapauden vaatimukset myös Ahvenanmaalle sijoittautuneiden kuluttajien tilaamien aikakausi- ja sanomalehtien osalta. Ahvenanmaalle tilattavia aikakausi- ja sanomalehtiä koskeva verovapaus olisi vastoin muutoksen tavoitteita ja asettaisi Ahvenanmaalle sijoittautuneet kuluttajat parempaan asemaan muualla sijoittuneisiin kuluttajiin verrattuna.

Ponsi

Koska etämyyntidirektiiveissä on säännöksiä, jotka ehdotetaan pantaviksi täytäntöön lailla ja joita ehdotetaan täydennettäväksi lailla, annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**arvonlisäverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan arvonlisäverolain (1501/1993) 19 a §:n edellä oleva väliotsikko, sellaisena kuin se on laissa 453/2005,

muutetaan 9 §:n 2 momentti, 18 b §:n 1 momentti, 19 a ja b §, 26 a §:n 3 momentti, 63 §:n 2 momentti, 63 a § ja sen edellä oleva väliotsikko, 63 b ja 69 i §, 72 b §:n 3–6 momentti, 94 §:n 1 momentin 24 kohta, 100 a §:n 1 momentti, 101 b §:n 1 momentti, 131 §:n 1 momentin 1 kohta, 12 a luvun otsikko, 133 d § ja sen edellä oleva väliotsikko, 133 e, 133 g ja 133 h §, 133 i §:n 1 momentti, 133 j §, 133 k § ja sen edellä oleva väliotsikko, 133 l–133 o §, 133 p §:n 1 momentti, 133 q §, 134 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 134 b §, 134 c §:n 2 momentti, 134 e §:n 1 momentti, 134 f, 134 i–134 l ja 134 n–134 r §, 209 a §, 209 b §:n 2 momentti, 209 e §:n 2 momentti, 209 f §:n 2 momentti ja 209 j §,

sellaisina kuin ne ovat, 9 §:n 2 momentti ja 72 b §:n 4 momentti laissa 886/2009, 18 b §:n 1 momentti laeissa 1767/1995, 399/2012 ja 1113/2019, 19 a § laissa 453/2005, 19 b § laissa 1061/2007, 26 a §:n 3 momentti ja 63 §:n 2 momentti laissa 1113/2019, 63 a § laeissa 1486/1994, 915/2001, 935/2004, 886/2009 ja 1392/2010 ja sen edellä oleva väliotsikko laissa 1486/1994, 63 b § laeissa 1486/1994, 935/2004, 886/2009 ja 1392/2010, 69 i § laissa 545/2018, 72 b §:n 3 ja 6 momentti laissa 1767/1995, 72 b §:n 5 momentti ja 94 §:n 1 momentin 24 kohta laissa 1392/2010, 100 a §:n 1 momentti ja 101 b §:n 1 momentti laissa 523/2017, 131 §:n 1 momentin 1 kohta, 12 a luvun otsikko, 133 d § ja sen edellä oleva väliotsikko, 133 g ja 133 h §, 133 i §:n 1 momentti ja 133 k § ja sen edellä oleva väliotsikko, 133 l–133 o §, 133 p §:n 1 momentti, 134 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 134 c §:n 2 momentti, 134 e §:n 1 momentti, 134 i, 134 k, 134 n, 134 o ja 134 q § laissa 505/2014, 133 e § laeissa 505/2014 ja 545/2018, 133 j § laissa 971/2002, 133 q § ja 134 b § laeissa 505/2014 ja 773/2016, 134 f § laeissa 23/2018 ja 342/2019, 134 j, 134 p ja 134 r § laissa 342/2019, 134 l § laissa 773/2016, 209 a § laeissa 399/2012 ja 505/2014, 209 b §:n 2 momentti laissa 1064/2016, 209 e §:n 2 momentti, 209 f §:n 2 momentti ja 209 j § laissa 399/2012, sekä

lisätään lakiin uusi 16 b ja 19 c § ja viimeksi mainitun edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 19 d ja 60 b §, 63 b §:n edelle uusi väliotsikko, 63 c §:ään, sellaisena kuin se on laissa 113/2019, uusi 4 momentti, lakiin uusi 69 m § ja sen edelle uusi väliotsikko, 72 b §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1486/1994, 1767/1995, 886/2009, 1392/2010 ja 1113/2019, uusi 7 momentti, lakiin siitä lailla 1218/1994 kumotun 97–99 §:n tilalle uusi 97–99 § ja niiden edelle uusi väliotsikko, lakiin siitä lailla 505/2014 kumotun 133 r–133 y §:n tilalle uusi 133 r–133 y § ja niiden edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 133 w §, lakiin siitä lailla 505/2014 kumotun 133 x ja 133 y §:n tilalle uusi 133 x ja 133 y §, lakiin uusi 133 z §, lakiin siitä lailla 505/2014 kumotun 134 m §:n tilalle uusi 134 m §, lakiin uusi 134 s, 134 t ja 137 a §, 209 b §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 399/2012 ja 1064/2016, uusi 5 momentti ja lakiin uusi 209 u § seuraavasti:

9 §

Verovelvollinen on kuitenkin aina myyjä, jos:

- 1) ostajana on ulkomaalainen, jolla ei ole Suomessa kiinteää toimipaikkaa ja jota ei ole merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin;
- 2) ostajana on yksityishenkilö;

- 3) kyse on 19 a §:ssä tarkoitettusta tavarahan myynnistä; tai
 - 4) kyse on henkilökuljetuspalveluista tai 69 d §:ssä tarkoitetuista palveluista.
-

2 luku

Verovelvollisuus

16 b §

Velvollisuus suorittaa vero 19 b §:ssä tarkoitettusta tavarahan myynnistä myynnin mahdollistavalle elinkeinonharjoittajalle ja tämän elinkeinonharjoittajan suorittamasta myynnistä ostajalle syntyy ostajan suorittaman maksun hyväksymisajankohtana.

18 b §

Tavaraa ei katsota myydyn 18 a §:ssä tarkoitettulla tavalla, jos elinkeinonharjoittaja tai joku muu hänen puolestaan siirtää tavarahan toiseen jäsenvaltioon:

- 1) kuljetuksen päättymisvaltiossa suoritettavaa, hänelle myytävää tavarahan arviointia tai tavarahan kohdistuvaa työsuoritusta varten ja tavara palautetaan arvioinnin tai työn jälkeen hänelle Suomeen;
 - 2) väliaikaisesti hänen myymäänsä palvelua varten;
 - 3) väliaikaisesti sellaista tarkoitusta varten, joka oikeuttaisi täysin tullittoman väliaikaisen maahantuontimenettelyn soveltamiseen, jos kyseessä olisi tuonti Yhteisön ulkopuolelta;
 - 4) 63 d §:ssä tarkoitettua myyntiä varten; tai
 - 5) 63 §:n 3 momentissa taikka 19 a, 70, 72 a tai 72 d §:ssä tarkoitettun myynnin toteuttamiseksi.
-

19 a §

Yhteisön sisäisellä tavaroiden etämyynnillä tarkoitetaan myyntiä, jossa myyjä tai joku muu myyjän puolesta kuljettaa tavarahan ostajalle jäsenvaltiosta toiseen.

Maahantuotavien tavaroiden etämyynnillä tarkoitetaan myyntiä, jossa myyjä tai joku muu myyjän puolesta kuljettaa tavarahan Yhteisön ulkopuolelta ostajalle johonkin jäsenvaltioon.

Tavara katsotaan kuljetettun myyjän toimesta tai puolesta silloinkin, kun myyjä osallistuu välillisesti tavarahan kuljettamiseen.

Etämyynnistä on kyse, jos:

- 1) tavarahan ostajana on yksityishenkilö, elinkeinonharjoittaja, jonka toiminta ei sen omissa maassa miltään osin oikeuta vähennykseen tai palautukseen, oikeushenkilö, joka ei ole elinkeinonharjoittaja, taikka elinkeinonharjoittaja, johon sovelletaan sen omissa maassa alkutuotannon vakiokantahyvitysmenettelyä;
- 2) 1 kohdassa tarkoitettun muun kuin yksityishenkilön hankinta ei 26 c §:n 2 ja 3 momentin ja 26 f §:n tai niitä vastaavien toisen jäsenvaltion säännösten mukaan muodosta yhteisöhankintaa;
- 3) tavara ei ole 26 d §:ssä tarkoitettu uusi kuljetusväline;
- 4) myyjä ei asenna tai kokoa tavaroita jäsenvaltiossa, jossa kuljetus päättyy;
- 5) myyntiin ei sovelleta Suomessa tai toisessa jäsenvaltiossa 79 a §:ssä tarkoitettua menettelyä tai sitä vastaavaa menettelyä;
- 6) kyse ei ole sähkön, unionin alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettavan kaasun eikä lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettavan lämpö- ja jäähdytysenergian myynnistä.

Valmisteveron alaisten tavaroiden myynti on etämyyntiä vain silloin, kun ostajana on yksityishenkilö.

19 b §

Jos elinkeinonharjoittaja mahdollistaa markkinapaikkaa, alustaa, portaalia tai vastaavaa sähköistä rajapintaa käyttämällä toisen elinkeinonharjoittajan suorittaman tavaroiden myynnin, hänen katsotaan myyneen tavarat ostajalle ja toisen elinkeinonharjoittajan myyneen ne hänelle, edellyttäen että kyseessä on:

1) maahantuotavien tavaroiden etämyynti ja tavarat sisältyvät todelliselta arvoltaan enintään 150 euron lähetyksiin; tai

2) Yhteisöön sijoittautumattoman elinkeinonharjoittajan muulle kuin elinkeinonharjoittajalle Suomessa tai muussa jäsenvaltiossa suorittama tavaroiden myynti.

Liikkeen tai sen osan luovutus

19 c §

Myyntinä ei pidetä liikkeen tai sen osan luovutuksen yhteydessä tapahtuvaa tavaroiden ja palvelujen luovuttamista liiketoiminnan jatkajalle, joka ryhtyy käyttämään luovutettuja tavaroita ja palveluja vähennykseen oikeuttavaan tarkoitukseen.

Myyntinä ei myöskään pidetä konkurssin yhteydessä tapahtuvaa tavaroiden ja palvelujen luovuttamista liiketoimintaa jatkavalle konkurssipesälle 1 momentissa säädetyin edellytyksin.

Jos liiketoiminnan jatkaja ryhtyy käyttämään luovutettuja tavaroita ja palveluja vain osittain vähennykseen oikeuttavaan tarkoitukseen, 1 ja 2 momenttia sovelletaan vain siltä osin kuin luovutettuja tavaroita ja palveluja ryhdytään käyttämään vähennykseen oikeuttavaan tarkoitukseen.

Edellä 1–3 momentissa tarkoitettua liiketoiminnan jatkajaa pidetään luovuttajan seuraajana.

19 d §

Kiinteistön luovuttamiseen liikkeen tai sen osan luovutuksen yhteydessä sovelletaan, mitä 121 i §:ssä säädetään.

26 a §

Tavarankuljetusta ei katsota yhteisöankinnaksi, jos kyse on 63 §:n 3 momentissa taikka 19 a tai 63 e §:ssä tarkoitettua myynnistä.

Eräät muut tavarat ja palvelut

60 b §

Veroa ei suoriteta 19 b §:n 2 kohdassa tarkoitettua tavaroiden myynnistä sellaiselle elinkeinonharjoittajalle, joka mahdollistaa myynnin markkinapaikkaa, alustaa, portaalia tai vastaavaa sähköistä rajapintaa käyttämällä.

5 luku

Myynti ja yhteisöankinta Suomessa

63 §

Ostajalle kuljetettava tavara on myyty Suomessa, jos tavara on täällä myyjän tai jonkun muun aloittaessa kuljetuksen, jollei 3 momentissa taikka 63 a tai 63 e §:ssä toisin säädetä. Tavara on myyty Suomessa silloinkin, kun tavara on Yhteisön ulkopuolella kuljetuksen alkaessa, jos myyjä tuo sen Suomeen myyntiä varten.

Tavaroiden etämyynti

63 a §

Jollei 69 m §:ssä toisin säädetä, Yhteisön sisäinen tavaroiden etämyynti tapahtuu Suomessa, jos tavarankuljetus ostajalle päättyy Suomessa.

Maahantuotavien tavaroiden etämyynti, jossa maahantuonti tapahtuu toisessa jäsenvaltiossa, tapahtuu Suomessa, jos tavarankuljetus ostajalle päättyy Suomessa.

Sellainen maahantuotavien tavaroiden etämyynti, joka on ilmoitettava 133 r §:ssä tarkoitetun erityisjärjestelmän mukaisesti ja johon liittyvä maahantuonti tapahtuu Suomessa, tapahtuu Suomessa, jos tavarankuljetus ostajalle päättyy Suomessa.

Kuljetuksen liittäminen myynissä sähköistä rajapintaa käyttämällä

63 b §

Tavaroiden myynti, joka myynnin mahdollistavan elinkeinonharjoittajan katsotaan 19 b §:n mukaisesti suorittavan ostajalle, katsotaan kuljetettavien tavaroiden myynniksi.

63 c §

Pykälää ei sovelleta 19 b §:n mukaisiin tavaroiden myynteihin.

69 i §

Ellei 69 m §:ssä toisin säädetä, muulle kuin elinkeinonharjoittajalle luovutettu radio- ja televisiolähetyspalvelu, sähköinen palvelu tai telepalvelu on myyty Suomessa silloin, kun palvelu luovutetaan ostajalle, joka on sijoittautunut Suomeen tai jonka kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on Suomessa.

Etämyyntiä sekä radio- ja televisiolähetyspalveluja, sähköisiä palveluja ja telepalveluja koskeva raja-arvo

69 m §

Mitä 63 a §:n 1 momentissa ja 69 i §:ssä säädetään ei sovelleta, jos:

1) myyjällä on liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka vain yhdessä jäsenvaltiossa;
2) palvelu luovutetaan muulle kuin elinkeinonharjoittajalle, joka on sijoittautunut muuhun kuin 1 kohdassa tarkoitettuun jäsenvaltioon tai jonka kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on muussa jäsenvaltiossa kuin 1 kohdassa tarkoitettussa jäsenvaltiossa;

3) tavarat kuljetetaan muuhun jäsenvaltioon kuin 1 kohdassa tarkoitettuun jäsenvaltioon; ja

4) 2 ja 3 kohdissa mainittujen myyntien arvonlisäveroton kokonaisarvo on kuluvana kalenterivuonna enintään 10 000 euroa eikä tämä määrä ole ylittynyt edellisenkään kalenterivuotena.

Jos 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu raja-arvo ylittyy jonkin kalenterivuoden aikana, 1 momenttia ei sovelleta kyseisestä ajankohdasta alkaen.

Myyjällä, jonka myymien tavaroiden kuljetus alkaa Suomesta, taikka jolla on 69 i §:ssä tarkoitettujen palvelujen osalta liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka Suomessa, on kuitenkin oikeus valita, että myyntimaa määräytyy 63 a ja 69 i §:n ja niitä vastaavien toisten jäsenvaltioiden säännösten mukaisesti. Valinta on voimassa vähintään kaksi kalenterivuotta. Myyntimaa määräytyy 63 a ja 69 i §:n mukaisesti myös silloin, kun myyjä, jonka myymien tavaroiden kuljetus alkaa muusta jäsenvaltiosta kuin Suomesta tai jolla on tässä momentissa

HE 18/2021 vp

tarkoitettujen palvelujen osalta liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka muussa jäsenvaltiossa, tekee vastaavan valinnan kyseisen jäsenvaltion säännösten mukaisesti.

72 b §

Yhteisömyynnistä ei kuitenkaan ole kyse silloin, kun:

1) ostajana on elinkeinonharjoittaja, jonka toiminta ei hänen omassa maassaan miltään osin oikeuta vähennykseen tai palautukseen, oikeushenkilö, joka ei ole elinkeinonharjoittaja, taikka elinkeinonharjoittaja, johon sovelletaan hänen omassa maassaan alkutuotannon vakiokantahyvitysmenettelyä; tai

2) ostajan hankinta ei asianomaisessa jäsenvaltiossa 26 c §:n 3 momenttia vastaavien säännösten nojalla muodosta verotettavaa yhteisöhankintaa.

Mitä 3 momentin 1 kohdassa säädetään, sovelletaan vain, jos ostajan hankinnat eivät ylitä asianomaisessa jäsenvaltiossa sovellettavaa yhteisöhankintojen verotettavuuden alarajaa eikä ostaja ole hakeutunut hankinnoistaan verovelvolliseksi.

Edellä 26 d §:ssä tarkoitettujen uusien kuljetusvälineiden myynti katsotaan yhteisömyynniksi myös silloin, kun kyse on 3 momentissa tarkoitettusta tilanteesta tai kun ostaja on yksityishenkilö.

Tavarahan myyntiä ei pidetä yhteisömyyntinä, jos myyntiin on sovellettu 79 a §:ssä tarkoitettua menettelyä taikka jos kyse on sähkön, unionin alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettavan kaasun taikka lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettavan lämpö- ja jäähdytysenergian myynnistä.

Yhteisömyyntinä pidetään myös 18 a §:ssä tarkoitettua tavarahan siirtoa.

94 §

Verotonta on seuraavien tavaroiden maahantuonti:

24) tavarat, joiden myynnistä suoritettava arvonlisävero on ilmoitettava 133 r §:ssä tarkoitettussa erityisjärjestelmässä, jos erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle järjestelmän käyttämistä varten annettu yksilöllinen tunniste on ilmoitettu Tullille viimeistään tuonti-ilmoituksen antamishetkellä.

Veron ilmoittamista ja maksamista koskeva erityisjärjestely

97 §

Tavarat Tullille vastaanottajan puolesta esittävällä on oikeus käyttää 98 ja 99 §:ssä tarkoitettua veron maksamista ja ilmoittamista koskevaa menettelyä (*erityisjärjestely*), jos:

1) maahantuotavat tavarat sisältyvät todelliselta arvoltaan enintään 150 euron lähetykseen;

2) verovelvollinen on henkilö, jolle tavarat on tarkoitettu, eikä häntä ole merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin;

3) tavaroiden maahantuontiin ja myyntiin ei sovelleta 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää;

4) tavaroiden kuljetus päättyy Suomessa; ja

5) tavarat eivät ole valmisteveron alaisia.

Tavarat katsotaan esitettävän Tullille vastaanottajan puolesta, jos tavarat Tullille esittävä ilmoittaa aikomuksensa käyttää erityisjärjestelyä ja kerätä arvonlisävero henkilöltä, jolle tavarat on tarkoitettu.

98 §

Erityisjärjestelyä käyttävän on:

1) kerättävä tavarahan maahantuonnista suoritettava arvonlisävero verovelvolliselta;

- 2) varmistettava, että verovelvollinen suorittaa veron oikeamääräisenä; ja
- 3) ilmoitettava ja maksettava kerätty arvonlisävero Tullille.

Veroilmoitus on annettava sähköisesti ja siinä on ilmoitettava kerätyn arvonlisäveron määrä. Tulli määrää tarkemmin veroilmoituksessa annettavista tiedoista ja ilmoituksen antotavasta sekä veron maksutavasta.

Sen lisäksi, mitä kirjanpitolaissa säädetään, erityisjärjestelyä käyttävän on järjestettävä kirjanpitoonsa sellaiseksi, että sen perusteella voidaan todentaa verovelvollisilta kerättyjä veroja koskevien veroilmoitusten oikeellisuus. Kirjanpito on Tullin kehotuksesta saatettava sähköisesti Tullin tarkastettavaksi. Tulli voi määrätä tarkemmin tietojen antotavasta.

99 §

Erityisjärjestelyä käyttävä voi antaa 98 §:ssä tarkoitetun veroilmoituksen ja maksaa veron kalenterikuukausittain, jos:

- 1) hän toimii tullikoodeksin 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna suorana edustajana ja on antanut Tullille tulli- ja verovelkojen vakuudeksi yleistakaussitoumuksen tai hän toimii mainituksa kohdassa tarkoitettuna välillisenä edustajana; ja

- 2) Tulli on myöntänyt hänelle tullikoodeksin 110 artiklassa tarkoitetun maksunlykkäyksen.

Kalenterikuukausittainen ilmoitus annetaan niistä erityisjärjestelyn piiriin kuuluvista tuonneista, joista veron suorittamisvelvollisuus on 87 §:n mukaan syntynyt kalenterikuukauden aikana ja joista suoritettava vero on kerätty verovelvolliselta. Ilmoitus on annettava ja vero on maksettava viimeistään kyseistä kalenterikuukautta seuraavan kalenterikuukauden viimeisenä päivänä.

100 a §

Verohallinto voi verotustoimivaltaansa kuuluvan tavaran maahantuonnin osalta määrätä, että verovelvollisen maahantuonteihin sovelletaan 2 momentissa tarkoitettua erityismenettelyä enintään 36 kuukauden ajan, jos edeltäneiden 12 kuukauden aikana:

- 1) verovelvollinen on olennaisesti laiminlyönyt tai jos hänen voidaan ennakkoperintälain 26 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tai muulla vastaavalla perusteella olettaa olennaisesti laiminlyövä mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutensa verotuksessa;

- 2) verovelvollinen on toistuvasti tai vakavasti rikkonut tullilainsäädäntöä; tai

- 3) verovelvollinen tai, verovelvollisen ollessa yhteisö tai yhtymä, sen johtohenkilö on määrätty liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985) tarkoitettuun liiketoimintakieltoon.

101 b §

Tullin vastuulle 160 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti kuuluvassa tavaran maahantuonnin arvonlisäverotuksessa pienin perittävä määrä on 5 euroa. Perimiseen voidaan kuitenkin ryhtyä, jos samalta maksuvelvolliselta on Tullin, maksuvelvollisen tai muun asianomaisen tekemän laskuvirheen tai muun erehdyksen vuoksi taikka muusta syystä jäänyt lukuisia suorituksia perimättä tai jos perimiseen muutoin on erityistä aihetta.

131 §

Elinkeinonharjoittajalla on oikeus saada palautuksena tavaran tai palvelun hankintaan sisältyvä vero, jos hankinta liittyy:

- 1) toimintaan, josta ei suoriteta veroa 56 tai 58 §:n, 59 §:n 4 kohdan tai 60 b, 70, 70 b, 71, 72, 72 a–72 e tai 72 h §:n perusteella;

12 a luku

Palvelujen myyntiä, tavaroiden etämyyntiä sekä eräitä sähköistä rajapintaa käyttämällä tehtäviä tavaroiden myyntejä koskevat erityisjärjestelmät

Yhteisöön sijoittautumattomia palvelujen myyjiä koskeva erityisjärjestelmä

133 d §

Lain 133 e §:n 1 momentissa tarkoitettua Yhteisöön sijoittautumattomalla verovelvollisella on oikeus käyttää tässä pykälässä ja 133 f–133 j §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää, jos verovelvollinen myy palveluja muulle kuin elinkeinonharjoittajalle Yhteisössä.

133 e §

Yhteisöön sijoittautumattomalla verovelvollisella tarkoitetaan tätä lukua sovellettaessa elinkeinonharjoittajaa, jolla ei ole Yhteisössä liiketoiminnan kotipaikkaa eikä kiinteää toimipaikkaa.

Edellä 133 d §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä sovellettaessa:

- 1) *tunnistamisjäsenvaltiolla* tarkoitetaan jäsenvaltiota, jossa verovelvollinen ilmoittaa käyttävänsä tätä erityisjärjestelmää;
- 2) *kulutujäsenvaltiolla* tarkoitetaan jäsenvaltiota, jossa palvelu arvonlisäverodirektiivin V osaston 3 luvun mukaan suoritetaan.

133 g §

Edellä 133 f §:n 1 momentissa tarkoitettu verovelvollinen merkitään erilliseen tunnistamisrekisteriin ja hänelle annetaan yksilöllinen tunniste 133 d §:ssä tarkoitettun erityisjärjestelmän käyttämistä varten. Verohallinto ilmoittaa asianomaiselle tunnisteen sähköisesti.

Verovelvollinen poistetaan tunnistamisrekisteristä, jos:

- 1) hän ilmoittaa, ettei enää suorita erityisjärjestelmän piiriin kuuluvia palvelujen myyntejä;
- 2) voidaan muuten olettaa hänen verollisen toimintansa päättyneen;
- 3) hän ei enää täytä erityisjärjestelmän käyttämisen edellytyksiä; tai
- 4) hän jatkuvasti jättää noudattamatta erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun rekisteriin merkitään myös sellainen Yhteisöön sijoittautumaton verovelvollinen, joka on valinnut tunnistamisjäsenvaltioksi muun jäsenvaltion kuin Suomen ja joka on tämän johdosta rekisteröity asianomaisen jäsenvaltion tunnistamisrekisteriin. Yksilöllisenä tunnisteena käytetään tunnistamisjäsenvaltion verovelvolliselle antamaa tunnistetta.

133 h §

Verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, on annettava sähköisesti veroilmoitus kultakin verokaudelta riippumatta siitä, onko verovelvollinen myynyt 133 d §:ssä tarkoitettun erityisjärjestelmän piiriin kuuluvia palveluja verokauden aikana. Ilmoitus annetaan Verohallinnolle.

Veroilmoituksessa on ilmoitettava:

- 1) verovelvollisen yksilöllinen tunniste;
- 2) eriteltynä kunkin sellaisen kulutusjäsenvaltion osalta, jossa veroa on suoritettava, verokauden aikana myytyjen erityisjärjestelmän piiriin kuuluvien palvelujen kokonaisarvo ilman veron osuutta, vastaava veron määrä verokannoittain, sovellettavat verokannat ja verojen yhteismäärä;
- 3) 2 kohdassa tarkoitettujen suoritettavien verojen yhteismäärä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun verovelvollisen verokausi on neljänneskalenterivuosi. Veroilmoitus on annettava viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden viimeisenä päivänä.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, on Suomeen suoritettavan veron osalta noudatettava tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia vastaavia määräyksiä.

133 i §

Edellä 133 h §:n 1 momentissa tarkoitetun verovelvollisen on maksettava verokaudelta tilitettävänä verona 133 h §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettu suoritettavien verojen yhteismäärä viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden viimeisenä päivänä.

133 j §

Verovelvollisella ei ole oikeutta vähentää eikä saada palautuksena 133 d §:ssä tarkoitetun erityisjärjestelmän piiriin kuuluvia myyntejä varten tekemiinsä hankintoihin sisältyvää veroa 10 luvun tai 131 §:n nojalla, jollei 2 momentissa toisin säädetä. Sen sijasta hänellä on sen estämättä, mitä 122 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 123 §:ssä säädetään, oikeus saada 122 §:ssä tarkoitettu palautus. Oikeus palautukseen koskee veroa, joka olisi voitu 10 luvun säännösten nojalla vähentää tai saada 131 §:n nojalla palautuksena.

Jos verovelvollinen harjoittaa Suomessa myös erityisjärjestelmän piiriin kuulumatonta toimintaa, josta hän on rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi, hänellä on oikeus vähentää tai saada palautuksena erityisjärjestelmän piiriin kuuluvia myyntejä varten tekemiinsä hankintoihin sisältyvä vero 10 luvun tai 131 §:n mukaisesti. Vähennettävä vero ilmoitetaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 16 §:ssä tarkoitettussa ilmoituksessa.

Yhteisön sisäistä tavaroiden etämyyntiä, eräitä sähköistä rajapintaa käyttämällä myytyjä tavaroita ja yhteisöön sijoittautuneiden verovelvollisten myymiä palveluita koskeva erityisjärjestelmä

133 k §

Verovelvollisella on oikeus käyttää tässä pykälässä ja 133 l–133 q §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää, jos:

- 1) verovelvollinen harjoittaa Yhteisön sisäistä tavaroiden etämyyntiä;
- 2) verovelvollinen mahdollistaa tavaroiden myynnin 19 b §:n 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla ja tavaroiden kuljetus alkaa ja päättyy samassa jäsenvaltiossa; tai
- 3) 133 l §:n 1 momentissa tarkoitettu, mainitun pykälän 4 momentissa tarkoitettuun kulutusjäsenvaltioon sijoittautumaton verovelvollinen myy palveluja muulle kuin elinkeinonharjoittajalle.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos verovelvollisen 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettujen myyntien myyntimaa määräytyy 69 m §:n tai sitä vastaavan toisen jäsenvaltion säännösten mukaisesti.

133 l §

Kulutusjäsenvaltioon sijoittautumattomalla verovelvollisella tarkoitetaan elinkeinonharjoittajaa, jolla on liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka Yhteisössä, mutta jolla ei ole liiketoiminnan kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa kulutusjäsenvaltiossa.

Edellä 133 k §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä sovellettaessa *tunnistamisjäsenvaltiolla* tarkoitetaan:

- 1) jäsenvaltiota, jossa verovelvollisella on liiketoiminnan kotipaikka;
- 2) jäsenvaltiota, jossa verovelvollisella on kiinteä toimipaikka ja jossa verovelvollinen ilmoittaa käyttävänsä tätä erityisjärjestelmää, silloin kun verovelvollisen liiketoiminnan kotipaikka ei ole Yhteisössä;

3) jäsenvaltiota, jossa tavaroiden kuljetus alkaa ja jossa verovelvollinen ilmoittaa käyttävänsä tätä erityisjärjestelmää, silloin kun verovelvollisen liiketoiminnan kotipaikka ei ole Yhteisössä eikä hänellä ole kiinteitä toimipaikkoja Yhteisössä.

Jos verovelvollinen on 2 tai 3 kohdan perusteella valinnut tunnistamisjäsenvaltion useammasta vaihtoehdosta, valintaa sovelletaan ainakin kyseisen kalenterivuoden ja kahden seuraavan kalenterivuoden ajan.

Tätä erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä sovellettaessa *kulutusjäsenvaltiolla* tarkoitetaan:

1) jäsenvaltiota, jossa palvelu arvonlisäverodirektiivin V osaston 3 luvun mukaisesti suoritetaan;

2) Yhteisön sisäisessä tavaroiden etämyynissä jäsenvaltiota, jossa tavaran kuljetus ostajalle päättyy;

3) jäsenvaltiota, jossa tavaroiden kuljetus alkaa ja päättyy, jos verovelvollinen on mahdollistanut tavaroiden myynnin 19 b §:n 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

133 m §

Verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, on tehtävä sähköisesti ilmoitus 133 k §:ssä tarkoitetun toiminnan aloittamisesta Verohallinnolle.

Verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi ja jonka on suoritettava veroa Suomeen, on noudatettava tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia vastaavia säännöksiä.

133 n §

Edellä 133 m §:n 1 momentissa tarkoitettu verovelvollinen merkitään 133 k §:ssä tarkoitetun erityisjärjestelmän piiriin kuuluvien myyntien osalta 172 §:ssä tarkoitettuun arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Yksilöllisenä tunnisteena käytetään verovelvolliselle annettua arvonlisäverotunnistetta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu verovelvollinen suljetaan erityisjärjestelmän ulkopuolelle, jos:

1) hän ilmoittaa, ettei enää suorita erityisjärjestelmän piiriin kuuluvia tavaroiden eikä palvelujen myyntejä;

2) voidaan muuten olettaa hänen erityisjärjestelmän piiriin kuuluvan toimintansa päättyneen;

3) hän ei enää täytä erityisjärjestelmän käyttämisen edellytyksiä; tai

4) hän jatkuvasti jättää noudattamatta erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä.

Verovelvollinen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, merkitään erilliseen tunnistamisrekisteriin Suomessa tapahtuneista erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista myynneistä. Yksilöllisenä tunnisteena käytetään tunnistamisjäsenvaltion verovelvolliselle antamaa arvonlisäverotunnistetta.

133 o §

Verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, on annettava sähköisesti veroilmoitus kultakin verokaudelta riippumatta siitä, onko verokauden aikana ollut 133 k §:ssä tarkoitetun erityisjärjestelmän piiriin kuuluvia myyntejä. Ilmoitus annetaan Verohallinnolle.

Veroilmoituksessa on ilmoitettava:

1) verovelvollisen arvonlisäverotunniste;

2) eriteltynä kunkin sellaisen kulutusjäsenvaltion osalta, jossa veroa on suoritettava, myyntien kokonaisarvo ilman veron osuutta, vastaava veron määrä verokannoittain, sovellettavat verokannat ja verojen yhteismäärä seuraavien erityisjärjestelmän piiriin kuuluvien, verokauden aikana suoritettujen myyntien osalta:

a) Yhteisön sisäiset tavaroiden etämyynnit;

b) myynnin mahdollistavan verovelvollisen suorittamaksi 19 b §:n 2 kohdan mukaisesti katsottavat tavaroiden myynnit, joissa tavaroiden kuljetus alkaa ja päättyy samassa jäsenvaltiossa; ja

c) palvelujen myynnit.

Jos tavaroiden kuljetus alkaa muussa jäsenvaltiossa kuin Suomessa, veroilmoituksessa on sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, ilmoitettava kulutusjäsenvaltioittain:

1) eriteltynä kunkin sellaisen jäsenvaltion osalta, jossa tavaroiden kuljetus alkaa, myyntien kokonaisarvo ilman veron osuutta, vastaava veron määrä verokannoittain, sovellettavat verokannat ja verojen yhteismäärä seuraavien erityisjärjestelmän piiriin kuuluvien, verokauden aikana suoritettujen myyntien osalta:

a) Yhteisön sisäiset tavaroiden etämyynnit, lukuun ottamatta 19 b §:n 2 kohdassa tarkoitettuja myynnin mahdollistavan elinkeinonharjoittajan suorittamia myyntejä;

b) myynnin mahdollistavan verovelvollisen suorittamat 19 b §:n 2 kohdassa tarkoitettujen Yhteisön sisäiset tavaroiden etämyynnit sekä sellaiset tavaroiden myynnit, joissa tavaroiden kuljetus alkaa ja päättyy samassa jäsenvaltiossa;

2) 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen myyntien osalta kunkin sellaisen jäsenvaltion, josta tavaroiden kuljetus alkaa, antama yksilöllinen arvonlisäverotunniste tai muu verotunniste;

3) 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen myyntien osalta kunkin sellaisen jäsenvaltion, josta tavaroiden kuljetus alkaa, antama yksilöllinen arvonlisäverotunniste tai muu verotunniste, jos sellainen on.

Jos verovelvollisella on Suomessa olevan kiinteän toimipaikan lisäksi muualla Yhteisössä yksi tai useampi kiinteä toimipaikka, josta palvelut luovutetaan, veroilmoituksessa on lisäksi ilmoitettava kulutusjäsenvaltioittain:

1) eriteltynä kunkin sellaisen jäsenvaltion osalta, jossa verovelvollisella on kiinteä toimipaikka, erityisjärjestelmän piiriin kuuluvien palvelujen kokonaisarvo ilman veron osuutta, vastaava veron määrä verokannoittain, sovellettavat verokannat ja verojen yhteismäärä;

2) kunkin 1 kohdassa tarkoitettujen kiinteän toimipaikan arvonlisäverotunniste tai muu verotunniste.

Verovelvollisen on lisäksi ilmoitettava 2 momentin 2 kohdassa, 3 momentin 1 kohdassa ja 4 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen verojen yhteismäärä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen verovelvollisen verokausi on neljänneskalenterivuosi. Veroilmoitus on annettava viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden viimeisenä päivänä.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, on Suomeen suoritettavan veron osalta noudatettava tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia vastaavia säännöksiä.

133 p §

Edellä 133 o §:n 1 momentissa tarkoitettujen verovelvollisen on maksettava verokaudelta tilitettävänä verona mainitun pykälän 2 momentin 2 kohdassa, 3 momentin 1 kohdassa ja 4 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen suoritettavien verojen yhteismäärä viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden viimeisenä päivänä.

133 q §

Edellä 133 k §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävällä verovelvollisella, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, ei ole oikeutta vähentää taikka saada palautuksena erityisjärjestelmän piiriin kuuluvia myyntejä varten tekemiinsä hankintoihin sisältyvää veroa 10 luvun tai 131 §:n nojalla, ellei 2 momentissa toisin säädetä. Sen sijasta hänellä on sen estämättä, mitä 122 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 123 §:ssä säädetään, oikeus saada 122 §:ssä tarkoitettu palautus. Oikeus palautukseen koskee vain veroa, joka olisi voitu 10 luvun säännösten nojalla vähentää tai saada 131 §:n nojalla palautuksena.

Jos verovelvollinen harjoittaa Suomessa myös erityisjärjestelmän piiriin kuulumatonta toimintaa, josta hän on rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi, hänellä on oikeus vähentää tai

saada palautuksena erityisjärjestelmän piiriin kuuluvia myyntejä varten tekemiinsä hankintoihin sisältyvä vero 10 luvun tai 131 §:n mukaisesti. Vähennettävä vero ilmoitetaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 16 §:ssä tarkoitetussa ilmoituksessa.

Maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä koskeva erityisjärjestelmä

133 r §

Verovelvollisella on oikeus käyttää tässä pykälässä ja 133 s–133 z §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää, jos verovelvollinen harjoittaa sellaista maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä, jossa tavarat sisältyvät todelliselta arvoltaan enintään 150 euron lähetyksiin, jos:

- 1) verovelvollinen on sijoittautunut Yhteisöön;
- 2) verovelvollisen edustajana toimii Yhteisöön sijoittautunut välittäjä; tai
- 3) verovelvollinen on sijoittautunut sellaiseen valtioon, jonka kanssa Euroopan unioni on tehnyt keskinäisestä avunannosta veroihin, maksuihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä annetun neuvoston direktiivin 2010/24/EU ja hallinnollisesta yhteistyöstä ja petosten torjunnasta arvonlisäverotuksen alalla annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 904/2010 soveltamisalaa vastaavan keskinäistä avunantoa koskevan sopimuksen, ja hän harjoittaa maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä tästä maasta.

Erityisjärjestelmää ei sovelleta valmisteveron alaisiin tavaroihin.

Verovelvollisella saa olla kerrallaan vain yksi 133 s §:ssä tarkoitettu välittäjä.

133 s §

Tätä lukua sovellettaessa *välittäjällä* tarkoitetaan Yhteisöön sijoittautunutta henkilöä, jonka verovelvollinen on nimennyt veronmaksuvelvolliseksi ja nimissään täyttämään 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmän mukaiset velvoitteet.

Edellä 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä sovellettaessa *tunnistamisjäsenvaltiolla* tarkoitetaan:

- 1) jäsenvaltiota, jossa verovelvollisella on liiketoiminnan kotipaikka;
- 2) jäsenvaltiota, jossa verovelvollisella on kiinteä toimipaikka ja jossa verovelvollinen ilmoittaa käyttävänsä tätä erityisjärjestelmää, silloin kun verovelvollisen liiketoiminnan kotipaikka ei ole Yhteisössä;
- 3) jäsenvaltiota, jossa välittäjällä on liiketoiminnan kotipaikka;
- 4) jäsenvaltiota, jossa välittäjällä on kiinteä toimipaikka ja jossa välittäjä ilmoittaa käyttävänsä tätä erityisjärjestelmää, silloin kun välittäjän liiketoiminnan kotipaikka ei ole Yhteisössä; tai
- 5) jäsenvaltiota, jossa Yhteisöön sijoittautumaton verovelvollinen ilmoittaa käyttävänsä tätä erityisjärjestelmää.

Jos verovelvollinen on nimennyt välittäjän, tunnistamisjäsenvaltioksi katsotaan 2 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettu jäsenvaltio.

Kun verovelvollinen tai välittäjä on 2 momentin 2 ja 4 kohtien perusteella valinnut tunnistamisjäsenvaltion useammasta vaihtoehdosta, valintaa sovelletaan ainakin kyseisen kalenterivuoden sekä kahden sitä seuraavan kalenterivuoden ajan.

Kulutuseräjäsenvaltiolla tarkoitetaan 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää sovellettaessa jäsenvaltiota, jossa tavaroiden kuljetus ostajalle päättyy.

133 t §

Verovelvollisen tai välittäjän, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, on tehtävä sähköisesti ilmoitus 133 r §:ssä tarkoitettua toiminnan aloittamisesta Verohallinnolle.

Verovelvollisen tai välittäjän, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi ja jonka on suoritettava veroa Suomeen, on noudatettava tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia 1 momenttia vastaavia säännöksiä.

133 u §

Edellä 133 t §:n 1 momentissa tarkoitettu verovelvollinen merkitään erilliseen tunnistamisrekisteriin 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmän käyttämistä varten. Jos verovelvollisella on välittäjä, myös välittäjä merkitään rekisteriin.

Välittäjän rekisteröinnin edellytyksenä on, ettei hän ole olennaisesti laiminlyönyt tai ettei hänen voida ennakkoperintälain 26 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tai muulla vastaavalla perusteella olettaa olennaisesti laiminlyövänsä mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettuja velvollisuuksiansa verotuksessa. Lisäksi edellytyksenä on, ettei välittäjää tai välittäjän ollessa yhteisö tai yhtymä sen johtohenkilöä ole määrätty liiketoimintakiellosta annetussa laissa tarkoitettuun liiketoimintakieltoon.

Verovelvolliselle annetaan yksilöllinen tunniste 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmän käyttämistä varten. Myös välittäjälle annetaan yksilöllinen tunniste tämän erityisjärjestelmän käyttämistä varten. Verohallinto ilmoittaa asianomaiselle tunnisteen sähköisesti. Jos verovelvollisella on välittäjä, verovelvollisen tunniste ilmoitetaan myös välittäjälle.

Verovelvollinen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, merkitään 1 momentissa tarkoitettuun tunnistamisrekisteriin Suomessa tapahtuneista erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista myynneistä. Jos verovelvollisella on välittäjä, myös välittäjä merkitään rekisteriin. Verovelvollisen ja välittäjän yksilöllisinä tunnisteinä käytetään tunnistamisjäsenvaltion heille antamia tunnisteita.

133 v §

Verovelvollinen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi ja jolla ei ole välittäjää, poistetaan 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää koskevasta tunnistamisrekisteristä, jos:

- 1) hän ilmoittaa, ettei enää suorita maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä;
- 2) voidaan muuten olettaa, että verovelvollisen maahantuotavien tavaroiden etämyynti on päättynyt;
- 3) hän ei enää täytä tämän erityisjärjestelmän käyttämisen edellytyksiä; tai
- 4) hän jättää jatkuvasti noudattamatta erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä.

Välittäjä, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, poistetaan tunnistamisrekisteristä, jos:

- 1) hän ei ole kahden perättäisen kalenterivuosineljänneksen aikana toiminut välittäjänä erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen nimissä;
- 2) hän ei enää täytä välittäjänä toimimisen edellytyksiä; tai
- 3) hän jättää jatkuvasti noudattamatta erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua välittäjän edustama verovelvollinen poistetaan tunnistamisrekisteristä, jos:

- 1) välittäjä ilmoittaa, ettei verovelvollinen enää suorita maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä;
- 2) voidaan muuten olettaa, että verovelvollisen maahantuotavien tavaroiden etämyynti on päättynyt;
- 3) verovelvollinen ei enää täytä tämän erityisjärjestelmän käyttämisen edellytyksiä;
- 4) verovelvollinen jättää jatkuvasti noudattamatta erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä; tai
- 5) välittäjä ilmoittaa, ettei hän enää edusta kyseistä verovelvollista.

133 w §

Edellä 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen tai välittäjän, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, on annettava sähköisesti veroilmoitus kultakin verokaudelta riippumatta siitä, onko maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä ollut verokauden aikana. Ilmoitus annetaan Verohallinnolle.

Veroilmoituksessa on ilmoitettava:

- 1) verovelvollisen yksilöllinen tunniste;
- 2) välittäjän yksilöllinen tunniste;

3) eriteltynä kunkin kulutusjäsenvaltion osalta, jossa veroa on suoritettava, maahantuotavien tavaroiden etämyynnin kokonaisarvo verokauden aikana ilman veron osuutta, vastaava veron määrä verokannoittain, sovellettavat verokannat ja verojen yhteismäärä;

4) 3 kohdassa tarkoitettujen suoritettavien verojen yhteismäärä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu verokausi on kalenterikuukausi. Veroilmoitus on annettava viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden viimeisenä päivänä.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen tai välittäjän, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, on Suomeen suoritettavan veron osalta noudatettava tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia vastaavia säännöksiä.

133 x §

Edellä 133 w §:n 1 momentissa tarkoitetun verovelvollisen tai välittäjän on maksettava verokaudelta tilitettävänä verona mainitun pykälän 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettu suoritettavien verojen yhteismäärä viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden viimeisenä päivänä.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen tai välittäjän, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, on Suomeen suoritettavan veron osalta noudatettava vastaavia tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia säännöksiä.

Verovelvollinen ja välittäjä ovat yhteisvastuussa Suomeen suoritettavan veron maksamisesta.

133 y §

Velvollisuus suorittaa vero 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää käytettäessä ilmoitettavasta maahantuotavien tavaroiden etämyynnistä syntyy ostajan suorittaman maksun hyväksymishetkellä. Tästä myynnistä suoritettava vero kohdistetaan sille kalenterikuukaudelle, jonka aikana maksu on hyväksytty.

133 z §

Edellä 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävällä verovelvollisella ei ole oikeutta vähentää tai saada palautuksena erityisjärjestelmän piiriin kuuluvia myyntejä varten tekemiinsä hankintoihin sisältyvää veroa 10 luvun tai 131 §:n nojalla, jollei 2 momentissa toisin säädetä. Sen sijasta hänellä on sen estämättä mitä 122 §:n 1 ja 2 momentissa ja 123 §:ssä säädetään, oikeus saada 122 §:ssä tarkoitettu palautus. Oikeus palautukseen koskee veroa, joka olisi voitu 10 luvun säännösten nojalla vähentää tai saada 131 §:n nojalla palautuksena.

Jos verovelvollinen harjoittaa Suomessa myös erityisjärjestelmän piiriin kuulumatonta toimintaa, josta hän on rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi, hänellä on oikeus vähentää tai saada palautuksena erityisjärjestelmän piiriin kuuluvia myyntejä varten tekemiinsä hankintoihin sisältyvä vero 10 luvun tai 131 §:n mukaisesti. Vähennettävä vero ilmoitetaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 16 §:ssä tarkoitettussa ilmoituksessa.

Erityisjärjestelmille yhteisiä säännöksiä

134 §

Verovelvollisen käyttäessä jotakin 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää tätä erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä sovelletaan kaikkiin verovelvollisen suorittamiin, tämän järjestelmän piiriin 133 d, 133 k tai 133 r §:n mukaan kuuluviin myynteihin. Erityisjärjestelmien piiriin ei kuitenkaan kuulu palvelujen myynti arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkitylle oikeushenkilölle, joka ei ole elinkeinonharjoittaja.

Tavaroiden myyntiä ei kuitenkaan ole ilmoitettava 133 r §:ssä tarkoitettussa erityisjärjestelmässä, jos näiden tavaroiden maahantuonnista on suoritettava veroa sen vuoksi, ettei erityisjärjestelmän käyttämistä varten annettua yksilöllistä tunnistetta ole 94 §:n 1 momentin 24 kohdassa tarkoitettu tavoin ilmoitettu Tullille.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen 133 d ja 133 k §:ssä tarkoitettuihin myynteihin oikeushenkilölle, joka ei ole elinkeinonharjoittaja, ei sovelleta 9 §:n 1 momenttia. Edellä tässä momentissa säädettyä sovelletaan kuitenkin palvelujen osalta vain myyntiin sellaiselle oikeushenkilölle, jota ei ole merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin.

Mitä 134 a ja 134 c–134 t §:ssä säädetään verovelvollisesta, sovelletaan myös hänen nimissään toimivaan välittäjään.

134 b §

Verohallinto antaa 133 g §:n 1 momentissa, 133 n §:n 1 momentissa ja 133 u §:n 1 momentissa tarkoitettulle verovelvolliselle ja välittäjän rekisteröintiä koskevan päätöksen osalta välittäjälle päätöksen rekisteröinnistä ja rekisteristä poistamisesta sekä siitä, ettei asianomaista ole ilmoituksesta poiketen merkitty rekisteriin tai poistettu rekisteristä.

Verohallinto antaa 1 momentissa tarkoitettut päätökset asianomaiselle tiedoksi sähköisesti. Verohallinto voi antaa päätökset tiedoksi Verohallinnon sähköisessä asiointipalvelussa. Jos verovelvollisella on välittäjä, verovelvollisen rekisteröintiä koskevat päätökset annetaan tiedoksi myös välittäjälle. Verovelvolliselle tai välittäjälle lähetetään tiedoksiannosta tieto tämän ilmoittamaan sähköiseen osoitteeseen. Asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä siitä, kun verovelvolliselle tai välittäjälle on lähetetty tieto tiedoksiannosta. Jos tiedoksiannosta koskevan tiedon vastaanottamisessa tai pääsyssä Verohallinnon sähköiseen asiointipalveluun tänä aikana on ollut tekninen este, asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä siitä, kun tekninen este on poistunut.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettun verovelvollisen tai välittäjän osalta ei sovelleta, mitä 175 §:n 1 momentissa säädetään rekisteröintiä koskevien toimenpiteiden ilmoittamisesta asianomaiselle.

134 c §

Verohallinto määrää tarkemmin 133 h, 133 o ja 133 w §:ssä tarkoitettun veroilmoituksen antotavasta.

134 e §

Edellä 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen on pidettävä erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista liiketoimistaan riittävän yksityiskohtaista kirjanpitoa, jotta kulutusjäsenvaltio voi todentaa 133 h, 133 o ja 133 w §:ssä tarkoitettun veroilmoituksen oikeellisuuden.

134 f §

Jollei tässä luvussa toisin säädetä, 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, sovelletaan, mitä 13–22 luvussa, omaaloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa, veronkantolaissa, veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa tai muussa laissa säädetään verovelvollisesta. Sama koskee verovelvollista, jonka tunnistamisjäsenvaltio on toinen jäsenvaltio siltä osin kuin kysymys on Suomeen suoritettavasta verosta.

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, ei kuitenkaan toiseen jäsenvaltioon suoritettavan veron osalta sovelleta, mitä veronkantolaissa, veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa tai verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään, ellei tässä luvussa toisin säädetä.

134 i §

Edellä 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävää verovelvollista koskevat asiat käsitellään Verohallinnossa. Tavarantoiminnan verotuksesta vastaa Tulli sen mukaan kuin 160 §:ssä säädetään.

134 j §

Edellä 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta, mitä 161 §:ssä ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 3 luvussa ja 16–18, 22, 23 ja 25 §:ssä säädetään verokaudesta ja ilmoittamisvelvollisuudesta. Mitä mainitun lain 19 §:ssä säädetään veroilmoituksen antamisajankohdasta, sovelletaan vain Suomen ollessa tunnustamisjäsenvaltio.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen tunnustamisjäsenvaltion kautta Suomeen suoritettavan veron maksulle ei makseta veronkantolain 37 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua hyvityskorkoa.

Poiketen siitä, mitä 134 f §:n 2 momentissa säädetään, erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen sovelletaan, mitä veronkantolain 4 ja 5 luvussa säädetään palautuksen käyttämisestä ja palauttamisesta siltä osin kuin kyse on sellaisesta liikaa maksetusta toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta, jonka Suomi tunnustamisjäsenvaltiona on velvollinen palauttamaan erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle.

134 k §

Edellä 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta, mitä veronkantolain 16–18 §:ssä säädetään siltä osin kuin kysymys on tunnustamisjäsenvaltion kautta Suomeen suoritettavan veron maksusta.

Veronkantolain 5 §:n 1 ja 2 momentissa ja 6 §:ssä säädetystä poiketen verovelvollisen Suomeen tunnustamisjäsenvaltion kautta suoritettavan veron maksu käytetään veroilmoituksessa ilmoitettujen verojen suorituksiksi eräpäivän mukaisessa järjestyksessä vanhimmasta uusimpaan. Myöhässä ilmoitetun veron eräpäivänä pidetään päivää, jolloin veroilmoitus on annettu.

Jos maksua ei voida käyttää 2 momentissa tarkoitetulla tavalla, maksu käytetään muiden kyseisen erityisjärjestelmän erääntyneiden ja erääntymättömien verojen suorituksiksi noudattaen muutoin, mitä veronkantolain 6 §:ssä säädetään.

Jos maksua ei voida käyttää 3 momentissa tarkoitetulla tavalla, maksu voidaan käyttää erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen muiden erääntyneiden verojen ja Verohallinnon muiden saatavien suorituksiksi noudattaen muutoin, mitä veronkantolain 6 §:ssä säädetään.

134 l §

Veronkantolain 6, 22–24 ja 26 §:ssä säädetystä poiketen 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen Suomeen tunnustamisjäsenvaltion kautta suoritettavan veron palautus käytetään kyseisen erityisjärjestelmän erääntyneiden ja erääntymättömien verojen suorituksiksi eräpäivän mukaisessa järjestyksessä vanhimmasta uusimpaan. Myöhässä ilmoitetun veron eräpäivänä pidetään päivää, jolloin veroilmoitus on annettu.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu palautus on käytettävissä veron suorituksiksi sinä päivänä, jona ilmoitus, jolla virhe korjataan, on annettu. Veron määräämistä tai päätöksen oikaisua verovelvollisen hyväksi koskevaan päätökseen tai muutoksenhakuun perustuva palautus on käytettävissä sinä päivänä, jona päätös tehdään tai muutosverotus toimitetaan, kuitenkin aikaisintaan alkuperäisessä päätöksessä määrättyä eräpäivänä. Veronkantomenettelyssä tapahtuneen virheen korjaamiseen perustuva palautus on käytettävissä sinä päivänä, jona korjaus on tehty.

Jos palautusta ei voida käyttää 1 momentissa tarkoitetulla tavalla, palautus voidaan käyttää verovelvollisen muiden erääntyneiden verojen ja Verohallinnon muiden saatavien suorituksiksi noudattaen muutoin, mitä veronkantolaissa säädetään.

134 m §

Veronkantolain 42 §:ssä tarkoitettussa maksukehotuksessa tarkoitettu määrä suoritetaan Verohallinnolle.

134 n §

Verovelvollista, joka käyttää 133 d §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää, ei merkitä 172 §:ssä tarkoitettuun arvonlisäverovelvollisten rekisteriin erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista liike-toimista.

Verovelvollista, joka käyttää 133 k §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää ja jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu kuin Suomi, ei merkitä 172 §:ssä tarkoitettuun arvonlisäverovelvollisten rekisteriin erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista liike-toimista.

Verovelvollista, joka käyttää 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää, ei merkitä 172 §:ssä tarkoitettuun arvonlisäverovelvollisten rekisteriin erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista liike-toimista.

134 o §

Edellä 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, ei sovelleta, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 8 luvussa säädetään veron määräämisestä siltä osin kuin kyse on erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista liike-toimista toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta.

134 p §

Edellä 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, ei sovelleta, mitä 20 luvussa säädetään ohjauksesta ja ennakkoratkaisusta siltä osin kuin kyse on toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta.

134 q §

Verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, on korjattava erityisjärjestelmässä 133 h, 133 o ja 133 w §:n mukaan annettavassa veroilmoituksessa oleva virhe seuraavilta verokausilta annettavassa veroilmoituksessa. Ilmoituksessa on eriteltävä liikaa tai liian vähän ilmoitetun arvonlisäveron määrä jokaisen kulutusjäsenvaltion ja verokauden osalta, jota virhe koskee, sekä ilmoitettava kyseinen kulutusjäsenvaltio ja verokausi. Virhe on korjattava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun veroilmoitus oli mainittujen pykälien mukaan annettava.

Liikaa tai liian vähän ilmoitetun veron määrä pienentää tai suurentaa sen verokauden 133 i, 133 p ja 133 x §:n 1 momentissa tarkoitettua tilitettävän veron määrää, jolta annettavassa veroilmoituksessa 1 momentissa tarkoitettu korjaus on tehty. Jos jollekin kulutusjäsenvaltiolle tältä verokaudelta suoritettavien verojen yhteismäärä muodostuu korjausten johdosta negatiiviseksi, negatiivinen määrä ei pienennä verokaudelta tilitettävää veroa.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, on Suomeen suoritettavan veron osalta noudatettava tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia, 1 ja 2 momenttia vastaavia säännöksiä.

Jos sen verokauden Suomeen suoritettava vero, jolta annettavassa veroilmoituksessa verovelvollinen korjaa virheen, ei riitä kattamaan verovelvollisen vahingokseen tekemän virheen määrää, Verohallinto maksaa kattamatta jääneen liikaa maksetun veron verovelvolliselle, ellei palautusta ole käytettävä 134 l §:n mukaisesti veron tai muun saatavan suorituksiksi.

Jos veroilmoituksessa olevaa Suomeen suoritettavaa veroa koskevaa virhettä ei ole korjattu erityisjärjestelmän käytön lopettaneen verovelvollisen viimeisessä veroilmoituksessa tai jos korjauksen määräaika on jo päättynyt, Verohallinto palauttaa liikaa maksetun veron verovelvolliselle hakemuksen tai muun saadun selvityksen perusteella. Liian vähän ilmoitetun veron määräämiseen sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään.

HE 18/2021 vp

Edellä 5 momentissa tarkoitettua veroa ei voida palauttaa enää, kun kolme kalenterivuotta on kulunut sen kalenterivuoden päättymisestä, jolta verovelvollinen on ilmoittanut liikaa veroa. Jos verovelvollinen on vaatinut palautusta edellä tarkoitettussa ajassa, vero voidaan kuitenkin palauttaa myöhemminkin.

134 r §

Edellä 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle takaisin maksettavalle verolle maksetaan korkoa veronkantolain mukaisesti.

134 s §

Edellä 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 35 ja 37 §:ssä säädetään seurausmaksuista siltä osin kuin kysymys on toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta.

Poiketen siitä, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 36 §:n 2 momentissa säädetään, myöhästymismaksua ei määrätä, jos 133 d tai 133 k §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävä verovelvollinen korjaa Suomeen suoritettavaa veroa koskevan virheen 134 q §:ssä tarkoitetulla tavalla viimeistään korjattavaa verokautta seuraavan verokauden veroilmoituksen antamiselle säädettyinä määräpäivinä.

134 t §

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 44 ja 61 §:ssä tarkoitettu määräaika lasketaan 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen Suomeen tilitetävän veron osalta sitä kalenterivuotta seuraavan vuoden alusta, johon kuuluvalta verokaudelta vero on tullut ilmoittaa ja maksaa.

137 a §

Poiketen siitä, mitä 135 a, 136 ja 137 §:ssä säädetään, myynnistä suoritettava vero kohdistetaan 16 b §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa sille verokaudelle, jonka aikana veron suorittamisvelvollisuus on mainitun pykälän mukaan syntynyt.

22 luku

Laskut ja muut tositteet

209 a §

Laskutukseen sovelletaan 209 b–209 g §:ää, jos myynti tapahtuu 5 luvun mukaan Suomessa, ellei tämän pykälän 5 momentissa toisin säädetä.

Laskutukseen sovelletaan 209 b–209 g §:ää myös 3 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa, jos myyjä luovuttaa tavarat tai suorittaa palvelut Suomessa sijaitsevasta kiinteästä toimipaikasta tai kun luovutus tai suoritus ei tapahdu mistään kiinteästä toimipaikasta, jos myyjän liiketoiminnan kotipaikka on Suomessa.

Edellä 2 momentissa tarkoitettut tilanteet ovat:

- 1) myyjä laatii laskun myynnistä, joka tapahtuu toisessa jäsenvaltiossa, ja verovelvollinen myynnistä on 2 a tai 9 §:ää vastaavan säännöksen nojalla ostaja; tai
- 2) myynti ei tapahdu Yhteisön alueella.

Edellä 12 a luvussa tarkoitettussa erityisjärjestelmässä ilmoitettavien myyntien laskutukseen sovelletaan 209 b–209 g §:ää, jos tunnistamisjäsenvaltio on Suomi.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, 209 b–209 g §:ää ei sovelleta:

- 1) toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen myyjän Suomessa suorittamaan myyntiin, josta ostaja on 2 a tai 9 §:n nojalla verovelvollinen ja josta myyjä laatii laskun;
- 2) 12 a luvussa tarkoitettussa erityisjärjestelmässä ilmoitettavaan myyntiin, jos tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi.

Myyjä on 5 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla sijoittautunut toiseen jäsenvaltioon, jos hän luovuttaa tavarat tai suorittaa palvelut toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevasta kiinteästä toimipaikasta tai, kun luovutus tai suoritus ei tapahdu mistään kiinteästä toimipaikasta, jos myyjän liiketoiminnan kotipaikka on muussa jäsenvaltiossa kuin Suomessa. Tätä ja 2 momenttia sovellettaessa kiinteällä toimipaikalla, josta tavarat luovutetaan ja palvelut suoritetaan, tarkoitetaan kiinteää toimipaikkaa, jonka henkilöstö- ja muilla resursseilla luovutus tai suoritus toteutetaan.

209 b §

Lasku on annettava myös:

- 1) 19 a §:ssä ja 72 b §:n 4 momentissa tarkoitetusta myynnistä, jos ostaja on yksityishenkilö;
- 2) 130 a §:n 1 momentissa tarkoitetun tavarat tai palvelun myynnistä kunnalle.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa ja 2 momentin 1 kohdassa säädetään, laskua ei tarvitse antaa myynneistä, jotka on ilmoitettava 133 k §:ssä tarkoitetussa erityisjärjestelmässä.

209 e §

Jos osa 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista sisältyy ostajalle aiemmin annettuun tai ostajalla olevaan asiakirjaan, näiden asiakirjojen katsotaan yhdessä muodostavan laskun. Edellytyksenä on kuitenkin, että jälkimmäinen asiakirja sisältää yksiselitteisen viittauksen aikaisempaan asiakirjaan. Mitä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta 19 a §:ssä tarkoitettuun tavaroiden etämyyntiin, 72 b §:ssä tarkoitettuun tavarat yhteisömyyntiin eikä sellaiseen toisessa jäsenvaltiossa tapahtuvaan tavarat tai palvelun myyntiin, josta ostaja on 2 a tai 9 §:ää vastaavan säännöksen perusteella verovelvollinen.

209 f §

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske 19 a §:ssä tarkoitettua tavarat etämyyntiä, 72 b §:ssä tarkoitettua tavarat myyntiä eikä sellaista muussa jäsenvaltiossa kuin Suomessa tapahtuvaa tavarat tai palvelun myyntiä, josta ostaja on 2 a tai 9 §:ää vastaavan säännöksen perusteella verovelvollinen.

209 j §

Edellä 19 c §:ssä tarkoitetun liiketoiminnan jatkajan on annettava liikkeen tai sen osan luovuttajalle selvitys siitä, että luovutettuja tavaroita ja palveluja ryhdytään käyttämään vähennykseen oikeuttavaan tarkoitukseen.

Edellä 19 c §:ssä tarkoitetun liikkeen tai sen osan luovuttajan on luovutettavien käytettyjen tavaroiden sekä taide-, keräily- ja antiikkiesineiden osalta annettava liiketoiminnan jatkajalle selvitys 79 f ja 79 g §:ssä tarkoitettujen edellytysten olemassaolosta.

Edellä 19 c §:ssä tarkoitetun liikkeen tai sen osan luovuttajan on annettava liiketoiminnan jatkajalle 209 k §:ssä tarkoitettu selvitys luovutettavista kiinteistöistä.

Tämän lain laskuja koskevia säännöksiä sovelletaan 19 c §:ssä tarkoitettuun liikkeen tai sen osan luovutukseen.

209 u §

Elinkeinonharjoittajan, joka mahdollistaa markkinapaikkaa, alustaa, portaalia tai vastaavaa sähköistä rajapintaa käyttämällä toisen elinkeinonharjoittajan tavaroiden tai palvelujen myynnin muille kuin elinkeinonharjoittajille Yhteisön sisällä, on pidettävä riittävän yksityiskohtaista

kirjanpitoa kyseisistä myynneistä, jotta jäsenvaltiot, joissa myynnit tapahtuvat, voivat todentaa, että arvonlisävero on tilitetty oikein.

Suomessa tapahtuneita myynnejä koskevat tiedot on pyydettyessä saatettava Verohallinnon käytettäväksi sähköisesti. Verohallinto määrää tarkemmin tietojen antotavasta.

Tiedot on säilytettävä kymmenen vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana liikeyhtiöt suoritettiin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ . Lain 134 b § tulee kuitenkin voimaan jo _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Lakia sovelletaan, kun veron suorittamisvelvollisuus syntyy lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen, jollei jäljempänä toisin säädetä. Jos veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain 134 f, 134 j–134 l, 134 q ja 134 s §:ää sovelletaan lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen alkavalta verokaudelta ilmoitettavaan veroon. Ennen tämän lain voimaantuloa alkaneelta verokaudelta ilmoitettavaan veroon sovelletaan 134 f, 134 j, 134 o ja 134 r §:n säännöksiä sellaisina kuin ne olivat tämän lain voimaan tullessa.

Tämän lain 134 b §:ää sovelletaan mainitun säännöksen voimaantulopäivänä ja sen jälkeen tehtäviin erityisjärjestelmien rekisteröintiä koskeviin päätöksiin.

2.

Laki

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain (1266/1996) 3 ja 5 §, 6 §:n 2 ja 3 momentti, 6 a §, 25 b § ja sen edellä oleva väliotsikko, 25 c–25 e §,
sellaisina kuin ne ovat, 3 ja 5 § laissa 1114/2019, 6 §:n 2 ja 3 momentti laissa 936/2004, 6 a § laissa 1393/2010 ja 506/2014, 25 b §, sen edellä oleva väliotsikko, 25 d ja 25 e § laissa 506/2014 sekä 25 c § laissa 546/2018, ja
lisätään lakiin uusi 6 b § ja 22 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 524/2017, uusi 4 momentti, seuraavasti:

3 §

Sovellettaessa arvonlisäverolain 18 a, 18 b, 19 a ja 19 b §:ää Ahvenanmaan maakunnan ei katsota kuuluvan Suomen alueeseen.

Yhteisön ulkopuolelta Ahvenanmaan maakuntaan tuotavien tavaroiden etämyynnillä tarkoitetaan tässä laissa myyntiä, jossa myyjä tai joku muu myyjän puolesta kuljettaa tavarat Yhteisön ulkopuolelta ostajalle Ahvenanmaan maakuntaan edellyttäen, että maahantuonti tapahtuu maakunnassa ja ettei myyjä asenna tai kokoa tavaroita maakunnassa. Edellä säädettyä sovelletaan kuitenkin vain, jos ostajana on muu kuin elinkeinonharjoittaja, ja arvonlisäverolain 19 a §:n 3 momentissa ja 4 momentin 3, 5 ja 6 kohdassa säädetyn edellytyksin.

Kun elinkeinonharjoittaja mahdollistaa markkinapaikkaa, portaalia, alustaa tai muuta vastaavaa sähköistä rajapintaa käyttämällä toisen elinkeinonharjoittajan Yhteisön ulkopuolelta Ahvenanmaan maakuntaan tuotavien tavaroiden etämyynnin, hänen katsotaan myyneen tavarat ostajalle ja toisen elinkeinonharjoittajan myyneen ne hänelle. Edellä säädettyä sovelletaan kuitenkin vain, kun tavarat sisältyvät todelliselta arvoltaan enintään 150 euron lähetyksiin. Tällaiseen myyntiin sovelletaan arvonlisäverolain 16 b, 63 b ja 137 a §:ää.

5 §

Sovellettaessa arvonlisäverolain 63, 63 a, 63 c, 63 e, 63 f, 63 h ja 69 m §:ää Ahvenanmaan maakunnan ei katsota kuuluvan Suomen alueeseen.

6 §

Ostajalle kuljetettava tavara on myyty Ahvenanmaan maakunnassa, jos tavara on maakunnassa kuljetuksen alkaessa, jollei 6 a tai 6 b §:ssä toisin säädetä. Tavara on myyty Ahvenanmaan maakunnassa silloinkin, kun tavara on maakunnan ulkopuolella kuljetuksen alkaessa, jos myyjä tuo sen maakuntaan myyntiä varten.

Tavara on myyty Suomessa myös silloin, kun se on 1 tai 2 momentissa taikka 6 a tai 6 b §:ssä tarkoitettulla tavalla myyty Ahvenanmaan maakunnassa.

6 a §

Sellainen Yhteisön ulkopuolelta Ahvenanmaan maakuntaan maahantuotavien tavaroiden etämyynti, joka on ilmoitettava 25 b §:n 2 momentin nojalla arvonlisäverolain 133 r §:ssä tarkoitettun erityisjärjestelmän mukaisesti, tapahtuu Ahvenanmaan maakunnassa. Tavaroiden tuontiin sovelletaan, mitä arvonlisäverolain 94 §:n 1 momentin 24 kohdassa säädetään.

6 b §

Sähkö, Euroopan unionin alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettava kaasu sekä lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettava lämpö- ja jäähdytysenergia, joka myydään verovelvolliselle jälleenmyyjälle, on myyty Ahvenanmaan maakunnassa, jos verovelvollisella jälleenmyyjällä on maakunnassa kiinteä toimipaikka, johon tavarat luovutetaan. Jos kyseisiä tavaroita ei luovuteta Ahvenanmaan maakunnassa tai muualla olevaan kiinteään toimipaikkaan, niiden myynti on tapahtunut Ahvenanmaan maakunnassa, jos verovelvollisen jälleenmyyjän liiketoiminnan kotipaikka on maakunnassa.

Sähkö, Euroopan unionin alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettava kaasu sekä lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettava lämpö- ja jäähdytysenergia, jota ei myydä verovelvolliselle jälleenmyyjälle, on myyty Ahvenanmaan maakunnassa, jos ostaja tosiasiallisesti kuluttaa ne maakunnassa. Jos ostaja ei tosiasiallisesti kuluta kyseisiä tavaroita tai osaa niistä, kuluttamattomat tavarat katsotaan kulutetuiksi Ahvenanmaan maakunnassa, jos ostajalla on maakunnassa kiinteä toimipaikka, johon kyseiset tavarat luovutetaan. Jos kyseisiä tavaroita ei luovuteta Ahvenanmaan maakunnassa tai muualla olevaan kiinteään toimipaikkaan, ostajan katsotaan kuluttaneen tavarat Ahvenanmaan maakunnassa, jos ostajan liiketoiminnan kotipaikka on maakunnassa.

Tässä pykälässä verovelvollisella jälleenmyyjällä tarkoitetaan elinkeinonharjoittajaa, jonka pääasiallisena toimintana kaasun, sähkön sekä lämpö- ja jäähdytysenergian ostojen osalta on kyseisten tuotteiden jälleenmyynti ja jonka oma kyseisten tuotteiden kulutus on hyvin vähäistä.

22 §

Edellä 3 momentissa säädettyä ei sovelleta, jos maahantuonnissa käytetään arvonlisäverolain 97 §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelyä.

Arvonlisäverolain 12 a luvussa tarkoitettut erityisjärjestelmät

25 b §

Sen estämättä, mitä arvonlisäverolain 133 d ja 133 k §:ssä säädetään, mainituissa pykälissä tarkoitettuja erityisjärjestelmiä koskevia säännöksiä sovelletaan myös silloin, kun erityisjärjestelmää käyttävä verovelvollinen myy muulle kuin elinkeinonharjoittajalle palvelun, joka on arvonlisäverolain 5 lukua ja tämän lain 7 §:ää Ahvenanmaan maakuntaan soveltamalla katsottava myydyn maakunnassa. Tätä ei kuitenkaan sovelleta arvonlisäverolain 133 k §:ssä tarkoitettuun erityisjärjestelmään, jos mainitun lain 133 l §:ssä tarkoitettu tunnistamisjäsenvaltio on Suomi.

Sen estämättä, mitä arvonlisäverolain 133 r §:ssä säädetään, mainitussa pykälässä tarkoitettua erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä sovelletaan myös silloin, jos erityisjärjestelmää käyttävä verovelvollinen harjoittaa Yhteisön ulkopuolelta Ahvenanmaan maakuntaan tuotavien tavaroiden etämyyntiä.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, poiketen mainituissa momenteissa säädetystä ja sen estämättä, mitä arvonlisäverolain 133 h §:n 4 momentissa, 133 i §:n 2 momentissa, 133 o §:n 6 momentissa, 133 p §:n 2 momentissa, 133 w §:n 4 momentissa ja 133 x §:n 2 momentissa säädetään, verovelvollisen on 1 ja 2 momentissa tarkoitettun myynnin osalta erikseen annettava arvonlisäverolain 133 h, 133 o tai 133 w §:ssä tarkoitettu ilmoitus ja maksettava mainitun lain 133 i, 133 p tai 133 x §:ssä tarkoitettu vero Suomeen.

Sovellettaessa arvonlisäverolain 133 e §:n 2 momenttia ja 133 l §:n 4 momenttia tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettuihin tilanteisiin kulutusjäsenvaltion katsotaan olevan Suomi.

Sovellettaessa arvonlisäverolain 133 s §:n 5 momenttia tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettuihin tilanteisiin kulutusjäsenvaltion katsotaan olevan Suomi.

25 c §

Verovelvolliseen, jonka liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, ei sovelleta arvonlisäverolain 134 n §:n 1 momenttia.

25 d §

Sen estämättä, mitä 25 b §:n 1 momentissa säädetään, arvonlisäverolain 133 d ja 133 k §:ssä tarkoitettuja erityisjärjestelmiä ei sovelleta 25 b §:n 1 momentissa tarkoitettujen palvelujen myyntiin, jos myyjän liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa tai muualla Suomessa ja tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi.

25 e §

Sen estämättä, mitä 25 b §:n 1 ja 2 momentissa ja arvonlisäverolain 133 j ja 133 z §:ssä säädetään, mainitun lain 133 d tai 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävällä verovelvollisella, jonka liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, on oikeus mainitun lain 10 luvussa tarkoitettuun vähennykseen ja 131 §:ssä tarkoitettuun palautukseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

Tätä lakia sovelletaan, kun veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Jos veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

3.

Laki

oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) 15 §:n 6 momentti, sellaisena kuin se on laissa 56/2018, seuraavasti:

15 §

Verokauden muuttuminen edellytysten puuttuessa

Verohallinto voi määrätä, että arvonlisäverotuksessa verovelvollisen tai suorituksen maksajan verokautena pidetään kalenterivuoden tai neljänneskalenterivuoden sijasta kalenterikuukautta sen kalenterivuoden, jona määräys annetaan, alusta lähtien, jos:

1) verovelvollinen tai suorituksen maksaja olennaisesti laiminlyö tai hänen voidaan ennakkoperintälain 26 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tai muulla vastaavalla perusteella olettaa olennaisesti laiminlyövän mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutensa verotuksessa taikka tulotietojärjestelmästä annetussa laissa (53/2018) säädetyt velvollisuutensa; tai

2) verovelvollinen tai suorituksen maksaja taikka, jos kyseessä on yhteisö tai yhtymä, sen johtohenkilö on määrätty liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985) tarkoitettuun liiketoimintakieltoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 25.2.2021

Pääministeri

Sanna Marin

Valtiovarainministeri Matti Vanhanen

1.

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan arvonlisäverolain (1501/1993) 19 a §:n edellä oleva väliotsikko, sellaisena kuin se on laissa 453/2005,

muutetaan 9 §:n 2 momentti, 18 b §:n 1 momentti, 19 a ja b §, 26 a §:n 3 momentti, 63 §:n 2 momentti, 63 a § ja sen edellä oleva väliotsikko, 63 b ja 69 i §, 72 b §:n 3–6 momentti, 94 §:n 1 momentin 24 kohta, 100 a §:n 1 momentti, 101 b §:n 1 momentti, 131 §:n 1 momentin 1 kohta, 12 a luvun otsikko, 133 d § ja sen edellä oleva väliotsikko, 133 e, 133 g ja 133 h §, 133 i §:n 1 momentti, 133 j §, 133 k § ja sen edellä oleva väliotsikko, 133 l–133 o §, 133 p §:n 1 momentti, 133 q §, 134 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 134 b §, 134 c §:n 2 momentti, 134 e §:n 1 momentti, 134 f, 134 i–134 l ja 134 n–134 r §, 209 a §, 209 b §:n 2 momentti, 209 e §:n 2 momentti, 209 f §:n 2 momentti ja 209 j §,

sellaisina kuin ne ovat, 9 §:n 2 momentti ja 72 b §:n 4 momentti laissa 886/2009, 18 b §:n 1 momentti laeissa 1767/1995, 399/2012 ja 1113/2019, 19 a § laissa 453/2005, 19 b § laissa 1061/2007, 26 a §:n 3 momentti ja 63 §:n 2 momentti laissa 1113/2019, 63 a § laeissa 1486/1994, 915/2001, 935/2004, 886/2009 ja 1392/2010 ja sen edellä oleva väliotsikko laissa 1486/1994, 63 b § laeissa 1486/1994, 935/2004, 886/2009 ja 1392/2010, 69 i § laissa 545/2018, 72 b §:n 3 ja 6 momentti laissa 1767/1995, 72 b §:n 5 momentti ja 94 §:n 1 momentin 24 kohta laissa 1392/2010, 100 a §:n 1 momentti ja 101 b §:n 1 momentti laissa 523/2017, 131 §:n 1 momentin 1 kohta, 12 a luvun otsikko, 133 d § ja sen edellä oleva väliotsikko, 133 g ja 133 h §, 133 i §:n 1 momentti ja 133 k § ja sen edellä oleva väliotsikko, 133 l–133 o §, 133 p §:n 1 momentti, 134 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 134 c §:n 2 momentti, 134 e §:n 1 momentti, 134 i, 134 k, 134 n, 134 o ja 134 q § laissa 505/2014, 133 e § laeissa 505/2014 ja 545/2018, 133 j § laissa 971/2002, 133 q § ja 134 b § laeissa 505/2014 ja 773/2016, 134 f § laeissa 23/2018 ja 342/2019, 134 j, 134 p ja 134 r § laissa 342/2019, 134 l § laissa 773/2016, 209 a § laeissa 399/2012 ja 505/2014, 209 b §:n 2 momentti laissa 1064/2016, 209 e §:n 2 momentti, 209 f §:n 2 momentti ja 209 j § laissa 399/2012, sekä

lisätään lakiin uusi 16 b ja 19 c § ja viimeksi mainitun edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 19 d ja 60 b §, 63 b §:n edelle uusi väliotsikko, 63 c §:ään, sellaisena kuin se on laissa 113/2019, uusi 4 momentti, lakiin uusi 69 m § ja sen edelle uusi väliotsikko, 72 b §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1486/1994, 1767/1995, 886/2009, 1392/2010 ja 1113/2019, uusi 7 momentti, lakiin siitä lailla 1218/1994 kumotun 97–99 §:n tilalle uusi 97–99 § ja niiden edelle uusi väliotsikko, lakiin siitä lailla 505/2014 kumotun 133 r–133 y §:n tilalle uusi 133 r–133 y § ja niiden edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 133 w §, lakiin siitä lailla 505/2014 kumotun 133 x ja 133 y §:n tilalle uusi 133 x ja 133 y §, lakiin uusi 133 z §, lakiin siitä lailla 505/2014 kumotun 134 m §:n tilalle uusi 134 m §, lakiin uusi 134 s, 134 t ja 137 a §, 209 b §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 399/2012 ja 1064/2016, uusi 5 momentti ja lakiin uusi 209 u § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 §

9 §

Verovelvollinen on kuitenkin aina myyjä, jos:

- 1) ostajana on ulkomaalainen, jolla ei ole täällä kiinteää toimipaikkaa, ja jota ei ole merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin;
- 2) ostajana on yksityishenkilö;
- 3) kyse on 63 a §:ssä tarkoitetusta tavarann myynnistä; tai
- 4) kyse on henkilökuljetuspalveluista tai 69 d §:ssä tarkoitetuista palveluista.

Verovelvollinen on kuitenkin aina myyjä, jos:

- 1) ostajana on ulkomaalainen, jolla ei ole Suomessa kiinteää toimipaikkaa ja jota ei ole merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin;
- 2) ostajana on yksityishenkilö;
- 3) kyse on 19 a §:ssä tarkoitetusta tavarann myynnistä; tai
- 4) kyse on henkilökuljetuspalveluista tai 69 d §:ssä tarkoitetuista palveluista.

2 luku

2 luku

Verovelvollisuus

Verovelvollisuus

18 b §

Tavaraa ei katsota myydyn 18 a §:ssä tarkoitettulla tavalla, jos elinkeinonharjoittaja tai joku muu hänen puolestaan siirtää tavarann:

- 1) kuljetuksen päättymisvaltiossa suoritettavaa, hänelle myytävää tavarann arviointia tai tavarann kohdistuvaa työsuoritusta varten ja tavara palautetaan arvioinnin tai työn jälkeen hänelle Suomeen;
- 2) väliaikaisesti hänen myymäänsä palvelua varten;
- 3) väliaikaisesti sellaista tarkoitusta varten, joka oikeuttaisi täysin tullittoman väliaikaisen maahantuontimenettelyn soveltamiseen, jos kyseessä olisi tuonti Yhteisön ulkopuolelta;
- 4) 63 d §:ssä tarkoitettua myyntiä varten; tai
- 5) 63 §:n 3 momentissa taikka 63 b, 70, 72 a tai 72 d §:ssä tarkoitettun myynnin toteuttamiseksi.

16 b §

Velvollisuus suorittaa vero 19 b §:ssä tarkoitettusta tavarann myynnistä myynnin mahdollistavalle elinkeinonharjoittajalle ja tämän elinkeinonharjoittajan suorittamasta myynnistä ostajalle syntyy ostajan suorittaman maksun hyväksymisajankohtana.

18 b §

Tavaraa ei katsota myydyn 18 a §:ssä tarkoitettulla tavalla, jos elinkeinonharjoittaja tai joku muu hänen puolestaan siirtää tavarann *toiseen jäsenvaltioon*:

- 1) kuljetuksen päättymisvaltiossa suoritettavaa, hänelle myytävää tavarann arviointia tai tavarann kohdistuvaa työsuoritusta varten ja tavara palautetaan arvioinnin tai työn jälkeen hänelle Suomeen;
- 2) väliaikaisesti hänen myymäänsä palvelua varten;
- 3) väliaikaisesti sellaista tarkoitusta varten, joka oikeuttaisi täysin tullittoman väliaikaisen maahantuontimenettelyn soveltamiseen, jos kyseessä olisi tuonti Yhteisön ulkopuolelta;
- 4) 63 d §:ssä tarkoitettua myyntiä varten; tai
- 5) 63 §:n 3 momentissa taikka 19 a, 70, 72 a tai 72 d §:ssä tarkoitettun myynnin toteuttamiseksi.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Liikkeen tai sen osan luovutus

(väliotsikko kumotaan)

19 a §

Myyntinä ei pidetä liikkeen tai sen osan luovutuksen yhteydessä tapahtuvaa tavaroiden ja palvelujen luovuttamista liiketoiminnan jatkajalle, joka ryhtyy käyttämään luovutettuja tavaroita ja palveluja vähennykseen oikeuttavaan tarkoitukseen.

Myyntinä ei myöskään pidetä konkurssin yhteydessä tapahtuvaa tavaroiden ja palvelujen luovuttamista liiketoimintaa jatkavalle konkurssipesälle 1 momentissa säädetyin edellytyksin.

Jos liiketoiminnan jatkaja ryhtyy käyttämään luovutettuja tavaroita ja palveluja vain osittain vähennykseen oikeuttavaan tarkoitukseen, 1 ja 2 momenttia sovelletaan vain siltä osin kuin luovutettuja tavaroita ja palveluja ryhdytään käyttämään vähennykseen oikeuttavaan tarkoitukseen.

Edellä 1–3 momentissa tarkoitettua liiketoiminnan jatkajaa pidetään luovuttajan seuraajana.

19 a §

Yhteisön sisäisellä tavaroiden etämyynnillä tarkoitetaan myyntiä, jossa myyjä tai joku muu myyjän puolesta kuljettaa tavarantoistajalle jäsenvaltiosta toiseen.

Maahantuotavien tavaroiden etämyynnillä tarkoitetaan myyntiä, jossa myyjä tai joku muu myyjän puolesta kuljettaa tavarantoistajalle ulkopuolelta ostajalle johonkin jäsenvaltioon.

Tavara katsotaan kuljetetun myyjän toimesta tai puolesta silloinkin, kun myyjä osallistuu välillisesti tavarantoistamiseen.

Etämyynnistä on kyse, jos:

1) tavarantoistajana on yksityishenkilö, elinkeinonharjoittaja, jonka toiminta ei sen omissa maassa miltään osin oikeuta vähennykseen tai palautukseen, oikeushenkilö, joka ei ole elinkeinonharjoittaja, taikka elinkeinonharjoittaja, johon sovelletaan sen omissa maassa alkutuotannon vakiokantahyvitysmenettelyä;

2) 1 kohdassa tarkoitettun muun kuin yksityishenkilön hankinta ei 26 c §:n 2 ja 3 momentin ja 26 f §:n tai niitä vastaavien toisen jäsenvaltion säännösten mukaan muodosta yhteisöhankintaa;

3) tavara ei ole 26 d §:ssä tarkoitettu uusi kuljetusväline;

4) myyjä ei asenna tai kokoa tavaroita jäsenvaltiossa, jossa kuljetus päättyy;

5) myyntiin ei sovelleta Suomessa tai toisessa jäsenvaltiossa 79 a §:ssä tarkoitettua menettelyä tai sitä vastaavaa menettelyä;

6) kyse ei ole sähkön, unionin alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettavan kaasun eikä lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettavan lämpö- ja jäähdytysenergian myynnistä.

Valmisteveron alaisten tavaroiden myynti on etämyyntiä vain silloin, kun ostajana on yksityishenkilö.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

19 b §

Kiinteistön luovuttamiseen liikkeen tai sen osan luovutuksen yhteydessä sovelletaan, mitä 121 i §:ssä säädetään.

19 b §

Jos elinkeinonharjoittaja mahdollistaa markkinapaikkaa, alustaa, portaalia tai vastaavaa sähköitä rajapintaa käyttämällä toisen elinkeinonharjoittajan suorittaman tavaroiden myynnin, hänen katsotaan myyneen tavarat ostajalle ja toisen elinkeinonharjoittajan myyneen ne hänelle, edellyttäen että kyseessä on:

1) maahantuotavien tavaroiden etämyynti ja tavarat sisältyvät todelliselta arvoltaan enintään 150 euron lähetyksiin; tai

2) Yhteisöön sijoittautumattoman elinkeinonharjoittajan muulle kuin elinkeinonharjoittajalle Suomessa tai muussa jäsenvaltiossa suorittama tavaroiden myynti.

Liikkeen tai sen osan luovutus

19 c §

Myyntinä ei pidetä liikkeen tai sen osan luovutuksen yhteydessä tapahtuvaa tavaroiden ja palvelujen luovuttamista liiketoiminnan jatkajalle, joka ryhtyy käyttämään luovutettuja tavaroita ja palveluja vähennykseen oikeuttavaan tarkoitukseen.

Myyntinä ei myöskään pidetä konkurssin yhteydessä tapahtuvaa tavaroiden ja palvelujen luovuttamista liiketoimintaa jatkavalle konkurssipesälle 1 momentissa säädetyin edellytyksin.

Jos liiketoiminnan jatkaja ryhtyy käyttämään luovutettuja tavaroita ja palveluja vain osittain vähennykseen oikeuttavaan tarkoitukseen, 1 ja 2 momenttia sovelletaan vain siltä osin kuin luovutettuja tavaroita ja palveluja ryhdytään käyttämään vähennykseen oikeuttavaan tarkoitukseen.

Edellä 1–3 momentissa tarkoitettua liiketoiminnan jatkajaa pidetään luovuttajan seuraajana.

19 d §

Kiinteistön luovuttamiseen liikkeen tai sen osan luovutuksen yhteydessä sovelletaan, mitä 121 i §:ssä säädetään.

HE 18/2021 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

26 a §

26 a §

Tavaran hankintaa ei katsota yhteisöhankinnaksi, jos kyse on 63 §:n 3 momentissa taikka 63 a tai 63 e §:ssä tarkoitetusta myynnistä.

Tavaran hankintaa ei katsota yhteisöhankinnaksi, jos kyse on 63 §:n 3 momentissa taikka 19 a tai 63 e §:ssä tarkoitetusta myynnistä.

Eräät muut tavarat ja palvelut

Eräät muut tavarat ja palvelut

60 b §

Veroa ei suoriteta 19 b §:n 2 kohdassa tarkoitettua tavaroiden myynnistä sellaiselle elinkeinonharjoittajalle, joka mahdollistaa myynnin markkinapaikkaa, alustaa, portaalia tai vastaavaa sähköistä rajapintaa käyttämällä.

5 luku

5 luku

Myynti ja yhteisöhankinta Suomessa

Myynti ja yhteisöhankinta Suomessa

63 §

63 §

Ostajalle kuljetettava tavara on myyty Suomessa, jos tavara on täällä myyjän tai jonkun muun aloittaessa kuljetuksen, jollei 3 momentissa tai 63 a, 63 b tai 63 e §:ssä toisin säädetä. Tavara on myyty Suomessa silloinkin, kun tavara on Yhteisön ulkopuolella kuljetuksen alkaessa, jos myyjä tuo sen Suomeen myyntiä varten.

Ostajalle kuljetettava tavara on myyty Suomessa, jos tavara on täällä myyjän tai jonkun muun aloittaessa kuljetuksen, jollei 3 momentissa taikka 63 a tai 63 e §:ssä toisin säädetä. Tavara on myyty Suomessa silloinkin, kun tavara on Yhteisön ulkopuolella kuljetuksen alkaessa, jos myyjä tuo sen Suomeen myyntiä varten.

Kaukomyynti

Tavaroiden etämyynti

63 a §

63 a §

Tavaran myynnin katsotaan tapahtuvan Suomessa myös silloin, kun myyjä tai joku muu myyjän puolesta kuljettaa tavaran toisesta jäsenvaltiosta Suomeen. Tavara katsotaan kuljetetun toisesta jäsenvaltiosta silloinkin, kun kuljetus alkaa Yhteisön ulkopuolelta, jos kuljetus tapahtuu sen jäsenvaltion kautta, johon tavara on maahantuotu.

Jollei 69 m §:ssä toisin säädetä, Yhteisön sisäinen tavaroiden etämyynti tapahtuu Suomessa, jos tavaran kuljetus ostajalle päättyy Suomessa.

Maahantuotavien tavaroiden etämyynti, jossa maahantuonti tapahtuu toisessa jäsenvaltiossa, tapahtuu Suomessa, jos tavaran kuljetus ostajalle päättyy Suomessa.

Pykälän 1 momenttia sovelletaan vain, jos tavaran ostajana on henkilö, jonka hankinta ei

Voimassa oleva laki

26 c ja 26 f §:n mukaan muodosta yhteisöhan-
kintaa.

Pykälän 1 momenttia ei sovelleta siltä osin
kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitettu Suomeen
tapahtuva myynti on enintään 35 000 euroa
kalenterivuodessa ilman veron osuutta, lu-
kuun ottamatta 5 ja 6 momentissa tarkoitettua
myyntiä, jos tällaisen myynnin yhteismäärä
on edellisenä vuotena ollut enintään
35 000 euroa.

Pykälän 1 momenttia sovelletaan kuitenkin
myynnin määrästä riippumatta, jos myyjä on
tehnyt kuljetuksen lähtömaan veroviranomai-
sille hakemuksen siitä, että tässä pykälässä
tarkoitettu myynti verotetaan kuljetuksen läh-
tömaan sijasta kuljetuksen päättymismaassa.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei so-
velleta:

1) 26 d §:ssä tarkoitettujen uusien kuljetus-
välineiden myyntiin;

2) myyjän Suomessa asentamien tai koko-
amien tavaroiden myyntiin;

3) sellaiseen tavarahan myyntiin, johon on
kuljetuksen alkamisvaltiossa sovellettu 79 a
§:ssä tarkoitettua menettelyä vastaavaa me-
nettelyä; eikä

4) sähkön, unionin alueella sijaitsevan maa-
kaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon
kautta toimitettavan kaasun eikä lämpö- ja
jäähdytysverkon kautta toimitettavan lämpö-
ja jäähdytysenergian myyntiin.

Pykälän 1 momenttia sovelletaan valmiste-
veron alaisten tavaroiden myyntiin vain sil-
loin, kun ostajana on yksityishenkilö. Tällai-
seen myyntiin sovelletaan 1 momenttia myyn-
nin määrästä riippumatta.

63 b §

Tavarahan myynnin ei katsota tapahtuvan
Suomessa, jos myyjä tai joku muu myyjän
puolesta kuljettaa tavarahan Suomesta toiseen
jäsenvaltioon.

Pykälän 1 momenttia sovelletaan vain, jos
ostaja on:

Ehdotus

*Sellainen maahantuotavien tavaroiden etä-
myynti, joka on ilmoitettava 133 r §:ssä tar-
koitetun erityisjärjestelmän mukaisesti ja jo-
hon liittyvä maahantuonti tapahtuu Suo-
messa, tapahtuu Suomessa, jos tavarahan kulje-
tus ostajalle päättyy Suomessa.*

***Kuljetuksen liittäminen myynnissä säh-
köistä rajapintaa käyttämällä***

63 b §

*Tavaroiden myynti, joka myynnin mahdol-
listavan elinkeinonharjoittajan katsotaan 19 b
§:n mukaisesti suorittavan ostajalle, katso-
taan kuljetettavien tavaroiden myynniksi.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1) elinkeinonharjoittaja, jonka toiminta ei omassa maassaan miltei osin oikeuta vähennykseen tai palautukseen;

2) oikeushenkilö, joka ei ole elinkeinonharjoittaja;

3) elinkeinonharjoittaja, johon sovelletaan omassa maassaan alkutuotannon vakiokantahyvitysmenettelyä; tai

4) yksityishenkilö.

Pykälän 1 momenttia sovelletaan kuitenkin vain, jos 2 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettujen ostajan yhteisöhenkilöt eivät ylitä asianomaisessa jäsenvaltiossa sovellettavaa yhteisöhenkilöiden verollisuuden alarajaa eikä hän ole hakeutunut hankinnoistaan verovelvolliseksi.

Pykälän 1 momenttia sovelletaan vain siltä osin kuin tavarankuljetuksen päättymisvaltiosta tapahtuva edellä 1–3 momentissa tarkoitettu myynti kalenterivuodessa ylittää kyseisessä valtiossa sovellettavan alarajan, jos tällaisen myynnin yhteismäärä on edellisessä vuotena ollut enintään alarajan suuruinen.

Pykälän 1 momenttia sovelletaan kuitenkin myynnin määrästä riippumatta, jos myyjä on tehnyt Verohallinnolle 6 momentissa tarkoitettua hakemuksen.

Verohallinto päättää myyjän hakemuksesta, että tässä pykälässä tarkoitettu tavaroiden myynti verotetaan Suomen sijasta kuljetuksen päättymisvaltiossa, vaikka myynnin määrä jää alle 4 momentissa tarkoitettujen alarajan. Päätös on voimassa myyjän hakemuksessa ilmoittaman ajan, kuitenkin vähintään kaksi kalenterivuotta.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta:

1) 26 d §:ssä tarkoitettujen uusien kuljetusvälineiden myyntiin;

2) myyjän kuljetuksen päättymisvaltiossa asentamien tai kokoamien tavaroiden myyntiin;

3) tavarankuljetukseen, johon on sovellettu 79 a §:ssä tarkoitettua menettelyä; eikä

4) sähkön, unionin alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettavan kaasun eikä lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettavan lämpö- ja jäähdytysenergian myyntiin.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Pykälän 1 momenttia sovelletaan valmisteveron alaisten tavaroiden myyntiin vain silloin, kun ostajana on yksityishenkilö. Tällaiseen myyntiin sovelletaan 1 momenttia myynnin määrästä riippumatta.

63 c §

63 c §

Pykälää ei sovelleta 19 b §:n mukaisiin tavaroiden myynteihin.

69 i §

Muulle kuin elinkeinonharjoittajalle luovutettu radio- ja televisiolähetyspalvelu, sähköinen palvelu tai telepalvelu on myyty Suomessa silloin, kun palvelu luovutetaan ostajalle, joka on sijoittautunut Suomeen tai jonka kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on Suomessa.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos:

1) myyjällä on Yhteisössä liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka vain yhdessä jäsenvaltiossa;

2) palvelu luovutetaan muulle kuin elinkeinonharjoittajalle, joka on sijoittautunut muuhun kuin 1 kohdassa tarkoitettuun jäsenvaltioon tai jonka kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on muussa jäsenvaltiossa kuin 1 kohdassa tarkoitettussa jäsenvaltiossa; ja

3) 2 kohdassa tarkoitettujen luovutusten arvonlisäveroton kokonaisarvo on kuluvana kalenterivuonna enintään 10 000 euroa eikä tämä määrä ole ylittynyt edellisenäkään kalenterivuotena.

Jos 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettu raja-arvo ylittyy jonkin kalenterivuoden aikana, 2 momenttia ei sovelleta kyseisestä ajankohdasta alkaen.

Myyjällä, jolla on liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka Suomessa, on kuitenkin oikeus valita, että 2 momentissa tarkoitettujen palvelujen myyntimaa määritetään 1 momentin mukaisesti. Valinta on voimassa vähintään kaksi kalenterivuotta. Myyjään, jolla on liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka

69 i §

Ellei 69 m §:ssä toisin säädetä, muulle kuin elinkeinonharjoittajalle luovutettu radio- ja televisiolähetyspalvelu, sähköinen palvelu tai telepalvelu on myyty Suomessa silloin, kun palvelu luovutetaan ostajalle, joka on sijoittautunut Suomeen tai jonka kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on Suomessa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

muussa jäsenvaltiossa kuin Suomessa, sovelletaan sijoittautumisjäsenvaltion vastaavia määräyksiä.

Etämyyntiä sekä radio- ja televisiolähetyspalveluja, sähköisiä palveluja ja telepalveluja koskeva raja-arvo

69 m §

Mitä 63 a §:n 1 momentissa ja 69 i §:ssä säädetään ei sovelleta, jos:

1) myyjällä on liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka vain yhdessä jäsenvaltiossa;

2) palvelu luovutetaan muulle kuin elinkeinonharjoittajalle, joka on sijoittautunut muuhun kuin 1 kohdassa tarkoitettuun jäsenvaltioon tai jonka kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on muussa jäsenvaltiossa kuin 1 kohdassa tarkoitettussa jäsenvaltiossa;

3) tavarat kuljetetaan muuhun jäsenvaltioon kuin 1 kohdassa tarkoitettuun jäsenvaltioon; ja

4) 2 ja 3 kohdissa mainittujen myyntien arvonlisäveroton kokonaisarvo on kuluvana kalenterivuonna enintään 10 000 euroa eikä tämä määrä ole ylittynyt edellisenkään kalenterivuotena.

Jos 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu raja-arvo ylittyy jonkin kalenterivuoden aikana, 1 momenttia ei sovelleta kyseisestä ajankohdasta alkaen.

Myyjällä, jonka myymien tavaroiden kuljetus alkaa Suomesta, taikka jolla on 69 i §:ssä tarkoitettujen palvelujen osalta liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka Suomessa, on kuitenkin oikeus valita, että myyntimaa määräytyy 63 a ja 69 i §:n ja niitä vastaavien toisten jäsenvaltioiden säännösten mukaisesti. Valinta on voimassa vähintään kaksi kalenterivuotta. Myyntimaa määräytyy 63 a ja 69 i §:n mukaisesti myös silloin, kun myyjä, jonka myymien tavaroiden kuljetus alkaa muusta jäsenvaltiosta kuin Suomesta tai jolla on tässä momentissa tarkoitettujen palvelujen osalta liiketoiminnan kotipaikka tai

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kiinteä toimipaikka muussa jäsenvaltiossa, tekee vastaavan valinnan kyseisen jäsenvaltion säännösten mukaisesti.

72 b §

Yhteisömyynnistä ei kuitenkaan ole kyse silloin, kun ostajana on 63 b §:n 2 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettu henkilö,

1) jonka hankinnat eivät ylitä asianomaisessa jäsenvaltiossa sovellettavaa yhteisöhankintojen verotettavuuden alarajaa eikä henkilö ole hakeutunut hankinnoistaan verovelvolliseksi; tai

2) jonka hankinta ei asianomaisessa jäsenvaltiossa 26 c §:n 3 momenttia vastaavan säännöksen nojalla muodosta verotettavaa yhteisöhankintaa.

Edellä 26 d §:ssä tarkoitettujen uusien kuljetusvälineiden myynti katsotaan yhteisömyynniksi myös silloin, kun kyse on 3 momentissa tarkoitettusta tilanteesta tai kun ostaja on yksityishenkilö.

Tavarahan myyntiä ei pidetä yhteisömyyntinä, jos myyntiin on sovellettu 79 a §:ssä tarkoitettua menettelyä taikka jos kyse on sähkön, unionin alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettavan kaasun taikka lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettavan lämpö- ja jäähdytysenergian myynnistä.

Yhteisömyyntinä pidetään myös 18 a §:ssä tarkoitettua tavarahan siirtoa.

94 §

Verotonta on seuraavien tavaroiden maahantuonti:

24) tavarat, joiden kokonaisarvo on enintään 22 euroa, tupakkatuotteita, alkoholia, alkoholijuomia ja hajuvettä lukuun ottamatta.

72 b §

Yhteisömyynnistä ei kuitenkaan ole kyse silloin, kun:

1) ostajana on elinkeinonharjoittaja, jonka toiminta ei hänen omassa maassaan miltei osin oikeuta vähennykseen tai palautukseen, oikeushenkilö, joka ei ole elinkeinonharjoittaja, taikka elinkeinonharjoittaja, johon sovelletaan hänen omassa maassaan alkutuotannon vakiokantahyvitysmenettelyä; tai

2) ostajan hankinta ei asianomaisessa jäsenvaltiossa 26 c §:n 3 momenttia vastaavien säännösten nojalla muodosta verotettavaa yhteisöhankintaa.

Mitä 3 momentin 1 kohdassa säädetään, sovelletaan vain, jos ostajan hankinnat eivät ylitä asianomaisessa jäsenvaltiossa sovellettavaa yhteisöhankintojen verotettavuuden alarajaa eikä ostaja ole hakeutunut hankinnoistaan verovelvolliseksi.

Edellä 26 d §:ssä tarkoitettujen uusien kuljetusvälineiden myynti katsotaan yhteisömyynniksi myös silloin, kun kyse on 3 momentissa tarkoitettusta tilanteesta tai kun ostaja on yksityishenkilö.

Tavarahan myyntiä ei pidetä yhteisömyyntinä, jos myyntiin on sovellettu 79 a §:ssä tarkoitettua menettelyä taikka jos kyse on sähkön, unionin alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettavan kaasun taikka lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettavan lämpö- ja jäähdytysenergian myynnistä.

Yhteisömyyntinä pidetään myös 18 a §:ssä tarkoitettua tavarahan siirtoa.

94 §

Verotonta on seuraavien tavaroiden maahantuonti:

24) tavarat, joiden myynnistä suoritettava arvonlisävero on ilmoitettava 133 r §:ssä tar-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

koitetussa erityisjärjestelmässä, jos erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle järjestelmän käyttämistä varten annettu yksilöllinen tunnistus on ilmoitettu Tullille viimeistään tuonti-ilmoituksen antamishetkellä.

Veron ilmoittamista ja maksamista koskeva erityisjärjestely

97 §

Tavarat Tullille vastaanottajan puolesta esittävällä on oikeus käyttää 98 ja 99 §:ssä tarkoitettua veron maksamista ja ilmoittamista koskevaa menettelyä (**erityisjärjestely**), jos:

- 1) maahantuotavat tavarat sisältyvät todelliselta arvoltaan enintään 150 euron lähetykseen;
- 2) verovelvollinen on henkilö, jolle tavarat on tarkoitettu, eikä häntä ole merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin;
- 3) tavaroiden maahantuontiin ja myyntiin ei sovelleta 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää;
- 4) tavaroiden kuljetus päättyy Suomessa; ja
- 5) tavarat eivät ole valmisteveron alaisia.

Tavarat katsotaan esitettävän Tullille vastaanottajan puolesta, jos tavarat Tullille esittävä ilmoittaa aikomuksensa käyttää erityisjärjestelyä ja kerätä arvonlisävero henkilöltä, jolle tavarat on tarkoitettu.

98 §

Erityisjärjestelyä käyttävän on:

- 1) kerättävä tavarain maahantuonnista suoritettava arvonlisävero verovelvolliselta;
- 2) varmistettava, että verovelvollinen suorittaa veron oikeamääräisenä; ja
- 3) ilmoitettava ja maksettava kerätty arvonlisävero Tullille.

Veroilmoitus on annettava sähköisesti ja siinä on ilmoitettava kerätyn arvonlisäveron määrä.

Tulli määrää tarkemmin veroilmoituksessa annettavista tiedoista ja ilmoituksen antotavasta sekä veron maksutavasta.

Sen lisäksi, mitä kirjanpitolaissa säädetään, erityisjärjestelyä käyttävän on järjestettävä

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kirjanpitoa sellaiseksi, että sen perusteella voidaan todentaa verovelvollisilta kerätyt veroja koskevien veroilmoitusten oikeellisuus. Kirjanpito on Tullin kehotuksesta saatettava sähköisesti Tullin tarkastettavaksi. Tulli voi määrätä tarkemmin tietojen antotavasta.

99 §

Erityisjärjestelyä käyttävä voi antaa 98 §:ssä tarkoitetun veroilmoituksen ja maksaa veron kalenterikuukausittain, jos:

1) hän toimii tullikoodeksin 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna suorana edustajana ja on antanut Tullille tulli- ja verovelkojen vakuudeksi yleistakaussitoumuksen tai hän toimii mainitussa kohdassa tarkoitettuna välillisenä edustajana; ja

2) Tulli on myöntänyt hänelle tullikoodeksin 110 artiklassa tarkoitetun maksunlykkäyksen.

Kalenterikuukausittainen ilmoitus annetaan niistä erityisjärjestelyn piiriin kuuluvista tuonneista, joista veron suorittamisvelvollisuus on 87 §:n mukaan syntynyt kalenterikuukauden aikana ja joista suoritettava vero on kerätty verovelvolliselta. Ilmoitus on annettava ja vero on maksettava viimeistään kyseistä kalenterikuukautta seuraavan kalenterikuukauden viimeisenä päivänä.

100 a §

Verohallinto voi verotustoimivaltaansa kuuluvan tavaran maahantuonnin osalta määrätä, että verovelvollisen maahantuontiin sovelletaan 2 momentissa tarkoitettua erityismenettelyä enintään 36 kuukauden määräajan, jos verovelvollinen on edeltäneiden 12 kuukauden aikana olennaisesti laiminlyönyt tai jos hänen voidaan ennakkoperintälain 26 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tai muulla vastaavalla perusteella olettaa olennaisesti laiminlyövän mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitetut velvollisuutensa verotuksessa taikka jos hän on kyseisenä aikana toistuvasti tai vakavasti rikkonut tullilainsäädäntöä.

100 a §

Verohallinto voi verotustoimivaltaansa kuuluvan tavaran maahantuonnin osalta määrätä, että verovelvollisen maahantuontiin sovelletaan 2 momentissa tarkoitettua erityismenettelyä enintään 36 kuukauden ajan, jos edeltäneiden 12 kuukauden aikana:

1) verovelvollinen on olennaisesti laiminlyönyt tai jos hänen voidaan ennakkoperintälain 26 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tai muulla vastaavalla perusteella olettaa olennaisesti laiminlyövän mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitetut velvollisuutensa verotuksessa;

2) verovelvollinen on toistuvasti tai vakavasti rikkonut tullilainsäädäntöä; tai

3) verovelvollinen tai, verovelvollisen ollessa yhteisö tai yhtymä, sen johtohenkilö on määrätty liiketoimintakiellosta annetussa

Voimassa oleva laki

Ehdotus

laissa (1059/1985) tarkoitettuun liiketoimintakieltoon.

101 b §
Tullin vastuulle 160 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti kuuluvassa tavaran maahantuonnin arvonlisäverotuksessa pienin *kannettava tai perittävä* veron määrä on 5 euroa.

101 b §
Tullin vastuulle 160 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti kuuluvassa tavaran maahantuonnin arvonlisäverotuksessa pienin perittävä määrä on 5 euroa. *Perimiseen voidaan kuitenkin ryhtyä, jos samalta maksuvelvolliselta on Tullin, maksuvelvollisen tai muun asianomaisen tekemän laskuvirheen tai muun erehdyksen vuoksi taikka muusta syystä jäänyt lukuisia suorituksia perimättä tai jos perimiseen muutoin on erityistä aihetta.*

131 §
Elinkeinonharjoittajalla on oikeus saada palautuksena tavaran tai palvelun hankintaan sisältyvä vero, jos hankinta liittyy:

1) toimintaan, josta ei suoriteta veroa 56 ja 58 §:n, 59 §:n 4 kohdan, 70, 70 b, 71, 72, 72 a–72 e tai 72 h §:n perusteella;

131 §
Elinkeinonharjoittajalla on oikeus saada palautuksena tavaran tai palvelun hankintaan sisältyvä vero, jos hankinta liittyy:

1) toimintaan, josta ei suoriteta veroa 56 tai 58 §:n, 59 §:n 4 kohdan *tai 60 b*, 70, 70 b, 71, 72, 72 a–72 e tai 72 h §:n perusteella;

12 a luku

Radio- ja televisiolähetyspalveluja, sähköisiä palveluja sekä telepalveluja koskevat erityisjärjestelmät

Yhteisöön sijoittautumattomiin verovelvollisiin sovellettava erityisjärjestelmä

133 d §
Yhteisöön sijoittautumattomalla verovelvollisella on oikeus käyttää tässä pykälässä ja 133 e–133 j §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää, jos verovelvollinen myy radio- ja televisiolähetyspalvelun, sähköisen palvelun tai telepalvelun muulle kuin elinkeinonharjoittajalle, joka on sijoittautunut Yhteisöön tai jonka kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on Yhteisössä.

12 a luku

Palvelujen myyntiä, tavaroiden etämyyntiä sekä eräitä sähköistä rajapintaa käyttämällä tehtäviä tavaroiden myyntejä koskevat erityisjärjestelmät

Yhteisöön sijoittautumattomia palvelujen myyjiä koskeva erityisjärjestelmä

133 d §
Lain 133 e §:n 1 momentissa tarkoitettulla Yhteisöön sijoittautumattomalla verovelvollisella on oikeus käyttää tässä pykälässä ja 133 f–133 j §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää, jos verovelvollinen myy palveluja muulle kuin elinkeinonharjoittajalle Yhteisössä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

133 e §

Yhteisöön sijoittautumattomalla verovelvollisella tarkoitetaan tätä lukua sovellettaessa elinkeinonharjoittajaa, jolla ei ole Yhteisössä liiketoiminnan kotipaikkaa eikä kiinteää toimipaikkaa.

Tunnistamisjäsenvaltiona pidetään 133 d §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää sovellettaessa jäsenvaltiota, johon Yhteisöön sijoittautumaton verovelvollinen ottaa yhteyttä ilmoittaakseen 133 d §:ssä tarkoitettun toiminnan alkamisesta.

Kulutusjäsenvaltiolla tarkoitetaan jäsenvaltiota, jossa radio- ja televisiolähetyspalvelu, sähköinen palvelu tai telepalvelu arvonlisäverodirektiivin 58 artiklan mukaan suoritetaan.

133 g §

Edellä 133 f §:n 1 momentissa tarkoitettu verovelvollinen merkitään tunnistamisrekisteriin ja hänelle annetaan yksilökohtainen tunnistamisnumero. Verohallinto ilmoittaa asianomaiselle tunnistamisnumeron sähköisesti.

Verovelvollinen poistetaan tunnistamisrekisteristä, jos:

1) hän ilmoittaa, ettei enää suorita radio- ja televisiolähetyspalveluja, sähköisiä palveluja tai telepalveluja;

2) voidaan muuten olettaa hänen verollisen toimintansa päättyneen;

3) hän ei enää täytä erityisjärjestelmän soveltamisen edellytyksiä; tai

4) hän jatkuvasti jättää noudattamatta erityisjärjestelmää koskevia sääntöjä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun rekisteriin merkitään myös sellainen Yhteisöön sijoittautumaton verovelvollinen, joka on valinnut tunnistamisjäsenvaltioksi muun jäsenvaltion kuin Suomen ja joka on tämän johdosta rekisteröity asianomaisen jäsenvaltion tunnistamisrekisteriin.

133 e §

Yhteisöön sijoittautumattomalla verovelvollisella tarkoitetaan tätä lukua sovellettaessa elinkeinonharjoittajaa, jolla ei ole Yhteisössä liiketoiminnan kotipaikkaa eikä kiinteää toimipaikkaa.

Edellä 133 d §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä sovellettaessa:

1) **tunnistamisjäsenvaltiolla** tarkoitetaan jäsenvaltiota, jossa verovelvollinen ilmoittaa käyttävänsä tätä erityisjärjestelmää;

2) **kulutusjäsenvaltiolla** tarkoitetaan jäsenvaltiota, jossa palvelu arvonlisäverodirektiivin V osaston 3 luvun mukaan suoritetaan.

133 g §

Edellä 133 f §:n 1 momentissa tarkoitettu verovelvollinen merkitään *erilliseen* tunnistamisrekisteriin ja hänelle annetaan *yksilöllinen tunniste* 133 d §:ssä tarkoitettun erityisjärjestelmän käyttämistä varten. Verohallinto ilmoittaa asianomaiselle *tunnisteen* sähköisesti.

Verovelvollinen poistetaan tunnistamisrekisteristä, jos:

1) hän ilmoittaa, ettei enää suorita *erityisjärjestelmän piiriin kuuluvia palvelujen myyntejä*;

2) voidaan muuten olettaa hänen verollisen toimintansa päättyneen;

3) hän ei enää täytä erityisjärjestelmän käyttämisen edellytyksiä; tai

4) hän jatkuvasti jättää noudattamatta erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun rekisteriin merkitään myös sellainen Yhteisöön sijoittautumaton verovelvollinen, joka on valinnut tunnistamisjäsenvaltioksi muun jäsenvaltion kuin Suomen ja joka on tämän johdosta rekisteröity asianomaisen jäsenvaltion tunnistamisrekisteriin. *Yksilöllisenä tunnisteena käytetään tunnistamisjäsenvaltion verovelvolliselle antamaa tunnistetta.*

Voimassa oleva laki

133 h §

Yhteisöön sijoittautumattoman verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, on annettava sähköisesti veroilmoitus kultakin verokaudelta riippumatta siitä, onko radio- ja televisiolähetyspalveluja, sähköisiä palveluja tai telepalveluja myyty verokauden aikana. Ilmoitus annetaan Verohallinnolle.

Veroilmoituksessa on ilmoitettava:

- 1) verovelvollisen tunnistamisnumero;
- 2) eriteltynä jokaista kulutusjäsenvaltiota varten, jossa veroa on suoritettava, verokauden aikana myytyjen radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen kokonaisarvo ilman veron osuutta, vastaava veron kokonaisuusmäärä kunkin verokannan osalta ja sovellettava verokanta;
- 3) 2 kohdassa tarkoitettujen suoritettavien verojen yhteismäärä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua verovelvollisen verokausi on neljänneskalenterivuosi. Veroilmoitus on annettava viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden 20 päivänä.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, on Suomeen suoritettavan veron osalta noudatettava tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia vastaavia määräyksiä.

133 i §

Edellä 133 h §:n 1 momentissa tarkoitettua verovelvollisen on maksettava verokaudelta tilitettävänä verona 133 h §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettu suoritettavien verojen yhteismäärä viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden 20 päivänä.

133 j §

Erityisjärjestelmää soveltava verovelvollinen ei saa tehdä 10 luvussa tarkoitettua vähennystä. Sen sijasta hänellä on, sen estämättä, mitä 122 §:n 1 momentissa säädetään, oikeus saada 122 §:ssä tarkoitettu palautus.

Ehdotus

133 h §

Verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, on annettava sähköisesti veroilmoitus kultakin verokaudelta riippumatta siitä, onko verovelvollinen myynyt 133 d §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmän piiriin kuuluvia palveluja verokauden aikana. Ilmoitus annetaan Verohallinnolle.

Veroilmoituksessa on ilmoitettava:

- 1) verovelvollisen yksilöllinen tunniste;
- 2) eriteltynä kunkin sellaisen kulutusjäsenvaltion osalta, jossa veroa on suoritettava, verokauden aikana myytyjen erityisjärjestelmän piiriin kuuluvien palvelujen kokonaisarvo ilman veron osuutta, vastaava veron määrä verokannoittain, sovellettavat verokannat ja verojen yhteismäärä;
- 3) 2 kohdassa tarkoitettujen suoritettavien verojen yhteismäärä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua verovelvollisen verokausi on neljänneskalenterivuosi. Veroilmoitus on annettava viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden viimeisenä päivänä.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, on Suomeen suoritettavan veron osalta noudatettava tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia vastaavia määräyksiä.

133 i §

Edellä 133 h §:n 1 momentissa tarkoitettua verovelvollisen on maksettava verokaudelta tilitettävänä verona 133 h §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettu suoritettavien verojen yhteismäärä viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden viimeisenä päivänä.

133 j §

Verovelvollisella ei ole oikeutta vähentää eikä saada palautuksena 133 d §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmän piiriin kuuluvia myyjä varten tekemiinsä hankintoihin sisältyvää veroa 10 luvun tai 131 §:n nojalla, jollei 2 momentissa toisin säädetä. Sen sijasta hänellä on, sen estämättä, mitä 122 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 123 §:ssä säädetään, oikeus saada

Voimassa oleva laki

Oikeus palautukseen koskee vain veroa, joka olisi voitu 10 luvun säännösten nojalla vähentää, jos verovelvollinen olisi ollut toiminnastaan verovelvollinen lain yleisten sääntöjen mukaan.

Muualle Yhteisöön kuin kulutusjäsenvaltion sijoittautuneisiin verovelvollisiin sovellettava erityisjärjestelmä

133 k §

Kulutusjäsenvaltion sijoittautumattomalla verovelvollisella on oikeus käyttää tässä pykälässä ja 133 l–133 q §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää, jos verovelvollinen myy radio- ja televisiolähetyspalvelun, sähköisen palvelun tai telepalvelun muulle kuin elinkeinonharjoittajalle, joka on sijoittautunut kulutusjäsenvaltion tai jonka kotipaikka tai vakinaisen asuinpaikka on kulutusjäsenvaltiossa.

133 l §

Kulutusjäsenvaltion sijoittautumattomalla verovelvollisella tarkoitetaan elinkeinonharjoittajaa, jolla on liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka Yhteisössä, mutta jolla ei ole liiketoiminnan kotipaikkaa

Ehdotus

122 §:ssä tarkoitettu palautus. *Oikeus palautukseen koskee veroa, joka olisi voitu 10 luvun säännösten nojalla vähentää tai saada 131 §:n nojalla palautuksena.*

Jos verovelvollinen harjoittaa Suomessa myös erityisjärjestelmän piiriin kuulumatonta toimintaa, josta hän on rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi, hänellä on oikeus vähentää tai saada palautuksena erityisjärjestelmän piiriin kuuluvia myyntejä varten tekeksiänsä hankintoihin sisältyvä vero 10 luvun tai 131 §:n mukaisesti. Vähennettävä vero ilmoitetaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 16 §:ssä tarkoitetussa ilmoituksessa.

Yhteisön sisäistä tavaroiden etämyyntiä, eräitä sähköistä rajapintaa käyttämällä myyjiä tavaroita ja Yhteisöön sijoittautuneiden verovelvollisten myymiä palveluita koskeva erityisjärjestelmä

133 k §

Verovelvollisella on oikeus käyttää tässä pykälässä ja 133 l–133 q §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää, jos:

1) *verovelvollinen harjoittaa Yhteisön sisäistä tavaroiden etämyyntiä;*

2) *verovelvollinen mahdollistaa tavaroiden myynnin 19 b §:n 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla ja tavaroiden kuljetus alkaa ja päättyy samassa jäsenvaltiossa; tai*

3) *133 l §:n 1 momentissa tarkoitettu, mainitun pykälän 4 momentissa tarkoitettuun kulutusjäsenvaltion sijoittautumaton verovelvollinen myy palveluja muulle kuin elinkeinonharjoittajalle.*

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos verovelvollisen 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettujen myyntien myyntimäärä määräytyy 69 m §:n tai sitä vastaavan toisen jäsenvaltion säännösten mukaisesti.

133 l §

Kulutusjäsenvaltion sijoittautumattomalla verovelvollisella tarkoitetaan elinkeinonharjoittajaa, jolla on liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka Yhteisössä, mutta jolla ei

Voimassa oleva laki

tai kiinteää toimipaikkaa kulutusjäsenvaltiossa.

Tunnistamisjäsenvaltiona pidetään 133 k §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää sovellettaessa jäsenvaltiota, jossa verovelvollisella on liiketoiminnan kotipaikka tai, jos hänen liiketoimintansa kotipaikka ei ole Yhteisössä, jäsenvaltiota, jossa hänellä on kiinteä toimipaikka.

Verovelvollisen, jonka liiketoiminnan kotipaikka ei ole Yhteisössä mutta jolla on useita kiinteitä toimipaikkoja Yhteisössä, tunnistamisjäsenvaltio on jäsenvaltio, jossa sijaitsee se kiinteä toimipaikka, jonka osalta verovelvollinen ilmoittaa käyttävänsä erityisjärjestelmää. Verovelvollinen on velvollinen noudattamaan tätä päätöstään kyseisen kalenterivuoden sekä kahden *sit*ä seuraavan kalenterivuoden ajan.

Kulutusjäsenvaltiolla tarkoitetaan jäsenvaltiota, jossa radio- ja televisiolähetyspalvelu, sähköinen palvelu tai telepalvelu arvonlisäverodirektiivin 58 artiklan mukaan suoritetaan.

133 m §

Kulutusjäsenvaltioon sijoittautumattoman verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, on tehtävä sähköisesti ilmoitus 133 k §:ssä tarkoitettun toiminnan aloittamisesta Verohallinnolle.

Ehdotus

ole liiketoiminnan kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa kulutusjäsenvaltiossa.

Edellä 133 k §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä sovellettaessa tunnistamisjäsenvaltiolla tarkoitetaan:

1) jäsenvaltiota, jossa verovelvollisella on liiketoiminnan kotipaikka;

2) jäsenvaltiota, jossa verovelvollisella on kiinteä toimipaikka ja jossa verovelvollinen ilmoittaa käyttävänsä tätä erityisjärjestelmää, silloin kun verovelvollisen liiketoiminnan kotipaikka ei ole Yhteisössä;

3) jäsenvaltiota, jossa tavaroiden kuljetus alkaa ja jossa verovelvollinen ilmoittaa käyttävänsä tätä erityisjärjestelmää, silloin kun verovelvollisen liiketoiminnan kotipaikka ei ole Yhteisössä eikä hänellä ole kiinteitä toimipaikkoja Yhteisössä.

Jos verovelvollinen on 2 momentin 2 tai 3 kohdan perusteella valinnut tunnistamisjäsenvaltionsa useammasta vaihtoehdosta, valintaa sovelletaan ainakin kyseisen kalenterivuoden ja kahden seuraavan kalenterivuoden ajan.

Tätä erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä sovellettaessa kulutusjäsenvaltiolla tarkoitetaan:

1) jäsenvaltiota, jossa palvelu arvonlisäverodirektiivin V osaston 3 luvun mukaisesti suoritetaan;

2) Yhteisön sisäisessä tavaroiden etämyynnissä jäsenvaltiota, jossa tavaroiden kuljetus osatajalle päättyy;

3) jäsenvaltiota, jossa tavaroiden kuljetus alkaa ja päättyy, jos verovelvollinen on mahdollistanut tavaroiden myynnin 19 b §:n 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

133 m §

Verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, on tehtävä sähköisesti ilmoitus 133 k §:ssä tarkoitettun toiminnan aloittamisesta Verohallinnolle.

Voimassa oleva laki

Kulutusjäsenvaltioon sijoittautumattoman verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi ja jonka on suoritettava veroa Suomeen, on noudatettava tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia vastaavia määräyksiä.

133 n §

Edellä 133 m §:n 1 momentissa tarkoitettu verovelvollinen merkitään erityisjärjestelmän piiriin kuuluvien myyntien osalta 172 §:ssä tarkoitettuun arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Yksilökohtaisena tunnistamisnumerona käytetään tunnistetta, joka verovelvolliselle on aikaisemmin annettu verovelvollisuuteen liittyvien velvoitteiden täyttämiseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu verovelvollinen suljetaan erityisjärjestelmän ulkopuolelle, jos:

1) hän ilmoittaa, ettei enää suorita radio- ja televisiolähetyspalveluja, sähköisiä palveluja tai telepalveluja;

2) voidaan muuten olettaa hänen erityisjärjestelmän piiriin kuuluvan toimintansa päättyneen;

3) hän ei enää täytä erityisjärjestelmän soveltamisen edellytyksiä; tai

4) hän jatkuvasti jättää noudattamatta erityisjärjestelmää koskevia sääntöjä.

Kulutusjäsenvaltioon sijoittautumattoman verovelvollinen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, merkitään 133 g §:n 1 momentissa tarkoitettuun tunnistamisrekisteriin Suomessa tapahtuneista erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista myynneistä. Yksilökohtaisena tunnistamisnumerona käytetään tunnistamisvaltion verovelvolliselle antamaa arvonlisäverotunnistetta.

133 o §

Kulutusjäsenvaltioon sijoittautumattoman verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, on annettava sähköisesti veroilmoitus kultakin verokaudelta riippumatta siitä, onko radio- ja televisiolähetyspalveluja, sähköisiä palveluja tai telepalveluja myyty verokauden aikana. Ilmoitus annetaan Verohallinnolle.

Veroilmoituksessa on ilmoitettava:

Ehdotus

Verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi ja jonka on suoritettava veroa Suomeen, on noudatettava tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia vastaavia säännöksiä.

133 n §

Edellä 133 m §:n 1 momentissa tarkoitettu verovelvollinen merkitään *133 k §:ssä tarkoitettun* erityisjärjestelmän piiriin kuuluvien myyntien osalta 172 §:ssä tarkoitettuun arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Yksilöllisenä *tunnisteena* käytetään verovelvolliselle annettua arvonlisäverotunnistetta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu verovelvollinen suljetaan erityisjärjestelmän ulkopuolelle, jos:

1) hän ilmoittaa, ettei enää suorita *erityisjärjestelmän piiriin kuuluvia tavaroiden eikä palvelujen myyntejä*;

2) voidaan muuten olettaa hänen erityisjärjestelmän piiriin kuuluvan toimintansa päättyneen;

3) hän ei enää täytä erityisjärjestelmän *käytämisen* edellytyksiä; tai

4) hän jatkuvasti jättää noudattamatta erityisjärjestelmää koskevia *säännöksiä*.

Verovelvollinen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, merkitään *erilliseen* tunnistamisrekisteriin Suomessa tapahtuneista erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista myynneistä. *Yksilöllisenä tunnisteena* käytetään tunnistamisvaltion verovelvolliselle antamaa arvonlisäverotunnistetta.

133 o §

Verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, on annettava sähköisesti veroilmoitus kultakin verokaudelta riippumatta siitä, onko *verokauden aikana ollut 133 k §:ssä tarkoitettun erityisjärjestelmän piiriin kuuluvia myyntejä*. Ilmoitus annetaan Verohallinnolle.

Veroilmoituksessa on ilmoitettava:

Voimassa oleva laki

- 1) verovelvollisen tunnistamisnumero;
- 2) eriteltyinä jokaista kulutusjäsenvaltiota varten, jossa veroa on suoritettava, verokauden aikana myytyjen radio- ja televisiolähetyspalvelujen, sähköisten palvelujen ja telepalvelujen kokonaisarvo ilman veron osuutta, vastaava veron kokonaismäärä kunkin verokannan osalta ja sovellettava verokanta;
- 3) 2 kohdassa tarkoitettujen suoritettavien verojen yhteismäärä.

Ehdotus

- 1) verovelvollisen *arvonlisäverotunniste*;
- 2) eriteltyinä *kunkin sellaisen kulutusjäsenvaltion osalta*, jossa veroa on suoritettava, *myyntien kokonaisarvo ilman veron osuutta, vastaava veron määrä verokannoittain, sovellettavat verokannat ja verojen yhteismäärä seuraavien erityisjärjestelmän piiriin kuuluvien, verokauden aikana suoritettujen myyntien osalta*:
 - a) *Yhteisön sisäiset tavaroiden etämyynnit*;
 - b) *myynnin mahdollistavan verovelvollisen suorittamaksi 19 b §:n 2 kohdan mukaisesti katsottavat tavaroiden myynnit, joissa tavaroiden kuljetus alkaa ja päättyy samassa jäsenvaltiossa; ja*
 - c) *palvelujen myynnit.*

Jos tavaroiden kuljetus alkaa muussa jäsenvaltiossa kuin Suomessa, veroilmoituksessa on sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, ilmoitettava kulutusjäsenvaltioittain:

 - 1) *eriteltyinä kunkin sellaisen jäsenvaltion osalta, jossa tavaroiden kuljetus alkaa, myyntien kokonaisarvo ilman veron osuutta, vastaava veron määrä verokannoittain, sovellettavat verokannat ja verojen yhteismäärä seuraavien erityisjärjestelmän piiriin kuuluvien, verokauden aikana suoritettujen myyntien osalta*:
 - a) *Yhteisön sisäiset tavaroiden etämyynnit, lukuun ottamatta 19 b §:n 2 kohdassa tarkoitettuja myynnin mahdollistavan elinkeinonharjoittajan suorittamia myyntejä*;
 - b) *myynnin mahdollistavan verovelvollisen suorittamat 19 b §:n 2 kohdassa tarkoitettut Yhteisön sisäiset tavaroiden etämyynnit sekä sellaiset tavaroiden myynnit, joissa tavaroiden kuljetus alkaa ja päättyy samassa jäsenvaltiossa*;
 - 2) *1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen myyntien osalta kunkin sellaisen jäsenvaltion, josta tavaroiden kuljetus alkaa, antama yksilöllinen arvonlisäverotunniste tai muu verotunniste*;
 - 3) *1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen myyntien osalta kunkin sellaisen jäsenvaltion, josta tavaroiden kuljetus alkaa, antama yksilöllinen arvonlisäverotunniste tai muu verotunniste, jos sellainen on.*

Voimassa oleva laki

Jos verovelvollisella on Suomessa olevan kiinteän toimipaikan lisäksi muualla Yhteisössä yksi tai useampi kiinteä toimipaikka, josta palvelut luovutetaan, veroilmoituksessa on lisäksi ilmoitettava kulutusjäsenvaltioittain jaoteltuna erityisjärjestelmän piiriin kuuluvien palvelujen kokonaisarvo kunkin sellaisen jäsenvaltion osalta, jossa verovelvollisella on kiinteä toimipaikka, sekä kyseisen kiinteän toimipaikan tunnistamisnumero.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen verovelvollisen verokausi on neljänneskalenterivuosi. Veroilmoitus on annettava viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden 20 päivänä.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, on Suomeen suoritettavan veron osalta noudatettava tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia vastaavia määräyksiä.

133 p §

Edellä 133 o §:n 1 momentissa tarkoitettujen verovelvollisen on maksettava verokaudelta tilitettävänä verona 133 o §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettu suoritettavien verojen yhteismäärä viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden 20 päivänä.

133 q §

Erityisjärjestelmää käyttävä verovelvollinen, jolla ei ole liiketoiminnan kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa Suomessa, ei saa tehdä 10 luvussa tarkoitettua vähennystä erityisjär-

Ehdotus

Jos verovelvollisella on Suomessa olevan kiinteän toimipaikan lisäksi muualla Yhteisössä yksi tai useampi kiinteä toimipaikka, josta palvelut luovutetaan, veroilmoituksessa on lisäksi ilmoitettava kulutusjäsenvaltioittain:

1) eriteltynä kunkin sellaisen jäsenvaltion osalta, jossa verovelvollisella on kiinteä toimipaikka, erityisjärjestelmän piiriin kuuluvien palvelujen kokonaisarvo ilman veron osuutta, vastaava veron määrä verokannoittain, sovellettavat verokannat ja verojen yhteismäärä;

2) kunkin 1 kohdassa tarkoitettujen kiinteän toimipaikan arvonlisäverotunniste tai muu verotunniste.

Verovelvollisen on lisäksi ilmoitettava 2 momentin 2 kohdassa, 3 momentin 1 kohdassa ja 4 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen verojen yhteismäärä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen verovelvollisen verokausi on neljänneskalenterivuosi. Veroilmoitus on annettava viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden viimeisenä päivänä.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, on Suomeen suoritettavan veron osalta noudatettava tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia vastaavia säännöksiä.

133 p §

Edellä 133 o §:n 1 momentissa tarkoitettujen verovelvollisen on maksettava verokaudelta tilitettävänä verona mainitun pykälän 2 momentin 2 kohdassa, 3 momentin 1 kohdassa ja 4 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen suoritettavien verojen yhteismäärä viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden viimeisenä päivänä.

133 q §

Edellä 133 k §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävällä verovelvollisella, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, ei ole oikeutta vähentää taikka saada palautuksena erityisjärjestelmän piiriin

Voimassa oleva laki

jestelmän piiriin kuuluvaan verolliseen toimintaan liittyvistä hankinnoista, jollei 2 momentissa toisin säädetä. Sen sijaan verovelvollisella on, sen estämättä, mitä 122 §:n 1 momentissa säädetään, oikeus saada 122 §:ssä tarkoitettu palautus.

Jos verovelvollinen harjoittaa Suomessa myös erityisjärjestelmän piiriin kuulumatonta toimintaa, josta hän on velvollinen rekisteröitymään arvonlisäverovelvolliseksi, hän saa tehdä erityisjärjestelmän piiriin kuuluvaan verolliseen toimintaansa liittyvistä hankinnoista 10 luvussa tarkoitettua vähennyksen oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 16 §:ssä tarkoitettua ilmoituksessa.

Oikeus palautukseen ja 2 momentissa tarkoitettuun vähennykseen koskee vain veroa, joka olisi voitu 10 luvun säännösten nojalla vähentää, jos verovelvollinen olisi ollut toiminnastaan verovelvollinen lain yleisten sääntöjen mukaan.

Ehdotus

kuuluvia myyntejä varten tekemiinsä hankintoihin sisältyvää veroa 10 luvun tai 131 §:n nojalla, ellei 2 momentissa toisin säädetä. Sen sijasta hänellä on sen estämättä, mitä 122 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 123 §:ssä säädetään, oikeus saada 122 §:ssä tarkoitettu palautus. Oikeus palautukseen koskee vain veroa, joka olisi voitu 10 luvun säännösten nojalla vähentää tai saada 131 §:n nojalla palautuksena.

Jos verovelvollinen harjoittaa Suomessa myös erityisjärjestelmän piiriin kuulumatonta toimintaa, josta hän on rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi, hänellä on oikeus vähentää tai saada palautuksena erityisjärjestelmän piiriin kuuluvia myyntejä varten tekemiinsä hankintoihin sisältyvä vero 10 luvun tai 131 §:n mukaisesti. Vähennettävä vero ilmoitetaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 16 §:ssä tarkoitetussa ilmoituksessa.

Maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä koskeva erityisjärjestelmä

133 r §

Verovelvollisella on oikeus käyttää tässä pykälässä ja 133 s–133 z §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää, jos verovelvollinen harjoittaa sellaista maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä, jossa tavarat sisältyvät todelliselta arvoltaan enintään 150 euron lähetyksiin, jos:

- 1) verovelvollinen on sijoittautunut Yhteisöön;*
- 2) verovelvollisen edustajana toimii Yhteisöön sijoittautunut välittäjä; tai*
- 3) verovelvollinen on sijoittautunut sellaiseen valtioon, jonka kanssa Euroopan unioni on tehnyt keskinäisestä avunannosta veroihin, maksuihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä annetun neuvoston direktiivin 2010/24/EU ja hallinnollisesta yh-*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

teistyöstä ja petosten torjunnasta arvonlisäverotuksen alalla annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 904/2010 soveltamisalaa vastaavan keskinäistä avunantoa koskevan sopimuksen, ja hän harjoittaa maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä tästä maasta.

Erityisjärjestelmää ei sovelleta valmisteveron alaisiin tavaroihin.

Verovelvollisella saa olla kerrallaan vain yksi 133 s §:ssä tarkoitettu välittäjä.

133 s §

Tätä lukua sovellettaessa **välittäjällä** tarkoitetaan Yhteisöön sijoittautunutta henkilöä, jonka verovelvollinen on nimennyt veronmaksuvelvolliseksi ja nimissään täyttämään 133 r §:ssä tarkoitetun erityisjärjestelmän mukaiset velvoitteet.

Edellä 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä sovellettaessa **tunnistamisjäsenvaltiolla** tarkoitetaan:

1) jäsenvaltiota, jossa verovelvollisella on liiketoiminnan kotipaikka;

2) jäsenvaltiota, jossa verovelvollisella on kiinteä toimipaikka ja jossa verovelvollinen ilmoittaa käyttävänsä tätä erityisjärjestelmää, silloin kun verovelvollisen liiketoiminnan kotipaikka ei ole Yhteisössä;

3) jäsenvaltiota, jossa välittäjällä on liiketoiminnan kotipaikka;

4) jäsenvaltiota, jossa välittäjällä on kiinteä toimipaikka ja jossa välittäjä ilmoittaa käyttävänsä tätä erityisjärjestelmää, silloin kun välittäjän liiketoiminnan kotipaikka ei ole Yhteisössä; tai

5) jäsenvaltiota, jossa Yhteisöön sijoittautumaton verovelvollinen ilmoittaa käyttävänsä tätä erityisjärjestelmää.

Jos verovelvollinen on nimennyt välittäjän, tunnistamisjäsenvaltioksi katsotaan 2 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettu jäsenvaltio.

Kun verovelvollinen tai välittäjä on 2 momentin 2 ja 4 kohtien perusteella valinnut tunnistamisjäsenvaltion useammasta vaihtoehdosta, valintaa sovelletaan ainakin kyseisen kalenterivuoden sekä kahden sitä seuraavan kalenterivuoden ajan.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Kulutusjäsenvaltiolla tarkoitetaan 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää sovellettaessa jäsenvaltiota, jossa tavaroiden kuljetus ostajalle päättyy.

133 t §

Verovelvollisen tai välittäjän, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, on tehtävä sähköisesti ilmoitus 133 r §:ssä tarkoitettun toiminnan aloittamisesta Verohallinnolle.

Verovelvollisen tai välittäjän, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi ja jonka on suoritettava veroa Suomeen, on noudatettava tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia I momenttia vastaavia säännöksiä.

133 u §

Edellä 133 t §:n 1 momentissa tarkoitettu verovelvollinen merkitään erilliseen tunnistamisrekisteriin 133 r §:ssä tarkoitettun erityisjärjestelmän käyttämistä varten. Jos verovelvollisella on välittäjä, myös välittäjä merkitään rekisteriin.

Välittäjän rekisteröinnin edellytyksenä on, ettei hän ole olennaisesti laiminlyönyt tai ettei hänen voida ennakkoperintälain 26 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tai muulla vastaavalla perusteella olettaa olennaisesti laiminlyövä mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettuja velvollisuuksiensa verotuksessa. Lisäksi edellytyksenä on, ettei välittäjää tai välittäjän ollessa yhteisö tai yhtymä sen johtohenkilöä ole määrätty liiketoimintakiellosta annetussa laissa tarkoitettuun liiketoimintakieltoon.

Verovelvolliselle annetaan yksilöllinen tunniste 133 r §:ssä tarkoitettun erityisjärjestelmän käyttämistä varten. Myös välittäjälle annetaan yksilöllinen tunniste tämän erityisjärjestelmän käyttämistä varten. Verohallinto ilmoittaa asianomaiselle tunnisteeseen sähköisesti. Jos verovelvollisella on välittäjä, verovelvollisen tunniste ilmoitetaan myös välittäjälle.

Verovelvollinen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, merkitään I momentissa tarkoitettuun tunnistamisrekisteriin Suomessa tapahtuneista erityisjärjestel-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

män piiriin kuuluvista myynneistä. Jos verovelvollisella on välittäjä, myös välittäjä merkitään rekisteriin. Verovelvollisen ja välittäjän yksilöllisinä tunnisteina käytetään tunnistamisjäsenvaltion heille antamia tunnisteita.

133 v §

Verovelvollinen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi ja jolla ei ole välittäjää, poistetaan 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää koskevasta tunnistamisrekisteristä, jos:

- 1) hän ilmoittaa, ettei enää suorita maahan-
tuotavien tavaroiden etämyyntiä;
- 2) voidaan muuten olettaa, että verovel-
lisen maahan-
tuotavien tavaroiden etämyynti
on päättynyt;
- 3) hän ei enää täytä tämän erityisjärjestel-
män käyttämisen edellytyksiä; tai
- 4) hän jättää jatkuvasti noudattamatta eri-
tyisjärjestelmää koskevia säännöksiä.

Välittäjä, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, poistetaan tunnistamisrekisteristä, jos:

- 1) hän ei ole kahden perättäisen kalenteri-
vuosineljänneksen aikana toiminut välittäjänä
erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen
nimissä;
- 2) hän ei enää täytä välittäjänä toimimisen
edellytyksiä; tai
- 3) hän jättää jatkuvasti noudattamatta eri-
tyisjärjestelmää koskevia säännöksiä.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun välittäjän edustama verovelvollinen poistetaan tunnista-
misrekisteristä, jos:

- 1) välittäjä ilmoittaa, ettei verovelvollinen
enää suorita maahan-
tuotavien tavaroiden etämyyntiä;
- 2) voidaan muuten olettaa, että verovel-
lisen maahan-
tuotavien tavaroiden etämyynti
on päättynyt;
- 3) verovelvollinen ei enää täytä tämän eri-
tyisjärjestelmän käyttämisen edellytyksiä;
- 4) verovelvollinen jättää jatkuvasti noudat-
tamatta erityisjärjestelmää koskevia säännök-
siä; tai
- 5) välittäjä ilmoittaa, ettei hän enää edusta
kyseistä verovelvollista.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

133 w §

Edellä 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen tai välittäjän, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, on annettava sähköisesti veroilmoitus kultakin verokaudelta riippumatta siitä, onko maahan tuotavien tavaroiden etämyyntiä ollut verokauden aikana. Ilmoitus annetaan Verohallinnolle.

Veroilmoituksessa on ilmoitettava:

- 1) verovelvollisen yksilöllinen tunniste;
- 2) välittäjän yksilöllinen tunniste;
- 3) eriteltynä kunkin kulutusjäsenvaltion osalta, jossa veroa on suoritettava, maahan tuotavien tavaroiden etämyynnin kokonaisarvo verokauden aikana ilman veron osuutta, vastaava veron määrä verokannoittain, sovellettavat verokannat ja verojen yhteismäärä;
- 4) 3 kohdassa tarkoitettujen suoritettavien verojen yhteismäärä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu verokausi on kalenterikuukausi. Veroilmoitus on annettava viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden viimeisenä päivänä.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen tai välittäjän, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, on Suomeen suoritettavan veron osalta noudatettava tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia vastaavia säännöksiä.

133 x §

Edellä 133 w §:n 1 momentissa tarkoitettun verovelvollisen tai välittäjän on maksettava verokaudelta tilitettävänä verona mainitun pykälän 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettu suoritettavien verojen yhteismäärä viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden viimeisenä päivänä.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen tai välittäjän, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, on Suomeen suoritettavan veron osalta noudatettava vastaavia tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia säännöksiä.

Verovelvollinen ja välittäjä ovat yhteisvastuussa Suomeen suoritettavan veron maksamisesta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

133 y §

Velvollisuus suorittaa vero 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää käytettäessä ilmoitettavasta maahantuotavien tavaroiden etämyynnistä syntyy ostajan suorittaman maksun hyväksymishetkellä. Tästä myynnistä suoritettava vero kohdistetaan sille kalenterikaudelle, jonka aikana maksu on hyväksytty.

133 z §

Edellä 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävällä verovelvollisella ei ole oikeutta vähentää tai saada palautuksena erityisjärjestelmän piiriin kuuluvia myyntejä varten tekemiensä hankintoihin sisältyvää veroa 10 luvun tai 131 §:n nojalla, jollei 2 momentissa toisin säädetä. Sen sijasta hänellä on sen estämättä mitä 122 §:n 1 ja 2 momentissa ja 123 §:ssä säädetään, oikeus saada 122 §:ssä tarkoitettu palautus. Oikeus palautukseen koskee veroa, joka olisi voitu 10 luvun säännösten nojalla vähentää tai saada 131 §:n nojalla palautuksena.

Jos verovelvollinen harjoittaa Suomessa myös erityisjärjestelmän piiriin kuulumatonta toimintaa, josta hän on rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi, hänellä on oikeus vähentää tai saada palautuksena erityisjärjestelmän piiriin kuuluvia myyntejä varten tekemiensä hankintoihin sisältyvä vero 10 luvun tai 131 §:n mukaisesti. Vähennettävä vero ilmoitetaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 16 §:ssä tarkoitetussa ilmoituksessa.

Erityisjärjestelmille yhteisiä säännöksiä

Yhteisiä menettelysäännöksiä

134 §

Erityisjärjestelmää sovelletaan kaikkiin järjestelmää käyttävän verovelvollisen suorittamiin 133 d tai 133 k §:ssä tarkoitettuihin myynteihin. Sitä ei kuitenkaan sovelleta myynteihin arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkitylle oikeushenkilölle, joka ei ole elinkeinonharjoittaja.

134 §

Verovelvollisen käyttäessä jotakin 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää tätä erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä sovelletaan kaikkiin verovelvollisen suorittamiin, tämän järjestelmän piiriin 133 d, 133 k tai 133 r §:n mukaan kuuluviin myynteihin. Erityisjärjestelmien piiriin ei kuitenkaan kuulu palvelu-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Erityisjärjestelmää soveltavan verovelvollisen 133 d tai 133 k §:ssä tarkoitettuihin myynteihin oikeushenkilölle, joka ei ole elinkeinonharjoittaja ja jota ei ole merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, ei sovelleta 9 §:n 1 momenttia.

134 b §

Verohallinto ilmoittaa 133 g §:n 1 momentissa ja 133 n §:n 1 momentissa tarkoitettulle verovelvolliselle sähköisesti rekisteröinnistä ja rekisteristä poistamisesta sekä siitä, ettei asianomaista ole ilmoituksesta poiketen merkitty rekisteriin tai poistettu rekisteristä.

Verohallinto antaa yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY täytäntöönpanotoimenpiteistä annetun neuvoston täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 282/2011 58 artiklassa säädetyn päätöksen järjestelmän ulkopuolelle sulkemisesta sähköisesti tiedoksi. Päätös katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä siitä, kun se on asetettu noudettavaksi Verohallinnon osoittamalta palvelimelta.

jen myynti arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkitylle oikeushenkilölle, joka ei ole elinkeinonharjoittaja.

Tavaroiden myyntiä ei kuitenkaan ole ilmoitettava 133 r §:ssä tarkoitettussa erityisjärjestelmässä, jos näiden tavaroiden maahantuonnista on suoritettava veroa sen vuoksi, ettei erityisjärjestelmän käyttämistä varten annettua yksilöllistä tunnistetta ole 94 §:n 1 momentin 24 kohdassa tarkoitettu tavoin ilmoitettu Tullille.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen 133 d ja 133 k §:ssä tarkoitettuihin myynteihin oikeushenkilölle, joka ei ole elinkeinonharjoittaja, ei sovelleta 9 §:n 1 momenttia. Edellä tässä momentissa säädettyä sovelletaan kuitenkin palvelujen osalta vain myyntiin sellaiselle oikeushenkilölle, jota ei ole merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin.

Mitä 134 a ja 134 c–134 t §:ssä säädetään verovelvollisesta, sovelletaan myös hänen nimissään toimivaan välittäjään.

134 b §

Verohallinto antaa 133 g §:n 1 momentissa, 133 n §:n 1 momentissa ja 133 u §:n 1 momentissa tarkoitettulle verovelvolliselle ja välittäjän rekisteröintiä koskevan päätöksen osalta välittäjälle päätöksen rekisteröinnistä ja rekisteristä poistamisesta sekä siitä, ettei asianomaista ole ilmoituksesta poiketen merkitty rekisteriin tai poistettu rekisteristä.

Verohallinto antaa 1 momentissa tarkoitettut päätökset tiedoksi sähköisesti. Verohallinto voi antaa päätökset asianomaiselle tiedoksi Verohallinnon sähköisessä asiointipalvelussa. Jos verovelvollisella on välittäjä, verovelvollisen rekisteröintiä koskevat päätökset annetaan tiedoksi myös välittäjälle. Verovelvolliselle tai välittäjälle lähetetään tiedoksiannosta tieto tämän ilmoittamaan sähköiseen osoitteeseen. Asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä siitä, kun verovelvolliselle tai välittäjälle on lähetetty tieto tiedoksiannosta. Jos tiedoksiannosta koskevan tiedon vastaanottamisessa tai pääsyssä Verohallinnon sähköiseen asiointipalveluun tänä ai-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

134 c §

Verohallinto määrää tarkemmin 133 h ja 133 o §:ssä tarkoitetun veroilmoituksen antotavasta.

134 e §

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen on pidettävä erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista liiketoimista riittävän yksityiskohtaista kirjanpitoa, jotta kulutusjäsenvaltio voi määrittää 133 h ja 133 o §:ssä tarkoitetun veroilmoituksen oikeellisuuden.

134 f §

Jollei tässä luvussa toisin säädetä, erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, sovelletaan *soveltuvin osin*, mitä 13–22 luvussa, oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa tai muussa laissa säädetään verovelvollisesta. Sama koskee verovelvollista, jonka tunnistamisjäsenvaltio on toinen jäsenvaltio, siltä osin kuin kysymys on Suomeen suoritettavasta verosta.

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, ei kuitenkaan toiseen jäsenvaltioon suoritettavan veron osalta sovelleta, mitä veronkantolaissa ja veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa säädetään, ellei tässä luvussa toisin säädetä.

kana on ollut tekninen este, asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä siitä, kun tekninen este on poistunut.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetun verovelvollisen tai välittäjän osalta ei sovelleta, mitä 175 §:n 1 momentissa säädetään rekisteröintiä koskevien toimenpiteiden ilmoittamisesta asianosaiselle.

134 c §

Verohallinto määrää tarkemmin 133 h, 133 o ja 133 w §:ssä tarkoitetun veroilmoituksen antotavasta.

134 e §

Edellä 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen on pidettävä erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista liiketoimistaan riittävän yksityiskohtaista kirjanpitoa, jotta kulutusjäsenvaltio voi todentaa 133 h, 133 o ja 133 w §:ssä tarkoitetun veroilmoituksen oikeellisuuden.

134 f §

Jollei tässä luvussa toisin säädetä, *12 a luvussa tarkoitettua* erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, sovelletaan, mitä 13–22 luvussa, oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa, *veronkantolaissa, veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa* tai muussa laissa säädetään verovelvollisesta. Sama koskee verovelvollista, jonka tunnistamisjäsenvaltio on toinen jäsenvaltio siltä osin kuin kysymys on Suomeen suoritettavasta verosta.

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, ei kuitenkaan toiseen jäsenvaltioon suoritettavan veron osalta sovelleta, mitä veronkantolaissa, veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa *tai verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007)* säädetään, ellei tässä luvussa toisin säädetä.

Voimassa oleva laki

134 i §

Erityisjärjestelmää käyttävää verovelvollista koskevat asiat käsitellään Verohallinnossa.

134 j §

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta, mitä 161 §:ssä ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 3 luvussa sekä 16–18, 22, 23 ja 25 §:ssä säädetään verokaudesta ja ilmoittamisvelvollisuudesta. Mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 19 §:ssä säädetään veroilmoituksen antamisajankohdasta, sovelletaan vain Suomen ollessa tunnistamisjäsenvaltio.

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta, mitä veronkantolain 7 ja 16–18 §:ssä säädetään siltä osin kuin kysymys on Suomeen suoritettavasta verosta. Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen veronkantolaissa tarkoitettuun maksuun ei sovelleta, mitä veronkantolain 6 §:ssä säädetään siltä osin kuin kysymys on Suomeen suoritettavasta verosta.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen maksulle ei makseta veronkantolain 37 §:ssä tarkoitettua hyvityskorkoa ennen tämän lain 133 i ja 133 p §:ssä säädettyä ajankohtaa siltä osin kuin kysymys on Suomeen suoritettavasta verosta.

Poiketen siitä, mitä 134 f §:n 2 momentissa säädetään, erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen sovelletaan, mitä veronkantolain 4 ja 5 luvussa säädetään palautuksen käyttämisestä ja palauttamisesta siltä osin kuin kysymys on sellaisesta liikaa maksetusta toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta, jonka Suomi tunnistamisjäsenvaltiona on velvollinen palauttamaan erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle.

134 k §

Erityisjärjestelmää käyttävää Yhteisöön sijoittautumatonta verovelvollista ei merkittä 172 §:ssä tarkoitettuun arvonlisäverovelvollisten rekisteriin.

Ehdotus

134 i §

Edellä 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävää verovelvollista koskevat asiat käsitellään Verohallinnossa. Tavarain maahantuonnin verotuksesta vastaa Tulli sen mukaan kuin 160 §:ssä säädetään.

134 j §

Edellä 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta, mitä 161 §:ssä ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 3 luvussa ja 16–18, 22, 23 ja 25 §:ssä säädetään verokaudesta ja ilmoittamisvelvollisuudesta. Mitä mainitun lain 19 §:ssä säädetään veroilmoituksen antamisajankohdasta, sovelletaan vain Suomen ollessa tunnistamisjäsenvaltio.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen tunnistamisjäsenvaltion kautta Suomeen suoritettavan veron maksulle ei makseta veronkantolain 37 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua hyvityskorkoa.

Poiketen siitä, mitä 134 f §:n 2 momentissa säädetään, erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen sovelletaan, mitä veronkantolain 4 ja 5 luvussa säädetään palautuksen käyttämisestä ja palauttamisesta siltä osin kuin kyse on sellaisesta liikaa maksetusta toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta, jonka Suomi tunnistamisjäsenvaltiona on velvollinen palauttamaan erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle.

134 k §

Edellä 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta, mitä veronkantolain 16–18 §:ssä sää-

Voimassa oleva laki

Erityisjärjestelmää käyttävää kulutusjäsenvaltio on sijoittautumatonta verovelvollista, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu kuin Suomi, ei merkitä 172 §:ssä tarkoitettuun arvonlisäverovelvollisten rekisteriin erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista liiketoimista.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettuun verovelvolliseen ei sovelleta, mitä 175 §:n 1 momentissa säädetään rekisteröintiä koskevien toimenpiteiden ilmoittamisesta asianosaiselle.

134 l §

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, ei sovelleta, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 8 luvussa säädetään veron määräämisestä siltä osin kuin kysymys on erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista liiketoimista toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta.

Ehdotus

detään siltä osin kuin kysymys on tunnistamisjäsenvaltion kautta Suomeen suoritettavan veron maksusta.

Veronkantolain 5 §:n 1 ja 2 momentissa ja 6 §:ssä säädetystä poiketen verovelvollisen Suomeen tunnistamisjäsenvaltion kautta suoritettavan veron maksu käytetään veroilmoituksessa ilmoitettujen verojen suorituksiksi vanhimmasta uusimpaan. Myöhässä ilmoitetun veron eräpäivänä pidetään päivää, jolloin veroilmoitus on annettu.

Jos maksua ei voida käyttää 2 momentissa tarkoitettulla tavalla, maksu käytetään muiden kyseisen erityisjärjestelmän erääntyneiden ja erääntymättömien verojen suorituksiksi noudattaen muutoin, mitä veronkantolain 6 §:ssä säädetään.

Jos maksua ei voida käyttää 3 momentissa tarkoitettulla tavalla, maksu voidaan käyttää erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen muiden erääntyneiden verojen ja Verohallinnon muiden saatavien suorituksiksi noudattaen muutoin, mitä veronkantolain 6 §:ssä säädetään.

134 l §

Veronkantolain 6, 22–24 ja 26 §:ssä säädetystä poiketen 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen Suomeen tunnistamisjäsenvaltion kautta suoritettavan veron palautus käytetään kyseisen erityisjärjestelmän erääntyneiden ja erääntymättömien verojen suorituksiksi eräpäivän mukaisessa järjestyksessä vanhimmasta uusimpaan. Myöhässä ilmoitetun veron eräpäivänä pidetään päivää, jolloin veroilmoitus on annettu.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu palautus on käytettävissä veron suorituksiksi sinä päivänä, jona ilmoitus, jolla virhe korjataan, on annettu. Veron määräämistä tai päätöksen oikaisua verovelvollisen hyväksi koskevaan päätökseen tai muutoksenhakuun perustuva palautus on käytettävissä sinä päivänä, jona päätös tehdään tai muutosverotus toimitetaan, kuitenkin aikaisintaan alkuperäisessä päätöksessä määrättyinä eräpäivinä. Veron-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kantomenettelyssä tapahtuneen virheen korjaamiseen perustuva palautus on käytettävissä sinä päivänä, jona korjaus on tehty.

Jos palautusta ei voida käyttää 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, palautus voidaan käyttää verovelvollisen muiden erääntyneiden verojen ja Verohallinnon muiden saatavien suorituksiksi noudattaen muutoin, mitä veronkantolaissa säädetään.

134 m §

Veronkantolain 42 §:ssä tarkoitettussa maksukehotuksessa tarkoitettu määrä suoritetaan Verohallinnolle.

134 n §

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, ei sovelleta, mitä 20 luvussa säädetään ohjauksesta ja ennakkoratkaisusta siltä osin kuin kysymys on toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta.

134 n §

Verovelvollista, joka käyttää 133 d §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää, ei merkitä 172 §:ssä tarkoitettuun arvonlisäverovelvollisten rekisteriin erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista liiketoimista.

Verovelvollista, joka käyttää 133 k §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää ja jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu kuin Suomi, ei merkitä 172 §:ssä tarkoitettuun arvonlisäverovelvollisten rekisteriin erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista liiketoimista.

Verovelvollista, joka käyttää 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää, ei merkitä 172 §:ssä tarkoitettuun arvonlisäverovelvollisten rekisteriin erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista liiketoimista.

134 o §

Jos erityisjärjestelmää käyttävä verovelvollinen on ilmoittanut erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista liiketoimista verokaudelta Suomeen tilitettävän veron liian suurena, liikaa maksettu vero maksetaan hänelle hakemuksen tai muun saadun selvityksen perusteella. Vero voidaan palauttaa viimeistään kolmantena kalenterivuotena sen kalenterivuoden päättymisestä, jolta verovelvollinen on ilmoittanut liikaa veroa, tai verovelvollisen viimeistään tuolloin tekemän vaatimuksen perusteella myöhemminkin.

134 o §

Edellä 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, ei sovelleta, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 8 luvussa säädetään veron määräämisestä siltä osin kuin kyse on erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista liiketoimista toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta.

Voimassa oleva laki

134 p §

Erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle takaisin maksettavalle verolle maksetaan korkoa siten kuin veronkantolaissa säädetään.

134 q §

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, ei sovelleta, mitä 209 b §:ssä säädetään laskunantovelvollisuudesta siltä osin kuin kysymys on toiseen jäsenvaltioon tilitettävästä verosta.

Ehdotus

134 p §

Edellä 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, ei sovelleta, mitä 20 luvussa säädetään ohjauksesta ja ennakkoratkaisusta siltä osin kuin kyse on toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta.

134 q §

Verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, on korjattava erityisjärjestelmässä 133 h, 133 o ja 133 w §:n mukaan annettavassa veroilmoituksessa oleva virhe seuraavilta verokausilta annettavassa veroilmoituksessa. Ilmoituksessa on eriteltävä liikaa tai liian vähän ilmoitetun arvonlisäveron määrä jokaisen kulutusjäsenvaltion ja verokauden osalta, jota virhe koskee, sekä ilmoitettava kyseinen kulutusjäsenvaltio ja verokausi. Virhe on korjattava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun veroilmoitus oli mainittujen pykälien mukaan annettava.

Liikaa tai liian vähän ilmoitetun veron määrä pienentää tai suurentaa sen verokauden 133 i, 133 p ja 133 x §:n 1 momentissa tarkoitettua tilitettävän veron määrää, jolta annettavassa veroilmoituksessa 1 momentissa tarkoitettu korjaus on tehty. Jos jollekin kulutusjäsenvaltiolle tältä verokaudelta suoritettavien verojen yhteismäärä muodostuu korjausten johdosta negatiiviseksi, negatiivinen määrä ei pienennä verokaudelta tilitettävää veroa.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, on Suomeen suoritettavan veron osalta noudatettava tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia, 1 ja 2 momenttia vastaavia säännöksiä.

Jos sen verokauden Suomeen suoritettava vero, jolta annettavassa veroilmoituksessa verovelvollinen korjaa virheen, ei riitä kattamaan verovelvollisen vahingokseen tekemän virheen määrää, Verohallinto maksaa kattamatta jääneen liikaa maksetun veron verovelvolliselle, ellei palautusta ole käytettävä 134 l §:n mukaisesti veron tai muun saatavan suoritukseksi.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Jos veroilmoituksessa olevaa Suomeen suoritettavaa veroa koskevaa virhettä ei ole korjattu erityisjärjestelmän käytön lopettaneen verovelvollisen viimeisessä veroilmoituksessa tai jos korjauksen määräaika on jo päättynyt, Verohallinto palauttaa liikaa maksetun veron verovelvolliselle hakemuksen tai muun saadun selvityksen perusteella. Liian vähän ilmoitetun veron määräämiseen sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään.

Edellä 5 momentissa tarkoitettua veroa ei voida palauttaa enää, kun kolme kalenterivuotta on kulunut sen kalenterivuoden päättymisestä, jolta verovelvollinen on ilmoittanut liikaa veroa. Jos verovelvollinen on vaatinut palautusta edellä tarkoitettussa ajassa, vero voidaan kuitenkin palauttaa myöhemminkin.

134 r §

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 35 ja 37 §:ssä säädetään seuraamusmaksuista siltä osin kuin kysymys on toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta.

134 r §

Edellä 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle takaisin maksettavalle verolle maksetaan korkoa veronkantolain mukaisesti.

134 s §

Edellä 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 35 ja 37 §:ssä säädetään seuraamusmaksuista siltä osin kuin kysymys on toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta.

Poiketen siitä, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 36 §:n 2 momentissa säädetään, myöhästymismaksua ei määrätä, jos 133 d tai 133 k §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävä verovelvollinen korjaa Suomeen suoritettavaa veroa koskevan virheen 134 q §:ssä tarkoitettulla tavalla viimeistään korjattavaa verokautta seuraavan verokauden veroilmoituksen antamiselle säädettyinä määräpäivinä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

134 t §

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 44 ja 61 §:ssä tarkoitettu määräaika lasketaan 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen Suomeen tilitettävän veron osalta sitä kalenterivuotta seuraavan vuoden alusta, johon kuuluvalla verokaudella vero on tullut ilmoitetaan ja maksa.

137 a §

Poiketen siitä, mitä 135 a, 136 ja 137 §:ssä säädetään, myynnistä suoritettava vero kohdistetaan 16 b §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa sille verokaudelle, jonka aikana veron suorittamisvelvollisuus on mainitun pykälän mukaan syntynyt.

22 luku

22 luku

Laskut ja muut tositteet

Laskut ja muut tositteet

209 a §

Laskutukseen sovelletaan 209 b–209 g §:ää, jos myynti tapahtuu 5 luvun mukaan Suomessa.

Laskutukseen sovelletaan 209 b–209 g §:ää myös 3 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa, jos myyjä luovuttaa tavarat tai suorittaa palvelut Suomessa sijaitsevasta kiinteästä toimipaikasta tai kun luovutus tai suoritus ei tapahdu mistään kiinteästä toimipaikasta, jos myyjän liiketoiminnan kotipaikka on Suomessa.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen tilanteiden ovat:

- 1) myyjä laatii laskun myynnistä, joka tapahtuu toisessa jäsenvaltiossa, ja verovelvollinen myynnistä on 2 a tai 9 §:ää vastaavan säännöksen nojalla ostaja;
- 2) myynti ei tapahdu Yhteisön alueella.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, 209 b–209 g §:ää ei sovelleta toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen myyjän Suomessa

209 a §

Laskutukseen sovelletaan 209 b–209 g §:ää, jos myynti tapahtuu 5 luvun mukaan Suomessa, *ellei tämän pykälän 5 momentissa toisin säädetä.*

Laskutukseen sovelletaan 209 b–209 g §:ää myös 3 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa, jos myyjä luovuttaa tavarat tai suorittaa palvelut Suomessa sijaitsevasta kiinteästä toimipaikasta tai kun luovutus tai suoritus ei tapahdu mistään kiinteästä toimipaikasta, jos myyjän liiketoiminnan kotipaikka on Suomessa.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen tilanteiden ovat:

- 1) myyjä laatii laskun myynnistä, joka tapahtuu toisessa jäsenvaltiossa, ja verovelvollinen myynnistä on 2 a tai 9 §:ää vastaavan säännöksen nojalla ostaja; *tai*
- 2) myynti ei tapahdu Yhteisön alueella.

Edellä 12 a luvussa tarkoitettussa erityisjärjestelmässä ilmoitettavien myyntien laskutukseen sovelletaan 209 b–209 g §:ää, jos tunnistamisjäsenvaltio on Suomi.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, 209 b–209 g §:ää ei sovelleta:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

suorittamaan myyntiin, josta ostaja on 2 a tai 9 §:n nojalla verovelvollinen ja josta myyjä laatii laskun. Myyjä on sijoittautunut toiseen jäsenvaltioon, jos hän luovuttaa tavarat tai suorittaa palvelut toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevasta kiinteästä toimipaikasta tai kun luovutus tai suoritus ei tapahdu mistään kiinteästä toimipaikasta, jos myyjän liiketoiminnan kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa.

Edellä 2 ja 4 momentissa kiinteällä toimipaikalla, josta tavarat luovutetaan ja palvelut suoritetaan, tarkoitetaan kiinteää toimipaikkaa, jonka henkilöstö- ja muilla resursseilla luovutus tai suoritus toteutetaan.

1) toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen myyjän Suomessa suorittamaan myyntiin, josta ostaja on 2 a tai 9 §:n nojalla verovelvollinen ja josta myyjä laatii laskun;

2) *12 a luvussa tarkoitetussa erityisjärjestelmässä ilmoitettavaan myyntiin, jos tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi.*

Myyjä on 5 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla sijoittautunut toiseen jäsenvaltioon, jos hän luovuttaa tavarat tai suorittaa palvelut toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevasta kiinteästä toimipaikasta tai, kun luovutus tai suoritus ei tapahdu mistään kiinteästä toimipaikasta, jos myyjän liiketoiminnan kotipaikka on muussa jäsenvaltiossa kuin Suomessa. Tätä ja 2 momenttia sovellettaessa kiinteällä toimipaikalla, josta tavarat luovutetaan ja palvelut suoritetaan, tarkoitetaan kiinteää toimipaikkaa, jonka henkilöstö- ja muilla resursseilla luovutus tai suoritus toteutetaan.

209 b §

209 b §

Lasku on annettava myös:

1) 63 a §:ssä ja 72 b §:n 4 momentissa tarkoitetusta myynnistä, kun ostaja on yksityishenkilö;

2) 130 a §:n 1 momentissa tarkoitetun tavarain tai palvelun myynnistä kunnalle.

Lasku on annettava myös:

1) *19 a §:ssä ja 72 b §:n 4 momentissa tarkoitetusta myynnistä, jos ostaja on yksityishenkilö;*

2) 130 a §:n 1 momentissa tarkoitetun tavarain tai palvelun myynnistä kunnalle.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa ja 2 momentin 1 kohdassa säädetään, laskua ei tarvitse antaa myynneistä, jotka on ilmoitettava 133 k §:ssä tarkoitetussa erityisjärjestelmässä.

209 e §

209 e §

Jos osa 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista sisältyy ostajalle aiemmin annettuun tai ostajalla olevaan asiakirjaan, näiden asiakirjojen katsotaan yhdessä muodostavan laskun. Edellytyksenä on kuitenkin, että jälkimmäinen asiakirja sisältää yksiselitteisen viittauksen aikaisempaan asiakirjaan. Mitä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta 63 a §:ssä tarkoitettuun tavarain kaukomyyntiin,

Jos osa 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista sisältyy ostajalle aiemmin annettuun tai ostajalla olevaan asiakirjaan, näiden asiakirjojen katsotaan yhdessä muodostavan laskun. Edellytyksenä on kuitenkin, että jälkimmäinen asiakirja sisältää yksiselitteisen viittauksen aikaisempaan asiakirjaan. Mitä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta *19 a §:ssä* tarkoitettuun tavaroiden etämyyntiin,

Voimassa oleva laki

72 b §:ssä tarkoitettuun tavarahan yhteisömyyntiin taikka sellaiseen toisessa jäsenvaltiossa tapahtuvaan tavarahan tai palvelun myyntiin, josta ostaja on 2 a tai 9 §:ää vastaavan säännöksen perusteella verovelvollinen.

209 f §

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske 63 a §:ssä tarkoitettua tavarahan kaukomyyntiä, 72 b §:ssä tarkoitettua tavarahan yhteisömyyntiä eikä sellaista toisessa jäsenvaltiossa tapahtuvaa tavarahan tai palvelun myyntiä, josta ostaja on 2 a tai 9 §:ää vastaavan säännöksen perusteella verovelvollinen.

209 j §

Edellä 19 a §:ssä tarkoitettun liiketoiminnan jatkajan on annettava liikkeen tai sen osan luovuttajalle selvitys siitä, että luovutettuja tavaroita ja palveluja ryhdytään käyttämään vähennykseen oikeuttavaan tarkoitukseen.

Edellä 19 a §:ssä tarkoitettun liikkeen tai sen osan luovuttajan on luovutettavien käytettyjen tavaroiden sekä taide-, keräily- ja antiikkiesineiden osalta annettava liiketoiminnan jatkajalle selvitys 79 f ja 79 g §:ssä tarkoitettujen edellytysten olemassaolosta.

Edellä 19 a §:ssä tarkoitettun liikkeen tai sen osan luovuttajan on annettava liiketoiminnan jatkajalle 209 k §:ssä tarkoitettu selvitys luovutettavista kiinteistöistä.

Tämän lain laskuja koskevia säännöksiä sovelletaan 19 a §:ssä tarkoitettuun liikkeen tai sen osan luovutukseen.

Ehdotus

72 b §:ssä tarkoitettuun tavarahan yhteisömyyntiin *eikä* sellaiseen toisessa jäsenvaltiossa tapahtuvaan tavarahan tai palvelun myyntiin, josta ostaja on 2 a tai 9 §:ää vastaavan säännöksen perusteella verovelvollinen.

209 f §

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske 19 a §:ssä tarkoitettua tavarahan *etämyyntiä*, 72 b §:ssä tarkoitettua tavarahan *myyntiä* eikä sellaista *muussa* jäsenvaltiossa *kuin Suomessa* tapahtuvaa tavarahan tai palvelun myyntiä, josta ostaja on 2 a tai 9 §:ää vastaavan säännöksen perusteella verovelvollinen.

209 j §

Edellä 19 c §:ssä tarkoitettun liiketoiminnan jatkajan on annettava liikkeen tai sen osan luovuttajalle selvitys siitä, että luovutettuja tavaroita ja palveluja ryhdytään käyttämään vähennykseen oikeuttavaan tarkoitukseen.

Edellä 19 c §:ssä tarkoitettun liikkeen tai sen osan luovuttajan on luovutettavien käytettyjen tavaroiden sekä taide-, keräily- ja antiikkiesineiden osalta annettava liiketoiminnan jatkajalle selvitys 79 f ja 79 g §:ssä tarkoitettujen edellytysten olemassaolosta.

Edellä 19 c §:ssä tarkoitettun liikkeen tai sen osan luovuttajan on annettava liiketoiminnan jatkajalle 209 k §:ssä tarkoitettu selvitys luovutettavista kiinteistöistä.

Tämän lain laskuja koskevia säännöksiä sovelletaan 19 c §:ssä tarkoitettuun liikkeen tai sen osan luovutukseen.

209 u §

Elinkeinonharjoittajan, joka mahdollistaa markkinapaikkaa, alustaa, portaalia tai vastaavaa sähköistä rajapintaa käyttämällä toisen elinkeinonharjoittajan tavaroiden tai palvelujen myynnin muille kuin elinkeinonharjoittajille Yhteisön sisällä, on pidettävä riittävän yksityiskohtaista kirjanpitoa kyseisistä myynneistä, jotta jäsenvaltiot, joissa myynnit

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tapahtuvat, voivat todentaa, että arvonlisävero on tilitetty oikein.

Suomessa tapahtuneita myyntejä koskevat tiedot on pyydettyäessä saatettava Verohallinnon käytettäväksi sähköisesti. Verohallinto määrää tarkemmin tietojen antotavasta.

Tiedot on säilytettävä kymmenen vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana liiketoimi suoritettiin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 134 b § tulee kuitenkin voimaan jo päivänä kuuta 20.

Lakia sovelletaan, kun veron suorittamisvelvollisuus syntyy lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen, jollei jäljempänä toisin säädetä. Jos veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain 134 f, 134 j–134 l, 134 q ja 134 s §:ää sovelletaan lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen alkavalta verokaudelta ilmoitettavaan veroon. Ennen tämän lain voimaantuloa alkaneelta verokaudelta ilmoitettavaan veroon sovelletaan 134 f, 134 j, 134 o ja 134 r §:n säännöksiä sellaisina kuin ne olivat tämän lain voimaan tullessa.

Tämän lain 134 b §:ää sovelletaan mainitun säännöksen voimaantulopäivänä ja sen jälkeen tehtäviin erityisjärjestelmien rekisteröintiä koskeviin päätöksiin.

2.

Laki

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain (1266/1996) 3 ja 5 §, 6 §:n 2 ja 3 momentti, 6 a §, 25 b § ja sen edellä oleva väliotsikko, 25 c–25 e §,
sellaisina kuin ne ovat, 3 ja 5 § laissa 1114/2019, 6 §:n 2 ja 3 momentti laissa 936/2004, 6 a § laeissa 1393/2010 ja 506/2014, 25 b §, sen edellä oleva väliotsikko, 25 d ja 25 e § laissa 506/2014 sekä 25 c § laissa 546/2018, ja
lisätään lakiin uusi 6 b § ja 22 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 524/2017, uusi 4 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §
Sovellettaessa arvonlisäverolain 18 a–18 d §:ää Ahvenanmaan maakunnan ei katsota kuuluvan Suomen alueeseen.

3 §
Sovellettaessa arvonlisäverolain 18 a, 18 b, 19 a ja 19 b §:ää Ahvenanmaan maakunnan ei katsota kuuluvan Suomen alueeseen.

Yhteisön ulkopuolelta Ahvenanmaan maakuntaan tuotavien tavaroiden etämyynnillä tarkoitetaan tässä laissa myyntiä, jossa myyjä tai joku muu myyjän puolesta kuljettaa tavarat Yhteisön ulkopuolelta ostajalle Ahvenanmaan maakuntaan edellyttäen, että maahantuonti tapahtuu maakunnassa ja ettei myyjä asenna tai kokoa tavaroita maakunnassa. Edellä säädettyä sovelletaan kuitenkin vain, jos ostajana on muu kuin elinkeinonharjoittaja, ja arvonlisäverolain 19 a §:n 3 momentissa ja 4 momentin 3, 5 ja 6 kohdassa säädetyin edellytyksin.

Kun elinkeinonharjoittaja mahdollistaa markkinapaikkaa, portaalia, alustaa tai muuta vastaavaa sähköistä rajapintaa käyttämällä toisen elinkeinonharjoittajan Yhteisön ulkopuolelta Ahvenanmaan maakuntaan tuotavien tavaroiden etämyynnin, hänen katsotaan myyneen tavarat ostajalle ja toisen elinkeinonharjoittajan myyneen ne hänelle. Edellä säädettyä sovelletaan kuitenkin vain, kun tavarat sisältyvät todelliselta arvoltaan enintään 150 euron lähetyksiin. Tällaiseen myyntiin sovelletaan arvonlisäverolain 16 b, 63 b ja 137 a §:ää.

Voimassa oleva laki

5 §

Sovellettaessa arvonlisäverolain 63, 63 a–63 c, 63 e, 63 f ja 63 h §:ää Ahvenanmaan maakunnan ei katsota kuuluvan Suomen alueeseen.

6 §

Ostajalle kuljetettava tavara on myyty Ahvenanmaan maakunnassa, jos tavara on maakunnassa kuljetuksen alkaessa, jollei 6 a §:ssä toisin säädetä. Tavara on myyty Ahvenanmaan maakunnassa silloinkin, kun tavara on maakunnan ulkopuolella kuljetuksen alkaessa, jos myyjä tuo sen maakuntaan myyntiä varten.

Tavara on myyty Suomessa myös silloin, kun se on 1 tai 2 momentissa taikka 6 a §:ssä tarkoitetulla tavalla myyty Ahvenanmaan maakunnassa.

6 a §

Sähkö, unionin alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettava kaasu sekä lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettava lämpö- ja jäähdytysenergia, joka myydään verovelvolliselle jälleenmyyjälle, on myyty Ahvenanmaan maakunnassa, jos verovelvollisella jälleenmyyjällä on maakunnassa kiinteä toimipaikka, johon tavarat luovutetaan. Jos näitä tavaroita ei luovuteta Ahvenanmaan maakunnassa tai muualla olevaan kiinteään toimipaikkaan, niiden myynti on tapahtunut Ahvenanmaan maakunnassa, jos verovelvollisen jälleenmyyjän liiketoiminnan kotipaikka on maakunnassa.

Sähkö, unionin alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettava kaasu sekä lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettava lämpö- ja jäähdytysenergia, jota ei myydä verovelvolliselle jälleenmyyjälle, on myyty Ahvenanmaan maakunnassa, jos ostaja tosiasiallisesti kuluttaa ne maakunnassa. Jos ostaja ei tosiasiallisesti kuluta näitä tavaroita tai osaa niistä, kuluttamat tavarat katsotaan kulutetuiksi Ahvenanmaan maakunnassa, jos ostajalla on maakunnassa kiinteä toimipaikka, johon nämä tavarat luovutetaan. Jos näitä tavaroita ei luovuteta

Ehdotus

5 §

Sovellettaessa arvonlisäverolain 63, 63 a, 63 c, 63 e, 63 f, 63 h ja 69 m §:ää Ahvenanmaan maakunnan ei katsota kuuluvan Suomen alueeseen.

6 §

Ostajalle kuljetettava tavara on myyty Ahvenanmaan maakunnassa, jos tavara on maakunnassa kuljetuksen alkaessa, jollei 6 a tai 6 b §:ssä toisin säädetä. Tavara on myyty Ahvenanmaan maakunnassa silloinkin, kun tavara on maakunnan ulkopuolella kuljetuksen alkaessa, jos myyjä tuo sen maakuntaan myyntiä varten.

Tavara on myyty Suomessa myös silloin, kun se on 1 tai 2 momentissa taikka 6 a tai 6 b §:ssä tarkoitetulla tavalla myyty Ahvenanmaan maakunnassa.

6 a §

Sellainen Yhteisön ulkopuolelta Ahvenanmaan maakuntaan maahantuotavien tavaroiden etämyynti, joka on ilmoitettava 25 b §:n 2 momentin nojalla arvonlisäverolain 133 r §:ssä tarkoitetun erityisjärjestelmän mukaisesti, tapahtuu Ahvenanmaan maakunnassa. Tavaroiden tuontiin sovelletaan, mitä arvonlisäverolain 94 §:n 1 momentin 24 kohdassa säädetään.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Ahvenanmaan maakunnassa tai muualla olevaan kiinteään toimipaikkaan, ostajan katsotaan kuluttaneen tavarat Ahvenanmaan maakunnassa, jos ostajan liiketoiminnan kotipaikka on täällä. (27.6.2014/506)

Tässä pykälässä verovelvollisella jälleenmyyjällä tarkoitetaan elinkeinonharjoittajaa, jonka pääasiallisena toimintana kaasun, sähkön sekä lämpö- ja jäähdytysenergian ostojen osalta on kyseisten tuotteiden jälleenmyynti ja jonka oma kulutus näiden tuotteiden osalta on hyvin vähäinen.

6 b §

Sähkö, Euroopan unionin alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettava kaasu sekä lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettava lämpö- ja jäähdytysenergia, joka myydään verovelvolliselle jälleenmyyjälle, on myyty Ahvenanmaan maakunnassa, jos verovelvollisella jälleenmyyjällä on maakunnassa kiinteä toimipaikka, johon tavarat luovutetaan. Jos kyseisiä tavaroita ei luovuteta Ahvenanmaan maakunnassa tai muualla olevaan kiinteään toimipaikkaan, niiden myynti on tapahtunut Ahvenanmaan maakunnassa, jos verovelvollisen jälleenmyyjän liiketoiminnan kotipaikka on maakunnassa.

Sähkö, Euroopan unionin alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettava kaasu sekä lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettava lämpö- ja jäähdytysenergia, jota ei myydä verovelvolliselle jälleenmyyjälle, on myyty Ahvenanmaan maakunnassa, jos ostaja tosiasiallisesti kuluttaa ne maakunnassa. Jos ostaja ei tosiasiallisesti kuluta kyseisiä tavaroita tai osaa niistä, kuluttamattomat tavarat katsotaan kulutetuiksi Ahvenanmaan maakunnassa, jos ostajalla on maakunnassa kiinteä toimipaikka, johon kyseiset tavarat luovutetaan. Jos kyseisiä tavaroita ei luovuteta Ahvenanmaan maakunnassa tai muualla olevaan kiinteään toimipaikkaan, ostajan katsotaan kuluttaneen tavarat Ahvenanmaan maakunnassa, jos ostajan liiketoiminnan kotipaikka on maakunnassa.

Tässä pykälässä verovelvollisella jälleenmyyjällä tarkoitetaan elinkeinonharjoittajaa,

Voimassa oleva laki

Ehdotus

jonka pääasiallisena toimintana kaasun, sähkön sekä lämpö- ja jäähditysenergian ostojen osalta on kyseisten tuotteiden jälleenmyynti ja jonka oma kyseisten tuotteiden kulutus on hyvin vähäistä.

22 §

22 §

Edellä 3 momentissa säädettyä ei sovelleta, jos maahantuonnissa käytetään arvonlisäverolain 97 §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelyä.

Radio- ja televisiolähetyspalveluja, sähköisiä palveluja sekä telepalveluja koskevat erityisjärjestelmät

Arvonlisäverolain 12 a luvussa tarkoitettut erityisjärjestelmät

25 b §

Sen estämättä, mitä arvonlisäverolain 133 d ja 133 k §:ssä säädetään, mainitun lain 12 a luvussa tarkoitettuja erityisjärjestelmiä sovelletaan myös silloin, kun erityisjärjestelmää käyttävä verovelvollinen myy *radio- ja televisiolähetyspalvelun, sähköisen palvelun tai telepalvelun* muulle kuin elinkeinonharjoittajalle ja luovuttaa palvelun ostajalle, joka on sijoittautunut Ahvenanmaan maakuntaan tai jonka kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on maakunnassa. Tätä ei kuitenkaan sovelleta arvonlisäverolain 133 k §:ssä tarkoitettuun erityisjärjestelmään, kun mainitun lain 133 l §:ssä tarkoitettu tunnistamisjäsenvaltio on Suomi.

25 b §

Sen estämättä, mitä arvonlisäverolain 133 d ja 133 k §:ssä säädetään, *mainituissa pykälissä* tarkoitettuja erityisjärjestelmiä *koskevia säännöksiä* sovelletaan myös silloin, kun erityisjärjestelmää käyttävä verovelvollinen myy muulle kuin elinkeinonharjoittajalle *palvelun, joka on arvonlisäverolain 5 lukua ja tämän lain 7 §:ää Ahvenanmaan maakuntaan soveltamalla katsottava myydyin maakunnassa.* Tätä ei kuitenkaan sovelleta arvonlisäverolain 133 k §:ssä tarkoitettuun erityisjärjestelmään, jos mainitun lain 133 l §:ssä tarkoitettu tunnistamisjäsenvaltio on Suomi.

Sen estämättä, mitä arvonlisäverolain 133 r §:ssä säädetään, mainituissa pykälässä tarkoitettua erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä sovelletaan myös silloin, jos erityisjärjestelmää käyttävä verovelvollinen harjoittaa Yhteisön ulkopuolelta Ahvenanmaan maakuntaan tuotavien tavaroiden etämyyntiä.

Poiketen 1 momentista ja sen estämättä, mitä arvonlisäverolain 133 h §:n 4 momentissa, 133 i §:n 2 momentissa, 133 o §:n 5 momentissa ja 133 p §:n 2 momentissa säädetään, erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, on 1 momentissa tarkoitettun

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettua erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, poiketen mainituissa momenteissa säädetystä ja sen estämättä, mitä arvonlisäverolain 133 h §:n 4 momentissa, 133 i §:n 2 momentissa, 133 o §:n 6 momentissa, 133 p §:n

Voimassa oleva laki

myynnin osalta erikseen annettava arvonlisäverolain 133 h tai 133 o §:ssä tarkoitettu ilmoitus ja maksettava mainitun lain 133 i tai 133 p §:ssä tarkoitettu vero Suomeen.

Sovellettaessa arvonlisäverolain 133 e §:n 3 momenttia ja 133 l §:n 4 momenttia 1 momentissa tarkoitettuihin tilanteisiin kulutusjäsenvaltion katsotaan olevan Suomi.

25 c §

Verovelvolliseen, jonka liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, ei sovelleta arvonlisäverolain 134 k §:n 1 momenttia.

25 d §

Sen estämättä, mitä 25 b §:ssä säädetään, arvonlisäverolain 12 a luvussa tarkoitettuja erityisjärjestelmiä ei sovelleta 25 b §:n 1 momentissa tarkoitettulle maakuntaan sijoittautuneelle ostajalle myytyihin radio- ja televisiolähetyspalveluihin, sähköisiin palveluihin tai telepalveluihin, jos myyjän liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa tai muualla Suomessa ja tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi.

25 e §

Sen estämättä, mitä 25 b §:n 1 momentissa ja arvonlisäverolain 133 j §:ssä säädetään, erityisjärjestelmää käytävällä verovelvollisella, jonka liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, on oikeus arvonlisäverolain 10 luvussa tarkoitettuun vähennykseen.

Ehdotus

2 momentissa, 133 w §:n 4 momentissa ja 133 x §:n 2 momentissa säädetään, verovelvollisen on 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen myynnin osalta erikseen annettava arvonlisäverolain 133 h, 133 o tai 133 w §:ssä tarkoitettu ilmoitus ja maksettava mainitun lain 133 i, 133 p tai 133 x §:ssä tarkoitettu vero Suomeen.

Sovellettaessa arvonlisäverolain 133 e §:n 2 momenttia ja 133 l §:n 4 momenttia tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettuihin tilanteisiin kulutusjäsenvaltion katsotaan olevan Suomi.

Sovellettaessa arvonlisäverolain 133 s §:n 5 momenttia tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettuihin tilanteisiin kulutusjäsenvaltion katsotaan olevan Suomi.

25 c §

Verovelvolliseen, jonka liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, ei sovelleta arvonlisäverolain 134 n §:n 1 momenttia.

25 d §

Sen estämättä, mitä 25 b §:n 1 momentissa säädetään, arvonlisäverolain 133 d ja 133 k §:ssä tarkoitettuja erityisjärjestelmiä ei sovelleta 25 b §:n 1 momentissa tarkoitettujen palvelujen myyntiin, jos myyjän liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa tai muualla Suomessa ja tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi.

25 e §

Sen estämättä, mitä 25 b §:n 1 ja 2 momentissa ja arvonlisäverolain 133 j ja 133 z §:ssä säädetään, mainitun lain 133 d k tai 133 r §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää käytävällä verovelvollisella, jonka liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, on oikeus mainitun lain 10 luvussa tarkoitettuun vähennykseen ja 131 §:ssä tarkoitettuun palautukseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

HE 18/2021 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tätä lakia sovelletaan, kun veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Jos veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

3.

Laki

oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) 15 §:n 6 momentti, sellaisena kuin se on laissa 56/2018, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

15 §

15 §

Verokauden muuttuminen edellytysten puuttuessa

Verokauden muuttuminen edellytysten puuttuessa

Verohallinto voi määrätä, että *sellaisen* arvonlisäverotuksessa verovelvollisen tai suorituksen maksajan, joka olennaisesti laiminlyö tai jonka voidaan ennakkoperintälain 26 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tai muulla vastaavalla perusteella olettaa olennaisesti laiminlyövän ennakkoperintälain 26 §:n 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutensa verotuksessa taikka tulotietojärjestelmästä annetussa laissa (53/2018) säädetyt velvollisuudet, verokautena pidetään kalenterivuoden tai neljänneskalenterivuoden sijasta kalenterikuukautta kyseisen kalenterivuoden alusta.

Verohallinto voi määrätä, että arvonlisäverotuksessa verovelvollisen tai suorituksen maksajan verokautena pidetään kalenterivuoden tai neljänneskalenterivuoden sijasta kalenterikuukautta *sen* kalenterivuoden, *jona määräys annetaan*, alusta lähtien, jos:

1) verovelvollinen tai suorituksen maksaja olennaisesti laiminlyö tai hänen voidaan ennakkoperintälain 26 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tai muulla vastaavalla perusteella olettaa olennaisesti laiminlyövän *mainitun pykälän* 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutensa verotuksessa taikka tulotietojärjestelmästä annetussa laissa (53/2018) säädetyt velvollisuutensa; tai

2) *verovelvollinen tai suorituksen maksaja taikka, jos kyseessä on yhteisö tai yhtiö, sen johtohenkilö on määrätty liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985) tarkoitettuun liiketoimintakielloon.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .